ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

శుక్రవారము, మార్చి 5, 2010

13 వ శా. స. IV సమావేశము, వాల్యూం -- III నంబరు --1

శక సంవత్సరము – 1931, ఫాల్గుణం – 14

FRIDAY, THE 5th MARCH, 2010

13 L.A. IV SESSION, VOL—III No. - 1

14 - Phalgun, 1931 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు – 500 004.

LEGISLATURE SECRETARIAT

PUBLIC GARDENS

HYDERABAD

500 004.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	ః	శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్
కార్యదర్శి	ః	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారాం
సంయుక్త కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ డి.శివరావు శ్రీ ఎం.వి.వి.సత్యానందం
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోసు శ్రీమతి వి.గిరిజాసుందరి
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు శ్రీ మహ్మద్ జహీరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ. సత్య సాయిలక్ష్మి శ్రీ జి. వెంకటకృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీమతి వి. ప్రభ శ్రీమతి వై. వెంకట రమణమ్మ శ్రీమతి బి. నర్సమ్మ శ్రీ పి. రవీందర్ రెడ్డి శ్రీమతి ఎ. బెనడిక్టా స్వామి శ్రీమతి టి. సుశీల శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. బాపిరాజు
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీ ఎల్. తిరుమలరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(13వ శాసనసభ :)

(4వ సమావేశము : 13 వ రోజు)

శుక్రవారము, మార్చి 5, 2010

సభ ఉ. గం. **9.00** లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము

అసంపూర్ణ చర్చతో బడ్జెట్‌ను ఆమోదించిన విషయం గురించి

2. సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి

3. సభా కార్యక్రమము

కార్యక్రమ సలహాల కమిటీ సమావేశం నిర్వహించడం గురించి

4. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

5. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు(కొనసాగింపు)

6. సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు

7. ప్రకటన

ముగిసిందని ప్రకటించబడిన బడ్జెట్ సాధారణ చర్చను పున: ప్రారంభించడం గురించి

8. సభా కార్యక్రమము

ప్రశ్న నెం.124(1875) పై సిపిఐ సభ్యురాలు డా.బి.చంద్రావతికి మాట్లాడే అవకాశం గురించి

9. 2010–2011 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ (కొనసాగింపు)

10. అనధికార కార్యక్రమము

అనధికార తీర్మానాలు

11. 2010–2011 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ (కొనసాగింపు)

12. 2010–2011 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చకు ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యుత్తరం

★★★

సభా కార్యక్రమము

అసంపూర్ణ చర్చతో బడ్జెట్‌ను ఆమోదించిన విషయం గురించి

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర రెడ్డి(వనపర్తి): చారిత్రాత్మక సంఘటనలకు శాసనసభ సాక్ష్యంగా నిలుస్తుంది.

శ్రీ కె. హరీశ్వర్ రెడ్డి(పరిగి): బడ్జెట్ మీద డిస్కషన్ లేకుండానే అప్రూవ్ చేశారు. రికార్డ్స్ సృష్టిస్తున్నారు.

MR. SPEAKER: Records are meant to be broken. Please sit down.

సభా కార్యక్రమము

ÐéÆÿ$$§é ¡Æ>Ã-¯èþ-Ðèþ$$Ë A¯èþ$-Ðèþ$† Væü$Ç…_

MR. SPEAKER :- (1) Adjournment Motion given notice of by Sri D.Narendra Kumar Garu and others regarding the need to provide remunerative price to sugarcane growers is disallowed.

(2) Adjournment Motion given notice of by Sri B.Satyananda Rao Garu and others regarding the remunerative price for sugarcane and the abnormal increase in the price of sugar in open market is disallowed.

(3) Adjournment Motion given notice of by Sri G. Mallesh Garu and others regarding the need for general discussion on Budget and the reply is disallowed.

(4) Adjournment Motion given notice of by Sri G. Kishan Reddy Garu regarding the hardships being faced by the people due to power shortage and un-official power cuts and the steps being taken by the Government to overcome the problem is disallowed.

(5) Adjournment Motion given notice of by Sri Julakanti Ranga Reddy Garu regarding the need for discussion on the budget is disallowed.

We will have a meeting with Floor Leaders in the tea break and we will take a decision.

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు తమ తమ స్థానాలలో లేచి నిలబడి "చెరకు ధర కంటే వంట చెరకు ధర అధికం" అన్న ప్లకార్డులను సభలో ప్రదర్శించారు)

MR. SPEAKER : As far as this is concerned మనం టీ బ్రేక్‌లో కూర్చొని ఒక డెసిషన్ తీసుకుందాము. గవర్నమెంట్‌కి కూడా ఇన్‌ఫార్మ్ చెయ్యడం జరిగింది. Please take your seats.

(ఈ సందర్భంగా సి.పి.ఐ, సి.పి.ఐ (యం) పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు బడ్జెట్ పైన చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలని స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

Don't come to the podium. If you come, I will adjourn the House. Please go back and resume your seats.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు(కొత్తగూడెం) : బడ్జెట్ సెషన్‌లో బడ్జెట్ పైన చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

(ఈ సందర్భంగా సి.పి.ఐ, సి.పి.ఐ (యం) పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు " ఇదేమి ప్రభుత్వం, ఇదేమి ప్రభుత్వం, చేత కాని ప్రభుత్వం అంటూ నినాదాలు చెయ్యసాగారు)

One minute. Please take your seats. మనకు రూల్స్ ఉన్నాయి.

(అంతరాయం)

Please listen to me.. Then you can talk.. నేను చెప్పింది విన్నాకా మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ మోత్కుపల్లి నర్సింహులు(తుంగతుర్తి): బడ్జెట్ మీద మాట్లాడమన్నారు కాని బడ్జెట్ మీద డిస్కషనే జరగలేదు.

MR. SPEAKER: Just listen to what I say. One minute. నేను చెప్పింది విన్నాకా మీరు మాట్లాడండి. మనకు రూల్స్ ఉన్నాయి. రూల్స్‌కి అనుగుణంగా మనం బి.ఏ.సి మీటింగ్ పెట్టుకున్నాము.

(INTERRUPTIONS CONTINUED)

Please listen. రూల్స్‌కి అనుగుణంగా మనం బి.ఏ.సిలోని ఎజెండాని పాస్ చేసుకున్నాము. బడ్జెట్ డిస్కషన్‌కి ఆరు రోజులు కేటాయించుకున్నాము. నేను ఒక రోజు అదనంగా పెట్టాను. ఏడవ రోజు ఈవ్‌నింగ్ సెషన్ కూడా పెట్టడం జరిగింది. రూల్స్ ప్రకారం చేయడం జరిగింది. నేను టీ బ్రేక్‌లో ఫ్లోర్ లీడర్స్‌తో సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తాను. ముఖ్యమంత్రి గారు వచ్చిన తరువాత we will meet in the tea break and decide. We will meet in the tea break .

(అంతరాయం)

టీ బ్రేక్‌లో ఫ్లోర్ లీడర్స్‌ని పిలుస్తాను. We will take a decision on that. .....

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: చర్చకు ప్రత్యామ్నాయ అవకాశం కల్పించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్: మనం సమయాన్ని ఎందుకు కోల్పోయామో దయచేసి ఇప్పుడైనా ఆలోచించండి. ఎందుకు బడ్జెట్ మీద డిస్కషన్ రాలేదో ఒకసారి ఆలోచించండి. Again you are wasting the time.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: బి.ఏ.సి మీటింగ్‌ని పెట్టండి సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్: లీడర్ అఫ్ ది హౌస్ వచ్చిన తరువాత మాట్లాడి we will call .....

(ఈ సందర్భంగా సి.పి.ఐ, సి.పి.ఐ (యం), తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

The House is adjourned for fifteen minutes.
(The House then adjourned at 9.09 AM for fifteen minutes.)

ఉ.9.10

(THE HOUSE RE-ASSEMBLED AT 9-42 AM WITH HON'BLE SPEAKER IN THE CHAIR)

సభా కార్యక్రమము

కార్యక్రమ సలహాల కమిటీ సమావేశం నిర్వహించడం గురించి

మిస్టర్ స్పీకర్ : టీ విరామ సమయంలో మనం కలుద్దాం. We have BAC meeting and sort out the Agenda..... Now Question No.1341, Minister for Mines & Geology.

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

రాష్ట్రంలో స్టోన్ క్వారీయింగ్

ప్రశ్న నెం.121(1341)

డా. పి.శంకరరావు (సికిందరాబాదు కంటోన్మెంటు) – గౌరవనీయులైన గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈకింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) రాష్ట్రంలో పెద్ద ఎత్తున అక్రమంగా రాళ్ల తవ్వకాలు జరుగుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) 18.1.2010 తేదీన మెదక్ జిల్లా, తూప్రాన్ మండలం, లింగారెడ్డిపేట గ్రామం సమీపంలో ఒక రాళ్ల క్వారీలో జరిగిన డిటోనేటర్ పేలుడులో ఇద్దరు మరణించిన విషయం, అనేక మందికి గాయాలయిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గనులు, భూగర్భశాఖ మంత్రి (శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి) :

అ) లేదండీ.

ఆ) అవునండీ. 18.1.2010 తేదీన వృత్తిపరమైన స్థానిక వడ్డెరల నిర్వహణలో చోటు చేసుకున్న ప్రమాదంలో ఇద్దరు వ్యక్తులు మరణించారు. ఇద్దరు వ్యక్తులకు గాయాలయ్యాయి.

ఇ) పోలీసులు క్రైం నెం .13/2010లో ఒక కేసును నమోదు చేశారు. దర్యాప్తు పురోగతిలో ఉంది.

డా.పి.శంకరరావు : అధ్యక్షా, శాసనసభలో సభ్యులు ఏ ప్రశ్నలు అడిగినా మంత్రులు సమాధానమిస్తూ లేదండీ, లేదండీ, అవునండీ, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని అంటున్నారు. ఏమి ఉత్పన్నం అవుతుందో ప్రభుత్వం ప్రజలకు తెలపాల్సిన అవసరముంది. రాష్ట్రంలో పెద్దఎత్తున అక్రమంగా రాళ్ల తవ్వకాలు జరుగుతున్న విషయం వాస్తవమేనా అని నేను అడిగాను. మంత్రిగారు సమాధానంలో లేదండీ అన్నారు. తూప్రాన్ మండలంలోని క్వారీలో బ్లాస్టింగ్ జరిగి ఇద్దరు చనిపోయారు. ఆ క్వారీని ఎవరికి కేటాయించారో చెప్పండి. ఎవరికైనా కేటాయించి ఉంటే, ఆ క్వారీ ప్రమాదంలో చనిపోయిన వారికి నష్ట పరిహారం ఇవ్వాల్సిన బాధ్యత ఎవరిది? ఆ బాధ్యతను ప్రభుత్వమే తీసుకోవాలి. పేద ప్రజలు, అమాయకులు అక్కడ పని చేసుకుంటుంటే ఇల్లీగల్‌గా

బ్లాస్టింగ్ నిర్వహించడంతో అక్కడ ప్రమాదం ఇరిగింది. అక్కడ తవ్వకాలకు అధికారికంగా అనుమతించినట్లు సమాధానం చెప్పడం మంచి పద్ధతి కాదు. వందలాది క్వారీలు అక్రమంగా నడుస్తున్నాయి. దానివలన ప్రభుత్వ ఖజానాకు రావలసిన ఆదాయం రాకుండా పోతుంది. ఎక్కడైనా, ఎపుడైనా ఇటువంటి సమస్య వచ్చినపుడు ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తుంది తప్పితే సాధారణంగా తెలియడంలేదు. ఇటువంటి వాటి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటుందో చెప్పాలి. ముఖ్యంగా ఈ క్వారీకి గనుల శాఖ అనుమతించింది, అవునా, కాదా? ఒక వేళ అనుమతించకపోతే అందుకు బాధ్యులైన వారి మీద ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? చనిపోయినవారికి జిమ్మేదార్ ఎవరు? క్వారీ యజమానా? ప్రభుత్వమా? వెంకటేష్ గౌడ్ అనే అతను కోర్టు నుంచి ఉత్తర్వులు 2009లో తీసుకొచ్చి ఈ సంవత్సరం జనవరి 11వ తేదీన జిల్లా కలెక్టర్‌కు, ఎస్పీకి, గనుల శాఖాధికారులకు ఇచ్చారు. కానీ ఇపుడు ప్రస్తావిస్తున్న ప్రమాదం జరిగినది జనవరి 18వ తేదీన. జడ్జిమెంట్ తెచ్చిన వారం రోజుల తరువాత ఈ సంఘటన జరిగితే దానిని నెగ్లిజెన్స్‌గా చేయడం మంచి పద్ధతి కాదు. దీనివలన ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరు వస్తుంది. అవునా, కాదా? ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రభుత్వాన్ని చాలా ట్రాన్స్‌పరెంట్‌గా నడపడానికి ఎంతో కృషి చేస్తున్నారు. అధికారులు బాధ్యులైనవారిపై చర్యలు తీసుకోవాలి గానీ వారిని ఏవిధంగానూ ఎంకరేజ్ చేయకూడదు. దానికి జమేదారీ ఎవరనేది ఫిక్స్ అప్ చేసి వారిని సస్పెండ్ చేయాలి. బాధితులకు ప్రభుత్వం కాంపెన్సేషన్ ఇస్తుందా, లేక ఆ నష్ట పరిహారాన్ని అందుకు బాధ్యులైన అధికారులు చెల్లించే విధంగా చేస్తారా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి (గనులశాఖమంత్రి)ః అధ్యక్షా, 18.1.2010వ తేదీన సుమారు మధ్యాహ్నం గం.2.35 నిమిషాల సమయంలో లింగారెడ్డిపేట గ్రామంలోని సర్వే నంబరు.133లోని పాత క్వారీ గుంటలలో సుమారు పది అడుగుల లోతున పనిచేయుచుండగా జరిగిన బ్లాస్టింగ్‌లో ఇద్దరు కూలీలు చనిపోయారు. వారి పేర్లు శ్రీ పల్లెపు రాములు, పోతురాజుపల్లి గ్రామం, తూప్రాన్ మండలం, రెండో వ్యక్తి పల్లెపు ఎల్లమ్మ, పలాట గ్రామం, తూప్రాన్ మండలం. వీరిద్దరూ అక్కడికక్కడే చనిపోయారు. పలాట గ్రామానికి చెందిన శ్రీమతి రేణుక, శ్రీమతి ఎల్లమ్మలకు దెబ్బలు తగిలినా కూడా ప్రాణాలతో బయటపడ్డారు. ఆ క్వారీలో ఎటువంటి లైసెన్స్ లేకుండా పనిచేయడం వలన వారికి నష్టపరిహారం పొందే అవకాశం లేదు. తూప్రాన్ తహశీల్దార్ ఇచ్చిన నివేదిక ప్రకారం ఆ జిల్లాలో ఆపద్బంధు పథకం కింద ఈ సంవత్సరం పూర్తి అయినందున, పరిహారం ఇచ్చుటకు వీలులేకపోయినప్పటికీ, వారికి వారం రోజులలో ఒక్కొక్కరికి లక్ష రూపాయల చొప్పున నష్టపరిహారం ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. పెద్దలు శంకరరావుగారు చెప్పినట్లుగా ఈ క్వారీల విషయమై ఈ మధ్య హైకోర్టులో వెంకట్‌ష్ గౌడ్ అను వ్యక్తి ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం దాఖలు చేయడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి హైకోర్టు ఉత్తర్వులు కూడా జారీ చేయడం జరిగింది. The High Court has passed orders in W.P.No.8854\2009. Official Respondent, the second respondent is the Director of Mines and Geology, to ensure cessation of all quarry in and around Gantur village The second respondent in view of the High Court orders the Mines and Geology Department has issued notices to all the crushing units to stop the blasting operations. దానితో ఆ ప్రాంతంలోని క్వారీలన్నింటిలో పనులు నిలిపివేయడం జరిగింది. హైకోర్టు ఉత్తర్వుల మేరకు క్వారీయింగ్ ఆపివేయడం జరిగింది. అక్కడున్న వడ్డెరలు కొంత మంది ఇల్లీగల్‌గా బ్లాస్టింగ్ చేయడం వలన ఈ ప్రమాదం జరిగింది. వారి మీద, ఇతర క్వారీల యజమానుల మీద కేసులు పెట్టడం జరిగింది. ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

డా.పి.శంకరరావు : అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. మంత్రిగారు సమాధానం మాత్రం బాగా చెప్పారు. వాస్తవం కూడా తెలియజేసి, నష్ట పరిహారం ఇస్తామన్నారు. చాలా సంతోషం. కానీ ఇల్లీగల్‌గా అక్కడ తవ్వకాలు జరుగుతున్నాయా అంటే లేదండీ అంటున్నారు. అక్కడ తవ్వకాలు ఇల్లీగల్‌గా జరుగుతున్నాయా, ప్రభుత్వ అనుమతుల ప్రకారం జరుగుతున్నాయా చెప్పండి అంటే ఏదేదో చెబుతున్నారు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ఏది ఏమైనా ప్రభుత్వాన్ని ఇబ్బంది పెట్టం, మంత్రిగారిని అసలే ఇబ్బంది పెట్టం. ఎందుకంటే ఇక ముందు ఇల్లీగల్‌గా మైనింగ్ జరగకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇటువంటి ప్రమాదాలలో అమాయకులే ప్రాణాలు కోల్పోకుండా జాగ్రత్త పాటించవలసినది ప్రభుత్వమే. ఇల్లీగల్‌గా జరుగుతున్న క్వారీయింగ్‌ను క్యాన్సిల్‌చేసి, అర్హులకు లైసెన్స్‌లు రెన్యువల్ చేసి ప్రభుత్వానికి రెవిన్యూ వచ్చే విధంగా ఎవరికైనా జెన్యూన్ పర్సన్స్‌కు ఇస్తే బాగుంటుందని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మంచిరెడ్డి కిషన్‌రెడ్డి (ఇబ్రహీంపట్నం): అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు జరిగిన సమావేశాలలో ఇదే సభలో ఈ విషయమై మీ సమక్షంలో మంత్రిగారు ఒక హామీ ఇచ్చారు. రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఉన్న 600 ఎకరాలను బండ రాళ్లకోసం గతంలో 42 క్రషర్స్‌కు ఇవ్వడం జరిగింది. వాటిని అన్నింటినీ వెంటనే అక్కడనుంచి తరలించాలని కోరగా మంత్రిగారు తరలించేందుకు హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఒక చిన్న సాకుతో వాటిని తరలించకుండా పెండింగ్ పెట్టినారు. వాటితోబాటు మరో ఇరవై క్రషర్స్ అక్రమంగా నడుస్తున్నాయి. వాటివలన వచ్చే దుమ్ము, ధూళి వలన రైతుల పంటపొలాలకు తీవ్రంగా నష్టం జరుగుతున్నది. అధిక బరువుతో రాళ్లను తరలించడంవలన రహదారులు కూడా దెబ్బ తింటున్నాయి. హైదరాబాదు, రంగారెడ్డి జిల్లాల పరిధిలోని క్రషర్స్ అన్నింటినీ షిఫ్ట్ చేయాలని గతంలో మంత్రిగారు మూడు నెలల్లో తరలిస్తామని మీ సమక్షంలో ఇదే సభలో హామీ ఇచ్చినా కూడా ఇంతవరకు ఆ విషయాన్ని పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. అదే విధంగా బీఓటీ కింద భూములు తీసుకున్న వారికి కూడా నష్టపరిహారం ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది.

ఉ 9.50

ఇంతవరకూ వారిని పిలిపించి, కూర్చుండబెట్టి మాట్లాడిన పాపాన పోలేదు. వాళ్లకు అన్యాయం జరుగుతుంది. ఇంకా క్రషర్స్‌లో వున్నటువంటి పొల్యూషన్ 10 గ్రామాలకు సంబంధించి, హయత్‌నగర్ మండలమునకు సంబంధించి, అదే విధంగా సిటీ సరౌండింగ్స్‌కు సంబంధించి శేరిలింగంపల్లి గానీ, కుత్బుల్లాపూర్ గానీ, అక్కడ వున్న హిమాయత్ సాగర్ గానీ వీటన్నింటికి కూడా ప్రాబ్లమ్స్ వస్తున్నాయి. వాటిని ఇమ్మెడియట్‌గా షిఫ్ట్ చేసి ఏదైత్ మైనింగ్ జోన్‌కు అలాట్ చేశారో వాటిని అక్కడ పెట్టవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది అని చెప్పి మీ అందరి సమక్షంలో చెప్పడం జరుగుతుంది. ఇది మళ్లీ ఎప్పుడు చేస్తారో మంత్రిగారు హామీ ఇస్తారా? లేకపోతే ఎస్యూరెన్స్ కమిటీకి పోవలసిన పరిస్థితి వుందా?

శ్రీ ఎనుముల రేవంత రెడ్డి (కొడంగల్): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో పెద్దయెత్తున రాళ్ల త్రవ్వకాలు జరుగుతున్న విషయం వాస్తవమేనా అంటే లేదు అని చెప్పారు. చీమకుర్తిలో జరిగిన.....

MR. SPEAKER : Don't refer the Chimakurthy incident. The statement is ready. Whenever there is time, the Minister will make a statement.

శ్రీ ఎనుముల రేవంత రెడ్డి : ప్రభుత్వం ఇస్తున్న స్టేట్‌మెంట్ మీద నేను మాట్లాడలేదు. ఇక్కడ సమాధానంలో లేదని అన్నారు అంటే చీమకుర్తిలో జరిగిన ప్రమాదం ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదా? లేక ప్రమాదం దృష్టికి వచ్చినా కూడా సభ దృష్టికి ప్రభుత్వం తేదలచుకోలేదా? సెం.1. అదే విధంగా ఇంత పెద్ద ప్రమాదాన్ని ప్రభుత్వ సమాధానంలో ఇంతకుముందే తోటి సభ్యులు చెప్పినట్లుగా దీని వివరాలు ఇవ్వకుండా లేదండీ అని చెప్పడం జరిగింది, అది ఎంత వరకూ కరెక్ట్? చీమకుర్తిలో జరిగిన ప్రమాదానికి సంబంధించిన వివరాలు ప్రభుత్వం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను లేదా ఇటువంటి సమాధానాన్ని ఇచ్చిన అధికారుల మీద ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా అని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా మెదక్ జిల్లాలో జరిగిన ప్రమాదం ఏదైతే వుందో, ఈ ప్రమాదం జరగక మొదలే కోర్టు ఏమైనా ప్రత్యేక ఉత్తర్వులు ఇచ్చిందా? అక్రమ పేలుళ్లకు సంబంధించి నిషేదించండి అని చెప్పి ప్రభుత్వాన్ని .....

మిస్టర్ స్పీకర్ : కోర్టు ఆర్డర్ చదివారు కదా.

శ్రీ ఎనుముల రేవంత రెడ్డి : అంటే కోర్టు ఆర్డరు వచ్చిన తరువాత కూడా ఎందుకు నిషేదించలేదు? అది నిషేదించకపోవడం వల్లనే ఈ రోజున ఈ ప్రమాదం జరిగింది. ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చినా ఇది నిషేదించక పోవడం వల్ల నిర్లక్ష్యం వహించిన అధికారుల మీద ఏం చర్యలు తీసుకున్నారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి : అధ్యక్షా, కిషన్ రెడ్డి గారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం రంగారెడ్డి జిల్లాలో మైనింగ్ జోన్‌లు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. రంగారెడ్డి, మెదక్, నల్గొండలలో ప్రత్యేక మైనింగ్ జోన్‌ల ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టింది. గతంలో కూడా సభ్యులు ఈ అసెంబ్లీలో అడిగారు, అది వాస్తవం. మూడు నెలల్లో క్లోజ్ చేస్తామని అన్నాము. అక్కడ మైనింగ్ షిఫ్ట్ చేసేదానికి వనరావూరు గ్రామంలో క్వారీలు అక్కడ పనిచేసేదానికి లోకల్‌గా అభ్యంతరం చేయడం వల్ల కొంచెం ఆలస్యం అయింది. ఖచ్చితంగా ఈ అసెంబ్లీలోపలే చర్య తీసుకొని ఆపి వేయడం జరుగుతుంది. కాబట్టి గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా చీమకుర్తి విషయంపై మూడు రోజుల నుండి మేము స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామని ఆల్‌రెడీ చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ బండారు సత్యానంద రావు(కొత్తపేట) : అధ్యక్షా, అక్రమంగా రాళ్ల త్రవ్వకాలు, గనుల త్రవ్వకాలు చాలా చోట్ల ఇలాంటి సంఘటనలు జరగడం, చాలామంది ప్రాణాలు కోల్పోవడం జరుగుతుంది. ఈ రోజున మెదక్ జిల్లాలో సంఘటన గానీ, లేదా ప్రకాశం జిల్లాలోని చీమకుర్తి సంఘటన గానీ దీని పైన ప్రభుత్వం సేఫ్టీ మెజర్స్ తీసుకోవడం గానీ ఈ గనులను గుర్తించి వీటిన్నింటినీ జాతీయం చేసి లేదా వాటిని ప్రొటెక్ట్ చేయడం గానీ, అక్రమ మైనింగ్ జరగకుండా ఏదైనా ఒక పాలసీ తీసుకువచ్చి ప్రభుత్వ కంట్రోల్‌లో అక్రమంగా మైనింగ్ జరిగినప్పుడు తీసుకొనే చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? అదే విధంగా సేఫ్టీ మెజర్స్ తరపున సేఫ్టీగా గనుల త్రవ్వకానికి లైసెన్స్ ఇచ్చినా కూడా చిన్న, చిన్న గనులలో సేఫ్టీ పాటించనందున అక్కడ ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. వాటి మీద ప్రభుత్వం ఒక విధానం, ఒక సేఫ్టీ మెజర్ లేదా రాష్ట్ర స్థాయిలో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటారా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

MR. SPEAKER : I think.....

శ్రీ ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర కుమార్ (పొన్నూరు)ః అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో పెద్దయెత్తున అక్రమ త్రవ్వకాలు జరుగుతున్న విషయం వాస్తవమేనా అంటే లేదండీ అని మంత్రిగారు అన్నారు. పార్లమెంటులో గనుల శాఖా మంత్రిగారు 2006 నుండి 2009 వరకు అక్రమ మైనింగ్‌పై రాష్ట్రంలో 2006వ సంవత్సరంలో 5,385 కేసులు, 2007లో 9,266 కేసులు, 2008లో 13,478 కేసులు, 2009 జూన్ వరకు 7,332 కేసులు నమోదు అయినట్లు తెలియజేయడం జరిగింది. కానీ మంత్రిగారు ఇక్కడెక్కడా అక్రమ క్వారీయింగ్ గానీ, మైనింగ్ గానీ లేదని వారు సమాధానం చెప్పారు, అది ఎంతవరకూ సబబు అని తెలియజేస్తున్నాను. దేశంలోనే ఎక్కువ కేసులు మన రాష్ట్రంలో నమోదయ్యాయి. కానీ వాటి ద్వారా వచ్చిన ఆదాయం చూసుకుంటే మిగతా రాష్ట్రాలలో కంటే మన రాష్ట్రంలో ఈ అక్రమ మైనింగ్ మీద 19 కోట్ల రూపాయలు వస్తే, తమిళనాడు లాంటి రాష్ట్రాలలో 60,70 కోట్ల రూపాయలు వచ్చిన పరిస్థితులలో ఈ కేసులను బట్టి చూస్తే రాష్ట్రంలో అక్రమ మైనింగ్‌కు ప్రభుత్వం అండగా వుందనే భావన కలిగే పరిస్థితులు వున్నాయి. కాబట్టి మంత్రిగారిని ఇందాకే సభ్యులు అడిగారు వాటికి సంబంధించిన అంశాలు, చీమకుర్తి గ్రానైట్‌కు సంబంధించిన అంశాల గురించి అడిగితే ప్రభుత్వ విధానాల పల్ల అక్కడ అక్రమ మైనింగ్ జరుగుతూ, కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి నష్టం జరుగుతున్న పరిస్థితులలో మంత్రిగారు లేదని సమాధానం చెప్పారు. ఎంత వరకూ సబబు అని చెప్పి తెలియజేస్తున్నాను. ఒక స్పష్టమైన సమాధానం సభ ముందు వుంచాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ బాలినేని శ్రీనివాస రెడ్డి ః అధ్యక్షా, మైనింగ్ డిపార్టుమెంట్ వారు క్వారీ అలాట్ చేస్తారు. తరువాత మైన్స్ సేఫ్టీకి సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన మైన్స్ సేఫ్టీ వాళ్లు దానిని ఇన్‌స్పెక్షన్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇల్లీగల్‌గా క్వారీయింగ్ జరగడం లేదని చెప్పాలి. ప్రభుత్వం వాళ్లకు అండగా వుంటుంది, వుంటూనే కేసులు పెట్టారని చెప్పి ఒప్పుకుంటున్నారు అంటే అక్రమ క్వారీలు జరుగుతున్న దగ్గర కేసులు ఎక్కువ పెడుతున్నారంటే దాని మీద ఎక్కువ చర్యలు తీసుకుంటున్నారని అర్థం. మరి ఎక్కువగా ఎక్కడ ఇల్లీగల్‌గా జరుగుతుందో మేము దానిని ఎంక్వయిరీ చేసి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

రిక్రియేషన్ క్లబ్బులలో జూదం

ప్రశ్న నెం.122(1350)

సర్వశ్రీ ఏరాసు ప్రతాప రెడ్డి(శ్రీశైలం), డి.ఎల్. రవీంద్రా రెడ్డి(మైదుకూరు)- గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారాః

(అ) రిక్రియేషన్ క్లబ్బుల పేరిట పెద్ద ఎత్తున జూదం కార్యకలాపాలు చోటు చేసుకుంటున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) జూద కార్యకలాపాలను ప్రోత్సహిస్తున్న క్లబ్బులు సహకార సంఘాల చట్టం క్రింద నమోదయిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పి. సబిత):

(అ) లేదండీ.

(ఆ) క్లబ్బులు సాధారణంగా 1860, సొసైటీ రిజిస్ట్రేషన్ చట్టం క్రింద రిజిస్టరవుతాయి. అయితే, కొన్ని కేసులను నివేదించడమయింది. వీటిలో సహకార సంఘాల చట్టం క్రింద రిజిస్టరైన క్లబ్బులు జూదం కార్యకలాపాలను ప్రోత్సహిస్తున్నట్లు కనుగొనడమయింది.

(ఇ) రిక్రియేషన్ క్లబ్బుల పేరుతో జరుగుతున్న వ్యవస్థీకృత జూద కార్యకలాపాల గురించి సమాచారం అందినపుడు, సంబంధిత క్లబ్బులపై కేసు నమోదు చేసేందుకు పోలీసులు అవసరమైన చర్య తీసుకుంటున్నారు.

డా. డి.ఎల్. రవీంద్రా రెడ్డి : అధ్యక్షా, మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం లేదండీ అని మంత్రిగారు చెప్పారు. సర్, జగమెరిగిన సత్యం ప్రధానంగా హైదరాబాదు నగరంలో నేను పేర్లు అయితే చెప్పను కానీ మూడు క్లబ్‌లలో సంవత్సరానికి వచ్చే ఆదాయం దాదాపు 1200 కోట్ల రూపాయలు. అందుకని నేను మంత్రిగారిని మీద్వారా ఒక ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. ఈ జూద కార్యకలాపాలను మనం ప్రివెంట్ చేయలేకున్నా ఏదైనా ఆదాయం ప్రభుత్వానికి వచ్చే విషయం ఆలోచిస్తారా? రెండవదేమంటే ఈ క్లబ్బులు సాధారణంగా కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ రిజిస్ట్రేషన్ క్రింద రిజస్టర్ అవుతున్నాయి. దాని క్రింద ఈ కార్యకలాపాలు ప్రోత్సహిస్తున్నారు. దీనికి కూడా ప్రభుత్వం ఏదైనా ఒక చట్టం తీసుకువచ్చి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వచ్చే విధంగా ఏదైనా ప్రయత్నం చేస్తుందా అని మీద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర రావు(పాలకుర్తి) : అధ్యక్షా, రిక్రియేషన్ క్లబ్బుల పేరు మీద జూదాలు, ఎన్నో కార్యక్రమాలు నడుస్తున్నాయి. అయితే దీని మీద ప్రభుత్వానికి ఏమీ ఆదాయం లేకపోవచ్చు. అనద్దు కానీ కొంతమంది మంత్రులు, కొంతమంది ఎంఎల్‌ఏల .....

(అంతరాయం)

నేను ప్రూవ్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాను.

(అంతరాయం)

ఉ. 10.00

అయితే, వీళ్ల ఆధీనంలో నడుస్తున్నాయి. దయచేసి, హైదరాబాద్‌లో ఎన్ని క్లబ్‌లు జూదంతో నడుస్తున్నాయి? వరంగల్‌లో ఎన్ని క్లబ్‌లు నడుస్తున్నాయి? మహిళలు ఎదురుతిరిగి క్లబ్‌లు ఆపినారే తప్ప, ప్రభుత్వం ఎక్కడా కూడా ఆపలేదు. హైదరాబాదు, వరంగల్‌లో అలాగే రాష్ట్రంలో ఎన్ని జూదపు క్లబ్‌లు నడుస్తున్నాయి? వాళ్ల పేర్లు దయచేసి మీరు సభలో ప్రకటించండి. వాళ్లు ఎక్కడ, ఏ ఇంట్లో కిరాయికి వున్నారో, ఆ క్లబ్స్, ఆ ఇంటి ఓనర్ల పేర్లు కూడా దయచేసి మీరు ప్రకటించండి. అప్పుడు మీ చిత్తశుద్ధి బయటకు వస్తుంది.

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి (నెల్లూరు రూరల్): అధ్యక్షా, నెల్లూరు నగరానికి సంబంధించి రిక్రియేషన్ క్లబ్స్ కానివ్వండి, అలాగే లైబ్రరీలనో ఇలాంటి పేర్లతో వున్నటువంటి క్లబ్బులన్నింటిలో కూడా నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి కూడా పోలీసువారు ఈ జూదం జరగనియ్యకుండా అడ్డుకున్నందుకు మీ ద్వారా నేను హోం మినిస్టరు

గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, గతంలో ఈ క్లబ్బుల్లో చాలా చిన్న ఉద్యోగస్తుడి నుంచి చాలా పెద్ద ఆసామి వరకు ఆడుతుండే వాళ్లు. వాళ్ల, వాళ్ల కుటుంబాల్లో వచ్చినటువంటి స్పందనకు, ప్రతిస్పందనగా పోలీసువారు తీసుకున్నటువంటి చర్యని నేను మనసారా అభినందిస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ రోజు కొంత దొంగతనంగా ఏ లైసెన్సూ లేకుండా లాడ్జీల్లో, ఇతర ప్రాంతాల్లో ఆఖరికి కల్వర్టులు పుంటాయి. ఆ కల్వర్టుల క్రింద, చిన్న చిన్న పక్కనున్నటువంటి ప్రాంతాల్లో ఇటువంటి జూదాలు జరుగుతున్నటువంటి మాట మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకుపోతూ, వారి మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోమని మీ ద్వారా నేను మంత్రి గారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

جناب احمد بن عبداللہ بلعلہ: اسپیکر صاحب! (a) میں جو جواب دیا گیا ہے، وہ ہے "No Sir" صاحب! یہاں پر جواب contradictory ہے۔ آپ (a) میں بول رہے ہیں: "No Sir" پھر بعد میں بول رہے ہیں: Yes, ہمیں شکایات وصول ہو رہی ہیں، اور ہم cases ہک کر رہے ہیں۔ صاحب! یہ Recreation کے نام پر کھلم کھلا جوے خانے چلائے جا رہے ہیں۔ یہاں پر شہر کے بعض بڑے کلبس کی جانب سے کورٹ سے اسٹے آرڈر لا کر مختلف رہائیشی اور commercial علاقوں میں ان کلبس کے ذریعہ کھلے عام جوے خانے کھولے جا رہے ہیں۔

SRI AHMED BIN ABDULLAH BALALA (MALAKPET): Now, these recreation clubs are registered under Co-operative Societies Act. Police protection has to be given to run the clubs.

جناب احمد بن عبداللہ بلعلہ: اسپیکر صاحب! صرف اور صرف recreation کے نام پر شہر میں چوطرف عموماً اور خصوصاً میری constituency میں Celebrity Club والے اسٹے آرڈر لا کر commercial area میں ایک کلب قائم کرنے کی کوشش کر رہے ہیں۔ اسی طرح سے ہائی کورٹ سے صرف ایک خاص مقام کے لئے اسٹے آرڈر لا کر اس کے ذریعہ کئی مقامات پر کلبس قائم کرنے کی کوشش کر رہے ہیں۔ اسی طرح سٹہ کا کاروبار دن بہ دن بڑھتے جا رہا ہے۔ ہمارے فلور لیڈر، جناب اکبرالدین اویسی صاحب نے بھی یہاں اسمبلی میں بار بار اس بارے میں آواز اٹھائی، لیکن اس کے باوجود سٹہ کے کاروبار عروج پر ہیں۔ آج کل نئے نئے ناموں سے سٹہ کے کاروبار چلائے جا رہے ہیں۔ میری constituency میں چنچل گوڑہ میں مختلف ناموں سے سٹہ کے کاروبار چلائے جا رہے ہیں۔ میں آپ کے ذریعہ چاہوں گا کہ آپ غریبوں کو بچائیے، کیونکہ غریب لوگ ان غلط عادتوں میں تباہ ہو رہے ہیں۔ جب حکومت عورتوں کی فلاح و بہبود کے لئے اتنا کہہ رہی ہے، اور اس کاروبار میں تباہ ہونے والی بھی عورت ہے، اور ہماری ہوم منسٹر صاحبہ بھی عورت ہیں، میں ان سے کہوں گا کہ اس کو نظر انداز کرنے کے بجائے، خاطیوں کے خلاف سخت اقدامات کریں۔ Recreation کے ناپ پر چلائے جانے والے سٹہ کے کاروبار کے سلسلہ میں سخت نوٹ لیتے ہوئے شہر کے residential اور commercial علاقوں کو ان سے پاک کریں، کیونکہ شہری علاقوں میں ان کی ضرورت ہی نہیں ہے۔ آپ شہر کے باہر ان کو وہ کلبس کھولنے کی اجازت دیجئے، کیونکہ شہری علاقوں میں ان کلبس کا چلایا جانا مناسب نہیں ہے۔

డా. ఎన్. జయప్రకాష్ నారాయణ్ (కూకట్‌పల్లి): అధ్యక్షా, ఇది కేవలం హైదరాబాదు నగరంలో మూడు క్లబ్బులో, ఐదు క్లబ్బులో కాదు. రాష్ట్రంలో వేలాది స్థలాల్లో ఏదో ఒక రూపంలో జూదం నడుస్తున్నది. మనమేం చేస్తున్నామంటే, దీన్ని నిషేధించామని చెప్పి క్రిమినలైజ్‌చేసి వందల కోట్ల రూపాయల లంచాలకు ఇదొక మార్గంగా

మనం తయారుచేసాం. నెల,నెలా మామూళ్లు, గందరగోళాలు. రెండు పద్ధతులున్నాయి. పార్కింగ్ దగ్గర నుంచి ఈ గ్యాంబ్లింగ్ దాకా. మనం బ్యాన్ చేసామని నెలనెలా మామూళ్లు తీసుకునే ఏర్పాటు చేస్తామా? లేక కొన్ని స్పష్టమైన చట్టాలను ఏర్పాటు చేసి మామూలుగా జరిగే కార్యక్రమాలను నియంత్రించి పేదలను మనం ఆదుకునే ఏర్పాట్లు చేస్తామా అని. నేను హోం మంత్రి గారిని మీ ద్వారా కోరేదేమంటే – ప్రతిదాన్ని క్రిమినలైజ్ చేసి లంచాలకు మార్గంగా మార్చకుండా, నియంత్రించే ఏర్పాట్లు చేసి నిజాయితీగా నడుపుకునే పద్ధతికి మీరు శ్రీకారం చుడతారా? లేకపోతే ఈ దేశంలో పార్కింగ్ దగ్గర నుంచి.. హైదరాబాదు నగరంలో పార్కింగ్ చేసుకోవాలంటే మామూళ్లు ఇవ్వాలి. పార్కింగ్ లాట్స్ మాత్రం మనం పెట్టం. పార్కింగ్ కోసమని మాత్రం వాళ్లకు స్థలం పెట్టం. అంటే వెహికల్ వుండటం, ఒక ఆటో నడపడం కూడా చాలా అవమానకరంగా, చాలా అక్రమంగా తయారుచేశాం. అందుచేత ఈ అక్రమాలకు తావు లేకుండా, క్రిమినలైజ్ చేయకుండా దాన్ని రెగ్యులేట్ చేసి, దాని కోసం అవసరమైతే ఒక చట్టాన్ని ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం చేస్తారా అని హోం మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి సీతాదయాకర్‌రెడ్డి (దేవరకద్ర)ః అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మన భావి భారత పౌరులు, యువత అనుకునేవాళ్లందరూ కూడా ఈ క్లబ్బుల్లోకి వెళ్లి, ఆదాయాలు పక్కనపెట్టి –ఎవరెవరికి ఎంతెంత ఆదాయాలు వస్తున్నాయో పక్కనపెట్టినా మన యువతంతా కూడా ఈ క్లబ్బులకి, పబ్‌లకి, రిక్రియేషన్ క్లబ్‌లకు అలవాటుపడి వాళ్లందరూ కూడా చదువును పదిలిపెట్టి దీంట్లో ఎక్కువ శాతం తిరగడం జరుగుతుంది. దీన్ని మనం నియంత్రించాలంటే డెఫినెట్‌గా ఈ రిక్రియేషన్ క్లబ్బులను మనం నియంత్రణ చేయాల్సిన అవసరముంది. ఎందుకంటే, చాలామంది చదువుకునే పిల్లలు అక్కడికి పోయి వాళ్ల టైమంతా వేస్ట్ చేసుకుని, వాళ్ల జీవితాలను కూడా నాశనం చేసుకోవడం జరుగుతుంది కాబట్టి, దీన్ని మీరు దృష్టిలో పెట్టుకుని, మంత్రి గారికి చెప్పి అటువంటి వాటిల్లో దాన్ని నియంత్రించేటట్లు చూడాలని కోరుకుంటున్నాను.

ఎంప్లాయీస్ కూడా లీవ్ తీసుకుని అసలు ఆఫీసులకు కూడా రాకుండా పోయి అక్కడే వుండే పరిస్థితులు కూడా చాలా వస్తున్నాయి. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు కాబట్టి ఆదాయం ఎట్లా తీసుకొచ్చుకుంటారో అది తరువాత సంగతి. ముందు మన యువత గురించి ఒకసారి ఆలోచించాలని ఈ సభ ద్వారా మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తైనాల విజయ్‌కుమార్ (విశాఖపట్నం నార్త్)ః అధ్యక్షా, హైదరాబాదు నగరంలో మూడు క్లబ్బులున్నాయని పెద్దలు చెబుతుంటే ఆశ్చర్యమేమీ కాదు. సుమారు యాభై, అరవై లక్షల జనాభా వున్న హైదరాబాదు నగరంలో మూడు క్లబ్బులుంటే, మా విశాఖపట్నంలాంటి 17 లక్షల జనాభా వున్న ప్రాంతంలో అధికారికంగా గాని, అనధికారికంగా గాని క్లబ్బులు నడుస్తున్నాయి. గతవారంలో చూసినట్లైతే, మాకు విశాఖపట్నంలో ఒక మాన్యుమెంట్‌గా వున్నటువంటి ఒక గ్రంథాలయముంది. పెద్ద చారిత్రాత్మకమైన కట్టడం. ఆ గ్రంథాలయంలో పేకాట జరుగుతున్నట్లుగా వార్త వచ్చింది. అయితే, ఈ రోజు మా విశాఖపట్నంలో పరిస్థితి ఎట్లావుందంటే పేకాడుతున్న కుటుంబసభ్యుల భార్య గాని, కూతురు గాని పోలీసులకు ఫోన్ చేసుకుని ప్రివెంట్ చేసే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. అయినాసరే ఇలాగే జరుగుతున్నాయి. అందుచేత ఏం చేస్తున్నారంటే, మీడియాకు ఫోన్ చేసి మీడియాకు తెలియపరిచే పరిస్థితులు. గతంలో పేపర్‌లో కూడా వచ్చింది. ఆ నిర్వాహకులు రోజుకు వెయ్యి రూపాయలు రెంటు కడుతున్నారు. అంటే క్లబ్బులకు రోజుకు వెయ్యి నుంచి ఐదువేల రూపాయల అద్దెకట్టి ఆ విధంగా ఆదాయం వచ్చే పనరులుగా జరుగుతూ అక్కడ అనేకమైనటువంటి

కార్యక్రమాలు జరగడం వల్ల కుటుంబాలు పాడైపోయి, లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లమ్స్ వచ్చి ఆ కుటుంబాలు విచ్ఛిన్నమైపోయే పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. ఈ విధంగా జరుగుతున్నాయి. అధికారికంగా గాని, అనధికారికంగా గాని జరుగుతున్న కార్యక్రమాలను కంట్రోలు చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఈ విధంగా చాలా ప్రాబ్లమ్స్ వస్తున్నాయి. విద్యార్థులు గాని, కాలేజీ స్టూడెంట్స్ గాని గ్రంథాలయాలకు వెళ్లే వాళ్లు కూడా ఈవిధంగా ప్రలోభాలు పడే అవకాశాలు కల్పిస్తోంది. దయచేసి, కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్(పిఠాపురం) : థాంక్యూ సార్. మీ ద్వారా మంత్రి గారికి ఈ సందర్భంగా చాలామంది సభ్యులు తమ ఆవేదనను వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. ఇది కార్పోరేషన్లకో, సిటీలకో సంబంధించింది కాదు, పట్టణాలు, పల్లెలకు కూడా ఈ క్లబ్బులు విస్తరించాయి. ఎక్కడపడితే అక్కడ క్లబ్బులు పెట్టి, ప్రైవేటు ఇళ్లు అద్దెకు తీసుకుని మరీ ఇదొక వ్యాపారం క్రింద సాగుతోంది. బొమ్మా, బొరుసు ఆటలతో ఎంతోమంది పెడదోవపడుతున్నారు సార్. మంత్రి గారి దృష్టికి ఈ విషయం వచ్చిందా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎంతోమంది ఈ క్లబ్బుల్లో ఆటలాడి మొత్తం పోగొట్టుకుని ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న వారు కూడా వున్నారు. యువత పెడదారిపట్టడమే కాదు, మహిళలంతా ఈ విషయం మీద ఎంతో ఆందోళన, ఆవేదనలో వున్నారు. కాబట్టి, ఖచ్చితంగా దీని మీద ఒక డ్రైవ్ పెట్టి ఎక్కడైతే అనధికారికంగా ఈ క్లబ్బుల వల్ల కుటుంబాలు నాశనం అయిపోతున్నాయో అక్కడ తప్పనిసరిగా అరికట్టాలి. పోలీసు వ్యవస్థ అనుకుంటే చాలావరకు దీన్ని కట్టుదిట్టం చేయగలరు, కంట్రోల్ చేయగలదు సార్. ఎక్కడైనా సరే క్లబ్బులు వున్నట్లైతే, ఇవి ఎవరివైనా కూడా ఇదొక వ్యాపార మార్గంగా చేసుకుని, ఆదాయమార్గంగా చేసుకుని కొంతమంది దీన్ని నిర్వహిస్తున్నారో అటువంటి నిర్వాహకుల మీద తప్పనిసరిగా కఠినమైన చర్యలు తీసుకున్నట్లైతే, మహిళలకు చక్కటి ఊరట కల్పించినట్లు అవుతుంది. ఎంతోమంది కుటుంబాలకు ఊరట కల్పించినట్టు అవుతుంది. యువతకు మంచి మార్గం చూపించినట్లు అవుతుంది. కాబట్టి, తప్పనిసరిగా దీని మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

ఉ.10.10

శ్రీమతి పి.సబిత : అధ్యక్షా, సమాజంలోని ఈ జాడ్యం గురించి అందరి సలహాలు, సూచనలతో ప్రభుత్వం దీనిని నిరోధించడానికే ప్రయత్నం చేస్తుంది. కాని గౌరవ శాసనసభ్యులు శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్‌రావుగారు మాట్లాడుతూ, ఈ శాసనసభను కించపరిచేవిధంగా ఇక్కడ ఉన్న శాసన సభ్యులు, మంత్రుల గురించి మాట్లాడటం జరిగింది. ఇది భావ్యం కాదు. ఎందుకంటే, మనం మాట్లాడుతున్న ప్రతి విషయాన్ని బయట ప్రజలందరూ గమనిస్తూ ఉంటారని, దయచేసి గమనించమని గౌరవ శాసన సభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సాధారణంగా ఈ క్లబ్బులన్నీ కూడా ఇంతకుముందు సమాధానంలో చెప్పినట్లు, 1860 సొసైటి రిజిస్ట్రేషన్ చట్టం క్రిందనే రిజిస్టర్ అవుతాయి. సాధారణంగా, దీంట్లో ఆ విధంగా సంఘం ఏర్పాటు చేసుకున్నప్పుడు, వ్యాపారాపేక్ష లేకుండా పలు ధార్మిక కార్యక్రమాలను అనుసరిస్తూ, ముఖ్యంగా కళలు, విద్య, మతపరమైన సాంస్కృతిక సంగీతం మొదలగువాటిని అభివృద్ధి పరిచేందుకు ఈ సంఘాలు ఏర్పాటుచేసుకుంటారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘం చట్టం 1966 క్రింద కొన్ని సంఘాలు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ సహకార సంఘం అనేది పాడుపు స్వయం సహాయక సంఘం వ్యవసాయదారులకు, కూలీ మీద జీవనం గడిపే వారికి, పరిమిత ఆదాయం గల వ్యక్తుల అభివృద్ధి కోసం ఈ

సంఘాలు ఏర్పాటు అవుతాయి. దీంట్లో లాభాల పంపిణీ కొరకు కూడా సహకార సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయవచ్చు. ఈ యాక్ట్ క్రింద కూడా కొన్ని క్లబ్బులు పర్మిషన్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ సహకార సంఘాలలో ఉన్న సభ్యులందరు భాగస్వాములుగా ప్రకటింపబడతారు. అది ప్రభుత్వ అనుమతితో వచ్చిన లాభాలను పంచుకోవడం జరుగుతుంది. అయితే ప్రస్తుతమున్న క్లబ్బులలో ఎక్కువగా సొసైటీ రిజిస్టర్ చట్ట ప్రకారం రిజిస్టరైనవి ఉన్నాయి. గౌరవ శాసన సభ్యులందరు వ్యక్తపరిచిన ఆవేదన ఏమిటంటే, జరుగుతున్న దీనిని అపాలి, అటు మహిళలుగాని, ఇటు యువతగాని పెడదారిన పట్టకుండా మహిళలకు భరోసా ఇచ్చేటట్లు ఉండాలనేది సభ్యులందరి ఆవేదన. దాన్ని కంట్రోల్ చేయడానికే ఈ సంవత్సరం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 55,187 కేసులు కూడా బుక్ చేయడం జరిగింది. అంటే maximum ఎక్కడ జరుగుతున్నా కూడా పోలీసులకు ఇన్ఫర్మేషన్ రాగానే దానిపై immediate గా act చేయడం జరిగింది. ఇదే కాకుండా, క్లబ్బులు కూడా ఆ విధంగా ఎంకరేజ్ చేస్తున్నప్పుడు క్లబ్బుల మీద కూడా కేసులు బుక్ చేయడం జరిగింది. దాదాపుగా 24 క్లబ్బుల మీద కేసులు బుక్ చేశాము. హైదరాబాద్‌లో -1, మహబూబ్ నగర్‌లో- 2 , నిజామాబాద్‌లో-1, ఖమ్మంలో-2, చిత్తూరులో -2, గుంటూరులో -2, వెస్ట్ గోదావరిలో-8, కృష్ణాలో- 3, విశాఖపట్నంలో -2, విజయనగరంలో -1. ఆ విధంగా 24 క్లబ్బుల మీద కూడా కేసులు బుక్ చేయడం జరిగింది. ఇక హైదరాబాద్‌కి వచ్చేసరికి, సాధారణంగా, క్లబ్బులు అనగానే.. పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్ వాళ్లు పర్మిషన్ ఇస్తారేమో.. అని అనుకుంటారు. కాని పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్ ఆ విధంగా ఇవ్వడం లేదు. హైదరాబాద్ సిటీ పోలీసు చట్టం క్రిందైతే పోలీసు వాళ్లు అసలు లైసెన్సు కూడా ఇవ్వడం లేదు. కాని ఎక్కడైనా ఇలాంటి ఇన్ఫర్మేషన్ వస్తే, పోలీసులు వెంటనే రియాక్టై, దానికి సంబంధించి అక్కడున్న వాళ్లను అరెస్ట్ చేయడం, చట్టబద్ధంగా యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతోంది. గౌరవ శాసనసభ్యులు అడిగినట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ క్లబ్బులలో జరుగుతున్న జూదం మీద ఆదాయం పంచుకోవాలన్న ఆలోచన ఎప్పుడు కూడా ఎలాంటి పరిస్థితులలో కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయదు. కాబట్టి, దీనిని చట్టబద్దం చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు. దీనిని కంట్రోల్ చేయడానికి ఇంకా పకడ్బందీగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ షేక్ మస్తాన్ వలి (గుంటూరు ఈస్ట్)ః అధ్యక్షా, మా గుంటూరులో గడచిన 25 సంవత్సరాల నుంచి ఎల్‌విఆర్ క్లబ్బు అనే ఒక క్లబ్బు ఉంది రిక్రియేషన్ పేరుతో వాస్తవం అధ్యక్షా ఇది, మరి ఆ క్లబ్బు ఒక ప్రముఖ పార్టీకి అడ్డాగా ఉండేటువంటి పరిస్థితి. ప్రత్యేకించి ఆ పార్టీకి సంబంధించిన ఫండ్ కూడా అక్కడి నుంచి రెయిజ్ అవుతూ ఉంటుంది. దీనికి సంబంధించిన విషయంలో ఎన్నిసార్లు కంప్లెయింట్ చేసినప్పటికీ పోలీసులు అరెస్ట్ చేస్తామంటారు, మళ్లీ వాళ్లకి రిలాగ్జేషన్ ఇస్తున్నటువంటి పరిస్థితి. ఈ క్లబ్బుకి ప్రభుత్వం నుంచి అనుమతి ఉందా? అనుమతి లేకపోయినా వాళ్లు కోర్టుకు వెళ్లడం ద్వారా, కోర్టులో ఉన్నటువంటి వెసులుబాటును ఆధారం చేసుకొని, ఈ రోజుకి కూడా నడుపుతున్న పరిస్థితి ఉంది. పోలీసు వాళ్లు వెళ్లినా, పోలీసుల మీద కూడా దాడి చేసిన సంఘటనలు ఆ క్లబ్బులో జరుగుతున్నటువంటి విషయం ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉందో లేదో నాకు తెలియదుగాని, దాని మీద వెంటనే యాక్షన్ తీసుకోవాలని చెప్పి, సంబంధిత మంత్రిగారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంకట సుజయకృష్ణ రంగారావు (బొబ్బిలి)ః అధ్యక్షా, ఈరోజు ఎదైతే గ్యాంబ్లింగ్ గురించి కుటుంబాలు ఎఫెక్ట్ అవుతున్నాయని మాట్లాడుకుంటున్నామో. దాని కంటే 10 రెట్లు ఎక్కువ క్రికెట్ బెట్టింగ్ జరుగుతోంది. ఈ క్రికెట్ బెట్టింగ్ అనేది రాష్ట్రం మొత్తం మీద గ్రామీణ ప్రాంతాలకు కూడా పాకి, ఒక చోట గ్యాదర్‌కావాల్సిన అవసరం లేదు. కేవలం సెల్ ఫోన్స్ ద్వారా పందలాది కోట్లాది రూపాయల బెట్టింగ్ అవుతుంది.

కాబట్టి, దీని మీద కూడా ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఆలోచన చేయాలి. దీనిని అరికట్టడానికి అన్నివిధాల చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

MR. SPEAKER: Dayakara Rao garu... no sweeping remarks. If you want to make comments, you give notice. Without giving notice, you cannot comment on the whole House. You give proper notice.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్‌రావు : మేడంగారు (శ్రీమతి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారిని ఉద్దేశించి), స్పీకర్‌గారి ద్వారా నేను కోరేది. కోర్టు స్టే ద్వారా చాలామటుకు నడుస్తున్నాయి. ఆ స్టే కూడా పోలీసు అధికారులు వాళ్లకు ఇష్టం ఉంటే ఆ స్టేని ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారు. వాళ్లకు ఇష్టం లేకపోతే అసలు క్లబ్బుకి పర్మిషన్ కూడా ఇవ్వడం లేదు. మా వరంగల్ లోపట దాదాపు నాలుగైదు, ఇంకో పది మందిదాక పట్టుకున్నామంటున్నారు. కోర్టు స్టే తెచ్చారు. ఆ స్టేలలో కూడా కొన్ని లొసుగులున్నాయి. అందుకనే ఆ స్టేల విషయంలో కూడా పోలీసు వాళ్లు తలుచుకుంటే, ఆ లొసుగుల ద్వారా క్లబ్బులు నడవకుండా చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది. దానిని పరిశీలించండి. హైదరాబాద్‌లో పందల క్లబ్బులు నడుస్తున్నాయి. నేను ఒకరిని విమర్శించాలని కాదు. దయచేసి, ఆ నడిచే క్లబ్బుల పేర్లు, ఆ ఇంటి యజమానుల పేర్లు ప్రకటించాలి. ఏ ప్రజాప్రతినిధులు దానికి వేదికగా ఉన్నారో. వాళ్ల పేర్లు బయటకు వస్తాయి. ఆ ఇంటి ఓనర్స్ ఎవరు? ఆ క్లబ్బు మెంబర్స్ ఎవరున్నారు? నేను మంత్రులను ఎమ్మెల్యేలను అనాలని కాదు.

MR.SPEAKER: Send it to the Minister.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు : కొంతమంది వ్యక్తులు దానిలో ఉన్నారు కాబట్టి, దయచేసి, మీరు ప్రకటిస్తే, ఏ క్లబ్బు నడుస్తున్నది, ఆ ఇంటి ఓనరెవరో ప్రకటిస్తే, ఎవరనేది బయటకు వస్తుంది. దయచేసి ఎప్పుడు ప్రకటిస్తారో చెప్పవలసినదిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మధుసూదన్ (గుంతకల్)ః అధ్యక్షా, సభలో ఇంతవరకు గ్యాంబ్లింగ్ గురించి క్లబ్బులకు వెళ్లే వాళ్ల గురించే మాట్లాడినాము. అదే ఇబ్బంది కరంగా ఉంటే, మా గ్రామాలలో మట్కా చాలా విపరీతంగా జరుగుతుంది. అది ఏమిటంటే, మొత్తం సెల్ ఫోన్లలో మట్కా జరుగుతుంది. అందులో ఏ మాత్రం చర్యలు తీసుకున్నాగాని, వాటన్నింటికీ ఈరోజు కోర్టులు చాలా సింపుల్‌గా బెయిల్స్ ఇచ్చే కార్యక్రామాన్ని చేపడుతుంది. తిరిగి చట్టాన్ని మనం మార్చి జూదం మట్కా అడేవాళ్లను మాత్రం విపరీతంగా శిక్షించేటట్లు చట్టాన్ని మార్చాల్సిన అవసరముంది. ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఈరోజు ఎన్ఆర్ఇజిపి వంటి ఉపాధి హామీ పథకాల వలన ఎంతోకొంత కూలీలు డబ్బులు సంపాధించుకుంటుంటే, ఆ మొత్తం డబ్బంతా కూడా ఈరోజు మట్కా వలన పోతుంది. పోలీసులు చిన్నచిన్న వాళ్లను అరెస్ట్ చేస్తున్నారు తప్పా, పెద్దవాళ్ల జోలికి పోవడం లేదు. దయచేసి పెద్ద వాళ్ల దగ్గరకు కూడా వెళ్లి వాళ్లందరిని కూడా నిర్బంధించాలి, వాళ్లందరి మీద కూడా కేసులు పెట్టాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి.సబిత : అధ్యక్షా, పర్మిషన్ లేకుండా ఎక్కడైనా క్లబ్బులు ఆ విధంగా నడిపిస్తే, తప్పకుండా వెరిఫై చేసి యాక్షన్ తీసుకుంటాం ఒకటి. గుంటూరుకి సంబంధించి గౌరవ శాసనసభ్యులు ఏదైతే రిఫర్ చేశారో, దానికి కోర్టు స్టే ఇచ్చింది. స్టే వెకేషన్ కోసం పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్ కూడా ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఇదేకాకుండా, గౌరవ శాసనసభ్యులు కొన్ని క్లబ్బుల గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించారు. వాటికి సంబంధించిన డిటేయిల్స్ కూడా

తప్పకుండ తెప్పించుకుంటాం. తెప్పించుకొని, పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్ తరపున ఏ విధంగా యాక్షన్ తీసుకోవాలో, ఆ విధంగా యాక్షన్ తీసుకొని, వాటిని కంట్రోల్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇదేకాకుండా, మట్కాగాని ఇంకా వేరే బెట్టింగ్స్ ఏవి జరుగుతున్నా పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్ చూస్తూ ఊరుకోదు ఇన్ఫర్మేషన్ వచ్చిన వెంటనే వాటిని కంట్రోల్ చేయడానికే, నియంత్రించడానికే ప్రయత్నం చేస్తుందని తమరి ద్వారా గౌరవ శాసనసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Question No. (123) 1683....

جناب احمد بن عبداللہ بلعلہ: اسپیکر صاحب! صرف ایک جگہ کے لئے ہائی کورٹ سے اسٹے آرڈر حاصل کر کے کچھ لوگ مختلف علاقوں میں کلبس قائم کر رہے ہیں۔ صرف ایک نام پر اسٹے آرڈر حاصل کر کے اسی آرڈر کو مختلف مقامات پر استعمال کیا جا رہا ہے۔ خاطیوں کے خلاف اس سلسلہ میں بھی مناسب کاروائی کی جائے۔

శ్రీమతి పి.సబిత : ఎమ్మెల్యేగారు చెప్పిన క్లబ్బు గురించి ఏదైతే మెన్షన్ చేశారో, దానిని కూడా నోట్ చేసుకున్నాను, ఒక దగ్గర స్టే తీసుకొని ఇంకొక దగ్గర రన్ చేస్తున్నారని, దానిని కూడా పెరిపై చేసి వెంటనే యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ఉ.10.20

MR.SPEAKER: Question No.123(1683) Minister for Major and Medium Irrigation.

వేతన సవరణ సంఘం నివేదిక

ప్రశ్న నెం . 123(1683)

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ) – గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) పి.ఆర్.సి అమలు కోసం ప్రభుత్వంతో ఒక ఒప్పందం కుదుర్చిన విషయం వాస్తవమేనా;
ఆ) సంబంధిత ఉత్తరువులతోపాటు నివేదిక ప్రతిని సభా సమక్షంలో ఉంచడమవుతుందా;
ఇ) గ్రామాలలో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులకు హెచ్ఆర్ఎను మంజూరు చేయడమయిందా;
ఈ) గ్రామ సేవకులువంటి ఉద్యోగుల ప్రయోజనాలను పిఆర్సి పరిశీలించడం జరిగిందా;
ఉ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున భారీ నీటిపారుదల శాఖామంత్రి(శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య) :

అ) అవునండీ
ఆ) 9-12-2009 తేదీగల డి.ఓ.లేఖ.నెం. 12088. ఎ/540/పిసి.1/2009 ద్వారా తొమ్మిదవ వేతన సవరణ సంఘం నివేదిక ప్రతి (సిడి) ని ఇదివరకే సభా సమక్షంలో వుంచడమయింది. సంబంధిత ఉత్తరువులను జారీ చేయవలసి వుంది.

ఇ) అవునండీ

ఈ) గ్రామ సేవకుల కేటగిరీ పిఆర్‌సి పరిధి క్రిందకు రాదు

ఉ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డిః అధ్యక్షా, పాత రెవెన్యూ డివిజన్, మండల కేంద్రాలలో ఉపాధ్యాయులు ఇండ్లు అద్దెకు తీసుకొని వుండాల్సిన పరిస్థితి వస్తున్నది. వారికి ఇంటి అద్దె కొరకు రూ.1500/- మాత్రమే ఇస్తున్నారు. అది ఎంత మాత్రం సరిపోవడం లేదు కనుక కనీసం రూ.2000/- అయినా ఇంటి అద్దె కొరకు ఇవ్వకపోతే కష్టం కాబట్టి 15% (HRA) ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది. అందువల్లనే ఉపాధ్యాయులు గాని ఇతర ఉద్యోగులు గాని రెవెన్యూ డివిజన్ మరియు మండల కేంద్రాలలో వుంటూ పనిచేస్తున్న ఉద్యోగస్థులకు 15% పిఆర్‌సి మీరు అమలు చేస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నాను.

అదే విధంగా, అంగన్‌వాడీ వర్కర్లు, గ్రామసేవకులకు వర్క్‌లోడ్ ఎక్కువగా వుంటుంది అంటే రోజుకు 10, 12 గంటలు పనిచేయాల్సి వస్తుంది కాబట్టి పిఆర్‌సిలో వీరికి రూ.6,700/- యివ్వాలని నిర్ణయించారు కనుక అది మీరు అమలు చేస్తారా లేదా అని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

SRI RAVULA CHANDRASEKHARA REDDY(WANAPARTHY): Thank you sir. వేతన సవరణ సంఘం అగ్రిమెంటులో ప్రత్యేకించి పెన్షనర్లకు న్యాయం జరగలేదు. పెన్షనర్లకు క్రొత్త పిఆర్‌సికి ముందు 125 కమ్యూటేషన్ వుండేది. ప్రస్తుతం దాన్ని 101 కి తగ్గించారు. మామూలుగా పిఆర్‌సిలో enhancement expect చేస్తాం కాని ఆ విధంగా కాకుండా ఇంకా తగ్గించడం జరిగింది. ఉద్యోగస్థులు చాలా కాలం సర్వీస్ చేసి రిటైర్ అయిన వారికి పిఆర్‌సి లో న్యాయం జరగలేదన్నది పెద్ద ఆందోళనగా వుంది.

అదే విధంగా, గ్రాట్యుయిటీకి సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకు రూ.7 లక్షలు ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.10 లక్షలు ఇస్తున్నది. ఇవ్వాల్టి దినపత్రికలో వచ్చిన అంశాన్ని ముఖ్య మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకొచ్చేదేమిటంటే కార్పోరేషన్‌లలో పనిచేసే ఉద్యోగులకు కూడా గ్రాట్యుయిటీ రూ.10 లక్షలు వర్తించే విధంగా కేంద్ర ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ చర్యలు చేపట్టినట్లుగా వచ్చింది. అందువల్ల దయచేసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులుగా రిటైరవుతున్న వారికి కూడా రూ.10 లక్షల గ్రాట్యుయిటీని వర్తింపజేసే రిక్వెస్టును కూడా కన్‌సిడర్ చేయమని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా, పంచాయతీరాజ్, ఆర్ & బి, ఇరిగేషన్ ఇంజనీర్లకు సంబంధించి పిఆర్‌సిలో తేడా కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది. వీళందరికీ సమన్యాయం జరగడం లేదు. దీని గురించి కూడా ఒకసారి ప్రభుత్వ విధానం చెప్పమని కోరుతున్నాను.

అలాగే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఫిట్‌మెంటును 39 శాతానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. వాస్తవంగా 45 శాతం కోసం అనేక సంవత్సరాల నుంచి ఆందోళనలు జరిగాయి. ప్రభుత్వాన్ని దీనిపట్ల సానుకూలతను వ్యక్తం చేయమని డిమాండ్ వున్నది.

మారిన జీవన ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా, పెరుగుతున్న నిత్యావసర వస్తువుల ధరల వల్ల సామాన్య మానవుడు జీవించలేని పరిస్థితులలో గ్రామ సేవకుల పట్ల ఇంత నిర్ధయగా వుండటం భావ్యం కాదు. స్పెసిఫిక్ క్వశ్చన్ కూడా గ్రామసేవకులకు సంబంధించింది.

MR.SPEAKER: I think, it comes under Revenue Department.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డిః కాదు సార్. గ్రామ సేవకులను పిఆర్‌సి పరిధిలోనికి తీసుకురాకుండా కేవలం గౌరవ వేతనం క్రింద వారిని చాకిరీ చేయిస్తున్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వ పాలనలో ఎలా వుండేది అన్నది ముఖ్యం కాదు. మా ప్రభుత్వం మారి మీరు అధికారంలోకి వచ్చి కూడా ఆరు సంవత్సరాలు అయింది. మీరు మమ్మల్ని యింకా విమర్శించడం సహేతుకమైన వాదన కాదు. ఇవన్నీ నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే నేను గ్రామ సర్పంచ్‌గా పని చేశాను. గ్రామంలో ఏ చిన్న సంఘటన జరిగినా ముందు కనిపించేది గ్రామ సేవకుడే.

MR.SPEAKER: Chandrasekhar Garu, already we had an elaborate discussion on that.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డిః సార్, క్వశ్చన్ కూడా గ్రామ సేవకులకు సంబంధించినదే. I am well within the supplementary. నేను పరిధిలోపలే మాట్లాడుతున్నాను.

MR.SPEAKER: You are well within your rights. But, you confine to the particular issue.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డిః సార్, గ్రామానికి ఎవరు వచ్చినా మొదలు గ్రామ సేమకుడినే పిలుస్తారు. అతని ద్వారానే గ్రామంలో సమాచారమిస్తారు. అటువంటి గ్రామసేవకుల గురించి మాత్రం ఎవ్వరూ మాట్లాడటం లేదు. దయచేసి గ్రామసేవకుల పట్ల సానుకూలమైన వాతావరణాన్ని ప్రభుత్వం చూపెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గుండ మల్లేష్ (బెల్లంపల్లి)ః అధ్యక్షా, అంగన్‌వాడీలు, గ్రామ సేవకులకు కనీస వేతనాలు ఇవ్వకపోయినా కనీసం మనం చెప్పిన వాటిని కూడా అమలు జరుపడం లేదు. రోజువారీ ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు, ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో పనిచేసే అంగన్‌వాడీ, మధ్యాహ్న భోజన కార్యకర్తలు, గ్రామాలలో పనిచేసే గ్రామ సేవకులు తీవ్రమైన ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవడం జరుగుతున్నది. నేను తమరి ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొచ్చేదేమంటే వారికి మనం అంగీకరించిన బెనిఫిట్లను అమలుపర్చాలి. పిఆర్‌సిలో ఇచ్చిన పది శాతం పెంపుదల ఏ మాత్రం సరితూకంగా లేవు. అందువల్ల పదిహేను శాతం పెంపుదల ఇవ్వాలని డిమాండ్ వున్నది. గ్రామ సేవకులు ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు మధ్యన అన్ని వేళలా సహకరిస్తారు. అలాంటి వారిపట్ల ఉదారమైన స్వభావం వుండవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వున్నందున మంత్రిగారు దానికి తగిన సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బండారు సత్యానందరావుః అధ్యక్షా, వేతన సవరణకు సంబంధించి Pay Revision Commission యిచ్చిన A.P.State Assistant Executives కు యిచ్చిన స్కేలు నాన్ టెక్నికల్ స్టాఫ్ కంటే కూడా తక్కువగా వున్నది. దీని గురించి వారు ప్రభుత్వానికి కూడా విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. అనామలీస్ కమిటీకి కూడా నోటీస్ చేయడం జరిగింది. దయచేసి, స్కేలును సరిచేసి వారికి న్యాయం చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్యః అధ్యక్షా, గౌరవ శాసన సభ్యులు నలుగురు దీనికి సంబంధించిన ప్రశ్నలు వేశారు. ముఖ్యంగా ఇంటి అద్దెకు సంబంధించి పది శాతం నుండి పదిహేను శాతానికి పెంచాలని డిమాండ్ చేస్తున్న విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. ఇందులో ముఖ్యంగా దీనికి సంబంధించినంత మేరకు House Rent Allowance is being paid to the employees at the following rates: -

In GHMC Area 30% of Basic Pay subject to a ceiling Rs.6000/-p.m

For places where the population is 2 lakhs or more it is 20% of the Basic Pay subject to a ceiling of Rs.4000/-p.m

District Head quarters, other municipal towns and other than above cities about 12 ½% Basic Pay subject to a ceiling of Rs.4000/- p.m.

Other places including villages on 10% of Basic Pay subject to a ceiling of Rs.4000/- p.m.

As far as rent is concerned, the existing ceiling of Rs.6000/- గ్రేటర్ హైదరాబాద్‌కి రూ.12,000/- గా, హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పోరేషన్‌కి రూ.12,000/- గా, మిగతా ప్రాంతాలకు రూ.4000/- నుంచి రూ.8000/- పెంచడానికి ఇంకా ఆర్డర్ ఇవ్వాల్సి వున్నది. ఇంకా ప్రభుత్వ పరిశీలనలోనే వున్నది.

సభ్యులు అంగన్‌వాడీ వర్కర్ల గురించి కూడా ప్రస్తావించారు. అంగన్‌వాడీ వర్కర్లు, గ్రామ సేవకులు పిఆర్‌సి పరిధిలోకి రారు కాబట్టి సంబంధిత అంశాన్ని పిఆర్‌సిలో చర్చించి నిర్ణయాలు తీసుకునే అవకాశం లేదు.

అదే విధంగా, పంచాయతీరాజ్, ఆర్ & డి మరియు ఇరిగేషన్ శాఖవారు న్యాయం చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నట్లుగా ప్రస్తావించారు. ఈ విషయాన్ని Group of Ministers కి ఇచ్చే అవకాశాన్ని ప్రభుత్వం పరిశిలించింది.

Another issue is demand for HRA Hike and commuted pensions are being placed before the group of Ministers. ఈ విషయాలన్ని group of Ministers దగ్గర పరిశీలించిన తర్వాత సభ్యులకు తెలియజేస్తాము.

ఉ. 10.30

మిస్టర్ స్పీకర్: క్వశ్చన్ నెంబర్ 124 (1875). హోమ్ మినిస్టర్ గారు,

నాగవైష్ణవి కిడ్నాప్, హత్య

ప్రశ్న నెం. 124 (1875)

సర్వశ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు(మైలవరం), ఎం.నర్సింహులు(తుంగతుర్తి), డి.నరేంద్రకుమార్, చిన్నం రామకోటయ్య(నూజివీడు), టి.ప్రభాకర్ రావు(నందిగామ) – గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) విజయవాడలో నాగవైష్ణవిని కిడ్నాప్ చేసి, హత్య చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, నిందితులను పట్టుకోవడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి;

ఇ) కిడ్నాపులు, హత్యలు, దొంగతనాలు, భూకబ్జాలు, మానభంగాలు, మానభంగ యత్నంగా నమోదయిన కేసుల సంఖ్య ఎంత;

ఈ) ఇట్టి నేరాలను నియంత్రించేందుకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పి. సబిత):

అ) అవునండి.

ఆ) దర్యాప్తు సమయంలో, మోర్ల శ్రీనివాసరావు, యంపరాల జగదీష్, పంది వెంకట్‌రావు అలియాస్ కృష్ణ అనే పేర్లు గల నిందితులు ముగ్గురిని అరెస్టు చేయడమయింది.

ఇ) పైన తెలిపిన ప్రధాన నేరాల క్రింద గత మూడు సంవత్సరాలలో నమోదైన కేసుల సంఖ్య దిగువ చూపడమయింది:-

వరుస సంఖ్య	నేరం పేరు	సంవత్సరం		
		2007	2008	2009
1.	కిడ్నాపులు	1546	1431	1509
2.	హత్యలు	2459	2422	2223
3.	దొంగతనాలు	601	597	525
4.	భూకబ్జాలు	214	90	69
5.	మానభంగాలు	1026	1204	1147
6.	మానభంగ యత్నం	1011	1097	1075

ఈ) అదనపు సిబ్బందిని, శిక్షణ సదుపాయాలను మెరుగుపరుస్తూ, మొబిలిటీని మెరుగుపరుస్తూ, కమ్యూనికేషన్లు మొదలగునటువంటి వాటిని మంజూరు చేసి పోలీసు శాఖను పటిష్టపరచడమవు తున్నది.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, గత మాసంలో కృష్ణా జిల్లా విజయవాడ కేంద్రంలో జరిగిన నాగవైష్ణవి కిడ్నాప్, హత్య చాలా సెన్సేషనల్‌గావుండి అసలు మానవత్వం వుందా అని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రతి ఒక్కరు ద్రిగ్భాంతికి గురయ్యేలాగా జరిగింది. మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానంలో దర్యాప్తు సమయంలో ముగ్గురు నిందితులను అరెస్టు చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. వాస్తవంగా శ్రీ వలగాని ప్రభాకరరావు గారి భార్య నర్మదా దేవి హోమ్ మంత్రిగారిని కలిసి వచ్చిన తరువాత, 'నాకు రక్షణ కల్పించండి', నిందితులకు నార్కో అనాలసిస్ పరీ క్షలు జరిపించండి, 'నా ఇద్దరి పిల్లలకు కూడా రక్షణ లేదు' అని కన్నీళ్లు పెట్టుకుని విజయవాడ డిప్యూటి కమీష నర్ ఆఫ్ పోలీస్ వారికి వినతిపత్రం ఇచ్చింది. మహిళా నాయకులు ఎవరైతే విజయవాడలో ఈ సంఘటనపైన మాట్లాడుతున్నారో, వాళ్లకు కూడా బెదిరింపు ఫోన్ కాల్స్ వస్తున్నాయి.

మేము ఒకటే ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాం. ఈ విధమైన సంఘటనలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జరుగుతు న్నాయి. స్టేట్ క్రైమ్ రిపోర్టు ప్రకారం దాదాపు కిడ్నాప్‌లు 1509, అత్యాచారాలు 1147, మహిళలపై నేరాలు 21,436. అదే విధంగా 2009వ సంవత్సరపు నివేదిక ప్రకారం, రాష్ట్రంలో రోజుకు రెండు మానభంగాలు, నాలుగు కిడ్నాప్‌లు, ఆరు హత్యలు, ఇరవై దోపిడీలు, అరవై నాలుగు దొంగతనాలు, ఇరవై మూడు ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ సందర్భంగా నేను మంత్రిగారిని ఒకటే అడుగుతున్నాను.

ప్రభాకరరావు గారి భార్య ఈరోజు నాకు రక్షణ కావాలని అడిగింది. ఎందుకంటే ప్రభాకరరావు గారి డ్రైవర్ శ్రీ లక్ష్మణరావు నాగవైష్ణవి కిడ్నాప్ సందర్భంలోనే హత్య కావింపబడ్డాడు. నాగవైష్ణవిని ఒక కారులో కిడ్నా పర్లు తీసుకెళ్లి, తాడేపల్లి దగ్గర ఇంకో కారులోకి మార్చారు. రెండు హంతక ముఠాలు ఆ సంఘటనలో పాల్గొ న్నట్టుగా చాలా వివరంగా పత్రికల్లో వార్తా కథనాలు వస్తే, ముగ్గురు వ్యక్తులను ఆ విషయంలో అరెస్టు చేశామని

ఈరోజు ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఇలాంటివి రాష్ట్రంలో ఈ మధ్య కాలంలో చాలా జరుగుతున్నాయి.

నిన్ననే, సికింద్రాబాద్ దగ్గర్లోని అల్వాల్‌లో ఇంటర్మీడియేట్ చదువుతున్న కీర్తన అనే విద్యార్థినిని వేధిస్తున్న కారణంగా ఆ అమ్మాయి సూసైడ్ చేసుకుంది. అదే విధంగా వరంగల్‌లో స్వప్నిక, మనీష, చిత్తూరులో అయేషా, తిరుపతిలో శ్రీను బలయ్యాడు, ఇవన్నే కాకుండా ఈ సందర్భంగా ఒక ముఖ్యమైన విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఒక మహిళా శాసన సభ్యురాలు, ''I want to bring to your kind notice that I was allotted Quarter No. 165 at New MLA Quarters. One of my neighbour …

(శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు గారు మాట్లాడుతుండగా మైక్ కట్ అయింది.)

(Interruptions)

MR.SPEAKER: Uma Maheswara Rao garu, leave that. No, No, She has come and spoken to me. I will sort it out. Please leave it there.

(Interruptions)

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్(ఉరవకొండ): మెంబర్ మాట్లాడుతున్నప్పుడు, మైక్ కట్ చేస్తున్నారు ఎందుకు సార్?

మిస్టర్ స్పీకర్: నేను మైక్ కట్ చేయలేదు.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఇవాళ త్రెటనింగ్ వేలో గవర్నమెంట్ విప్, ఆయన కొడుకు కలిసి వేదింపు చర్యలు చేస్తుంటే, ఒక మహిళా శాసన సభ్యురాలికే రక్షణ లేకపోతే.....

MR.SPEAKER: Uma Maheswara Rao garu, It is not correct. You have to leave it there. I said that I will sort it.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఇవాళ ప్రభుత్వాన్ని మేము ఒకటే అడుగుతున్నాం. ప్రజా ప్రభుత్వ రక్షణ కమిటి ఛైర్మన్‌గా ★★ * ఈ రాష్ట్రంలో.....

(ట్రెజరీ బెంచి వైపు నుంచి సభ్యుల అభ్యంతరం)

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: He is not in the House. పోస్ట్ గురించి మాత్రమే చెప్పండి.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఇవాళ ★★.....

* Expunged as ordered by the Chair

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: The Name will not go on record.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: విజయవాడలో నాగవైష్ణవి కిడ్నాప్ జరిగినా, హత్య జరిగినా కూడా పట్టించుకోకుండా, ★★ ఇవాళ భద్రతా కమిటీ ఛైర్మన్‌గా నాగవైష్ణవి విషయంలో ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారో ప్రభుత్వం సభకు తెలియజేయాలి.

(అంతరాయం)

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు:సార్, భద్రతా కమిటీ ఛైర్మన్‌గా ఆయన నియామకం ప్రభుత్వానికి ఏమి అవసరం వచ్చింది. ఇవాళ విజయవాడలో కిడ్నాప్ జరిగినా, హత్య జరిగినా కూడా.....

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇప్పుడు మీ క్వశ్చన్ ఏమిటి? మీరు అడుగుతున్నదేమిటి? What is the Question? What are you asking?

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: సార్.....

MR.SPEAKER: Put a separate question on that. The Government will reply.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: సార్, ఇవాళ సమర్థులైన అధికారుల్ని కీలక స్థానాల్లో ప్రభుత్వం పుంచ కుండా, ★★ * గారిని భద్రతా కమిటీ ఛైర్మన్‌గా నియమించడం.....

(ట్రెజరీ బెంచి వైపు నుంచి సభ్యుల అభ్యంతరం)

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఉమామహేశ్వరరావు గారు, మీ ప్రశ్న ఏమిటి? మీరు మాట్లాడేమిటి? మీరు అడిగిన ప్రశ్నకు, మాట్లాడే విషయానికి సంబంధం లేదు. You put a separate question on that. Please sit down. Please take your seat.

(★★ గారి నియామకానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఇచ్చిన జి.వో. కాపీలను స్పీకర్ గారికి చూపిస్తు తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రతిపక్ష సభ్యులు నినాదాలు చేశారు).

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: I know, it's a Government order Please take your seat.. Let the Minister reply, then you can ask. I will give a chance again. Please take your seat. Jogi Ramesh garu.

* Expunged as ordered by the Chair

శ్రీ జోగి రమేష్(పెడన): అధ్యక్షా, నాగమైష్ణవి హత్య గురించి సభలో ప్రస్తావించినందుకు మిత్రుడు, దేవి నేని ఉమామహేశ్వరరావు గారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. కానీ, మీరు వాస్తవాలు మాట్లాడితే బాగుండేదని ఈ సభ ద్వారా వారికి చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, నాగమైష్ణవి స్వయాన నాకు చెల్లెలు అవుతుంది. పలగాని ప్రభాకరరావు గారు నాకు బంధువు, వరుసకు బాబాయ్ అవుతారు. నాగమైష్ణవి హత్యను కూడా రాజకీయం చేయడం తగదని చెబుతున్నాను. నాగమైష్ణవి హత్య జరిగిన తరువాత సుమారు రాత్రి గం.8.30 ని.ల ప్రాంతంలో, కిడ్నాప్ మరియు ఆ తర్వాత జరిగిన సంఘటనల పూర్వపరాల దరిమిల .....

(అంతరాయం)

శ్రీ జోగి రమేష్: ఒక నిమిషం మాట్లడనీయండి. ప్రభుత్వం పూర్తిగా స్పందించి వెంటనే.....

(మధ్యలో ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యుడైన శ్రీ కె.ఇ.ప్రభాకర్ గారు తన స్థానం నుండి నిల్చొని, నాగమైష్ణవి విషయంలో సంబంధం వున్న వాళ్లు మాట్లాడకుండా వుంటే బాగుంటుందని మాట్లాడుతుండగా)

శ్రీ జోగి రమేష్: సంబంధం వుంది కాబట్టే, నేను మాట్లాడుతున్నాను. పలగాని ప్రభాకరరావు గారు నాకు కుటుంబ సభ్యుడు. నాగమైష్ణవి నాకు చెల్లెలి వరుస అవుతుంది. తొందర పడకండి. ఒక నిమిషం నన్ను చెప్పనీయండి. మీరు ఇందాక మాట్లాడారు కదా!

వెంటనే, హోమ్ మినిస్టర్ గారు ఫోన్ చేయడం, హోమ్ మినిస్టర్ గారు ఆ విషయంలో వెంటనే చర్యలు తీసుకోమని పోలీస్ అధికారులకు ఆదేశాలివ్వడం, ఆరోజు రాత్రి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఫోన్ చేసి నాగమైష్ణవి కుటుంబ సభ్యులతో మాట్లాడడం జరిగింది. నేను ఆ సమయంలో ప్రక్కనే వున్నాను. విజయవాడ పోలీస్ కమీషనర్ గారు, పోలీస్ సిబ్బంది నాగమైష్ణవి హత్య విషయంలో నిందితులను పట్టుకోవడంలో కానివ్వండి, వారిని అరెస్టు చేయడంలో గానీ పూర్తిగా సహకరించారు. నేను ఒకటే మీద్వారా హోమ్ మినిస్టర్ గారిని కోరుతున్నాను. ఇంత దుర్మార్గంగా, దారుణంగా చిన్న పిల్ల అని కూడా చూడకుండా కిడ్నాప్ చేసి, హత్య చేసినటువంటి ఆ దుర్మార్గులకు వెంటనే శిక్ష పడే విధంగా ఫాస్ట్‌ట్రాక్ కోర్టును ఏర్పాటు చేయమని మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అట్లాగే, ఆ సంఘటనలో శ్రీ పలగాని ప్రభాకరరావు గారి వద్ద డ్రైవర్‌గా పనిచేస్తూ అసువులుబాసిన శ్రీ లక్ష్మణరావు గారి కుటుంబానికి సంబంధించి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి, హోమ్ మినిస్టర్ గార్ల ఆదేశానుసారం శ్రీ లక్ష్మణరావు గారి భార్యకు వాంబే కాలనీలో ఒక ఫ్లాట్ ను మంజూరు చేసినందుకు మీద్వారా వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. అట్లాగే, ఆమెకు పోలీస్ శాఖలో ప్రభుత్వోద్యోగం కూడా ఇచ్చినందుకు ప్రత్యేకంగా హోమ్ మినిస్టర్ గారిని ఈ సందర్భంగా మీద్వారా నేను మరొకసారి అభినందిస్తున్నాను.

ఉ.10.40

నేను మీ ద్వారా హోమ్ మినిస్టర్ గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇటువంటి కిరాతక చర్యలు చేసే ముఠాలను కానివ్వండి, రాష్ట్రములో వసి పిల్లలను కిడ్నాపులు చేసే దుండగులను కానివ్వండి శిక్షించాలని,

ఇదేవిధంగా నాగవైష్ణవిపై జరిగిన సంఘటన ఈ రాష్ట్రములో పునరావృతం కాకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని నేను మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారిని, హోమ్ మినిష్టర్ గారిని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. చిరంజీవి(తిరుపతి)ః అధ్యక్షా, ఈ మధ్య కాలములో అత్యంత బాధకరమైనది యావన్మందిలో గుండె తరుక్కుపోయేలాగా విషాదం అలుముకున్న సంఘటన నాగవైష్ణవి హత్య . ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రతి తల్లి, ప్రతి కుటుంబం వాళ్లకు జరిగిన సంఘటనగా భావించి చాలా చాలా ఆవేదన చెందారు. కాని, ఆ విషాదం ఇప్పటికి కూడా మరిచిపోలేకపోతున్నాము. ఒక పసి పిల్ల గొంతు నులిమి వేల డిగ్రీల ఫర్నేస్‌లో ఆ అమ్మాయిని కాల్చి బూడిద చేయడమనేది చాలా బాధకరమైన విషయం. ఎంత కిరాతకముగా వున్నారంటే చట్టాలు మనలను ఏమి చేయవు, ప్రభుత్వాలను మేనేజ్ చేయవచ్చు, రాజకీయములో వున్న వ్యక్తి influence వాడుకోవచ్చు అనే ధీమా అలాంటి నేరస్థులను ఇష్టా రాజ్యంగా ప్రవర్తించడానికి అవకాశం కల్పిస్తుంది అధ్యక్షా. ఆ భరోసా వాళ్లకు ఎవరు ఇస్తున్నారు, ఎవరి మూలంగా కలుగుతోంది, ఎందుకు మనం వాళ్లలో భయం కలుగజేయలేకపోతున్నాం అనే విషయం ఆలోచించాలి. ఇలాంటి నేరం చేసే నేరస్తులకు ఉరి శిక్ష పడే అవకాశాలు ఉన్నప్పుడు ఎవరూ ధైర్యం చేయరు. రాజకీయ నాయకులు వారి వెనుకాల వుండడం చాలా దురదృష్టకరం. మనం దీనిని అధిగమించలేమా, మనకు చట్టాలు, న్యాయాలు లేవా? మనకు అన్ని రకాల మినిష్టర్స్ వున్నారు. మనకు పటిష్టంగా పోలీస్ వ్యవస్థ వున్నా కూడా వాళ్ల డ్యూటీ వాళ్లను చేసుకోనీయకుండా రాజకీయ ప్రమేయం అనేది చేస్తుంది. ప్రజలకు అభద్రతాభావం కలుగజేస్తుంది. ఈ రోజున శాంతిభద్రతలు కరువు అయిపోయాయి. ప్రతిఒక్కరూ అభద్రతాభావంతో బ్రతుకుతున్నారు. ఏ రోజున ఏమి అవుతుందో అనే పరిస్థితులలో ప్రజలు వున్నారంటే అతిశయోక్తి కాదు. దీనికి మనం ఏమి ఆలోచిస్తున్నాము? ఏమి precautionary measures తీసుకుంటున్నాము? సంఘటన జరిగిన తర్వాత వెళ్లుతున్నాము, పరామర్శిస్తున్నాము, ఆ కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుతున్నాము, మనశ్శాంతి వుండాలని కోరుకుంటున్నాము. జరిగిన తర్వాత ఆ కుటుంబాలకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వడమో, పరిహారం చెల్లించడమో జరుగుతుంది. ఇది కాదు ప్రజలు కోరుకునేది. మీ డబ్బు అక్కరలేదు, మీ సానుభూతి అక్కరలేదు. మాకు భద్రత కావాలని కోరుకుంటున్నారు. రాజమండ్రీలో అనూష కేసు పబ్లిక్‌గా జరిగింది. దానికి మనం ఎలాంటి గట్టి చర్యలు తీసుకున్నాము? ఏమి తీసుకోలేదు. ఆ క్షణములో ఆ నేరస్తునికి బెయిల్ ఇచ్చిసి బయటకు పదిలారు. ప్రజాసంఘాలు కానివ్వండీ, రాజకీయ పార్టీలు కానీండీ అందరు కలిసి కన్సెసర్న్ చూపించి వారిని లోపల పెడతారా లేదా పెట్టరా, నాన్ బెయిలబుల్ వారెంట్ క్రింద వారిని అరెస్ట్ చేస్తారా, చేయరా అని పట్టుపడితే అప్పుడు ప్రభుత్వం స్పందించింది. ఇవన్నీ కూడా ప్రజల నుంచి వచ్చిన తర్వాత కాదు, ముఖ్యముగా హోమ్ మినిష్టర్ గారు ఈ విషయాల పట్ల ముందే శ్రద్ధతీసుకోవాలని ఈ సభాముఖంగా నేను మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా నిన్న జరిగినటువంటి అమలాపురం కిడ్నాప్ కేసులో ఈ రోజు మీడియా సహకరించబట్టి అది బయటపడింది. రాను రాను ప్రజా భద్రతలు లేవు. శాంతి భద్రతలు లేవు. ఆహార భద్రతలు లేదు. ఉద్యోగ భద్రతలు లేదు. మరి దేనికోసం వుంది.

MR. SPEAKER: That is some other subject.

శ్రీ కె. చిరంజీవిః అధ్యక్షా, ఓవరాలుగా చెబుతున్నాను. ప్రజాభద్రత అనేది ముఖ్యంగా కొరబడిపోయింది. దాని కంటే ముఖ్యంగా మనకు ఒక కమిటీ వుంది. కమిటీలో వారు ఏ రకమైనటువంటి సలహాలు ఇస్తున్నారు?

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి చప్పట్లు)

సో, పటిష్టంగా వారి బాధ్యతలను నెరవేర్చడానికి ఏమి చేస్తారు? కేసును పట్టుకున్న తర్వాత ఫాస్ట్‌ట్రాక్ కోర్టులను పెంచుతామని అన్నారు. ఆ మాట మాకు ఉపశమనం కాదు. ఆ కార్యచరణ మాకు ఉపశమనం. అది భద్రతాభావం కలుగజేస్తుంది. ఈ సందర్భంగా కనీసం ఇప్పుడు లెక్కలు చెప్పారు, చదివారు. ఏవో యాభైయో, పాతికో తగ్గాయి. కాని, ఒక విజయవాడలోనే ఈ సంవత్సరమే 50 కిడ్నాప్ కేసులు నమోదయ్యాయంటే ఆలోచించండి. ఎంత ఘోరంగా తయారు అయిందో ఒకసారి ఆలోచించండి. ఈ కేసులు కొద్దోగొప్పో తగ్గినాయి మిగతా రాష్ట్రాలతో పొల్చుకుంటే మనం కఠినంగా వుండాలి. మనం చట్టాలను సవరించుకోవాలి. శిక్షలు కఠినంగా వుండాలి. ఇలాంటి ఘోరాలకు పాల్పడిన వాళ్లకు బయటకు వచ్చే పరిస్థితి లేనంత కఠినంగా వుండాలి. ఈ చట్టాలను మార్పు చేయండి. అట్లా భద్రతాభావం కలుగజేయండి. ప్రజలకు మీరు ఏమి తిండి పెడుతున్నారు, ఎంత సక్రమంగా మీరు నిత్యావసర వస్తువులు ఇస్తున్నారు? మీరు నిత్యావసర సరుకులే కాదు, ముందు మాకు ప్రాణాలకు సేఫ్టీ కావాలని కోరుకుంటున్నారు. దానికి కావల్సిన precautionary measures తీసుకోండి. జరిగిన తర్వాత మాకు మీ సానుభూతి కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: చిరంజీవి గారు ముగించండి.

శ్రీ కె. చిరంజీవి: అధ్యక్షా, మీ ద్వారా నేను భద్రత కమిటీకి విన్నవించుకుంటున్నాను.

డా. ఎన్. జయప్రకాశ్ నారాయణ్: అధ్యక్షా, నాగమల్లేశ్వరి కేసు విషయములో పోలీసు యంత్రాంగాన్ని తప్పుపట్టడడం లేదు. సమస్య దారుణమైన నేరాలు జరిగితే శిక్ష పడుతుందనే భయం లేని వ్యవస్థను సృష్టించాము. అందుచేత హోం మంత్రి గారిని నిర్దిష్టంగా నేను కోరేది నాలుగు అంశాలు. 1. ఈ కేసులో abduction తర్వాత హత్య చేశారు. కాని, హత్య చేయలేదని అనుకోండి. ఒక చిన్న పిల్లను కనుక abduction చేసినట్లైతే సమాజం మొత్తం కూడా భయాందోళనలకు లోను అవుతుంది. కాబట్టి, abduction ని capital offence గా చెయ్యాలి. హత్యతో సమానమైన నేరంగా మానవ అపహరణ ముఖ్యంగా చిన్న పిల్లలను అపహరణను చేర్చాలి. అందుకోసం భారత శిక్షాస్మృతిని అమెండ్ చేయడానికి సిద్ధంగా మీరు వున్నారా? 2. నా దృష్టిలో ఈ కేసులో పోలీసులు సమర్థవంతంగా పని చేశారు. దీనిలో పోలీసులను తప్పుపట్టడం ధర్మం కాదు. నిజాయితీగా ఒక విషయం మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ఏ పార్టీ అధికారములో వున్నాసరే వ్యక్తిగతమైన దారుణ నేరాలన్నింటిని కూడా ఆపే శక్తి ఏ పోలీసు వ్యవస్థకు వుండదు. ప్రతి పౌరుడికి కాపలా కాసే శక్తి ఏ పోలీసు వ్యవస్థకు వుండదు. మనకు నేరం జరిగిన వెంటనే పరిశోధించే యంత్రాగం వుందా? అది లేదు. లోపం ఎక్కడ వుందంటే ప్రతి జిల్లాకు ఒక forensic laboratory వుండాలి. సుశిక్షితులైన పోలీసు వ్యవస్థ వుండాలి. పోలీసులు అంతా మన రక్షణ కోసం ప్రొద్దు నుంచి సాయంత్రం వరకు వుంటే పౌరుల రక్షణ కోసం కేటాయించే సమయం ఎక్కడ వుంది? కాబట్టి జిల్లాకు ఒక forensic laboratory ఏర్పాటు చేస్తారా? 3. కేసులను వేగిరముగా మీరు ట్రయల్ చేయకుండా మూడు నెలల్లో లేదా, ఆరు నెలల్లో పూర్తి చేయాలి. ఈ కేసులో నిందితులు ఎవరో అందరకు తెలుసు. దారుణమైన నేరం జరిగింది. సభ్యసమాజములో ఎవరూ కూడా నేరస్తులు తప్పించుకోవాలని కోరుకోవటం లేదు. ఒక మూడు నెలల్లో, ఆరు నెలల్లో ఖచ్చితంగా ఉరి శిక్ష పడుతుందని విశ్వాసం కలిగి, ఉరి తీస్తే అప్పుడు సమాజానికి ధర్మం, న్యాయం జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా

capital offence లోని కేసులను మీరు వేగిరముగా పరీక్షించడం కోసం judicial reforms కావాలి. ముఖ్యంగా చిన్న కేసులు పెద్ద కోర్టులలో ఫైల్ కాకుండా వుండాలి. ఈవేళ sessions courtలో గాని, sub-court లో గాని చాలా చిన్న చిన్న కేసులు వేలాది కేసులు ఉండడంతో కోర్టులో కాల్ పర్క్‌కే ఎక్కువ సమయం పడుతుంది. మీరు ఏ కోర్టు అయిన చూడండీ. మీ ద్వారా నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ప్రొద్దున అంత కూడా కాల్ పర్క్‌లో 70,80 కేసులలో కాలం గడిచిపోతుంది. మధ్యాహ్నం అప్పుడు ఒకటో, రెండో కేసులను ట్రయల్ చేస్తారు. అంటే మీరు 70 కేసులను పిలిచి రెండు కేసులను ట్రయల్ చేస్తారు. ఇంకా ఈ దేశములో నేరస్తులకు భయం ఎందుకు ఉంటుంది. సమాజం తిడుతుంది. సమాజం అవమానిస్తుందని భయం తప్ప, కోర్టులలో ఈ నేరస్థులకు శిక్ష పడుతుందనే భయం ఈవేళ లేదు. కాబట్టి చిన్న కేసుల పరిష్కారం కోసమని జాతీయ స్థాయిలో ఒక చట్టం వచ్చింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి మీ ద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను. స్థానిక న్యాయాలయాల చట్టం దయచేసి చిన్న కేసులను వారికి వేస్తే పెద్ద కేసులని కూడా ఈ కోర్టులలో పరిష్కారము అయ్యే అవకాశం వుంటుంది. నిర్దిష్టంగా ఒకటి abduction ని capital offence గా చేస్తారా, లేదా? 2. Independent Prosecution ని పెట్టి ఖచ్చితంగా శిక్షపడేలా ఏర్పాటు చేస్తారా? చాలా కేసులలో బలహీనమైన ప్రాసిక్యూషన్. చాలా కేసులలో compromise అయ్యే ప్రాసిక్యూషన్. 3. ప్రతి జిల్లాకు forensic laboratory పెడతారా?

ఉ.10.50

4. స్థానిక కోర్టులు పెట్టి, కేసులు వేగిరం జరిగేలా ఏర్పాటు చేస్తారా లేదా?

శ్రీమతి పి. సబిత : అధ్యక్షా, ప్రశ్న విజయవాడ నాగవైష్ణవి హత్య కేసుకు సంబంధించింది. విజయవాడలో జరిగిన ఈ నాగవైష్ణవి కిడ్నాపు, హత్య రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ తెలిసిన విషయమే. దాని విషయంలో ప్రభుత్వం ఏ విధంగా రియాక్ట్ అయిందీ, ఏ విధంగా దోషుల్ని శిక్షించిందీ అనేది రాష్ట్ర ప్రజలందరకూ తెలుసు. సభలో ఉన్న గౌరవ సభ్యులకు కూడా తెలియంది కాదు. నాగవైష్ణవి 8.10 గంటలకు కిడ్నాప్ అయితే 8.30కి పోలీసులు రియాక్ట్ అయ్యారు. ముందు నేను వాళ్ల ఫాదర్‌తో మాట్లాడేను. అయితే మీ కంటే ముందు పోలీసులు ఇక్కడున్నారమ్మా అన్నారు. మా హెల్పు తప్పకుండా మీకు అందుతుంది, తప్పకుండా షేర్ చేసుకుంటాం మీ సమస్యని అని చెప్పడం జరిగింది. ఇది దారుణమైన సంఘటన. మనసుల్ని కలచివేసేది. అందరం కూడా బాధ పడుతున్నాము. ఇలాంటివి పునరావృతం కాకుండా ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలనేది ప్రభుత్వపరంగా తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఇమీడియెట్‌గా స్పందించింది. 8.25 గంటలకు అక్కడకు వెళ్లడం జరిగింది. అప్పటికే డ్రైవరు హత్య కావింపబడటం, అతడిని హాస్పిటల్‌కు తీసుకువెళ్లడం, 108ని పిలిపించడం, 5 నిమిషాల వ్యవధిలో 6 స్పెషల్ టీమ్సును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది అధ్యక్షా. నిందితులు ఇక్కడ నుంచి పక్క జిల్లాలకు వెళ్లే అవకాశం ఉన్నందున పక్కనున్న జిల్లా అధికారులను అలెర్టు చేయడం జరిగింది. దురదృష్టం ఏమిటంటే – కిడ్నాప్ చేసిన ఒక గంట సేపట్లోనే మర్డరు చేయడం జరిగింది. కిడ్నాప్ చేసిన వాళ్లు ఎక్కడైతే వాహనాన్ని మార్చారో అక్కడకు 25 నిమిషాల టైములో వెళ్లడం జరిగింది. అప్పటికే వాళ్లు వేరే వాహనంలోకి షిఫ్ట్ అయిపోయి, వేరే జిల్లాలోకి వెళ్లిపోవడం జరిగింది.

పోలీసు డిపార్టుమెంటు రియాక్టు కాలేదని, రక్షించలేదని కాదు అధ్యక్షా. ఈ జరుగుతున్న కిడ్నాపుల్ని మనమొకసారి పరిశీలిస్తే, వాళ్ల దగ్గర బంధువులో, వాళ్ల రక్త సంబంధీకులో, లేక రోజూ వారిని అబ్జర్వ్ చేస్తు

న్నవాళ్లో ఇలాంటి వాటికి పాల్పడుతున్నారన్నది వాస్తవం. నాగ వైష్ణవి కేసులో కూడా అదే జరిగింది. నిందితులు ఆమెను కిడ్నాపు చేసి, హత్య చేశాక, వాళ్లు మామూలుగా వచ్చి వాళ్ల ఫాదర్ దగ్గర కూర్చున్నారు అధ్యక్షా. నిందితులు వాళ్ల బాధలో షేర్ చేసుకుంటూ, దొరుకుతుందా లేదా, పోలీసు వాళ్లకు ఇన్ఫర్మేషను చేరిందా లేదా అని వీళ్ల మధ్యలోనే కూర్చుని సింపతీని వెలిబుచ్చడం జరిగింది అధ్యక్షా, నాగవైష్ణవి కేసులో. నాగవైష్ణవిని కిడ్నాప్ చేసి గుంటూరు వైపు తీసుకుపోయాక యాంటీ గూండా స్క్వాడ్ ద్వారా నేరం జరిగిన ప్రదేశం నుంచి వెళ్లి ప్రతి టెలిఫోన్ కాల్ని పోలీసు డిపార్టుమెంటు తనిఖీ చేయడం జరిగింది. ఎవరినైతే అనుమానిస్తున్నామో వారు బాధితుల పక్కనే వున్నారని, వాళ్ల బంధువులే అని తెలిసి, వాళ్ల పర్మిషన్ తీసుకుని వాళ్లను అదుపులోకి తీసుకోవడం జరిగింది అధ్యక్షా . అదుపులోకి తీసుకున్న తర్వాతనే వారు ఆ అమ్మాయిని మర్డరు చేశామని అనౌన్సు చేయడం జరిగింది.

ఈ కేసులో పోలీసులు చాలా త్వరగా రియాక్టు అయ్యారు. అయితే బాధ ఏమిటంటే ఆ అమ్మాయిని క్షేమంగా తీసుకువచ్చి అప్పగించలేకపోయామన్నది మమ్మల్ని కూడా కలచివేస్తున్నది అధ్యక్షా. ఈ కేసులో ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఇమీడియెట్‌గా రియాక్ట్ అయి, నిందితుల్ని పట్టుకోవడమే కాదు ఇమీడియెట్‌గా వారికి శిక్ష కూడా పడాలని, అక్కడున్న ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టుకు ఈ కేసును రిఫర్ చేయడం జరిగింది. కొత్తగా ఫాస్టు ట్రాక్ కోర్టును పెట్టడం కాదు అధ్యక్షా. ఈ కేసుకు ఫస్టు ప్రయారిటీ ఇచ్చి తీసుకోమని ఫాస్టు ట్రాక్ కోర్టుకు రిఫర్ చేయడం జరుగుతుంది. డ్రైవర్ భార్యకు ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశం మేరకు ఇల్లు ఏర్పాటు చేయడమే కాదు, ఉద్యోగం కూడా ఇవ్వడం జరుగుతుంది అధ్యక్షా. గౌరవ సభ్యులు రెయిజ్ చేసింది, వాళ్ల కుటుంబానికి భద్రత కల్పించాలని, భయపడుతున్నారని. ఈ నాగవైష్ణవి కేసులో వాళ్ల ఫాదర్ అంతకు ముందు నుంచే పోలీసు డిపార్టుమెంటుతో షేర్ చేసుకుంటూ వుండివుంటే కొంతన్నా ఉపయోగం ఉండివుండేది. ఎందుకంటే నాలుగైదు ఏళ్ల క్రితం వాళ్ల కుటుంబ కలహాల వల్ల ఇటువంటి ఇన్సిడెంట్ జరగడం, తర్వాత వాళ్లు వాళ్లు అడ్జస్టు అయిపోవడం వాళ్లు రిలీజు చేయించుకోవడం జరిగింది. వాళ్లు పోలీసు డిపార్టుమెంటుతో షేర్ చేసుకోలేకపోయారు. అయినప్పటికీ పోలీసు వారు ఇమీడియెట్‌గా రియాక్ట్ అయినారు, అయినా నాగవైష్ణవిని రక్షించలేకపోయామనే బాధ వున్నది. వాళ్ల కుటుంబానికి సంబంధించి భద్రత కల్పిస్తామని ఆ రోజు కూడా చెప్పడం జరిగింది. వాళ్ల అబ్బాయికి, భార్యకు స్వయంగా వెళ్లి చెప్పడం జరిగింది అధ్యక్షా.

కొన్ని జనరల్ విషయాలు సభ్యులు మాట్లాడేరు. కిడ్నాప్స్ జరిగినపుడు, అమ్మాయిలపై అఘాయిత్యాలు జరిగినపుడు, ఈవ్ టీజింగ్ వంటి వాటి విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాకనే కొన్ని చట్టాలను సవరించడం జరిగిందన్న విషయం గుర్తుంచుకోవాలి.

స్పష్టిక కేసు విషయంలో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డి గారు యాసిడ్ కేసులు కూడా పక్కనున్న వాళ్లే చేస్తున్నారని, దీనికి శిక్ష లేదని నిందితులు ఈజీగా తీసుకుని, దీనినొక ఆయుధంగా వాడుకుంటున్నారని, కాబట్టి ప్రతి యాసిడ్ కేసులోనూ ఇమీడియెట్‌గా ఒక యాక్షన్ తీసుకోవాలని, 10 సంవత్సరాలు జైలు శిక్ష పడేట్లు చట్టాన్ని ఎమెండు చేయడం జరిగింది అధ్యక్షా.

అనూష కేసులో పోలీసులు ఇమీడియెట్‌గా రియాక్ట్ అయి, నిందితుణ్ణి పట్టుకుని అరెస్టు చేయడం జరిగింది. తర్వాత జుడిషియల్ పోలీసుల చేతుల్లో మిగిలింది ఉంటుంది. దానిలో పోలీసులు ఇన్‌వాల్వు అయి బెయిల్ ఇప్పించడమో, బయటకు తీసుకురావడమో జరగదు అధ్యక్షా. కాని అనూష కేసులో ప్రత్యేకంగా

అతను బెయిల్ తీసుకుని బయటకు వచ్చినా కూడా పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఇన్‌వాల్వు అయి మళ్లీ అతనిని లోపలకు పంపించిన సందర్భం కూడా వుందని గుర్తుంచుకోవాలి అధ్యక్షా. ఎవరో రెయిజ్ చేస్తేనే చేయాలన్న ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉండదు. పోలీసు శాఖ నిర్వీర్యం అవుతోందన్న మాటతో నేను ఏకీభవించను అధ్యక్షా. ఈ రాష్ట్రంలో పోలీసు శాఖ చాలా సందర్భాలలో సమర్ధవంతంగా పని చేసిందని ఎన్నోసార్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం అభినందించింది అధ్యక్షా. పోలీసు శాఖలో పని చేస్తున్న ప్రతి ఆఫీసరు సమర్ధవంతంగా పని చేయడానికే ప్రయత్నం చేస్తారు.

ముఖ్యంగా మహిళల విషయంలో జయప్రకాష్ నారాయణ గారు చెప్పిన సలహాలు. కేసులన్నీ కూడా తొందరగా పూర్తి అయి శిక్ష పడేట్లు వుంటే భయం అనేది ఉంటుందని. అది వాస్తవం అధ్యక్షా. ప్రత్యేకంగా మహిళల కేసులు ఎక్కడ వచ్చినా సరే జిల్లా కొక ఫాస్టు ట్రాక్ కోర్టు ప్రత్యేకంగా మహిళల కోసం పెట్టమని హైకోర్టుకు రిక్వెస్టు కూడా పంపించడం జరిగింది అధ్యక్షా. అది త్వరలోనే అమలు జరుగుతుందన్న ఆశిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఫాస్టు ట్రాక్ కోర్టుకు రికమెండ్ చేయడం ఒకటైతే, 3 నెలల లోపే శిక్ష పడేట్లు చేయమని రిక్వెస్టు కూడా ప్రభుత్వానికి పంపిస్తున్నాము అధ్యక్షా . వీలైనంత త్వరలో అమలులోకి వస్తుంది. దానితో బాటు ఈ మహిళా పోలీసు స్టేషన్లు ఉన్నా కూడా చాలా సంవత్సరాల నుంచి పవర్సు లేకుండా వుంటే, వారికి పవర్సు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. జుడీషియల్ హెల్పు తీసుకుంటే బావుంటుందంటున్నారు. కొన్ని సవరణలు చేయాలంటే జుడీషయల్ హెల్పు కూడా అవసరం అధ్యక్షా. దానిని కూడా ఈ ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది. రాష్ట్రంలో ఒకటీ రెండూ నేరాలు కాదు, ఎన్నో రకాలు జరుగుతూ వుంటాయి. వాటిని అదుపు చేయడానికి పోలీసు శాఖ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాలతో సమర్ధవంతంగా పని చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ, వాటిని కంట్రోల్ చేయడానికే ప్రయత్నం చేస్తాము అధ్యక్షా.

అదే విధంగా సమాజంలో జరిగే నేరాలనన్నింటినీ పోలీసు శాఖ ఒక్కటే కంట్రోల్ చేయగలుగుతుందన్నది కాదు అధ్యక్షా. సమాజంలో కూడా మార్పు రావాలి. ఆ మార్పు తేవడానికి మన వంతు సహకారం కూడా మనం అందిద్దాము, మన వంతు ప్రయత్నం మనం చేద్దామని మనవి చేస్తూ, కమిటీలను ప్రభుత్వం వేసింది అంటే, పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం వేసుకుంటాము. దానిని కూడా ఈ కేసులో పెట్టుకుని రాజకీయ లబ్ధి కోసం మాట్లాడటం చూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది అధ్యక్షా. నాగవైష్ణవి కేసు గురించి మాట్లాడుతూ వుంటే వాళ్లకు ప్రభుత్వం తరపునుంచి కావలసిన సహాయాన్ని అందించడం కోసం రెయిజ్ చేస్తున్నారని అనుకున్నాను కానీ, దానిని మధ్యలో పెట్టుకుని ఇంకొక కమిటీ మీద, ప్రభుత్వం మీద బురద జల్లే ప్రయత్నం చేయడం భావ్యం కాదని గౌరవ సభ్యులకు రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను.

శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ : సార్, మంత్రి గారిచ్చిన సమాధానంలో ప్రధానంగా చూస్తే – కిడ్నాపులు, హత్యలు, దొంగతనాలు, భూకబ్జాలు, మానభంగాలు ఇవన్నీ తగ్గినట్లుగా చూపించే ప్రయత్నం చేసినట్టు కనిపిస్తోంది. తగ్గేయని రిపీట్ చేస్తున్నారు. ఖచ్చితంగా భూ కబ్జాలు మాత్రం డ్రాస్టిక్‌గా తగ్గేయి సార్. 214 నుంచి 69కి వచ్చాయి సార్. అంటే ప్రభుత్వ మార్పు యంత్రాంగంలో సెటిల్‌మెంటు విధానం పోయింది, భూకబ్జాలు తగ్గేయని స్పష్టంగా అర్ధమవుతోంది. కాని మహిళా హోం మంత్రిగా వుండగా మానభంగాలు మాత్రం గతంతో పోలిస్తే బాగా పెరిగాయి. సమర్ధవంతంగా పని చేస్తున్నారని కేంద్రం నుంచి పొగడ్తలు వచ్చాయన్నారు. ఒకసారి నేషనల్ క్రైం రికార్డు డాటా చదివి వినిపిస్తాను సార్. దాదాపు అన్ని నేరాల్లోనూ కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి 5

స్థానాల్లో వుంది సార్. మహిళల మీద జరిగిన నేరాలను తీసుకుంటే, లైంగిక వేధింపులు కూడా రాష్ట్రంలో ఎక్కువే సార్. దేశ వ్యాప్తంగా చూస్తే ..

మిస్టర్ స్పీకర్ : దానికీ దీనికీ సంబంధం లేదు కేశవ్ గారూ.

శ్రీ వయ్యాపుల కేశవ్ : Sir, the Minister is misleading the House. I just try to set the records straight. లైంగిక వేధింపుల్లో రాష్ట్రం రెండవ స్థానంలో వుంది సార్ ఉత్తర ప్రదేశ్ తర్వాత. అసభ్య ప్రవర్తనలో ఆంధ్రప్రదేశ్ 2వ స్థానంలో వుంది మధ్య ప్రదేశ్ తర్వాత.

ఉ.11.00

మహిళల కిడ్నాప్ కేసుల్లో ఉత్తర్‌ప్రదేశ్, బీహార్ రాష్ట్రాల తరువాత మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం నాల్గవ స్థానంలో ఉంది. మీకు ఎక్కడ నుండి కితాబులు వచ్చాయమ్మా? ఒకవైపు మహిళలపై మాన భంగాలు, కిడ్నాపులు పెరిగిపోతుంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం మిమ్మల్ని పొగిడిందని చెప్పుకోడానికి మీరు నిజంగా బాధ పడాలని నేను చెపుతున్నాను.

(అంతరాయం)

వారెందుకు బాధ పడుతున్నారో నాకు అర్థం కాలేదు. బహుశా ఈ రోజు వారు ఈ ప్రశ్నను సరిగా చదివినట్లు లేదు. మానభంగాలు వీటి మీద స్పెసిఫిక్‌గా అడిగాము. ఈ ప్రభుత్వం మేము స్పెసిఫిక్‌గా హ్యాండిల్ చేశామని చెప్పుకొంటున్నారు. మీరు ప్రివెంటివ్ మెజర్స్ ఎక్కడ తీసుకొన్నారు? స్వప్నిక, ప్రణీత, ఆయేషా, నాగవైష్ణవి కేసులు జరిగాయి. వారు మొట్టమొదటి సారి పోలీసు స్టేషన్‌కి వచ్చి కంప్లైంట్ చేసినప్పుడే మీరు చర్యలు తీసుకొంటే ఇటువంటి దురాగతాలు కాకుండా అడ్డుకొనే వారం కదా అని అడుగుతున్నాను. అక్కడ ఫెయిలైన విషయాన్ని ఈ ప్రభుత్వం మరుగున పెట్టి, మేము ఎఫెక్టీవ్‌గా ఎఫీషియంట్‌గా వెళుతున్నామని చెప్పుకొంటున్నారు. ఎవరు మాట్లాడినా సివియారిటి ఆఫ్ పనిష్మెంట్ పెట్టమంటున్నాము. Severity of punishmentని పెట్టమంటున్నాము. కానీ certainty of punishment లేకుండా పోయింది. మీ దర్యాప్తు విభాగంలో certainty of punishment లేకుండా పోయింది.

ఈ ప్రభుత్వం 30.6.2009న 3218 జీ.ఓ.ని విడుదల చేసింది. దీంట్లో appointment of a Committee; Constitution of an Advisory Committee of Public safety and public security. దీంట్లో The Government hereby appoints Dr.K.V.P.Ramachandra Rao, Member of Parliament as the Chairman of the Advisory Committee of Public Safety and Public Security and other Chief Secretary, వీరందర్ని మెంబర్స్‌గా పెట్టింది. ఈ కమిటి ఫంక్షనింగ్ ఏమిటి, ఏమి చేస్తోంది? సెక్రటేరియట్‌లో ఈ కమిటి నిమిత్తం ఒక కార్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. నేటి వరకు ఆ కమిటి ఛైర్మన్ ఆ కార్యాలయంలో కూర్చొని కార్యకలాపాలేమైనా చేశారా? ప్రభుత్వానికి వివిధ యాక్టివిటీలపై ... దీనికి చాలా పెద్ద ఎజండా, మంచి ప్రియాంబుల్ ఇచ్చారు. ఈ కమిటి ఎందుకంటే, Government with regard to the measures to be taken to ensure and monitor the public safety and security of the public in the State. లాడబుల్ ఫ్యాక్టర్స్ క్రింద ఒక పది ఫ్యాక్టర్స్ ఉన్నాయి. వీటన్నిటిపైన ఈ కమిటి మీకు నివేదిక ఏమైనా ఇచ్చిందా? ఈ ఆరు సంవత్సరాల్లో ఆ

కమిటి కాంట్రిబ్యూషన్ ఏమిటి? ఈ కమిటి, ప్రభుత్వ ఖర్చుతో ఫోన్లు, ప్యూన్లు, ప్యాన్లు పెట్టుకొని, రాజకీయ కలాపాలు చేసుకొంటూ రాజకీయ వేదింపులు చేయడానికి మాత్రమే పెట్టిన కమిటీనా? ★★ *దీనిపైన స్పష్టంగా.....

(అంతరాయం)

MR. SPEAKER: It will not go on the records. You cannot degrade the prestige of a Minister. No. You cannot.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, నాగమ్మైష్ణవి కేసులో అరెస్టు అయిన ప్రధాన నిందితుణ్ణి 'నిన్ను బాగా పోలీసువారు కొట్టారుట కదా' అని అడిగితే వాడు డ్యాన్స్ చేశాడు. నన్ను ఎవరూ కొట్టలేదు. నా జోలికి ఎవరూ రాలేదు అంటూ డ్యాన్స్ చేశాడు. ఈ విషయాలు టివీ ల్లో కూడా చూశాము. మానవత్వం మరిచే పోయి, చాలా దుర్మార్గంగా, చిన్నపిల్లలని కూడా చూడకుండా రాక్షసులుగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. అటువంటి వారి విషయంలో కఠినమైన చర్యలు తీసుకొంటే, వారి బంధువులు గానీ, వారి కుటుంబ సభ్యులు కానీ, వారి ప్రక్కన తిరిగే వారు ఎవరైనా నేరాలకు పాల్పడ కుండా ఉంటారు. ఇటువంటి నేరాలకు పాల్పడే వారిపై కఠినమైన చర్యలు తీసుకొంటే ఫరధర్‌గా నేరాలు జరుగకుండా ఉంటాయి. నాగమ్మైష్ణవి కేసులు ఉన్న ప్రధాన నిందితుడు అరెస్టయిన వెంటనే వాడు సంతోషంగా నవ్వుకొంటూ డ్యాన్స్ చేస్తున్నాడంటే వారిపైన ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకొన్నారో అర్థమౌతోంది. 2009 వ సంవత్సరంలోఒక లక్షా 68వేల 191 కేసులు నమోదయ్యాయి. నేరాలు, ఘోరాలు అత్యాచారాలు, మానభంగాలు కొన్ని ప్రాంతాల్లోనే ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. జరిగిన ప్రాంతాల్లోనే మళ్లీ మళ్లీ జరుగుతున్నాయి. ఈ విధంగా జరుగుతున్న ప్రాంతాల్లో పోలీసు యంత్రాంగంతో ఒక స్పెషల్ డ్రైవ్ పెట్టి, అక్కడ ఆయా నేరాలను అరికట్టడానికి కఠినమైన చర్యలు తీసుకొంటే, మరలా నేరాలు జరగడానికి అవకాశం ఉండదు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 1147 అత్యాచార కేసులు నమోదయ్యాయి. ఇక్కడే ఇన్ని అత్యాచారాలు ఎందుకు జరిగాయి? వీటి విషయంలో మీరు ప్రత్యేకంగా చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా దళితులపై దాడులు కర్నూలు జిల్లాలో ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. ఎందుకు జరుగుతున్నాయన్నది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. 452 నకిలీ దొంగతనాల కేసులు నమోదయ్యాయి. రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్ నేరాల్లో టాప్. నేరాల్లో హైదరాబాద్ టాప్ ఉన్న తరువాత, మరి మనం ఎవర్ని కాపాడతామన్న విషయం ఆలోచించాలి. భారీ దొంగతనాలు 7559 జరిగాయి. మహిళలపై నేరాలు 21346 జరిగాయి. ఈ విధంగా చూస్తే, నేరాలు, మోసాలు, భూ కబ్జాలు జరిగిపోతున్నాయి. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 55,444 కేసులు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. కొన్ని జిల్లాల్లో ఈ నేరాలు, ఘోరాలు ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. ఈ జిల్లాల్లో గట్టి పోలీస్ ఆఫీసర్లను పెట్టండి. దోషులను కఠినంగా శిక్షించేలా, సిన్సియర్ పోలీస్ ఆఫీసర్లను పెట్టి అక్కడ ఆ నేరాలు జరుగకుండా కఠినమైన చర్యలు తీసుకొంటే ఇటువంటి నేరాలు పునరావృత్తం కావు. కల్కి బాబా దగ్గరకు వెళ్లి అందరూ దణ్ణం పెడతారు. ఆయన మోసాలు, నిత్యానంద స్వామి...

(అంతరాయం)

* Expunged as ordered by the Chair

MR. SPEAKER : I have given you an opportunity. Do not misuse it. Once, I give you an opportunity, I request you to use it properly. దయచేసి కంక్లూడ్ చేయండి. ఒక ప్రశ్నకు ఇంత సమయం తీసుకొంటే ఎట్లా?

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి : పెద్ద నేరగాళ్లు బాబా పేర్లతో, రకరకాల పేర్లతో ప్రజలను, సమాజాన్ని మోసం చేసి కోట్లాది రూపాయలు కొల్లకొట్టుకొని అనేక మంది అమ్మాయిల జీవితాలను పాడు చేసి, మాదక ద్రవ్యాలు వినియోగిస్తున్నారు. ఈ మాదక ద్రవ్యాలు అమ్ముకొనే పెద్దలు ఎవరనేది మనం చూస్తున్నాము. ఇటువంటి వారిపై ప్రత్యేకమైన నిఘా ఏర్పాటుచేసి, ఇటువంటి మోసాలు జరుగకుండా చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకట సీతా రామాంజనేయులు (వినుకొండ): అధ్యక్షా, ఈ రోజు నాగవైష్ణవి హత్య జరిగినట్లు, గతంలో మహిళలపై యాసిడ్ దాడులు జరిగాయి. అనేక మంది నేరస్థులు, నేరాలు చేసిన వారే మళ్లీ మళ్లీ నేరాలకు పాల్పడుతున్నారు. అంటే దొంగతనం చేసిన వారు ఒక పర్యాయం శిక్ష అనుభవించి, మళ్లీ దొంగతనాలకు పాల్పడుతున్నారు. అలాగే హత్యలు చేసే వారు, కిరాయి హంతకులుగా మారి మళ్లీ మళ్లీ హత్యలు చేస్తున్నారు. చట్టాల్లో బలమైన మార్పులు తీసుకురావాలని నేను కోరుతున్నాను. మర్డర్స్ చేసిన వారిని పోలీసులు కొట్టడానికి కూడా భయపడే పరిస్థితి వచ్చింది. కొన్ని దేశాల్లో నేరాలకు పాల్పడే వారిపై కఠినమైన శిక్షలు వేయడం వల్ల నేరాలు తగ్గిపోయాయి. కాబట్టి, కఠినంగా శిక్షలు ఉండేట్లు చట్టాల్లో మార్పులు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ దర్మాన ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, నేను ప్రశ్నలోకి వెళ్లను. రెండు గంటలు అయింది. సభ్యులకు ఈ అంశంపై ఆవేదన ఉంది. కాదనను. డిమాండ్స్‌పై గానీ, బడ్జెట్ పై గానీ, గవర్నర్స్ అడ్రెస్‌పై గానీ డిస్కషన్స్ గానీ సభలో చర్చకు రావాలని మనం కోరుకొంటున్నాం. కాకపోతే ఇటువంటి క్వశ్చన్‌పై గంటన్నర పాటు అడిగితే, నిజానికి క్వశ్చన్ నాగవైష్ణవికి సంబంధించిన కేసు కి సంబంధించింది.

(అంతరాయం)

మంత్రి గారు కూడా ఎల్.ఏ.క్యూ.కి ప్రిపేరై ఏమి వస్తారో చెప్పమనండి. తెలుగుదేశం పార్టీలో కూడా చాలా మంది మంత్రులుగా చేసి వచ్చారు. ఎలాబరేట్‌గా మీరు అడిగితే సమాధానాలు ఎలాబరేట్‌గా ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉండదే. అందుకే డిమాండ్స్‌పై కూడా చర్చ జరగాలని అడుగుతున్నాము. మీరు శ్యాటిస్‌పై కావడానికి మిగతా అన్ని ప్రొవిజన్స్‌ని ఉపయోగించుకొని పోరాడడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Your suggestion is well taken.

శ్రీమతి పి. సబిత : అధ్యక్షా, జూలకంటి రంగారెడ్డి గారు, కేశవ్ గారు మాట్లాడుతూ, లక్షలపైన కేసులు బుక్ చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. నేషనల్ యావరేజ్ తీసుకొని మాట్లాడారు. ప్రజలు స్టేషన్‌కి ఫిర్యాదు చేయడానికి వచ్చినప్పుడు కేసులు బుక్ చేయకుండా కేసుల సంఖ్య తక్కువ చూపించమంటారా? లేక వచ్చిన

ప్రతి కేసుని బుక్ చేసి యాక్షన్ తీసుకోమంటారా? గౌరవ సభ్యులే చెప్పాలి. ఎవరైనా మాకు ఇబ్బంది ఉంది, మీ సహాయం కావాలని స్టేషన్ గడప తొక్కిన ప్రతిఒక్కరికీ భరోసా ఇవ్వాలని చెపుతున్నాం. కాబట్టే, చిన్న కేసైనా పెద్ద కేసైనా తీసుకొని, దాన్ని ఇన్‌వెస్టిగేట్ షన్ చేసి, సహాయం చేయాలని ప్రభుత్వం తరపున చెపుతున్నాము. కేసుల నెంబరు చూసి ఏదో ఇంతైపోయింది, క్రైమ్ పెరిగింది, లేదో తగ్గిందనో మాట్లాడుకోడానికి లేము. క్రైమ్‌ని కంట్రోల్ చేయాలి. రకరకాలుగా క్రైమ్ జరుగుతోంది. ఒక్కోదానికి ఒక్కో రకమైన యాక్షన్ తీసుకోవాలన్నది ప్రభుత్వంలో ఉన్న అందరం నిర్ణయించడం జరుగుతోంది.

ఉ.11.10

దీనికి సంబంధించి , ఈ మధ్య ట్రైబల్ నేరాలు జరుగుతున్నాయి అధ్యక్షా. కాబట్టి ట్రైబల్ పోలీసు స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయడం జరింగింది అధ్యక్షా. అలాగే మహిళల మీద ఎక్కువ అఘాయిత్యాలు జరుగుతున్నాయి. అలాంటప్పుడు మహిళా పోలీసు స్టేషన్లు ఏర్పాటు చేయడం గురించి వారు మాట్లాడుతున్నారు. మహిళా పోలీసు స్టేషన్లులో మహిళలు వున్నా వారికి పవర్ యివ్వలేదు అధ్యక్షా. వారిని ఐడిల్‌గా అలా కూర్చోపెడుతున్నారు.

ఈ ప్రభుత్వం వ చ్చిన తర్వాతనే మహిళా పోలీసు స్టేషన్లు వున్నప్పటికీ అక్కడున్న వారికి పవర్ లేకపోవడం మూలంగా మహిళలను ఉపయోగించుకోలేకపోతున్నామని గ్రహించి, వారికి కూడా అన్ని పోలీసు స్టేషన్లుతో సమానంగా అన్ని పవర్స్ యివ్వాలని నిర్ణయించడం, పవర్ యివ్వడం జరిగింది. మొత్తం 27 మహిళా పోలీసు స్టేషన్లుకు పవర్ యివ్వడం జరిగింది. దానితోబాటు ప్రతి మహిళా పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలో ఒక కౌన్సిలింగ్ సెంటర్ ఉండాలన్న ఉద్దేశ్యంతో ఒక కౌన్సిలింగ్ సెంటర్‌ను ఏర్పాటు చేస్తున్నాం అధ్యక్షా.

తర్వాత టోటల్ ఇంటలిజెన్సును బలోపేతం చేయడం జరిగింది అధ్యక్షా. దేశంలో ఏ రాష్ట్రం కూడా చేయని విధంగా యిక్కడ మేము పోలీసు స్టేషన్స్ అన్నింటినీ అనుసంధానం చేయడం జరిగింది. ఈ విభాగం సమర్థవంతంగా పనిచేస్తున్నది అని చెప్పడానికి యివన్నీ కూడా కారణాలు అధ్యక్షా. దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఎవరూ చేయని విధంగా మన రాష్ట్రంలోని అన్ని పోలీసు స్టేషన్లునూ అనుసంధానం చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఎవరూ చేయని పని మన రాష్ట్ర పోలీసు శాఖ చేసింది కాబట్టే మనని అభినందించారు. మన పోలీసు శాఖ సమర్థవంతంగా పనిచేస్తున్నదని కేంద్రం అభినందించింది అంటే, క్రైమ్ శాఖ ఒక్కటే కాదు అధ్యక్షా. వారు ఆ శాఖ దేనిలో ఏ విధంగా పని చేస్తున్నారు అని , అక్కడ వున్న పనితీరును కూడా బేరీజు వేసుకుంటారు.

అలాగే ప్రతి జిల్లాలోనూ క్రైమ్ పోలీసు స్టేషన్లును వేరుగా ఏర్పాటు చేయడం, క్రైమ్స్‌ను చూడటానికి వేరుగా డిపార్ట్‌మెంట్‌లో కొంత మందిని ఎలాట్ చేయడమూ అన్న విధంగా వేరు వేరుగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది అధ్యక్షా.

నేరాలను అదుపు చేయడానికి ఈ రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తప్పకుండా చిత్తశుద్ధితో పనిచేస్తున్నదని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

కేశవ్ గారు ఒక మాట మాట్లాడారు అధ్యక్షా. ఇక్కడ మంత్రులు అన్నది మహిళలా, పురుషులా అన్నది కాదు అధ్యక్షా. ఆ మంత్రి పదవికి ఒక గౌరవం వుంటుం ది అధ్యక్షా. ఒక మహిళను హోం మంత్రిగా నియమించినందుకు డెఫినెట్‌గా అందరూ అభినందించాలి అధ్యక్షా. అభినందించారు అధ్యక్షా. కాని దానికి ఎంకరేజ్‌మెంట్ కూడా వుంటుంది అధ్యక్షా. ప్రతి క్షణం, ప్రతి చిన్న కేసు జరిగినపుడూ వ్యక్తిగతంగా మహిళా హోం మంత్రి కాబట్టి యిలా జరుగుతోందని టార్గెట్ చేయడం కరెక్టుకాదు అధ్యక్షా.

ఒక వ్యక్తి యింకో మాట మాట్లాడారు అధ్యక్షా. ఒక చిన్న కేసు పట్టుకుని మీకు చేతకావడం లేదు. మీరు మహిళ కాబట్టి మీకు చేతకావడం లేదు అన్నారు. ఆ విధంగా అంటే మమ్మల్ని కించపరిచినట్లు అవుతుంది అధ్యక్షా. కమిటీలు అన్నవి ప్రభుత్వ పరిపాలనా భాగంగా వుంటాయి. కమిటీలను గురించి కూడా వారు మాట్లాడారు అధ్యక్షా. వారు ప్రభుత్వంలో వున్నప్పుడు కమిటీలు వేసుకోలేదా అధ్యక్షా? కేశవ్ గారు అడిగిన కమిటీలను గురించిన ప్రశ్న వారు వేరే ఫార్మ్‌లో రమ్మనండి. ఏమి చేస్తున్నామనే దాని గురించి చెప్పడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంటుంది. అంతేగాని, ఒక క్వశ్చన్ అడిగి అడ్డదారిన యింకో రకంగా ప్రశ్న అడిగి ఏదో రకంగా బురద జల్లుదామంటే అది కరెక్టు కాదని , దయచేసి అలా వారిని రావద్దని మనవి చేస్తున్నాను. కమిటీ వుంది కాబట్టి. హోం మంత్రి హోంకే పరిమితం అనే మాటను వారు విత్‌డ్రా చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR.SPEAKER: I said it will not go on record. క్వశ్చన్ నెం 1817. What is that you want? ఇంత ఎలాబరేట్‌గా మోర్‌దెన్ పన్ అండ్ హాఫవర్ మాట్లాడిన తర్వాత కూడా, what more do you want? Please resume your seats. ప్లీజ్ వెళ్లి కూర్చోండి.

(ప్రతిపక్షాలకు చెందిన పలువురు గౌరవ సభ్యులు తమ సీట్లలో లేచి నిలబడి సభకు అంతరాయం కల్పించారు.)

ప్లీజ్ రెజ్యూమ్ యువర్ సీట్స్. హోం మినిస్టర్.

తెలంగాణా ఆందోళనలో చనిపోయినవారి కుటుంబాలకు ఎక్స్‌గ్రేషియా

ప్రశ్న నెం.125 (1817)

సర్వశ్రీ జి. మల్లేష్, వి.యాదగిరి రావు(ముసుగోడు), కె.సాంబశివ రావు(కొత్తగూడెం), కుమారి బి. చంద్రావతి(వైరా) – గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు కోసం సుమారు 200 మంది విద్యార్థులు, యువజనులు వారి ప్రాణాలను త్యాగం చేశారన్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా;

ఆ) అయితే, త్యాగం చేసిన వారి కుటుంబాలకు ఏదేని ఎక్స్-గ్రేషియాను ప్రభుత్వం ప్రకటించిందా?

హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పి. సబిత):

అ) అవునండీ. మొత్తం 130 మంది మరణించారు.

ఆ) లేదండీ.

ప్రశ్న నెం.124(1875)(కొనసాగింపు)

MR.SPEAKER: Please go and sit down. Please go and resume your seats. There is the other way of doing it. Please resume your seats, I said. I request you to please take your seats. వన్ అండ్ హాఫవర్ పైన అయింది. క్వశ్చన్ ఎలాబరేట్‌గా చేశారు. మీ పార్టీ నుంచి దగ్గర దగ్గర 7- 8 మంది మాట్లాడారండీ. . I think we had an elaborate discussion. I think it is enough. If you want to protest, I will give you an opportunity. Except that nothing else. It is not fair. The debate is over.

(అంతరాయం)

(గౌ.సభ్యులు శ్రీ కె. సాంబశివ రావు పోడియంలోకి వచ్చి కుమారి బి. చంద్రావతి గారికి మాట్లాడేందుకు అవకాశం యివ్వవలసిందిగా అభ్యర్థించసాగారు)

MR.SPEAKER: Sambasiva Rao Garu, please resume your seats. We had enough of the Debate. I think we will leave it at that. I request that it should be left there.

SRI PAYYAVULA KESHAV: We are within the framework of the question.

MR.SPEAKER: If you want to protest, I will give you an opportunity. Otherwise, we will go on to the next question. We are losing the valuable time of the House. Please take your seats. There are important questions listed in the agenda.

(INTERRUPTIONS FROM MEMBERS BELONGING TO THE RULING PARTY AND THE OPPOSITION PARTIES)

MR.SPEAKER: What do you want me to do? I request you to resume your seats.

(PANDEMONIUM)

The House is adjourned for 15 minutes for BAC meeting.

(Then the House adjourned at 11.16 a.m.)

మ.12-50

(The House reassembled at 12-50 pm. . Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు (కొనసాగింపు)

MR. DEPUTY SPEAKER :-The remaining questions are deemed to have been answered–(అనుబంధము) except the one which I have postponed.

(Answering to Shri R.Damodar Reddy Garu,) Damodar Reddy Garu,Hon'ble Speaker has agreed for the postponement of the question you are referring to and so, it is postponed.

MR. DEPUTY SPEAKER :- Papers included in the agenda are deemed to have been laid.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రం

A copy of the 88th Annual Report & Accounts of the Singareni Collieries Company Limited for the year 2008-09, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

ప్రకటన

ముగిసిందని ప్రకటింపబడిన బడ్జెట్ సాధారణ చర్చను పునఃప్రారంభించడం గురించి

MR. DEPUTY SPEAKER : - I have an announcement to make. As per Sub-Rule (3) of Rule no. 151 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly " 6 days shall be allotted for the general discussion of the Budget and eighteen days for the voting of demands for grants."

This was also approved in the Business Advisory Committee meeting. In accordance with the provisions of the Constitution and the Rules of Procedure , announcement was made about the conclusion of general discussion on budget yesterday. However, today in the Business Advisory Committee held in the tea-break, the members from all the parties have requested to provide them an opportunity to discuss the Budget, and the Government has come forward to reply to the same.

Accordingly, it was decided, as an exception, to permit the discussion on the budget.

We will begin with conclusion of Sri Chandrasekhar Reddy Garu speech

Time allotted for the parties to speak on the Budget.

	Hr. Mts
I.N.C.	1 10
P.R.P.	30
M.I.M.	20

C.P.M.	10
C,P.I.	10
B.J.P.	10
INDEPENDENTS	10

Now winding up of T.D.P. Mr. Chandrasekhar Reddy Garu . Please conclude. You are given five minutes.

సభా కార్యక్రమము

ప్రశ్న నెం.124(1875)పై సిపిఐ సభ్యురాలు డా.బి. చంద్రావతికి మాట్లాడే అవకాశం గురించి

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: అధ్యక్షా, మేము అవమానానికి గురయ్యాము.

MR. DEPUTY SPEAKER: The Hon'ble Speaker had a discussion with your Floor Leader. The Hon'ble Speaker asked you to come to his chambers. He will sort it out. It has already come up in the discussion. Please sit down.

శ్రీ కె. సాంబశివరావు: స్పీకర్‌గారి దృష్టిని ఆకర్షించటానికి మేము రెండు గంటలపాటు ప్రయత్నం చేశాము. వారు మా వైపే చూడకుండా, ఆ అమ్మాయికి తన బాధను చెప్పుకోవటానికి, కనీసం మెన్షన్ చేసుకోవటానికి అవకాశం కూడా ఇవ్వటంలేదు. దయచేసి మా సభ్యురాలికి అవకాశం ఇవ్వండి. రెండు నిమిషాలపాటు మాట్లాడనీయండి. సంఖ్య తక్కువగా ఉన్నాము కాబట్టి మమ్మల్ని మాట్లాడనీయకుండా చేయటం అన్యాయం. స్పీకర్‌గారి దృష్టికి ఆకర్షించటానికి ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ వారు మావైపే చూడకుండా ఉండటం అన్యాయం. దయచేసి ఆ అమ్మాయికి అవకాశం ఇవ్వండి. రెండు నిమిషాలు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్: మీరు కూర్చోండి, let me talk to the Hon'ble Member. చంద్రావతిగారూ, స్పీకర్‌గారు మీ ఇస్యూమీద స్పెసిఫికల్‌గా మీ ఫ్లోర్ లీడర్ మల్లేష్‌గారితో డిస్కస్ చేయటం జరిగింది. He will be calling you now in his chambers. He will sort out the issue there. It has been taken care of.

డా. బి. చంద్రావతి: ఒక్క నిమిషం మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వండి సర్.

MR. DEPUTY SPEAKER: It has been taken care. Let me assure you that every Member of this House will get equal opportunity. It has nothing to do with the Party's strength.

(Interruptions)

I am very clear. I have advised the Member that the Hon'ble Speaker will be calling the Member to his Chambers and the issue will be sorted out and it will be resolved.

Please take your seat. Mr. Chandrasekhar Reddy Garu,

SRI RAVULA CHANDRA SEKHAR REDDY: Let the House be in order.

MR. DEPUTY SPEAKER:- The House is very much in order.

(Interruptions)

The Member has brought this issue to my notice and the issue was also discussed with the Hon'ble Speaker.

The Hon'ble Speaker is very clear and he has asked the Floor Leader Mr. Mallesh to come along with Mrs. Chandravathi Garu to sort out the issue. The issue will be resolved. The Hon'ble Member can certainly meet the Speaker. If you are not satisfied with the response of the Hon'ble Speaker, then the Member is very much within her rights to again to take up the issue here. Please cooperate with me . Please sit down.

(Interruptions)

Chandrasekhar Reddy Garu. Your time is running out.

మ.1.00

శ్రీ రావుల చంద్ర శేఖర రెడ్డిః అధ్యక్షా, వాస్తవంగా మీరు చైర్‌లో ఉన్నప్పుడు ఒక నిర్ణయానికి వస్తే దానిపై మీరు కఠినంగా ఉంటారు. కొంచెం ఫ్లెక్సిబుల్‌గా ఉండాలి సార్..... నిన్న అక్బర్ గారిని ఫ్లెక్సిబుల్‌గా ఉండాలని తమరే అన్నారు. అది మీకు కూడా అప్లై అవుతుంది కద సార్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ఃముద్దుకృష్ణమ నాయుడు గారు ఇప్పుడే బిఎసిలో కొన్ని నిబంధనలకు ఒప్పుకున్నారు. దాని ప్రకారమే నడచుకుందాము.

శ్రీ రావుల చంద్ర శేఖర రెడ్డిః అలాగే సర్, నేను బడ్జెట్‌పై మాట్లాడతాను. సార్, పోయిన నెల 23 వతేదీన బడ్జెట్‌పై నేను కొద్దిసేపు మాట్లాడాను. నెల మారింది. డేట్ మారింది.

(సిపిఐ సభ్యులు శ్రీ కె. సాంబశివరావు గారి నుండి అంతరాయం)

MR. DEPUTY SPEAKER: I am not allowing. As per the decisions taken in the B.A.C. yesterday, we are going. దయచేసి మీరు కూర్చోండి.

(సిపిఐ సభ్యులు శ్రీ కె.సాంబశివరావు గారి నుండి మళ్లీ అంతరాయం)

మీరు కూర్చోండి నేను చెబుతాను.... వినండి ఒక నిమిషం. The Hon'ble Member can meet the Hon'ble Speaker along with Sri D.Mallesh. Then the matter will be resolved. అట్లా అనబాకండి.... గౌరవ సభాపతి గారు ఈ విషయం గురించి ఆల్‌రెడీ తెలుసుకున్నారు. మిమ్మల్ని ఈ విషయం గురించి చర్చించటానికి తన ఛేంబర్స్‌కి తీసుకురమ్మని మీ ఫ్లోర్ లీడర్‌తో చెప్పారు. మీరు వెళ్లి ఆ ఇస్యూ రిజాల్వ్ చేసుకోండి. రిజాల్వ్ కాకపోతే తప్పకుండా మీకు మాట్లాడటానికి హౌస్‌లో ఇంకొకసారి అవకాశమిస్తాను. I cannot allow it now.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు శ్రీ డి.నరేంద్ర కుమార్ నుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ः ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు గారూ, మీ సభ్యులకు చెప్పండి.... మల్లేష్ గారూ, గౌరవ సభ్యురాలిని తీసుకొని మీరు స్పీకర్ ఛేంబర్స్‌కు వెళ్లి కలవండి. ఆల్‌రెడీ స్పీకర్ గారు మీతో ఆ విషయం డిస్కస్ చేశారు.... That issue can be solved. If the Member is not satisfied with that decision, she can raise it in the House.

చంద్రశేఖర రెడ్డి గారూ, మాట్లాడండి.....

2010 – 2011 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ(కొనసాగింపు)

శ్రీ రాపుల చంద్ర శేఖర రెడ్డిः అధ్యక్షా, పోయిన నెల 23వ తేదీన బడ్జెట్ మీద నేను కొద్దిసేపు మాట్లాడిన తరువాత వాయిదా పడింది. ఈ పది రోజుల గ్యాప్‌లో అనేక సంఘటనలు, దుర్ఘటనలు జరిగాయి. దురదృష్టమేమంటే నాకు సమయం తక్కువగా ఇచ్చారు.

సార్, ఈ బడ్జెట్‌కు సంబంధించి ప్రధానంగా సాంఘిక సంక్షేమం ఒకసారి తీసుకున్నట్లయితే బడ్జెట్ సైజ్ పెరుగుతోంది. సంక్షేమం సైజ్ మాత్రం తగ్గుతూ వస్తోంది. కేటాయింపులు ఒక మాదిరిగా ఉంటున్నాయి. ఖర్చు చేయడం విషయంలో యాక్చ్యువల్స్ చూస్తే చాలా తక్కువగా ఉంటున్నాయి. ఉదాహరణకు విద్యార్థులకు సంబంధించిన ఉపకారవేతనాలు ఈ సంవత్సరం రూ. 3500 కోట్లు అడిగారు. కేటాయింపులు మాత్రం రూ.2278 కోట్లు చేశారు. అదేవిధంగా బీసీ విద్యార్థుల విషయానికి వస్తే రూ. 1400 కోట్లు కావాలని అడిగారు. రూ. 1032 కోట్లు కేటాయించారు. దానితో పాటు 2009-10లో పెట్టిన బడ్జెట్‌లో కూడా రూ. 1580 కోట్లు ప్రకటించారు. కేవలం రూ. 500 కోట్లు విడుదల చేశారు. సోషల్ వెల్ఫేర్ విద్యార్థుల ఉపకార వేతనాలు కాని, హాస్టళ్లకు సంబంధించి కాని కేటాయింపులు ఘనంగా ఉంటున్నాయి. విడుదలలో మాత్రం సరిపోయినంతగా ఉండడం లేదు. అంకెల్లో తేడా ఉంది. ఆచరణకు సాధ్యం కాని బడ్జెట్ పెడుతున్నారు. ఇది అంకెల గారడీ అనే పాత నానుడి. కాని ఇది వాస్తవ రూపం దాల్చింది సార్ ..... చెప్పేది ఒకటి ..... చూపించేది ఒకటి .... వాస్తవంగా ఖర్చు చేసేది ఒకటి అన్నది మీ వెల్ఫేర్ బడ్జెట్ చూసినట్లయితే చాలా స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది.

అదేవిధంగా ప్రభుత్వం గొప్పగా కులవృత్తులకు, చేతివృత్తులకు, టైలర్స్‌కు ఎపరడిగినా ఒక కార్పోరేషనో, ఒక ఫెడరేషనో పెడుతున్నామంటూ అనేక కార్పోరేషన్స్, ఫెడరేషన్స్ స్టార్ట్ చేసింది. ఇవన్నీ ఇవ్వాళ ఏ విధమైన ఫంక్షన్స్ చేస్తున్నాయని నేనడుగుతున్నాను. రజకులకు సంబంధించి, నాయీ బ్రాహ్మణులకు సంబంధించి, టైలర్లకు సంబంధించిన ఫెడరేషన్స్ రకరకాలుగా అనౌన్స్ చేశారు. వాటికి చైర్మన్లను పెట్టారు. వాటికి బోర్డులున్నాయి. వాటికి సంబంధించిన పెరిఫెరిని ఇచ్చారు కాని ఖర్చు చేయడానికి నిధులు కూడా ఇవ్వాలి కద సార్? జనాభా ప్రాతిపదికను బట్టి, అవసరాలను బట్టి ఫెడరేషన్స్ పెట్టినట్లయితే, వాటికి నిధుల కేటాయింపులు చేయకపోతే అవి దేనికి పనికొస్తాయని నేను ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. కేవలం ఎన్నికల సందర్భంగా పెద్దయెత్తున గ్లోరిఫై చేసి చూపించినప్పుడు నిధులివ్వకపోవడం ఒక అలవాటుగా, ఆనవాయితీగా మారుతుందనేది నా వాదన సార్.

అదేవిధంగా స్వయంసహాయక సంఘాలకిచ్చే పావలా వడ్డీకి సంబంధించి చాలా గొప్పలు చెప్పారు. రూ.550 కోట్లు అంచనా వేస్తే రూ. 200 కోట్లు కేటాయించారు. ఇప్పుడు కేటాయించినవి కూడా పాత బకాయిలకు సరిపోయేట్లుగా ఉన్నాయి కాని కొత్త గా ఎవరికీ ఉపయోగపడేవిధంగా పథకాలు లేవని నేను తెలియజేస్తున్నాను. గత రెండు రోజులుగా ఎస్సీ, ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ గురించి చర్చ జరిగింది. 16.2 శాతం ఎస్సీలకు, 6.6 శాతం ఎస్టీలకు నిధులు కేటాయించాలి. తరచుగా మన వాళ్లు ఒక వాదన చేసేదేమంటే అంతకుముందు కేటాయించింది అంత అయితే ఇప్పుడు కేటాయించింది ఇంత అని. నేనడిగేదేమంటే బడ్జెట్ సైజు పెరిగినట్లుగా జనాభా ప్రాతిపదికన రాజ్యాంగం కల్పించిన హక్కు మేరకు ఇవ్వాళ ప్రభుత్వం 16.2 శాతం

ఎస్సీలకు, 6.6 శాతం ఎస్టీలకు ఇవ్వాలి. ప్రభుత్వ నిధులు కాగితాల మీద ఉంటున్నాయి తప్ప ఆచరణలో చూపడం లేదు. మీరు ఏదైనా మాట్లాడితే హుసేన్ సాగర్‌కో, పార్కులకో, ఔటర్ రింగ్ రోడ్డులకో పెట్టాం, ఎస్సీ, ఎస్టీలు వాడుతున్నారని చెప్పి మసిపూసిమారేడు కాయ చేసే విధానాన్ని మార్చుకోవాలని నేను ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. రాజీవ్ యువశక్తి శాఖను ఎవరు చూస్తున్నారో నాకు తెలియదు కాని దానికి చేసిన కేటాయింపులు, విడుదల చేసిన సబ్సిడీ మొదలైన వివరాలు ఒకసారి మీరు సభకు ఇచ్చిన ఎకనామిక్ సర్వేలో చూడవలసిందని నేను ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. అనేక కొత్త ఐటిఐలు ప్రారంభించారు. ఎక్కడైనా ఒక్క భవనం కట్టుకోవడానికి నిధులిచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. లోపభూయిష్టమైన ఆలోచనా విధానం, లోపభూయిష్టమైన ఆచరణ తప్ప ఫలితాలు మాత్రం ఆశించినంతగా ఉండడం లేదు.

మ.1.10

సార్, ముఖ్యమంత్రిగారు రికార్డు స్థాయిలో బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టారు. మీరు వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యతను ఇస్తున్నామంటున్నారు కదా, నేను ఇప్పుడు అడుగుతున్నాను, ఒక్కటంటే ఒక్కటి వెటర్నరీ హాస్పిటల్ ఈ ఆరేళ్ల కాలంలో ఏర్పాటు చేశారా? 281 వెటర్నరీ హాస్పిటల్స్ 2004లోనే వున్నాయి సార్. ఈరోజు కూడా అదే సంఖ్య వుంది సార్. పశువులకు సంబంధించి హాస్పిటల్స్ అవసరం లేదా సార్? రాష్ట్రంలో పశుసంపద పెరిగిందని మీ గణాంకాలే చెబుతున్నాయి. 2004 లోనే వెటర్నరీ పాలీ క్లినిక్స్ 21 వున్నాయి, ఇప్పుడు కూడా అవే వున్నాయి.

MR. DEPUTY SPEAKER : Please conclude.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డి : సార్, 15,20 నిముషాలలో ముగిస్తాను. I will not take much time of the House.

MR. DEPUTY SPEAKER : The time allotted to you is 5 minutes. You have already reached 5 minutes. Please, conclude.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డి : సార్, నేను suggestive గా కాకుండా ఎక్కడైనా out of track పోతే మైక్ కట్ చేయండి.

MR. DEPUTY SPEAKER : The time allotted to you is 5 minutes. The 5 minutes is up. Please, conclude.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డి : సార్, జనరల్‌గా రెండు నిముషాలు, ఐదు నిముషాల సమయమన్నది మౌనాలు పాటించడానికి కేటాయిస్తారు గానీ మాట్లాడడానికి కాదు. మాట్లాడడానికి ఈ టైము సరిపోదు సార్. బడ్జెటు మీద మాట్లాడడానికి టైము కోత ఎందుకు సార్? ఎలాగూ నిధుల కోత వుంటుంది, మరి మాట్లాడడానికి టైము కోత ఎందుకు సార్? భూమి మనదిరా అనే ప్రోగ్రాం పెట్టాం సార్. కనబడిన భూములన్నీ మనవేరా అనుకుంటూ మీరు వెళ్లారు గానీ, పేదలకు పంచిన భూములను వ్యవసాయ యోగ్యంగా మార్చారా? గుట్టలు, కొండలు, తుప్పలు చూపించి, ఈ భూమి మనదిరా అంటూ పంపిణీ చేశారు. ఆ పంపిణీ చేసిన భూమికి సంబంధించి వాస్తవంగా possession ఇచ్చామా? దీని వల్ల పేదలు ఏదైనా ఉపయోగం పొందుతున్నారా? దీనిపై ప్రభుత్వం తరపున సమీక్షలు చేయాలని కోరుతున్నాను.

సార్, అన్నపూర్ణమ్మగారు ఎప్పుడూ ఎర్రజొన్నల ఇష్యూ తీసుకొస్తుంటారు. ఒకసారి వాళ్లు వెల్‌లోకి వెళ్లి నానా రకాలుగా ఒత్తిడి తెస్తే ఇదిగో అయిపోయింది, అదిగో అయిపోందని చెప్పారు, ఇప్పటికీ ఏమీ కాలేదు. ఎర్ర జొన్నల అంశం ఎక్కడ వుండేదో అక్కడే ఉండిపోయింది. ప్రభుత్వంలో సంబంధిత శాఖలకు మంత్రులు ఉండాలని చెబితే నామీద కోప్పడ్డారు, బాధపడ్డారు. కానీ వాస్తవంగా అది బడ్జెటులో భాగమే. నిన్ననే మనం చూశాం . అక్బర్‌గారు లేవనెత్తిన ఇష్యూ మీద ఏమి చేయాలో మీకు తోచలేదు. మీరు ఏమి కీర్తి తెచ్చుకోవాలనుకుంటున్నారో ఏమో గానీ నిన్న మాత్రం బ్రహ్మాండమైన అపకీర్తి మూట కట్టుకున్నారనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఈ అరుపుల మీద ఉండే శ్రద్ధ కోఆర్డినేషన్ మీద పెట్టండి, కొంచెం పనికి వస్తుంది. వాళ్లంతా కొత్త పిల్లలు సార్, బడ్జెటు మీద ఎలా మాట్లాడాలో వాళ్లకు తెలియదు, నేర్చుకోవాలి సార్. ప్రతి మంత్రిత్వశాఖకు ఈ శాసనసభ బడ్జెటు ద్వారా నిధులను కేటాయిస్తుంది. మంత్రిత్వ శాఖలను రెవ్యూ చేసే అవకాశం బడ్జెటులో ఉంటుంది. ఇది బడ్జెటులో భాగమే, వెనకవున్న మిత్రులు దయచేసి తెలుసుకోండి. నేను కూడా వెనకాల వుండే తెలుసుకుని ముందుకు వచ్చాననే విషయాన్ని మీదృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

సార్, విపక్ష కొనసాగుతోందని నేను చెప్పాను. I stand by it. ఉదాహరణకు హాస్పిటల్స్ . ఉమా మాధవరెడ్డిగారి నియోజకవర్గంలో నిమ్స్ హాస్పిటల్‌ను కడుతున్నారు. దానికి ఎన్ని నిధులు ఇచ్చారు, కడప

జిల్లాలో వున్న రిమ్స్ హాస్పిటల్‌కు ఎన్ని నిధులు ఇచ్చారో చూడండి, కంపేర్ చేసి చూడండి. వ్యత్యాసం, తారతమ్యం స్పష్టంగా కనబడుతోంది. ప్రాంతాల మధ్య, జిల్లాల మధ్య, ఆయా నియోజకవర్గాల మధ్య విభేదాలు రావడానికి ఇదే కారణమని మనవి చేస్తున్నాను. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీకి 2008-09 లో మీరు రూ. 98 కోట్లు పెట్టారు, యాక్చువల్‌గా ఖర్చు అయింది రూ. 133 కోట్లు, రిలీజ్ చేసింది రూ. 49 కోట్లు . 2009-10 లో రూ. 75కోట్లు పెట్టారు, రూ. 165కోట్లు ఖర్చయింది . అంటే 2008-09 లో రూ.84కోట్లు డెఫిసిట్ వచ్చింది, 2009-10 లో రూ.90కోట్ల డెఫిసిట్ ఉంది. ఈ రకంగా యూనివర్శిటీలకు ఇచ్చే గ్రాంట్స్, బడ్జెటులో చూపించినవి కూడా మీరు రిలీజ్ చేయకపోతే, అవసరాలకు తగినట్లుగా ఖర్చు చేయకపోతే ఎలా? ప్రాంతీయతత్వాలు వచ్చాయని మీరు బాధ పడుతున్నారు. దానికి కారణం మీ విధానాలే అని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

సార్, ఇక రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల విషయం గురించి మాట్లాడితే మేడమ్ గారికి కోపం వస్తుంది. రాష్ట్రంలో వారానికి మూడు కిడ్నాపులు, ఆరు హత్యలు జరుగుతున్నాయి. National Crime Records Bureau ఒక రిపోర్టు ఇచ్చింది సార్.

(ఈ దశలో - మీ పార్టీకి చెందిన టి.వి. రామారావుగారి విషయం కూడా చెప్పండని అధికార పార్టీ సభ్యులు అన్నారు.)

రామారావుగారి విషయం కూడా చెబుతాను. హోంమంత్రిగారు రామారావుగారి విషయం గురించి మాట్లాడుతూ - నిప్పు లేనిదే పొగ రాదు కదా అంటూ పొగను చూపించి నిప్పును వెతకమన్నారు. మన హయాంలో 1430° డిగ్రీ సెంటీగ్రేడ్లలో ఆడపిల్లలను కాలుస్తున్నారమ్మా! ఒకసారి ఆలోచించండి. పొగను చూపించి నిప్పును వెతకమంటున్నారు మీరు . National Crime Records Bureau రిపోర్టు ఒకటి వుంది. దాని ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రతి నిముషానికి ఒక ఆస్తి తగాదా, ప్రతి రెండు నిముషాలకు ఒక దొంగతనం, ప్రతి మూడు నిముషాలకు ఒక మహిళపై దౌర్జన్యం, ప్రతి ఆరు నిముషాలకు ఒక దోపిడీ, ప్రతి ఎనిమిది నిముషాలకు ఒక ఆర్థిక నేరం, ప్రతి తొమ్మిది నిముషాలకు ఒక మహిళ గృహ హింస, ప్రతి తొమ్మిది నిముషాలకు ఒక దాడి, ప్రతి తొమ్మిది నిముషాలకు ఒక ఛీటింగ్, ప్రతి పదిహేను నిముషాలకు ఒక మహిళపై ఛీటింగ్, ప్రతి పదహారు నిముషాలకు ఒక హత్య, ప్రతి 19 నిముషాలకు ఒక హత్యాయత్నం, ప్రతి 20 నిముషాలకు యస్సీలపై ఒక నేరం ..... ఇలా వున్నాయి. నిముష నిముషానికి ఏదో ఒకటి జరుగుతూనే వుంది సార్. దేశంలో అత్యధిక క్రైమ్ ఉన్నది ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనే సార్. భయభ్రాంతులకు గురి చేయడం లేదు, వాస్తవాలను చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. సార్, హైదరాబాదు ఒకప్పుడు investment destination. Now, it has become crime capital of India. అధిక క్రైమ్ జరుగుతున్నది హైదరాబాదులోనే. ఇది ఏదో విమర్శ కోసం చెప్పడం లేదు. ప్రభుత్వం ఒకసారి దృష్టి పెట్టవలసిన అంశాలు సార్ ఇవి.

సార్, మంత్రులు సరిపోవడం లేదని సలహాదారులను పెట్టారు. ఒక్క సలహాదారు కాదు సార్, అనేక మంది సలహాదారులను పెట్టారు.

(ఈ దశలో మైక్ కట్ అయింది.)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : గండ్ర వెంకటరమణా రెడ్డిగారూ, మీరు మాట్లాడండి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

శ్రీ గండ్ర వెంకటరమణారెడ్డి (భూపాలపల్లె): అధ్యక్షా, ఈరోజు రాష్ట్ర బడ్జెటుపై మాట్లాడే అవకాశాన్ని కల్పించినందుకు శాసనసభ స్పీకర్‌కు, మీకు నా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : ముద్దు కృష్ణమనాయుడు గారూ, బిఏసి మీటింగులో మీరు కూడా వున్నారు కదా, tell your Members.

శ్రీ గండ్ర వెంకటరమణా రెడ్డి : వారికి మీరు విలువైన సభాసమయం ఇస్తే, నిర్మాణాత్మకమైన సలహాలు ఇస్తారనుకున్నాం . కానీ వారు రాజకీయ ఉపన్యాసం ఇస్తున్నారు. పెద్దలంటే మాకు చాలా గౌరవం సార్. రావుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, వెనక వున్న వాళ్లు పిల్లలు, నేర్చుకోవాలన్నారు. వారేమైనా నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేస్తే వినడానికి మేము సిద్ధంగా వున్నాం . కానీ ఆయన చెప్పే కథలు వింటుంటే, ఆయన బడ్జెటు మీద మాట్లాడుతున్నారా లేక ఏమి మాట్లాడుతున్నారో అర్థం కాని పరిస్థితి .

(తమ సభ్యునికి మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు డెప్యూటీ స్పీకర్‌ను కోరారు.)

MR. DEPUTY SPEAKER : Your Deputy Leader has agreed in the BAC. He (Ravula Chandrasekhar Reddy) should be allotted 5 minutes. But he has taken 11 minutes. I cannot continue any more.

శ్రీ గండ్ర వెంకటరమణారెడ్డి : సార్, రాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు మీద మాట్లాడడానికి అవకాశం వస్తుంది, మాట్లాడుదామనుకుంటే, ప్రతిరోజూ సభకు అంతరాయం కలిగిస్తూ చాలా మంది శాసనసభ్యులకు అవకాశం లేకుండా చేయడం ప్రతిపక్షాలకు, మరీ ముఖ్యంగా అటువైపున్న సభ్యులకు అలవాటైపోయింది. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు, ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలు .....

శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమనాయుడు(నగరి) : సార్, ప్రస్తుతానికి చంద్రశేఖర్ రెడ్డిగారిని పూర్తి చేయనీయండి, ఎలాగూ winding up మేమే చేస్తాం కాబట్టి అప్పుడు మా సమయం కుదించుకుంటాం .

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మీరందరూ బిఏసి మీటింగులో ఏమి ఒప్పుకున్నారు? గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కరెక్టుగా సాయంత్రం 4.00 గంటలకు తన రిప్లై మొదలుపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తామన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కౌన్సిల్‌కు వెళ్లి బడ్జెటు మీద సమాధానం చెప్పాలి. ఐదు నిముషాలు చాలని బిఏసి లో మీరు చెప్పిన విషయమే కదా! అయినా నేను 11 నిముషాల సమయం ఇచ్చాను.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డి : సార్, ప్రభుత్వంలో అనేక మంది మంత్రులు, పెద్దలున్నా అనేక మంది సలహాదారులను వేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. జీఓ నెం . 130 ద్వారా లవకుశ రెడ్డి అనే సలహాదారును, జీఓ నెం . 97 ద్వారా డాక్టర్ యం .యస్. రెడ్డి అనే సలహాదారును ఎపాయింట్ చేశారు. బహుశా మంత్రులకు ఈ సలహాదారుల గురించి ఐడియా వుందో లేదో ? జీ.ఓ. నెం . 3350 ద్వారా సి.సి.రెడ్డి అనే సలహాదారును, జీ.ఓ. నెం . 3507 ద్వారా డాక్టర్ సి.యస్. రావు అనే మరొక సలహాదారును ఎపాయింట్ చేశారు.

మ. 1.20

జలయజ్ఞానికి ఒక సలహాదారుడు, ఈయనకు సంబంధించి జీవో నెం. 492 ఇచ్చారు. ఈయనకు రెండేళ్లు పొడిగించారు. సోమయాజూలు ఒక సలహాదారుడు. పబ్లిక్ సేఫ్టీ సలహాదారుడు రామచంద్రరావు గారు. వీరికి సంబంధించి 3218 జీవో ఇచ్చారు.

ఈ సలహాదారులందరికీ లక్షల రూపాయలలో వేతనాలు ఇస్తున్నారు. 15 వేల రూపాయల ఇంటి భత్యం, ఒక పి.ఎస్, ఒక పి.ఎ, స్టాఫ్ , డ్రైవర్, ఫోన్, ఫ్యూన్ .. ఎందుకు సార్ వైట్ ఎలిఫ్యాంట్ లాగ ఇవన్నీ? ప్రభుత్వానికి వీరు ఏమి ఉపయోగపడ్డారు? సలహా మండలి పేరుతో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు పాలకమండలిని వేసింది. అది నిత్యం కలహాల మండలే. భక్తుల మనోభావాలతో తిరుపతిలో ఆడుకుంటున్నారు. వీటిని రద్దు చేయండి ముఖ్యమంత్రి గారు. నేను మీకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దయచేసి వీటిని రద్దు చేయండి. నీటిపారుదల రంగానికి సంబంధించి మీరు కేటాయించిన బడ్జెట్ ఇప్పుడున్న అప్పులకే సరిపోతుంది. ఎస్.పి.టక్కర్ గారు ఒక నివేదికను ఇచ్చారు. టక్కర్ గారి నివేదికలో చాలా స్పష్టంగా ఉంది. వీటికి సంబంధించి మీ దగ్గర నిధులు లేవు. దాదాపు ఆరు వేల కోట్ల రూపాయల బకాయిలున్నాయి. మీరు వెంటనే చెల్లించండిని ఒక ఉన్నతాధికారి ముఖ్యమంత్రి గారికి నివేదిక ఇచ్చిన మాట వాస్తవమా కాదా? జలయజ్ఞం పేరుతో మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సెస్ ఇచ్చారు. అవి ఎక్కడికి వెళ్లాయో తెలియదు. అందుకు సంబంధించిన మెషీనరీని జియంఆర్ ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్ట్ దగ్గర స్క్రాప్ కింద అమ్మకానికి పెట్టారు. వరదలకు సంబంధించి పోయిన సారి చాలా మాట్లాడాను. అన్‌ఫార్ట్యునేట్‌లీ వాళ్లు ఇంకా ఆ స్థానంలోనే ఉన్నారు. వారికి సంబంధించిన ఇళ్లు ఇంకా స్టార్ట్ కాలేదు. ధరల పెరుగుదల వారిని పెనుభారంలోకి నెట్టేసింది. వీటి మీద ప్రభుత్వం దృష్టి సారించాలి. వరదలు, కరువుకి సంబంధించి ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తుంది. గృహనిర్మాణానికి సంబంధించి మీరు 15 వందల కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారు. అయిదు వేల కోట్ల రూపాయల నుండి పదిహేను వందల కోట్ల రూపాయలకు కుదించారు. పెరిగిన ధరలతో ఇళ్ల నిర్మాణం ఎట్లా పూర్తవుతుందని అడుగుతున్నాను. ఎక్సైజ్ డ్యూటీ గురించి ఇవ్వాళే పేపర్‌లో వచ్చింది. ఏ విధంగా అయినా సరే పదిహేను వేల కోట్ల రూపాయలు విలువ చేసే మద్యాన్ని తాగించమంటున్నారు? ఇదేమి న్యాయం సార్? ప్రభుత్వానికి మద్యంతాగే వారి నుండి డబ్బు రావాలా? నాకు ఒక సినిమా గుర్తు వస్తుంది. ఆ సినిమాలో ఏమిటి నువ్వు తాగుబోతువా అని అడిగితే కాదు నేను ట్యాక్స్‌పేయర్‌ని అని చెబుతాడు. నా వల్లే ఈ రోడ్లు వేశారు, నా వల్లే రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తున్నారు, నా వల్లనే ఇళ్లు కడుతున్నారని చెబుతాడు. తాగుబోతులను తాగించి ప్రభుత్వ నిధికి డబ్బును పెంచుకోవడం ప్రభుత్వ ధ్యేయం కాకూడదు సార్.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్: మీకు వైండింగప్‌కి టైమ్ అవసరం లేదా? ఇప్పటికే ఇరవై నిమిషాలయ్యింది. మీరు చేసిన సూచనల మేరకే నడవాలి కదా!

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డి: మా మీద ఇంత కోపం చూపిస్తున్నారు. మేము అయిదు నిమిషాలు అల్లరి చేస్తే పదిహేను నిమిషాలు సభ వాయిదా, మేము పదినిమిషాలు అల్లరి చేస్తే సభ గంట వాయిదా ఈ విధంగా జరుగుతుంది. ముపై అయిదు నిమిషాలు సభ నడిస్తే 11 గంటల సేపు హౌస్ అడ్జర్న్ అయ్యింది.

MR. DEPUTY SPEAKER: This is not proper. It is not correct. You are a senior Member. You are well versed with the Rules. మీరు సీనియర్ మెంబర్ అయి ఉండి ఆ విధంగా మాట్లాడకూడదు.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర రెడ్డి: వాయిదాలకు పదకొండు గంటలు టైం అయ్యింది. మేము మాట్లాడడానికి పది నిమిషాలు ఎక్కువ ఇవ్వరా సార్?

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ గండ్ర వెంకటరమణా రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈరోజు బడ్జెట్ పైన మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకూ, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టినటువంటి డాక్టర్ రోశయ్య గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. రోశయ్య గారు పదవీబాధ్యతలు స్వీకరించారు. వారు అనుభవం కలిగిన నాయకులు. ప్రపంచంలోనే ఇన్ని సార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఘనత ఏ మంత్రికీ దక్కలేదు. అలాంటిది మన ముఖ్యమంత్రి గారికి వచ్చిందంటే గర్వించదగ్గ విషయం.

(ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి హర్షధ్వానాలు)

ఒక పక్క వరదలు వచ్చాయి. చాలీ చాలని వర్షాలు వచ్చాయని ఇందాక వారు అన్నారు. రోశయ్య గారి బడ్జెట్ ఎట్లా ఉంటుందో అని వారు చాలా ఆశగా చూశారు. ఈ బడ్జెట్‌లో కోతలుంటాయి, ప్రజలకు వాతలుంటాయి, ప్రజలు ఇబ్బంది పడతారు అని ఇంతసేపూ మాట్లాడిన టువంటి అటుపక్క మిత్రులు ఆశపడ్డారు. వారి ఆశలను వమ్ము చేస్తూ జన రంజకమైన బడ్జెట్‌ను ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టారు. ఏ ప్రభుత్వానికి అయినా యంత్రాంగం ఒక్కటే. అయిదేళ్లకు ఒకసారి ఎన్నికలు వస్తాయి. ఆ ఎన్నికల సందర్భంలో ప్రజలకిచ్చిన వాగ్ధానాల మేరకు, ప్రభుత్వం పట్ల నమ్మకాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజలు మనకు అవకాశాన్ని కల్పిస్తారు. పాపం గత ఎన్నికలలో వాళ్లు చెప్పిన మాటలు, వాళ్లు చేసిన వాగ్ధానాలను చూస్తే ప్రజలకు ఏమి చెయ్యాలో అర్థం కాలేదు. వాళ్ల ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో అనేక అంశాలను చేర్చారు. ప్రజలకు వాటి పట్ల నమ్మకం కలగలేదు. వాగు దాటాకా బోడి మల్లయ్య అన్నట్లు వాళ్లు వ్యవహరించారు. వాళ్ల నాయకుడు ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన వాగ్ధానాలను అమలు చేస్తే గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్‌లోకి ఎక్కించవచ్చు. ప్రజలు గుర్తించి మళ్లీ ఒకసారి ప్రతిపక్ష స్థానంలో కూర్చోబెట్టారని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈరోజు నూటికి అరవై నాలుగు శాతం వ్యవసాయమే వృత్తిగా చేసుకొని జీవనాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. వాటి పైన కూడా దృష్టి పెట్టండి. వ్యవసాయ రంగం మీద దృష్టి పెట్టడం వల్ల .....

అధ్యక్షా, నేను రైతుగా చెబుతున్నాను. నేను 2004 వ సంవత్సరం వరకూ వ్యవసాయదారునిగా ఉన్నాను. వారి ప్రభుత్వ హయాంలో వ్యవసాయం చేయడం ఎందుకు అనే పరిస్థితి వచ్చింది. 2004 లో డాక్టర్ వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక, ఆయన తీసుకున్నటువంటి నిర్ణయాల వల్ల రైతులకు స్వర్ణయుగం వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆనాడు, రైతులకు ఉచిత విద్యుత్ కావాలని అడిగినప్పుడు వాళ్లు చెప్పిన మాట ఇప్పటికీ ప్రజలు మరచిపోలేరు. మా లాంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో రైతులంతా బోరు బావుల పైన ఆధారపడునున్నారు. వ్యవసాయం చేసే రైతులకు ఫ్రీగా కరెంట్ ఇవ్వమంటే ఆటంకం పెట్టారు. డాక్టర్ రాజశేఖర రెడ్డి గారు చెప్పన ఒక మాటను గుర్తుచేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం మాట తప్పని ప్రభుత్వం, మడమ తిప్పని ప్రభుత్వం అని అనేక సార్లు డాక్టర్ వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు చెప్పారు. అదే మాటను మా నాయకుడు రోశయ్య గారు అమలుచేస్తారు. ఇది రైతు సంక్షేమ ప్రభుత్వమని చెప్పడానికి గర్వపడుతున్నాము. ఈనాడు మనకున్న వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి గారు చాలా సమర్థవంతంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. రైతుల యొక్క ఆత్మహత్యలను నివారించడంలో వారు సఫలీకృతం అయ్యారు. గతంలో రైతులకు పంటలు పండించడమే కష్టంగా ఉండేది. పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర రావడం మరీ కష్టంగా ఉండేది. పండించిన పంటకు రైతుకు క్వింటాల్‌కి వెయ్యి రూపాయలు వస్తే ఇప్పుడు పదిహేను వందల రూపాయల నుండి రెండు వేల రూపాయల దాకా వస్తుంది.

మ.1.30

అంటే ఈ రోజు ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తీసుకున్న నిర్ణయాల వలన రైతుల స్థితిగతులు చాలా బాగున్నాయని చెబుతున్నాను. అదే విధంగా ఈనాడు రైతులతోబాటు రైతు కూలీలను కూడా ప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఆదుకొంటున్నదంటే గ్రామీణ పేదల కోసం జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని కూడా అంతే పకడ్బందీగా అమలు చేస్తున్నది. భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రం కూడా చేయనంత పకడ్బందీగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలుచేస్తున్నది. వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కూడా వారికి ఇటువంటి పథకం అమలుచేసే అవకాశం వస్తే వారు ఏ రకంగా దుర్వినియోగం చేశారో ఆ విషయాన్ని చరిత్రలో ఎవరూ మరచిపోలేరని గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వానికి రైతులు, రైతు కూలీలంటే ప్రగాఢమైన ప్రేమ. రైతుల స్థితిగతులను మెరుగుపరచాలనే ఉద్దేశంతో రైతుల సంక్షేమానికి పెద్ద పీట వేస్తున్నది. రైతులకు కరెంటు ఇవ్వడానికి 375 కోట్ల రూపాయలు ప్రతిపాదించారంటే ఈ ప్రభుత్వం రైతులు, రైతు కూలీల పట్ల ఉన్న ప్రేమే నిదర్శనమని తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. ఈనాడు వెనుకబడిన తెలంగాణలోని రైతులు వ్యవసాయం చేసుకోవాలని, ఆ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనే సంకల్పంతో స్వర్గీయ డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డిగారు ఎంతో పరితపించారు. నిత్యం కొన్ని వేల టీఎంసీల జలాలు వృథాగా సముద్రంలో కలుస్తున్నాయని, ఆ నీటిని సద్వినియోగం చేయాలనే సదుద్దేశంతో జలయజ్ఞం కార్యక్రమాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టింది. ఆ జలయజ్ఞంలో భాగంగా ఈ రోజు రాష్ట్రంలో చేపట్టిన ప్రాజెక్టుల పట్ల రైతులు చాలా ఉత్సాహంగా ఉన్నారు. జలయజ్ఞంలో భాగంగా చేపట్టిన చాలా ప్రాజెక్టులలో కొన్ని పూర్తి అయ్యాయి, కొన్ని పూర్తి అయ్యే దశలో, మరి కొన్ని ప్రారంభ దశలో ఉన్నాయి. ప్రభుత్వానికి ఈ రాష్ట్రం పట్ల చాలా దూరదృష్టితో రాష్ట్రాభివృద్ధి గురించి ఆలోచించి ఆ దిశలో పని చేస్తున్నది అనడానికి జలయజ్ఞం ఒక ఉదాహరణగా చెప్పవచ్చు. కాని ఈ రోజు ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీలకు జలయజ్ఞంలో

చేపడుతున్న కార్యక్రమాలు కనబడడంలేదు. మా వరంగల్ జిల్లాలో జరుగుతున్న ప్రాజెక్టుల గురించి ఈ సందర్భంగా చెబుతాను. వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎంతో ఆర్భాటంగా, అట్టహాసంగా దేవాదుల ఎత్తిపోతల పథకానికి శంకుస్థాపన చేసినా, వారు ఆ సమయంలో ఒక తట్ట మట్టి కూడా తీసిన పాపాన పోలేదు. ఈరోజు ఎత్తిపోతల పథకాలతోబాటు తెలంగాణలోని అనేక పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేస్తే తెలంగాణ ప్రాంతం సస్యశ్యామలం అవుతుందనే ఉద్దేశంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నదని చెబుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వానికి దూరదృష్టి, విజన్ ఉంది. కేవలం విజన్ ఉందని ప్రచారం చేసుకోవడం కాదు. దానికి ఒక సంకల్పం ఉండాలి. ఆ సంకల్పమే మా నాయకులు కీ.శే. రాజశేఖర రెడ్డిగారికి ఉన్నదని తెలియజేస్తున్నాను. ఆ సంకల్పాన్ని ముఖ్యమంత్రి డా.కె.రోశయ్యగారు అమలుచేస్తున్నారని గుర్తుచేస్తున్నాను. అదే విధంగా రాష్ట్రానికి 2009 సంవత్సరంలో జరిగిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ పోటీ చేస్తున్నప్పుడు రైతులకు వ్యవసాయానికి తొమ్మిది గంటలపాటు విద్యుత్ ఇస్తామని చెప్పారు. తొమ్మిది గంటలపాటు విద్యుత్ ఇస్తామని చెబితే, మీ తొలి స్కీం ఏమైందని అడుగుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వానికి ఒక సంకల్పం ఉంది. ఆ సంకల్పమే ఈరోజు రైతుల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని కరెంటు ఉత్పత్తి కేంద్రాలను వారిలాగా ప్రైవేట్‌వారికి ధారాదత్తం చేయలేదు. ఏపీ జెన్‌కో ద్వారా విద్యుదుత్పత్తి కేంద్రాలను స్థాపించి రాబోయే రోజులలో రైతుల అవసరాలను తీర్చడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. అందులో భాగంగా నా నియోజకవర్గం భూపాలపల్లిలో థర్మల్ పవర్ ప్లాంట్‌ను ఏర్పాటుచేసి రైతుల కరెంటు అవసరాలను తీర్చడంతోబాటు జల విద్యుత్ ప్లాంట్లను కూడా ఏర్పాటుచేయడం ద్వారా మా జిల్లాలో కంతనపల్లి, దమ్ముగూడెం ప్రాజెక్టులను నిర్మించడానికి వీలుగా అవసరమైన నిధులను ప్రభుత్వం కేటాయించడం ద్వారా ప్రభుత్వం ఎంతో దూరదృష్టితో ఉందో అర్థమవుతుంది. కానీ ఈ ప్రభుత్వానికి రైతులు, రైతుల సంక్షేమం చూడడంతోబాటు, అదే విధంగా రైతులకు అవసరమైన కరెంటును కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని విద్యుదుత్పత్తి కేంద్రాలను స్థాపించడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా ఎన్నో కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం అమలుచేస్తుంది. ఇంతటితో ఆగకుండా గ్రామాలలోని పేద ప్రజలు తమకు ఇళ్లు మంజూరు చేయాలని, పెన్షన్‌లు ఇవ్వాలని, నిత్యావసర వస్తువులను సరసమైన ధరలకు ఇవ్వాలని గత ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎంతో ఎదురు చూశారు. కానీ ఆనాడు వారికి మీరు నిరాశ, నిస్పృహ కలిగించారు. ఆ విధంగా నిరాశ, నిస్పృహలతో ఉన్న ప్రజలకు మా నాయకుడు రాజశేఖరరెడ్డిగారు అధికారంలోకి రావడంతో ఒక నమ్మకం కలిగింది. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తామని 2004 ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో మేం పెట్టలేదు. పేదవారు పడుతున్న ఇబ్బందులను గుర్తించి తరువాత రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని ప్రారంభించి అమలుచేయడం జరిగింది. వారిలాగా రెండు రూపాయల కిలో బియ్యాన్ని తరువాత మూడున్నర రూపాయలకు, మూడున్నర రూపాయల నుంచి అయిదున్నర రూపాయలకు పెంచలేదు. అలా పెంచిన వారు తరువాత ఎన్నికల్లో ఇంటికి వెళ్లారు. ప్రజలు మాకు అవకాశం ఇచ్చారు. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పేదలకు అందించడం ద్వారా పేదలు సౌభాగ్యంగా ఉండాలనే ఉద్దేశంతో మా నాయకుడు రాజశేఖరరెడ్డిగారు చేపట్టిన ప్రతి అంశాన్ని ప్రస్తుత మా నాయకుడు డా.కె.రోశయ్యగారు పకడ్బందీగా అమలుపరుస్తూ రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధికి పునాదులు వేస్తున్నారు.

పెన్షన్ల విషయంలో ఈనాడు భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో కూడా అమలుచేయని విధంగా పెన్షన్ విధానాన్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చాలా చక్కగా అమలుచేస్తున్నది. గతంలో వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మూడు నెలలకొకసారి గ్రామసభలు నిర్వహించి వృద్ధులను గంటల తరబడి నిలబెట్టినా కూడా పెన్షన్ ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ప్రభుత్వోద్యోగులకు నెల మొదటి తారీఖున జీతం వస్తున్నట్లుగా పెన్షనర్లకు పెన్షన్లు కూడా ఇచ్చే విధంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆ కార్యక్రమాన్ని అమలుచేస్తున్నది. కాబట్టి ఈ రకంగా అభివృద్ధి, సంక్షేమం మన

రాష్ట్రంలో అమలుజరుగుతున్నది. ఈ రాష్ట్ర విద్యార్థుల భవిష్యత్తే నిజమైన అభివృద్ధి అని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. గతంలో మేం ఎన్నికలకు వెళ్లినపుడు చాలా మంది ఉన్నత విద్య చదువుకొనే విద్యార్థులు మావద్దకు వచ్చారు. వారిని చూస్తే చాలా పేదరికంలో ఉన్నారు. వారు చదువుకొనే కళాశాలలు ప్రైవేట్ కళాశాలలు. ఉన్నత విద్యలో కూడా ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌ను ప్రభుత్వం అమలుచేసింది. మీ ప్రభుత్వ నిర్ణయం వల్ల మేం ఈరోజు ఇంజనీరింగ్, మెడిసిన్, ఏంబీఏ, ఎంసీఏ చదవగలుగుతున్నామని వారు చాలా సంతోషంగా చెబుతున్నారు. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడంతో తాము చాలా సంతోషంగా ఉన్నామని వారు చెబుతున్నారు. నిజమైన అభివృద్ధి విద్యాభివృద్ధి ద్వారానే సాధ్యమని అదే నిజమైన అభివృద్ధి అని ఈ ప్రభుత్వం గుర్తించింది కాబట్టే ఈరోజు వారందరూ ఉన్నత విద్యను అభ్యసించడానికి దోహదపడే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొన్నది.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులనుంచి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, వారిని రన్నింగ్ కామెంట్రీ ఆపమని చెప్పండి.

డా.జె.గీత(సమాచారశాఖ మంత్రి) : అధ్యక్షా, ఇందాక బీఏసీలో అంతసేపు మనం చర్చించి నిర్ణయించింది ఏమిటంటే, సాయంత్రంవరకు సభ నడుపుకుందామని, because we have to finish Budget reply. ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు గారు, నర్సింహులు గారు ఇతర ఫ్లోర్ లీడర్స్ ఉన్నారు. ప్రతి ఒక్కరు అంగీకరించిందేమంటే, ఈరోజు మనం టైం లిమిట్ పెట్టుకున్నాం కాబట్టి డిసిప్లిన్డ్‌గా ఉండాలని, రన్నింగ్ కామెంట్రీ ఉండకూడదని, ఇంటర్వెన్షన్ ఉండవద్దని. జయప్రకాష్ నారాయణగారు కూడా ఉన్నారు. కానీ ఇప్పుడు ఏమి జరుగుతున్నది. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు గారికి ఇంటర్వెన్షన్స్ వద్దని సైగలు చేస్తున్నా కూడా అటువైపు నుంచి రన్నింగ్ కామెంట్రీ వస్తూనే ఉంది. మనం బిఏసీలో ఒప్పుకున్నది ఒకటి, ఇక్కడ జరుగుతున్నది మరొకటి. ఈ విధరగా సభా సమయాన్ని వృథా చేయవద్దు. సభను సజావుగా నడుపుకుందామని మీద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

(శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడుకు మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలని తెలుగుదేశం సభ్యులు కోరసాగారు)

MR.DEPUTY SPEAKER: Again you are going to say something. They will say some other thing. How to run the House? She made an appeal. Are you also going to make an appeal?

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు : అధ్యక్షా, మేం చెప్పిన మాట కూడా వారు చెప్పారు. వారు మాట్లాడేటప్పుడు పదే పదే మా పార్టీ వారు, మేమేదో తప్పు చేసినట్లు చెబుతున్నారు. వారి ప్రభుత్వం గొప్పలు చేసినట్లు చెబుతున్నారు. వారు చెప్పే మాటలు అంతా కూడా బడ్జెట్ గురించి, సంక్షేమ పథకాల గురించి మాట్లాడకుండా, పేద ప్రజల గురించి మాట్లాడకుండా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం గురించి, ఇంతకు ముందు జరిగిన వాటి గురించి మాట్లాడుతుంటే బాగుందా? మీరు రెచ్చగొట్టే విధంగా మాట్లాడుతున్నారు. అటువంటప్పుడు మా సభ్యులు ఇంటర్వీన్ అవుతారని మీకు ముందే చెప్పడం జరిగింది. ఆ విషయాన్ని స్పీకర్‌గారి దృష్టికి తెచ్చాను. వారు కంట్రోల్ చేస్తామని చెప్పారు.

మీరు రెచ్చగొట్టే విధంగా మాట్లాడుతున్నారు. రెచ్చగొట్టినట్లు మాట్లాడినప్పుడు ఖచ్చితంగా మా సభ్యులు ఇంటర్‌ఫియర్ అవుతారు. నేను అక్కడ కూడా చెప్పడం జరిగింది. స్పీకరు గారి దృష్టికి కూడా తెచ్చాను. మేము కంట్రోల్ చేస్తామని అన్నారు. మీరు అది కంట్రోల్ చెయ్యండి. గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ అంటారు. మీరు రెండు చెప్పారు. 4 కెజిలు, 6 కెజిలు ఇస్తామన్నారు, మీరు ఇచ్చారా? మీరు హామీని నిలబెట్టుకున్నారా, ఏమీ లేదు.

శ్రీ గండ్ర వెంకట రమణారెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు, ఇంతకు ముందు మాట్లాడినటువంటి పెద్దలకు కూడా నేను గుర్తుచేస్తున్నాను. గత సభలో కూడా వారు ఇక్కడ వున్నారు, ఇప్పుడు వారు అక్కడకు వెళ్లారు. వారు కూడా చెబితే ఎట్లా? దయచేసి మా మహిళా సోదరీమణులను కోరుకుంటున్నాను. అమ్మా, కొంచెం నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వండి. అభివృద్ధి అంటే ఏ రాష్ట్రం అయినా, ఏ రాష్ట్రాన్ని పాలించే ప్రభుత్వానికైనా ప్రజల యొక్క అవసరాలను అడగకుండానే తీర్చేటటువంటి స్వభావం వుండాలి. ఆ స్వభావం మన నాయకుడు డా. రోశయ్య గారికి వుందనే విషయాన్ని వారి బడ్జెట్‌లో చాలా కూలంకషంగా గత ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలతోబాటు ఈ రోజు బడ్జెట్‌లో కేటాయింపుల విషయం చూస్తే చాలా స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి. ఈ రోజున వాళ్లు ఎందుకు గుమ్మడికాయల దొంగ అంటే భుజాలు తడుముకుంటున్నారు. పాపం స్వర్గీయ యన్.టి. రామారావు గారు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం పెడితే దానిని రెండున్నర, మూడున్నర, ఐదున్నర అంటూ ఎందుకు వాళ్లకంత భయం. పాపం యన్.టి. రామారావు గారు సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం తెస్తే ఈ ప్రభుత్వం ఏదో పైపులు పెట్టి తాగిస్తున్నట్లుగా ప్రచారం చేస్తున్నారు. సంపూర్ణ మద్యపానాన్ని ఎవరు ఎత్తివేశారో ప్రజలకు తెలియదా? ఈ రకంగా గుమ్మడికాయల దొంగ ఎవరంటే భుజాలు తడుముకోవద్దు. వాస్తవాలు ప్రజలకు తెలుసు. వాస్తవాలు ఏం చెబుతున్నాయో ప్రజలు చాలా నిశితంగా గమనిస్తున్నారు. ఈ రోజు గౌరవనీయులైన చంద్రశేఖర రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ వుంటే మేము చాలా జాగ్రత్తగా విన్నాము. నేను ఏదో మాట్లాడుతూ వుంటే ఇంటరప్ట్ చేసే ప్రయత్నాన్ని వాళ్లు చేయవద్దు. ఎందుకంటే నేను ఎక్కువగా వాస్తవాలు చెబుతున్నప్పుడు వెనకటిది కూడా తీసుకొని చెప్పవలసిన అవసరం వుంటుందని గుర్తు చేస్తున్నాను, అంతకంటే ఏమీ లేదు. అయితే ఈ రోజున ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి నిర్ణయాలలో ఈ రాష్ట్ర విద్య అభివృద్ధి చెందితే అదే నిజమైన అభివృద్ధి అని గుర్తించినటువంటి పరిస్థితులలో ప్రైవేటు కళాశాలల్లో చదువుకొనేటటువంటి విద్యార్థినీ, విద్యార్థుల పలే పేదరికంలో వుండి ప్రైవేటు కళాశాలల్లో చదువుకోలేని పేదవాళ్లందరికీ కూడా మంచి ప్రైవేటు కళాశాలల్లో, డబ్బున్న వాళ్లతో సమానంగా చదువుకోడానికి ఈ రోజున ' ఫీజ్ రియంబర్స్‌మెంట్ పథకం ' చాలా ఉపయోగపడిందనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. అదే విధంగా వాళ్లు అధికారంలో వున్నారు. ప్రజల యొక్క దయతో మేము అధికారంలోకి వచ్చాక ఈరోజు ఎన్ని యూనివర్శిటీలు, ఎన్ని త్రిబుల్ ఐటిలు, ఎన్ని ఐఐటిలు, ఎన్ని డిగ్రీ కాలేజీలు, ఎన్ని పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలు, ఎన్ని యూనివర్శిటీలు, ఎన్ని మెడికల్ కాలేజీలు వచ్చాయి? ఈ ప్రభుత్వం ఏ రంగాన్ని విస్మరించింది? ప్రభుత్వం విద్యా రంగానికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చింది. విద్యా రంగాన్ని అభివృద్ధి చెయ్యాలి, అదే నిజమైన అభివృద్ధి అనే సంకల్పంతో కంకణం కట్టుకొని పనిచేస్తుందని చెప్పడానికి నేను ఎంతో గర్వపడుతున్నాను. ఈనాడు ఉన్నత విద్యకు బడ్జెట్‌లో గతంలో కంటే ఎక్కువగా చాలా పెద్దమొత్తంలో నిధులు కేటాయించిన ముఖ్యమంత్రి డా.రోశయ్య గారిని అభినందించక తప్పదు. ప్రాథమిక విద్యకు సంబంధించి గానీ, ఇంటర్మీడియట్ విద్యకు గానీ, మధ్యాహ్న భోజన పథకం విషయంలో గానీ ప్రభుత్వం కేటాయింపులు చాలా పెద్దమొత్తంలో

కేటాయించింది అనే విషయాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాను. ఈ రకంగా ప్రభుత్వం చాలా లాంగ్ విజన్‌తో రాష్ట్ర అభివృద్ధికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారం తీసుకోవడంలో కూడా మన ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా సఫలీకృతులయ్యారనే విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే మొన్ననే రైల్వే బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టారు. ఆ రైల్వే బడ్జెట్‌లో మనందరమూ కూడా ఆశించినట్లుగా మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఢిల్లీకి వెళ్లినప్పుడు కేంద్రంలో వున్న మంత్రిత్వ శాఖలందరినీ కూడా కలవడం జరిగింది. ముఖ్యంగా రైల్వే మంత్రిగారిని కలిసి ఈ రాష్ట్రంలో వున్న పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల పూర్తితోబాటు రైల్వేలకు సంబంధించిన వోక్స్ ఫ్యాక్టరీని ఇక్కడకు తీసుకువచ్చినందుకు ఈ సందర్భంగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని, ముఖ్యమంత్రి గారిని అభినందించక తప్పదు. నాకు చిన్న అనుమానం వుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ రైల్వే ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ భాగస్వామ్యంతో, కేంద్ర ప్రభుత్వ భాగస్వామ్యంతో పూర్తిచేస్తామనేటటువంటి విషయం మొన్న బడ్జెట్‌లో ప్రతిపాదించారు. ఆ విషయంలో కూడా బడ్జెట్ సందర్భంగా ఒక సభ్యుడిగా చెబుతున్నాను. దాని విషయంలో కూడా ఆలోచన చేయాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. కీర్తిశేషులు డా. రాజశేఖర రెడ్డి గారు వున్నప్పుడు ఆనాడు వారు చనిపోక వున్నట్లయితే చిత్తూరు జిల్లాలో మన్నవరం ప్రాజెక్టు పెండింగ్‌లో పడుతూ వచ్చింది. ఈ ప్రాజెక్టు ఎక్కడికో తమిళనాడు పోతుంది, ఇంకెక్కడికో పోతుందని వారికి అనుమానాలు కలిగి ఆ మాట కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది. కానీ అన్నిటినీ వమ్ము చేస్తూ మన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేక చొరవ తీసుకోవడం వల్ల దానిని, 6 వేల కోట్ల ప్రాజెక్టును అతి త్వరలోనే ప్రారంభించుకుంటామని చెప్పి ఈ సభలో అందరమూ కూడా అభినందించవలసిన విషయమని కూడా నేను చెబుతున్నాను. ఈరోజున కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని రకాలుగా సహకరించింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి రెండు ప్రాజెక్టులను కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో ప్రతిపాదించిన వాటిని పూర్తి చేస్తామని చెప్పినందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం పైన వారికి వున్న విశ్వాసం, అదే విధంగా వారికి వున్నందుకు తప్పకుండా వారి యొక్క సహకారంతో ఎన్నో ఏళ్లుగా ఎదురుచూస్తున్న పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు పూర్తవుతాయనే నమ్మకం కలిగినందుకు సభ ద్వారా వారికి ప్రత్యేకమైన అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజున రాష్ట్రంలో, భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రం కూడా అమలు చెయ్యనటువంటి కార్యక్రమం. వారి నాయకులు అధికారంలో వున్నప్పుడు ప్రచారాలకు బాగా అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చినట్లుగా చరిత్ర చెబుతున్న నగ్నసత్యాలు. కానీ ఈ రోజున ఈ ప్రభుత్వం తక్కువగా మాట్లాడడం, ఎక్కువగా పనులు చెయ్యడం చేస్తుంది. ఆరోగ్యం పట్ల ఈ ప్రభుత్వానికి వున్న చిత్తశుద్ధి, సిన్సియారిటీని ఈ సభ ద్వారా అభినందించక తప్పదు. ఎందుకంటే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఒక పేదవాడు ఎక్కడైనా యాక్సిడెంట్‌లో ఇబ్బంది పడుతుంటే 108 సర్వీసులను ప్రవేశపెట్టి పేదవాళ్లు పిలిస్తే పలికే విధంగా ఆరోగ్య శాఖ పనిచేస్తుందనే విషయాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాను. గతంలో ఎవరికైనా వ్యాధి వస్తే అతను రోజులు లెక్కబెట్టుకుంటూ వుండేవాడు. ఇక నెల రోజులు బ్రతుకుతానో, 2 నెలలు బ్రతుకుతానో అని రోజులు లెక్కపెట్టుకుంటూ నాకు వచ్చినటువంటి వ్యాధి చాలా ప్రమాదకర వ్యాధి, ఈ వ్యాధి రావడం వల్ల నా జీవన పరిస్థితి ఈ రకంగా ఇబ్బందిగా వుందనే పరిస్థితి వుండేది. ఆ పరిస్థితులలోనే రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకం ప్రవేశ పెట్టడం వల్ల ఈనాడు పేదవాళ్లందరికీ కూడా రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకం ద్వారా లక్షలాది మందికి వైద్యం అందుతుందని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. 5 లక్షల రూపాయల ఖరీదు కలిగిన ఆపరేషన్స్ కూడా ఈ రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ ద్వారా పొందుతున్న విషయం, ఈ బడ్జెట్‌లో ఆరోగ్య శాఖకు పెద్ద మొత్తంలో నిధులు కేటాయించిన విషయం కూడా గుర్తుచేస్తున్నాను. ఈ రోజున ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్‌లు, ఏరియా హాస్పిటల్స్, రీజనల్ హాస్పిటల్స్ చాలా పకడ్బందీగా పనిచేస్తున్నాయి. కాకపోతే చిన్న చిన్న ల్యాప్స్ ఎక్కడైనా వుండవచ్చు, వాటిని సవరించుకొనే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుంది. వైద్యం పట్ల, ఆరోగ్యం పట్ల ఈ ప్రభుత్వానికి చాలా దూరదృష్టి వుందనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. మహిళల అభివృద్ధే నిజమైన అభివృద్ధి అని కేవలం మాటలలో

చెబితే సరిపోదు. నిజమైన అభివృద్ధిని చేసి చూపెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ ప్రభుత్వం, వాళ్లు ఎన్నో చెప్పారు, ప్రజలే వాళ్ల దిక్కుకు పోలేదు. వారికి ముఖ్యంగా మహిళలకు నమ్మకం కలిగింది మహిళల అభివృద్ధి అంటే నిజమైన అభివృద్ధి అని. ఈ రోజున డా. రాజశేఖర రెడ్డి గారు సభలో లేరు. వారి చేతుల మీదుగా ప్రారంభించిన కార్యక్రమం వారు చనిపోయిన తరువాత వారి పేరు మీద ' వైయస్ఆర్ అభయహస్తం ' అనే కార్యక్రమం ఈ రోజున గ్రామాలలోని 60 సంవత్సరములు పైబడిన వృద్ధులందరికీ ఒక సంజీవినిలాగా పని చేస్తుందని చెప్పడానికి నేను ఎంతో సంతోషపడుతున్నాను. ఈ రకంగా మహిళల పట్ల ఈ ప్రభుత్వానికి వుండేటటువంటి పరిస్థితిని మనం ఆలోచన చెయ్యాలి. మహిళా సోదరీమణులారా నేను మాట్లాడుతూ వుంటే నన్ను ఇబ్బందికి గురిచేయకండి. సోదరులు అయితే సహకరిస్తున్నారు, మా చెల్లెళ్లు, అక్కలు అయితే మాత్రం కొంచెం సహకరించాలని కోరుతున్నాను. మహిళా అభివృద్ధి కొరకు పావలా వడ్డీకి రుణాలు ఇచ్చి మహిళలందరినీ అన్ని రకాలుగా పైకి తీసుకురావడానికి ఒక లాంగ్ విజన్‌తో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పనిచేస్తుంది అని చెప్పడానికి నేను ఎంతో సంతోషపడుతున్నాను. అదే విధంగా పుట్టినటువంటి పిల్లలు, గర్భిణీ స్త్రీలు వారి పట్ల కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా మహిళా శిశు సంక్షేమానికి చాలా పెద్ద మొత్తంలో నిధులు కేటాయింపును మూడింతలు రెట్టింపు చేసి కేటాయించడం అంటే భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏరకంగా ఆలోచన చేస్తుందనే విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

మ.1.50

అధ్యక్షా, మా ప్రభుత్వం ఎవ్వరినీ విస్మరించకుండా వివిధ రకాల మంచి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నప్పుడు అందరూ ప్రభుత్వాన్ని అభినందించడం, ఏమైనా అవసరమైతే సూచనలు చేయడం బాగుంటుంది గాని విమర్శించడం మంచి పద్ధతి కాదు. ఇందాక మా అన్న మాట్లాడుతూ (టి.డి.పి సభ్యుడినుద్దేశించి) బడ్జెట్ గురించి ఏమైనా చెబుతారనుకుంటే ఆయన తన ప్రసంగాన్నంతా పొలిటికలైజ్ చేస్తూ రాజకీయ ఉపన్యాసం చేశారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపైన, ప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాలపైన వారు మాట్లాడేకంటే నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేస్తే బాగుండేదన్న విశ్వాసాన్ని నేను ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అనేక రంగాల గురించి ఆలోచన చేస్తుంది కాబట్టి బడ్జెట్ కేటాయింపుల విషయంలో గత సంవత్సరానికంటే కూడా చాలా పెద్ద మొత్తంలో సాగు నీటి రంగానికి 40.84 శాతం, సామాజిక సేవా రంగానికి 34.55 శాతం, వ్యవసాయం, దాని అనుబంధ రంగాలకు 13.64 శాతం కేటాయించారంటే రాష్ట్రంలో ఏవైతే ప్రధాన రంగాలున్నాయో వాటన్నింటికి బడ్జెట్‌లో పెద్ద మొత్తం కేటాయించారు.

అంతే కాకుండా, గృహ నిర్మాణానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యతనిచ్చారు. గతంలో నియోజక వర్గంలోని గ్రామాలలో అయిదు వందలో లేక వెయ్యో గృహాలు మంజూరైతే ఎమ్మెల్యేకి నాలుగో, అయిదో గృహాలు ఇచ్చేవారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత శాచురేషన్ అనే పాయింటుతో ప్రతి ఒక్కరికీ అంటే కులం, మతం, పార్టీలతో నిమిత్తం లేకుండా అందరికి ఇండ్లు కట్టించే కార్యక్రమం అమలు చేస్తున్నందుకు ఎంతో గర్వపడుతున్నాను. ఈ రకంగా ప్రభుత్వానికి ఉండే చిత్తశుద్ధిని గుర్తు చేస్తున్నాను.

అంతే కాకుండా, ప్రభుత్వం రాష్ట్ర అభివృద్ధికి తీసుకునే ప్రయత్నంలో భాగంగా పెద్దలు డా. రోశయ్య గార్కి ఉండే అనుభవమంతా ఇందులో ఉపయోగించడం జరిగింది. ఈ రకంగా ప్రభుత్వం తీసుకునే

నిర్ణయాలలో వారి పాత్ర చాలా వుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ ఒక్క రంగాన్ని కూడా విస్మరించకుండా అభివృద్ధిలో అధిక ప్రాధాన్యతనిస్తున్నది. రాష్ట్రంలో ఉండే పేదరిక నిర్మూలనకు ఈ బడ్జెట్ ఎంతో దోహదపడుతుందనే విశ్వాసం నాకున్నది. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో కరవు వచ్చినా కరవును ఎదుర్కోవడానికి ప్రభుత్వం చాలా దూరదృష్టితో ముందుకు పోతున్నది.

నేను శాసనసభ్యుడిగా ఎన్నికై దాదాపు సంవత్సరం అయింది. శాసనసభ్యులకు నిధుల కేటాయింపు గతంలో కోటి రూపాయలు ఉండేది. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుండనందున అప్పుడు ఇవ్వనటువంటి పరిస్థితులలో, మళ్లీ ఇప్పుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తిరిగి కోటి రూపాయల నిధులనిచ్చినందుకు శాసనసభ్యులుగా పార్టీలతో నిమిత్తం లేకుండా వారిని అభినందించక తప్పదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ రకంగా రాష్ట్రంలో ఉండే ఏ ఒక్క రంగాన్ని గాని ప్రజలను గాని, వ్యవస్థను గాని ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేయలేదు. రాష్ట్రం గురించి ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ దిశలో ఆలోచన చేశారు కాబట్టి ఈ బడ్జెట్ రాబోయే రోజులలో రాష్ట్రం యొక్క అభివృద్ధికి ఎంతో దోహదపడుతుంది కాని కేవలం నోటితో స్వర్ణాంధ్ర ప్రదేశ్ అంటే సరిపోదు. ఇటువంటి అభివృద్ధి నిజమైన ఆలోచనల వల్లనే సాధ్యమవుతుంది. ఈ బడ్జెట్‌లో పొందుపర్చినటువంటి గణాంకాల ప్రకారం, కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారం, పెద్దల చిత్తశుద్ధితో ప్రభుత్వం తప్పకుండా ముందుకు పోతుంది. మన భారత ప్రధాని శ్రీ మన్మోహన్‌సింగ్ గారు, యూపిఏ ఛైర్ పర్సన్ శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారు, కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి గార్ల సహకారంతో రాష్ట్ర అభివృద్ధిని ముందుకు తీసుకెళ్లడానికి అవకాశం ఉంటుందనే విశ్వాసాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

నేను సభలో మాట్లాడాలని వారం రోజుల నుంచి ప్రిపేర్ అవుతున్నాను. అనుకోకుండా మీరు నాకు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. పెద్దలు రోశయ్య గారి ప్రభుత్వంలో సంక్షేమం, అభివృద్ధి అనేవి రెండూ రెండు కళ్లలాగా పని చేస్తుండటం వల్ల తప్పనిసరిగా రాష్ట్రం ఈ బడ్జెట్ వల్ల అభివృద్ధి చెందుతుందనే విశ్వాసాన్ని తెలియజేస్తూ, మీకందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

MR.DY.SPEAKER: Yes, we will go on to the non-official business. Before that I would like to wish Sri Vara Prasad Garu on behalf of the whole House his Happy Birthday today.

(Claps by the Members)

అనధికార కార్య క్రమము

అనధికార తీర్మానాలు

SMT.VANGA GEETHA VISHWANATH: Sir, with your permission, I beg to move:

"That this House recommends to the Government to take effective steps to curb increasing crimes, particularly, atrocities on women, child kidnaps and murders and to set up fast track courts in the State for punishing the criminals by conducting trial immediately".

SRI GUNDA MALLESH: Sir, with your permission, I beg to move:

"That this House recommends to the Government to bring forward Comprehensive Agriculture Labour Legislation for providing minimum wage, employment security and other facilities for welfare of the agriculture labour in the State".

SRI JULAKANTI RANGAREDDY: Sir, with your permission, I beg to move:

"That this House recommends to the Government to take steps to enact legislation providing reservations to SCs, STs and BCs in the employment of private sector units in the State to ensure social justice".

SRI K. SAMBASIVA RAOः Sir, with your permission, I beg to move:

" That this House recommends to the Government to take immediate steps to provide assistance to Handloom Weavers and to protect the Handloom Industry, by way of scientific training, modern technology, designs with necessary subsidies, proper planning and adequate marketing facilities".

SRI GUNDA MALLESH(ON BEFHALF OF SRI V.YADAGIRI RAO): Sir, with your permission, I beg to move:

"That this House recommends to the Government to regularize the services of Workers working on contract basis in all Public Sector units, teachers and staff in the State".

MR. DEPUTY SPEAKER: All the Non-Official Resolutions have been moved.

MR.DY.SPEAKER: Yes, we will continue the discussion. Now, Sri Kishan Reddy Garu from BJP.

2010-2011 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ (కొనసాగింపు)

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి(అంబర్‌పేట)ः అధ్యక్షా, 1 లక్ష 13 వేల కోట్ల బడ్జెట్ ఏదైతే ఉందో దాని గురించి చర్చ నిన్న పూర్తి అయిన తర్వాత కూడా ఈరోజు మళ్లీ చర్చ జరుపుకోవడం చాలా సంతోషం. నేను ముఖ్యమంత్రి గార్కి మనవి చేసేదదేమంటే ఇప్పుడు కేటాయించిన బడ్జెట్ బకాయిలకే సరిపోతుంది. అందువల్ల ఇంకొక బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టి మళ్లీ చర్చించుకుంటే బాగుండేది. 1 లక్ష 13 వేల కోట్ల బడ్జెట్‌లో ఎంత రెవెన్యూ వస్తుందో తెలియదు, ఎంత ఖర్చు పెడుతుందో తెలియదు, ఉన్నంత మేరకు పాత బకాయిలకే సరిపోతుంది. దీనికి సంబంధించి నేను రెండు, మూడు ఉదాహరణలు చెబుతాను.

జలయజ్ఞం క్రింద కేటాయించిన పదిహేను వేల కోట్ల రూపాయలలో పాత బకాయిలే ఆరు వేల కోట్లు. పదిహేను వేల కోట్ల రూపాయలలో ఆరు వేల కోట్ల రూపాయలు మైనస్ చేస్తే మిగిలిన వాటిలో చిన్న తరహా నీటి పారుదలకు రెండు వేల కోట్లు, మరో నాలుగు వేల కోట్లు ఎక్స్‌లేటెడ్ ఇన్‌హెరిటెడ్ బెనిఫిట్స్ ప్రోగ్రాం క్రింద చెల్లిస్తే వాస్తవంగా ఈ సంవత్సరం జలయజ్ఞానికి మిగిలేది కేవలం మూడు వేల కోట్లు. మరి ఏ రకంగా జలయజ్ఞాన్ని పూర్తి చేస్తారో, రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి స్వప్నాలను ఏ రకంగా మీరు సాకారం చేస్తారో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసుకోవాల్సిన అవసరమున్నది.

అదే విధంగా, స్కాలర్‌షిప్పుల విషయంలో ఈరోజు రూ.17 వందల 72 వేల కోట్ల రూపాయలను మీరు కేటాయించారు. అందులో 12 వందల కోట్లు పాత బకాయిలకే పోతుంది. కాబట్టి ఏ రకంగా బలహీన వర్గాలకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు క్రింద స్కాలర్‌షిప్పులు ఇస్తారో ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసుకోవాల్సిన అవసరమున్నది.

పావలా వడ్డీకి రెండు వందల కోట్లు కేటాయించారు. పావలా వడ్డీ క్రింద పాత బకాయిలే నాలుగు వందల యాభై కోట్లు ఉన్నాయి. కాని మీరు కేటాయించింది మాత్రం రెండు వందల కోట్లు మాత్రమే. మహిళలకు సంబంధించి లక్షాధికారులను చేస్తామని రోశయ్యగారు వారి ప్రసంగంలో చెప్పారు.

మ. 2.00

మరి ఏ రకంగా లక్షాధికారులను చేస్తారో చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. వాస్తవంగా మీరు ఈ సంవత్సరం రూ. 10,350 కోట్లు పంపిణీ చేయాలన్న లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. పంపిణీ చేశామని చెప్పారు. కాని మీరు రూ. 530 కోట్లు మాత్రమే చేశారు.

ఇక ఇందిరమ్మ ఇళ్ల నిమిత్తం రూ. 1800 కోట్లు కేటాయించారు. 15 లక్షల ఇళ్లు కడతాము, నిర్మాణంలో వున్నాయని అన్నారు. అవి పూర్తి చేయాలంటే రూ. 3 వేల కోట్లు కావాలి. మీరు 15 లక్షల ఇళ్లు కడ్తున్నామని చెప్పారు. కాని కేటాయించింది మాత్రం రూ. 1800 కోట్లు మాత్రమే. మరి ఏ రకంగా వాటిని పూర్తి చేస్తారని నేను అడుగుతున్నాను. వాస్తవానికి మీరు ఇంకా 13 లక్షల ఇళ్లు కట్టవలసి వుంది. సాట్యురేషన్ అన్నది ఒక లక్ష్యంగా తీసుకున్నారు. మీరు ఇళ్లకు, జల యజ్ఞానికి యివ్వాల్సిన నిధులను తగ్గించారు. పావలా వడ్డీ తగ్గించారు, రైతులకు యిచ్చే వడ్డీ రాయితీకి తగ్గించారు. రఘు వీరా రెడ్డి గారు సభలో వున్నారు, రైతులకు పావలా వడ్డీకి పంట ఋణాలు యివ్వాలంటే, ప్రతి ఏటా యిస్తున్నటువంటి రూ. 20 వేల కోట్లు యిందులో మీరు చెప్పారు. బడ్జెటులో ఈ సంవత్సరం రూ. 20 వేల కోట్లు రైతులకు పంట ఋణాలు యిస్తున్నామని చెప్పారు. కాని ఆ విధంగా పంట ఋణాలు వారికి యివ్వాలంటే రూ. 400 కోట్లు వడ్డీ రాయితీ అవసరం. కానీ మీరు కేటాయించింది రూ. 60 కోట్లు మాత్రమే.

అలాగే సూక్ష్మ సేద్యం కొరకు 2.5 లక్షల హెక్టార్లు చేస్తున్నామన్నారు. దానికి రూ. 500 కోట్లు నిధులు కావాలి. మీరు ఎన్నికలలో యిచ్చినటువంటి హామీలలో పేదలకు యిచ్చేటువంటి బియ్యాన్ని 20 కేజీల నుంచి 30 కేజీలకు పెంచుతామన్నారు. కాని ఈ బడ్జెటులో దానికి సంబంధించి అసలు కేటాయింపులే లేవు.

రైతులకు పంటలకు 9 గంటల కరెంటు యిస్తామని హామీ యిచ్చారు. కాని దానిని రాజశేఖర రెడ్డి గారి అస్తమయంతోనే పాపం వీరంతా మరచిపోయారు. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్‌మెంట్ రూ. 4 వేల కోట్లు ఈ రోజు బకాయి వుంది. దానికి సంబంధించి కూడా యిక్కడ ఎక్కడా లేదు అధ్యక్షా.

రఘువీరా రెడ్డి గారున్నారు నేను వారిని నూటిగా అడుగుతున్నాను . 2009–10 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ. 10,300 కోట్లు రైతులకు ఋణాలు యిచ్చామని మొదటి పేజీలో యిచ్చారు అధ్యక్షా. 2008–09,2009–10 సంవత్సరాలలో 13.26 లక్షల ఎకరాల భూమి జలయజ్ఞం ద్వారా అదనంగా సాగులోకి తెచ్చామని చెప్పారు. అదే విధంగా 3 లక్షల ఎకరాల భూమిని స్థిరీకరించామని చెప్పారు. మరి మీరు ఈ విధంగా యిన్ని చేసినప్పటికీ కూడా 40 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలలో తగ్గుదల వచ్చిందని ముఖ్యమంత్రి గారి బడ్జెటు ప్రసంగంలో వచ్చింది. అది ఎందుకు వచ్చిందోతెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఒక దిక్కు మీరు జలయజ్ఞంలో సాగు నీటి సామర్థ్యం, స్థిరీకరణ పెంచామని చెబుతున్నారు. రూ. 20 వేల కోట్ల ఋణాలు యిచ్చామని చెబుతున్నారు. ఇన్ని విధాలుగా చేసినప్పటికీ ఈ రోజు ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి తగ్గిందో వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి చెప్పవలసి వుంది.

అంతేగాకుండా ఈ రోజు వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధర దొరకడం లేదు. టమేటా, మిర్చి, చెరకు, పసుపు లకు సరైన ధర రావడం లేదు. మదనపల్లి వంటి ప్రాంతాలకు వెళితే టమేటా కేజీ ఒకటికి కనీసం 50 పైసలు కూడా రావడం లేదు. రైతు పరిస్థితి ఎలావుందంటే 'అమ్మబోతే అడవి, కొనబోతే కొరివి ' లాగా వుంది. ఈ రోజు రైతులకు న్యాయం జరగడం లేదు, వినియోగ దారులకు లాభం జరగడం లేదు. మీ ప్రభుత్వంలో మధ్య దళారీలు దోపిడీ చేస్తున్నారు. అలా వారు చేస్తూ వుంటే మీరు చేతులు కట్టుకుని నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు వున్నారు అధ్యక్షా.

ఈ రోజు అందరికీ ప్రధానమైనటువంటి సమస్య అధిక ధరలు. ముఖ్యమంత్రి గారు లేరు. ముఖ్యమంత్రి గారి వద్ద పనిచేసే అటెండరు గుండె మీద చెవిపెట్టి చూస్తే లబ్‌డబ్ అని కొట్టుకోవడం అన్నది పాతకాలం మాట. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక వేళ అతని అటెండరు దగ్గరకు వెళ్లి అతని గుండె మీద చెవి పెట్టి వింటే లబ్‌డబ్ అనదు ధరలు ధరలు అని కొట్టుకునేటువంటి పరిస్థితి వచ్చింది. ఆ విధంగా ఈ రోజు సామాన్య ప్రజలకు, పేద ప్రజలకు, ఉద్యోగస్తులకు అంతా కూడా జీవన వ్యయం పెరిగి వస్తున్నటువంటి ఆదాయం పెరగకుండా, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరగడంతో అనేక రకాలుగా యిబ్బందులకు గురవుతున్నారు.

దీనికి కారణం కాంగ్రెసు పార్టీ ఈ దేశంలో ఎప్పుడెప్పుడైతే అధికారంలోకి వచ్చిందో ఆ విధంగా వచ్చిన ప్రతిసారీ కూడా నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరుగుతాయి. కారణం కాంగ్రెసు పార్టీకీ అధిక ధరలకూ అవినాభావ సంబంధం వుంది. కాంగ్రెసు పార్టీకి బ్లాక్ మార్కెట్‌కూ, కాంగ్రెస్ పార్టీకీ నో స్టాక్ బోర్డులకూ,

కాంగ్రెసు పార్టీకీ క్యూలకూ,కాంగ్రెస్ పార్టీకీ షార్టేజ్ బోర్డ్‌లకూ , కాంగ్రెసు పార్టీకీ అక్రమాలకూ అవినాభావ సంబంధం వుంది.

అధ్యక్షా, చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను అధ్యక్షా. మన దేశంనుంచీ పంచదారను 49 లక్షల టన్నులను కె.జి. రూ. 12.30 పైసలకు ఎగుమతి చేశాం అధ్యక్షా. కానీ యిదే యు.పి.ఏ ప్రభుత్వం విదేశాలనుంచీ, కె.జి రూ.35.40 పైసలకు చక్కెరను దిగుమతి చేసుకుంటున్నది. అంటే మన రైతులకు గిట్టుబాటు ధర యివ్వరు, విదేశాల నుంచి మాత్రం ఎక్కువ ధరకు దిగుమతి చేసుకుంటున్నారు. ఇదంతా ఎందుకు సార్, ఈ తప్పుడు విధానాలు, అవినీతి విధానాలూ , కుంభ కోణాలూ వున్నాయా లేదా చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

ఇక బియ్యం గురించి చూసినట్లైతే మనం 2007 నుంచి ఈ రోజు వరకూ 89 లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని మనం ఎగుమతి చేయడం జరిగింది. 12 రూపాయల 50 పైసల చొప్పున ఎగుమతి చేశాము. అందులో ఒక రూపాయీ యాభై పైసలను ఎక్స్‌పోర్ట్స్ అండ్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్‌కు సబ్సిడీని కూడా యివ్వడం జరిగింది. ఈ మధ్య ఈ విధంగా ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయడమే కాక, రూ. 39 చొప్పున దిగుమతి చేసుకుంటున్నారు. ఇదేమిటి అధ్యక్షా, మన రైతులు పండించిన దానికి గిట్టుబాటు ధర యివ్వకుండా, తక్కువ ధరకు యితర దేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. దాని వెనుక పెద్ద కుంభకోణాలు, స్కాండల్సు వుంటాయి. దాని వెనుక కాంగ్రెసు నాయకుల చేతులుమారతాయి. మళ్లీ ఇతర దేశాల నుంచి ఎక్కువ ధరలకు దిగుమతి చేసుకుంటున్నారు. దిగుమతులకు ఎక్కువ రేటు చెల్లిస్తున్నారు. ఇది ఏ రకంగా న్యాయమో ఈ ప్రభుత్వం చెప్పాల్సిందిగా తమద్వారా కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరుగుతున్నాయి. ఈ తరహాలో మీరు మధ్యదళారీల వ్యవస్థను పెంచి పోషిస్తున్నారు.

ఇక గోధుమలు విషయానికి వచ్చినట్లైతే, కేజీ ఒకటికి రూ. 8.50 పైసలకు మన రైతుల నుంచి కొంటున్నారు. విదేశాలనుంచి దిగుమతి చేసుకుంటున్న దానికి కేజీ ఒకటికి రూ. 18 యిస్తున్నారు. ఈ రకంగా ఈ ప్రభుత్వం అనేక విషయాలలో తప్పుడు విధానాలను అవలంభిస్తున్నది. అందుమూలంగానే నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి.

ఈ రోజు బడ్జెటు విషయమై నేను ఆలోచించాను. కేంద్ర,రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల బడ్జెట్లు వచ్చాయి. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలకు పెరిగి ప్రజలకు అనేక విధాలుగా యిబ్బందులకు గురవుతున్నారు. అప్పుల పాలు అవుతున్నారు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రెండూ ఈ బడ్జెటులో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు తగ్గించే చర్యలు చేపడతాయేమో అనుకున్నాను. అది జరగలేదు. ధరలు మరింతగా పెరగడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నించింది.

వ్యాట్ పెంచింది. ఆర్‌టిసి చార్జీలు,పెట్రోలు, డీజిల్ చార్జీలు పెంచారు. దీని కారణంగా దేశంలో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరుగనున్నాయి. మీరు ఈ లక్షా 13 వేల కోట్ల రూపాయలను ఎక్కడ నుంచి తెస్తారు? ఎక్కడా కూడా యిది వాస్తవమైన బడ్జెటుగా కనిపించడం లేదు. రానున్న రోజులలో గతంలో కూడా అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పెట్రోల్, డీజిల్, క్రూడ్ ఆయిల్ ధరలు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి తప్పని సరిగా తాము వీటి ధరలను పెంచుతున్నామన్నారు. కానీ ఇంటర్నేషనల్ స్థాయిలో వాటి ధరలు పెరగ లేదు. కాంగ్రెసు పార్టీ ప్రభుత్వమే స్వయంగా ఈ పెట్రోల్, డీజిల్,క్రూడ్ ఆయిల్ ధరలను పెంచి మధ్య తరగతి ప్రజల

మీద భారం పెడుతున్నటువంటి ఈ నేపథ్యంలో ఏ రకంగా ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న చర్య న్యాయమైందో , ఏ విధంగా దానిని సమర్థించుకుంటుందో చెప్పాల్సిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

ఇంకా అనేక రకాలైన అంశాలున్నాయి. భూ భారతి భూ సమగ్ర సర్వే అన్నారు. అది అడ్రెసు లేదు. బలహీన వర్గాల వారికి 80 లక్షల ఇళ్లు అన్నారు. అవి ఎక్కడున్నాయి అధ్యక్షా? అలాగే పేదల భూములను ధనవంతులకు పెట్టుబడిదారులకు అమ్మేస్తున్నారు అధ్యక్షా. మునిసిపాలిటీలు, గ్రామ పంచాయితీలు, కార్పొరేషన్సులో నిధులు లేవు అధ్యక్షా. వారంతా కూడా ఉద్యోగస్తులకు జీతాలు యివ్వలేని పరిస్థితి ఈనాడు వుంది. రాజీవ్ గాంధీ గారు చెప్పినట్లు , రాజ్యాంగ సవరణ ప్రకారం, గ్రామ పంచాయతీలకు నిధులు, విధులు లేనటువంటి పరిస్థితి ఈనాడు వుంది. దాని గురించి ఈ రోజు ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది అధ్యక్షా.

హైదరాబాదు నగరంలోనే సుమారు 20 వేల పెన్షన్సుకు ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వం కోత పెట్టడం జరిగింది. మా మండలంలో ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత అప్పుడు వున్న 900 వున్న పెన్షన్సును 7 వేలు – 8 వేల పెన్షన్సుగా పెంచడం జరిగినప్పుడు ఆ విధంగా రాజశేఖర రెడ్డి గారు మంచి చేశారని బల్లలు చరవడం జరిగింది. ఆయన పెంచినటువంటి పెన్షన్సును ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వం 3 వేల కోత పెట్టడం జరిగింది.

మ.2.10

ఏమని చెబుతారు? స్పెల్లింగ్ మిస్టేక్ ఉందని. పేదవాళ్లు, వృద్ధులు అధ్యక్షా. అరవై సంవత్సరాల పైబడిన వాళ్లకి ఇంగ్లీషులో మనమేం రాసామో వాళ్లకేమి తెలుస్తుంది. వాళ్ల నేరమా? ఆరకంగా ఈరోజు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పెన్షన్లకు కోత పెట్టడం కోసం ఈ ప్రభుత్వం కుట్ర చేస్తుందనే విషయాన్ని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ రోజు ఫీజుల రీఇంబర్స్‌మెంట్ గానీ, స్కాలర్‌షిప్పులు గానీ ప్రచారానికే పరిమితం చేస్తున్నారు. 2008–09 నుంచి ఇప్పటి వరకూ అనేకమైనటువంటి కళాశాలలకు ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంటు బకాయిలు ఉన్నాయి, అవి ఈ ప్రభుత్వం ఇవ్వడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ రోజు టిటిడి మీటింగులు కన్యాకుమారిలో పెట్టుకున్నారు. ఇదెక్కడన్నా చూసామా? దేవుడి మీటింగు, టిటిడి మీటింగు, తిరుపతిలో పెట్టుకోవలసిన మీటింగు కన్యాకుమారికి వెళ్లి బీచ్ పక్కన పెట్టుకుంటుంటే ఎంత అన్యాయం అధ్యక్షా? ఈరోజు ఈ రాష్ట్రంలో ఈ ప్రభుత్వం ఏ రకంగా నడుస్తున్నదో.. అధికారులు ఎంత మంది పోయారు, ఎంత మంది ఆఫీసర్లని తీసుకువెళ్లారు? 50 కార్లు వెళ్లాయి. ఎవరి డబ్బు? ప్రజలు భక్తితో హుండీలో వేసినటువంటి డబ్బును ఈ రకంగా దుర్వినియోగం చేస్తుంటే, పత్రికా విలేఖరులను, ఆఫీసర్లను, నాయకులను, వాళ్ల కుటుంబ సభ్యులను అందర్నీ కూడా కన్యాకుమారికి తీసుకువెళ్లి టిటిడి బోర్డు మీటింగు పెట్టుకుంటున్నారంటే, అసలు ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం ఉన్నదా? ఎవరి ఇష్టా రాజ్యంగా వాళ్లుంటే ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వం నడుస్తున్నదా అని ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

సర్వశిక్షా అభియాన్ గానీ, జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం గానీ అవినీతి పథకంగా మారిపోయింది. వోక్స్ వ్యాగన్ పోయింది, ఫ్యాబ్‌సిటీ ఫ్లాప్ అయింది, మెట్రో రైలు పట్టాలెక్కలేదు. గ్రేటర్ హైదరాబాద్‌కు దీపం పెట్టి దణ్ణం పెట్టే విధంగా ఈరోజు గ్రేటర్ హైదరాబాద్‌కు సంబంధించి నిధుల కేటాయింపులు లేవు.

MR.DEPUTY SPEAKER : Please conclude.

శ్రీ జి.కిషన్‌రెడ్డి : అదే విధంగా ఎంఎంటిఎస్‌కు సంబంధించి రూ.640 కోట్లు కేటాయించాల్సి ఉంటే బడ్జెట్‌లో ఒక్కనయా పైసా కూడా కేటాయింపు లేదు. సింగిల్ ఎన్.పి. మెట్రో ట్రైన్‌కి సంబంధించి రూ.1359 కోట్లు అడిగితే, దానికి సంబంధించి మెట్రో వాటర్‌కి సంబంధించి రూ.424 కోట్లు ఇచ్చారు. మెట్రో ట్రైన్ అడ్రస్సే లేదు. మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో హైదరాబాద్‌తో పాటు అహమ్మదాబాదు, బెంగుళూరు మూడు రాష్ట్రాలకు ఒక్కసారే క్లియరెన్స్ ఇస్తే ఈరోజు బెంగుళూరులో గానీ, అహమ్మదాబాద్‌లో గానీ మెట్రో రైలు 70 శాతం పూర్తయిపోయింది. మన దగ్గర ఇంకా అది టెండర్లు కూడా ఫైనల్ చేయలేని నిస్సహాయమైన పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉంది. హైదరాబాద్ వాటర్ వర్క్స్‌కి సంబంధించి కూడా అదే పరిస్థితి వుంది. జిహెచ్ఎంసీకి సంబంధించి 100 డివిజన్ల నుంచి 150 డివిజన్లకు పెంచాము. 70 లక్షల మంది జనాభా వుంటారు. అన్ని జిల్లాల నుంచి, రాష్ట్రాల నుంచి మినీ ఇండియా లాగా ఉన్నటువంటి హైదరాబాద్ నగరానికి అందరూ పెత్తనం చెలాయించడానికే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు తప్ప హైదరాబాద్ నగరానికి నిధులు ఎంతిస్తున్నారో ఒక్కసారి ఈ ప్రభుత్వం గుండె మీద చేయిపెట్టుకొని ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే 70 లక్షల మంది ఉంటే హైదరాబాద్ సిటీకి రూ.70 కోట్లు ఇచ్చారు. రోడ్లు లేవు, డ్రైనేజీ లేదు, ఫ్లైఓవర్‌ల పరిస్థితి ఆ రకంగానే ఉన్నది. ఈరోజు వర్షనీటి కాలువలు తీయాలంటే ఏ రకమైన పరిస్థితి ఉన్నదో మనం స్వయంగా చూశాం. కాబట్టి హైదరాబాద్ నగరాన్ని ఈ రోజు అంతర్జాతీయ నగరంగా తీర్చి దిద్దాలంటే.. జీహెచ్ఎంసీకి మాకుండేది రెండు, మూడు డిపార్టుమెంట్స్ మాత్రమే ఉంటాయి. ఒకటి మెట్రో వాటర్ వర్క్స్, ఒకటి జీహెచ్ఎంసీ, ఒకటి హైమా. ఈ మూడూ సిబ్బందికి జీతాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో ఉన్నది. అనేక రకాలుగా హైదరాబాద్ నగరంలో జీహెచ్ఎంసీ ఓడీ రూ.750 కోట్లకు పెరిగింది. కాబట్టి ఈ రకమైన పరిస్థితి ఉన్నది.

నేను కోరేదేమంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమి చెప్పింది? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి చెప్పింది? మేము జలయజ్ఞానికి సంబంధించి ప్రాణహిత చేవెళ్ల గానీ, పోలవరం గానీ జాతీయ ప్రాజెక్టులుగా గుర్తిస్తామని చెప్పారు. బడ్జెట్‌లో అదేమీ రాలేదు. వరదలు వచ్చినప్పుడు రూ.22 వేల కోట్లు నష్టం జరిగిందని చెప్పారు. రూ.12 వేల కోట్లు అడిగాము. వరదలు వచ్చినప్పుడు ఇచ్చింది కేవలం రూ.500 కోట్లు. కరువు ప్రాంతాలకు సంబంధించి 1000 మండలాలను కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించిన తరువాత కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి మన రాష్ట్రానికి ఏమిచ్చారు? ఈ రోజు అనేక విషయాల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రం మీద వివక్షత చూపిస్తున్నా, మనకు న్యాయంగా రావలసిన నిధులు రాకున్నా ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేయలేనటువంటి నిస్సహాయ పరిస్థితుల్లో ఉన్నది.

MR.DEPUTY SPEAKER : Kishan Reddy garu, please conclude. The time is up.

శ్రీ జి.కిషన్‌రెడ్డి : అధ్యక్షా, బెల్టు షాపులకు సంబంధించి, అనేక సార్లు ఇదే శాసన సభలో బెల్టుషాపులను మేము ఆపుతామని చెప్పారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఒకే ఒక్క డిపార్టుమెంటు.. ఈ రాష్ట్రంలో స్టాంపులు గానీ, రిజిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటు గానీ, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు గానీ అన్ని డిపార్టుమెంట్లలో ఆదాయం అంచనాల కంటే తక్కువగానే ఉన్నది. కానీ ఒకటి మాత్రం చాలా బాగా జరుగుతున్నది. అది ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంట్. బెల్టు షాపుల ద్వారా అనేకమైన ఉత్పత్తులు విదేశీ మద్యాన్ని ఇంపోర్ట్ చేసుకుంటున్నాము. అంత అవసరమా అధ్యక్షా? ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో విదేశీ మద్యాన్ని ఇంపోర్ట్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందా? మద్యం ప్రొడక్షన్ ఏదైతే ఉందో అది 300 శాతం, 400 శాతం ప్రొడక్షన్ పెంచడం కోసం ఈ ప్రభుత్వం అనుమతించింది. దీని వెనుక ఏమిటంటే ప్రజలను త్రాగించు, బొక్కసం నింపుకో. నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఎయిడ్స్ కంటే ప్రమాదకరమైనటువంటి వ్యాధి, ఈరోజు ఈ మద్యం కారణంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రజలు చనిపోతున్నారు.

నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను, ఎక్కడైనా సోషల్ ఆడిట్ చేస్తున్నారా? ఎంత మంది చనిపోతున్నారు? ఈ మద్యం త్రాగి ఎన్ని కుటుంబాలు పతనం అయిపోతున్నాయి? ఎంత మంది మహిళలు రోడ్డున పడుతున్నారు? కనీసం మీరు ఏమి చేయకపోయినా ఈ లెక్కలైనా తీయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఆ రకంగా లెక్కలు తీస్తే కళ్లు తిరిగిపోతాయి. వేలాది మంది ఈ రోజు మద్యాన్ని తాగి కుటుంబాలు పతనం అయ్యి, అనారోగ్యానికి గురై చనిపోతుంటే ప్రభుత్వానికి అదేమీ పట్టింపు లేదు. ఎయిడ్స్ మీదనే వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాం కానీ చాలా తక్కువ మంది ఆ వ్యాధికి గురవుతున్నారు. కానీ మరొకవైపు వేలాది మంది మద్యానికి బానిసలై చనిపోతుంటే, మరొక వైపు వేల కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నాం. కాబట్టి, దీని మీద ఆలోచన చేయాలి.

MR.DEPUTY SPEAKER : Kanna Babu garu, from P.R.P. Kishan Reddy garu, you have already exceeded your time limit. Please sit down.

శ్రీ జి.కిషన్‌రెడ్డి : టూ మినిట్స్ సార్..

MR.DEPUTY SPEAKER : You have to conclude. Please conclude.

శ్రీ జి.కిషన్‌రెడ్డి : ఈరోజు మహారాష్ట్రలోని బాబ్లీ ప్రాజెక్ట్ మరిచిపోయాం. అనేకమైన అక్రమ ప్రాజెక్టులను పట్టించుకునే పరిస్థితి లేదు. దళితుల సంక్షేమానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులు దారి మళ్లిస్తున్నాం. అదేవిధంగా ప్రాథమిక పాఠశాలల పని తీరు ఎంత అధ్వాన్నంగా ఉందో నేను నిన్న చెప్పాను. ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లేని పరిస్థితి. ఇంటర్ బోర్డు ప్రైవేటైజేషన్ అవుతున్నది. నారాయణ, చైతన్య బోర్డుగా మారిపోయింది. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు కూడా ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అనేకరకాలుగా 610 జీఓ ఎక్కడకు పోయిందో తెలియదు. 610 జీఓ గురించి వేసిన హస్ కమిటీ ఇంత వరకూ అడ్రస్ కూడా లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : కన్‌క్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ జి.కిషన్‌రెడ్డి : రెండు నిమిషాలు సార్. చేతివృత్తులకు సంబంధించి.. చేనేత, గీత, బెస్త, కమ్మరి, కుమ్మరి, మేదరి, విశ్వబ్రాహ్మణ వంటి అనేక కులాల వారు ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఎస్సీ కార్పోరేషన్ గానీ, బీసీ కార్పోరేషన్ గానీ, మైనారిటీ కార్పోరేషన్ గానీ వాళ్లకు నిధులు ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో ఉన్నవి. ఈ ప్రభుత్వం పెట్టిన బడ్జెట్ ఏదైతే వుందో, అది పాత బకాయిలకే సరిపోతుంది. ముఖ్యమంత్రి ప్రతిసారీ ఏమంటారంటే – వరదలు వస్తున్నాయి, నేనేమీ చేయలేను అంటారు. ఈ రోజు ఎలక్ట్రిసిటీ షార్టేజి ఉన్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రైతులు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఏ రకంగా మీరు విద్యుత్ కోతను వేసవిలో రైతులకు, ఊరు అవసరాలకు, పరిశ్రమ అవసరాలకు ఏ రకంగా తీస్తారో ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ శాసన సభలో చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. నేను ఈ బడ్జెట్ సందర్భంగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఖచ్చితంగా విద్యుత్ కొరతను ఏ రకంగా ఎదుర్కొంటారు? పాత బకాయిలను ఏ రకంగా తీరుస్తారు? మీరు నిర్దేశించుకున్న లక్ష్యాలను ఏ రకంగా చేరగలుగుతారో, ఏ రకంగా పూర్తి చేస్తారో ఈ ప్రభుత్వం చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈ బడ్జెట్‌ను బడాయిలకు పోయి లక్షా పదమూడు వేల కోట్లకు పెట్టారు. ఎందుకంటే నేను పదిహేను సార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టాను, ఇది పదహారవసారి. అందులోనూ ముఖ్యమంత్రిగా మొదటి సారి పెడుతున్నాను,

కాబట్టి ఖచ్చితంగా ఇది పెంచాలనే దృక్పధంతో ఎల్లిని మల్లి చేసి ఈ బడ్జెట్‌ను లక్షా పదమూడు వేల కోట్ల రూపాయలకు పెంచారు. వాస్తవంగా ఆ రకమైన పరిస్థితి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో లేదు. ఆ రకమైన పరిస్థితి ఈ ప్రభుత్వం ద్వారా ఏర్పడే పరిస్థితి లేదు కాబట్టి, ప్రవేశపెట్టినటువంటి బడ్జెట్‌ను పునరాలోచన చేయాల్సిందిగా, బడ్జెట్‌కు సంబంధించి మార్పులు చేర్పులు చేసి పునఃప్రవేశ పెట్టాల్సిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ధన్యవాదాలు.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు(కాకినాడ రూరల్)ః అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ పైన ప్రసంగించే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ, మా పార్టీ తరఫున బడ్జెట్ ప్రసంగం చేసే అవకాశం ఇచ్చిన మా నాయకులు చిరంజీవి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, రోశయ్య గారు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రవేశ పెట్టారు ఈ బడ్జెట్‌ను. ఆయనకు బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టడమేం కొత్తగాదు. ఇది పదహారవ బడ్జెట్. దీంట్లో ఆయన ఒక రికార్డు కూడా సాధించారు, అందుకు అభినందిస్తున్నాను. అయితే ఈ బడ్జెట్ నిజంగా పేదలకు గానీ, మధ్య తరగతి ప్రజలకు గానీ మేలు చేసేదిగా ఉందా అని ఏ మాత్రం ఆలోచన చేసినట్లుగా కనిపించట్లేదు. నేనెక్కడో చదివాను. రోశయ్య గారు ఇంత కన్నా మంచి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టగలమా అని ఆశ్చర్యపోయినట్లుగా చదివాను. మన భుజాలు మనం చరుచుకోకూడదని ప్రభుత్వం అర్థం చేసుకోవాలి. మనం పెట్టిన బడ్జెట్‌ను చూసి ప్రజలు అభినందించాలి. కానీ ఈ రోజు ప్రజలు నవ్వుతున్నారు. ఎందుకంటే ఒక ప్రక్క మీరు ఏ సంక్షేమ కార్యక్రమాన్ని కూడా అమలు చేయలేక, కనీసం బిల్లులు కూడా మంజూరు చేయలేని పరిస్థితిలో ఉండి మరొక వైపు లక్షా పదమూడు వేల కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్‌ను చాలా ఘనంగా పెట్టామని చెప్పుకుంటుంటే ప్రజలు ఆశ్చర్య పోతున్నారు. ఎందుకింత గొప్పలని మమ్మల్ని అడుగుతున్నారు. అంకెల గారడితో ఆకలి తీరదని గమనించాలి. మొదటిసారిగా లక్షా పదమూడు వేల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ పెట్టి ఉంటే మొదటి సారి కదా, కొంత ఎక్కువ ఉత్సాహంతో పెట్టారని అనుకోవచ్చు. గత మూడేళ్ల నుంచి ఇదే పరిస్థితి. లాస్ట్ 2 ఇయర్స్ కూడా లక్ష కోట్లకు పైగా బడ్జెట్ పెట్టి దాన్ని అమలు చేయలేక, దాన్ని కుదించుకొని సవరించుకొని ఆ తరువాత వాస్తవంలోకి వచ్చేసరికి మరింత తగ్గిపోయి ఆదాయాలు లేక చాలా ఇబ్బంది పడ్డమాట వాస్తవం.

మ.2.20

అధ్యక్షా, పుస్తకాల్లో ఎంత వ్రాసుకున్నామని కాదు, ఎంత ప్రజలకు చేర్చామని ప్రభుత్వాలు అర్థం చేసు కోవాలి. గత రెండేళ్లలో మనం ప్రవేశపెట్టాలనుకున్న బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టలేనప్పుడు, విడుదల చేయాల్సిన నిధు లను ఇవ్వలేనప్పుడు, మళ్లీ ఎందుకు లక్షా పదమూడు వేల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టాల్సివచ్చింద నేది మా ప్రశ్న. లక్ష రూపాయలకు ఒక నానో కారు ఇస్తామని చెప్పే ఒక స్కీమా ఇదేమైనా, లక్ష కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్‌ను ప్రభుత్వం పెడతామనడం. ఎందుకు ఇంత గొప్పలు అని అందరు గగ్గోలు పెడుతున్నారు. ప్రభుత్వం చాలా పెద్ద మొత్తంలో నిధులను తీసుకుని వచ్చి ప్రజలపైన సంక్షేమాభివృద్ధికి ఖర్చు పెడతామని ప్రజలకు ఆశలు కల్పిస్తే, ప్రజలు ఇంకా ఎంతో మేళ్లు జరుగుతాయనే ఆశతో వుంటున్నారు. కానీ, ప్రభుత్వానికి అది అమ లులో కనిపించనప్పుడు చాలా ఇబ్బందికరంగా వుంటున్న వాస్తవాన్ని కూడా మీరు గుర్తించకుండా, పదే, పదే

అవే గొప్పలు, అవే తిప్పలు, ఎందుకు ఈ విధంగా బడ్జెట్‌ను రూపకల్పనచేయాల్సి వస్తుందనేది మేము ప్రశ్నిస్తున్నాం.

అధ్యక్షా, మనం నిజంగా బడ్జెట్‌ను శాస్త్రీయంగా ప్రవేశపెడుతున్నామా, ఈ బడ్జెట్‌లో శాస్త్రీయత వుంటుందా అని నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఏది ముందు, ఏది వెనుక, దేనికి ఎంత కేటాయించాలి, కనీసం ఎలాంటి అధ్యయనం లేకుండా, కేవలం ఇంతకు ముందు సాధించిన, ప్రారంభించిన కార్యక్రమాలను ఏదో రకంగా గెటన్ చేయగల్గితే చాలనేటటువంటి దోరణి తప్ప మరొకటి ఏది కనిపించడం లేదు. మనం స్విచ్ ఎక్కడేస్తే లైట్ అక్కడ వెలగదు. ఈరోజు ఈ రాష్ట్రంలో వున్న వెనుకబాటుతనానికి, దాని ద్వారా వచ్చిన ఈ రాష్ట్ర విభజన ఉద్యమానికి కారణం మన బడ్జెట్‌ల యొక్క రూపకల్పనే. ఏ ఒక్క రోజు కూడా, ఎక్కడ ఎంత కేటాయించాలి, ఏ కేటాయింపులను ఎవరి దగ్గరకు చేర్చాలనేది ఆలోచించెడి ప్రభుత్వం ఎవరిదైనా కావచ్చు. తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రభుత్వమైనా కావచ్చు లేదా కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వమైన కావచ్చు.

ప్లానింగ్ కమీషన్ అనేది ఒకటి వుంది. ప్లానింగ్ కమీషన్‌కు సంబంధించి మనం ఏదైనా కమీషన్ వారిచ్చే సూచనలను బడ్జెట్ రూపకల్పనలో పరిగణనలోకి తీసుకున్నామా? అసలు వారేమైనా రాష్ట్రానికి సంబంధించి నివేదిక ఇచ్చారా. రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్రాధాన్యాలు ఇవి, వీటికి ఇలా నిధులు కేటాయించాలి, నిధులను ఇలా ఖర్చు చేయాలనేటటువంటి విధివిధానాలేమైనా ప్లానింగ్ కమీషన్ చెప్పిందా.

అధ్యక్షా, ఇవే కాదు, మనం నిర్థిష్టమైన ప్రణాళిక లేకుండా చాలా గుడ్డిగా ఎలా తోస్తే అలా వెళుతున్నామని అర్థం చేసుకోవడానికి ఎన్నో విషయాలు ఈ బడ్జెట్‌లోనే వున్నాయి. అంతెందుకు, సుమారు రెండేళ్ల క్రితం ప్రభుత్వం మూడు ప్రాంతాల్లో అంటే కోస్తాంధ్ర, రాయలసీమ మరియు తెలంగాణ ప్రాంతాలకు సంబంధించి, మూడు ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండళ్లను ఏర్పాటు చేసింది. ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండళ్లను ఏర్పాటు చేసిన ప్పుడు, అంతకు ముందు మంత్రివర్గ విస్తరణకు సంబంధించిన సమస్యలు వస్తే, ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండళ్లను ఏర్పాటు చేసినట్టు కనిపించిందే తప్ప, వాటిని సీరియస్‌గా ముందుకు తీసుకువెళ్లాలనే ప్రయత్నం చేసినట్టు కనిపించడం లేదు. ఎందుకంటే ఇవాళ మళ్లీ ఆ ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండళ్ల ఊసే లేదు. వాటి గురించి ఎవరూ మాట్లాడడం లేదు. వాటికి సంబంధించిన నియామకాలు లేవు, వాటికి నిధులు లేవు. అంటే ఏదో ఆ టైమ్‌కు మనకు ఆ సమస్య వస్తే, దాన్ని అధిగమించేందుకు చేసే ప్రయత్నం తప్ప, ఒక శాస్త్రీయత లేకుండా మనం ముందుకు వెళుతున్నామనడానికి ఇది ఒక ఉదాహరణ.

అధ్యక్షా, ఈ యేడాది ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌ను చూస్తే, దాంట్లో మనకు అమ్మకం పన్ను ద్వారా రూ.3150.00 కోట్లు, ఎక్సైజ్ ద్వారా ద్వారా అదనంగా రూ.1252.00 కోట్లు, రవాణా ద్వారా రూ. 463.00 కోట్లు వస్తాయని చూపించారు. అదే విధంగా భూముల అమ్మకాల ద్వారా రూ. 3500.00 కోట్లు ఆదాయం సమకూర్చుకోగలమని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. భూముల్ని అమ్మితే వచ్చిన డబ్బును ఆదాయంగా చూపిస్తామనే దోరణిని ప్రభుత్వం, ఎవరు, ఎంత చెప్పినప్పటికి, మార్చుకోవడం లేదు. అసలు భూముల్ని అమ్మడం ఏమిటి? వాటిని ఆదాయంగా పరిగణించడం ఏమిటి? అసలు ఏ ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త అయినా సరే, దీన్ని ఒక ఆదాయ వనరుగా ఒప్పుకుంటారా? ఈ యేడాది వస్తాయనుకున్న రాబడులు చూస్తే, కేవలం ఎక్సైజ్ మీద మీరు పెంచుకోవాలనుకున్న ఆదాయం తప్ప మరొకటి కాదని నేను ఈ సందర్భంగా మీద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్షపార్టీ అయినటువంటి తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యుడు, శ్రీ వి. జోగేశ్వర రావు గారు తన స్థానం నుంచి నిల్చొని, కోరం లేదని గౌరవ ఉప సభాపతి దృష్టికి తెచ్చారు.)

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు: అధ్యక్షా, కోరం లేదనే విషయాన్ని కూడా మీరు పరిగణనలోకి తీసుకొండి.

MR.DEPUTY SPEAKER: Go ahead.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు: అధ్యక్షా, మన అప్పులు చాలా గణనీయంగా పెరిగిపోతున్నాయి. ఈరోజు మన రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెట్‌లో సుమారు రూ.10,196.00 కోట్లను కేవలం వడ్డీల క్రింద చెల్లించడానికి కేటాయించారంటే, మొత్తంబడ్జెట్‌లో దాదాపు పది శాతం యేటా మనం వడ్డీల క్రింద ఖర్చుపెట్టే పరిస్థితి కనబడుతోంది. మన రాష్ట్ర జనాభా ఎనిమిదిన్నర కోట్లనుకుంటే, ఈరోజు దాదాపు తలసరిగా పంతొమ్మిది వేల రూపాయల అప్పుకు చేరింది. ఇదే పరిస్థితి కనుక భవిష్యత్తులో కొనసాగితే, ప్రతి ఒక్కరు కూడా, ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వం చాలా ఘనంగా చెప్పేది అందరిని లక్షాధికారులను చేస్తామని, కాదు, ప్రతి ఒక్కరిని కూడా ఋణగ్రస్తులుగా మార్చి మళ్లీ తిరిగి కోలుకోలేని విధంగా మీరు అప్పుల ఊబిలోకి తోసేస్తున్నారనేది నేను స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. ఇప్పటికైనా సరే, ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చే అప్పులు, దాని అవసరాలకు సంబంధించిన విశ్లేషణ కనీసం బడ్జెట్ సందర్భంలో గాకపోయినా, మీరు ఆర్థిక నిపుణులతో చేయిస్తే మంచిదని ఈ సందర్భంగా నేను మీద్వారా ప్రభుత్వానికి సూచిస్తున్నాను. భూముల అమ్మకాన్ని కూడా ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా ఆపగల్గితే మంచిదని నా ఉద్దేశం. ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో అవసరానికి, పేదలకు సరే, కనీసం ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు నిర్మించుకోవడానికి కూడా చాలా ప్రాంతాల్లో భూములు లేని పరిస్థితి ఈనాడు ఉంది. అయినా సరే భూముల అమ్మకం మీద ఎట్లాంటి వెనకడుగు లేకుండా, దొరికితే చాలు ఏదో విధంగా ఆదాయం పొంది, దాన్ని మనం ఈ బడ్జెట్‌లో పూడ్చుకోవడానికి ఉపయోగించుకోవచ్చనేటటువంటి ఒక దోరణి కనబడుతుంది తప్ప మరొకటి ఏమి కనబడడం లేదు.

అధ్యక్షా, పేదరిక నిర్మూలన గురించి ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్‌లో అసలు ఆలోచించినట్టు కనబడడం లేదు. దానికి సంబంధించి అసలు ఒక అవగాహన కల్పించుకుని, దానికి బడ్జెట్‌లో సముచితమైన నిధులు కేటాయించాలని ప్రభుత్వం అనుకున్నదా? ఇంతకు ముందు తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు, ఎవరేమి చెప్పినా సరే, ''పనికి ఆహార పథకం'' అనే ఒక మంత్రాన్ని ఎలా జపించేదో, ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం కూడా ఆ విధంగానే ''ఉపాధి హామీ పథకాన్ని'' ఒక మంత్రంగా జపిస్తోంది తప్ప ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తనంతటతానుగా పేదరిక నిర్మూలనకు ఏమి కార్యక్రమాలను చేపట్టే చర్యలు తీసుకోవడంలేదనేది మీరు గమనించాలి.

ఇక నిత్యావసర వస్తువులు. అసలు నిత్యావసరవస్తువుల ధరలను అదుపు చేయడానికి చర్యలే లేవు. కేంద్ర ప్రభుత్వమేమో ధరలు అదుపు చేయడమనేది మాకు సంబంధం లేదని అంటుంది. అదుపు చేసే పని మాది కాదు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే చూసుకోవాలని చెబుతోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కనీసం దానికి సంబంధించి ఏ ఒక్క ఆలోచననైనా చేయడం లేదు. మేము చాలా కాలం నుంచి అడుగుతున్నాం ప్రభుత్వాన్ని. ఒక ప్రైస్ స్టెబిలైజేషన్ ఫండ్ తీసుకురండి, మార్కెట్ ఇంట్రవెన్షన్ ఫండ్ తీసుకురండి, అవసరమైనప్పుడు, ఈ నిధులతో మీరు మార్కెట్‌ను కంట్రోల్ చేయవచ్చు. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలను స్టెబిలైజ్ చేయవచ్చని మేము చెబుతున్నా

ఇంతపరకు ఆ ప్రయత్నాన్ని కూడా ప్రభుత్వం చేయలేదు. గత రెండేళ్ల నుంచి చాలా మంది నిపుణులు కూడా సలహాలిస్తున్నారు. అయినా సరే, దాన్ని పట్టనట్టుగానే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తోంది.

బ్లాక్ మార్కెట్‌ను అరికట్టే పరిస్థితి లేనే లేదు. ఎరువుల విషయంలో, ఈరోజున యూరియా ధర బస్తా ఒక్కింటికి వంద రూపాయల చొప్పున బ్లాక్ మార్కెట్. ఇక్కడ ఉన్నత స్థాయిలో వున్నవారు మాత్రం, అసలు రాష్ట్రంలో బ్లాక్ మార్కెటింగ్ జరగడం లేదని, చాలా బ్రహ్మాండంగా రైతులకు ఎరువులు లభ్యమవుతున్నాయని చెబుతున్నారు. కానీ, ఇది సత్యదూరం. ఇదే కాదు అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఏ వస్తువునైనా సరే కృత్రిమ కొరత సృష్టించి, అవసరమైతే కొంత దీనికి సంబంధించి లాబియింగ్‌లు చేసి కూడా రేట్లు పెంచేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రాష్ట్ర విజిలెన్స్ విభాగంగానీ, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం గానీ దీని పైన సక్రమంగా పనిచేయడం లేదని ఈ సందర్భంగా నేను మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

తరువాత పౌర సరఫరా శాఖకు సంబంధించి, ఎన్నికలకు ముందు ఐరిష్ టెక్నాలజి అన్నారు. కంటిపాపకు ఫోటో తీస్తున్నాం. అసలు దీన్ని ఎవరు కూడా మాయ, మర్మం చేయలేరు.ఇందులో చాలా పారదర్శకంగా, చాలా మెరుగ్గా ఒక విధానం తీసుకువచ్చి కార్డులు ఇస్తున్నామని చెప్పారు. ఆ విధానంలో కూడా, టెన్నీస్ క్రీడాకారిణి అయిన సానియామిర్జా పేరుతో కార్డు ఇచ్చారు అలాగే హిందీ చలన చిత్ర నటుడైన సల్మాన్‌ఖాన్ పేరుతో కూడా కార్డు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు దాదాపు ఇరవై లక్షల కార్డులను అడ్డగోలుగా ఏరివేయడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. మేము గ్రామాల్లో తిరుగుతున్నప్పుడు ప్రజలందరు నిలదీస్తున్నారు. ఏమనంటే, ఎన్నికలు పూర్తయినాక మీరు కార్డులను తీసివేస్తారా అని మమ్మల్ని ప్రజలు నిలదీస్తున్నారు. నేను చెప్పేదేమిటంటే, మీకంటే గతంలో అధికారంలో వున్న తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రభుత్వమే బెటర్‌గా వుండేది. ఎందుకంటే వాళ్లు అసలు కార్డులే ఇవ్వలేదు. మీరు ఇచ్చినవి ఏరేస్తున్నారు. ప్రజలకు అసలు ఆశ పెట్టడం ఎందుకు అని నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అర్హులైన పేదలకు ఇందిరమ్మ ఇళ్లను ప్రభుత్వం కట్టించింది. దాన్ని బంగళాలాగ చూపించి, ఉన్న కార్డును ఇల్లు వుందనే నెపంతో తీసివేస్తున్నారు. ప్రభుత్వమే ముఫై, నలభై వేలో రూపాయలు సహాయం చేసినందున దానికి తోడు మరొక లక్ష రూపాయలు అప్పుచేసి నిరుపేదలు ఇల్లు నిర్మించుకున్న మూలాన వాళ్లు అప్పులపాలైతే, నీకు ఇల్లు వుంది కాబట్టి నీ కార్డును తీసివేస్తున్నామని ప్రభుత్వం చెప్పడం ఎంతవరకు సబబు. ఈ కార్డుల ఏరివేత కార్యక్రమమేదైతే వుందో, అది ఈరోజున ప్రభుత్వానికి అప్రతిష్ట తెచ్చే విధంగా వుందనేది ప్రభుత్వం గమనించకపోతే మీరే నష్ట పోతారు, దీన్ని మీరు సమర్థించుకునే ప్రయత్నం చేయవద్దని నేను మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఇవాళ ప్రతి విషయానికి కార్డుతో మనం లింక్ పెట్టాం. మీకు ఆరోగ్యం కావాలంటే కార్డు కావాలి, మీకు పెన్షన్ కావాలంటే కార్డు కావాలి, ఇల్లు కావాలంటే కార్డు కావాలి, చివరకు వ్యక్తి గుర్తింపు కూడా కార్డే అయినటువంటి ఈ పరిస్థితుల్లో ఏ విధంగా మీరు కార్డులను అడ్డగోలుగా ఏరివేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని నేను ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. కనీసం ఇప్పటికైనా సరే, ఈ విధానాన్ని మార్చుకోవాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి మీద్వారా మా పార్టీ తరుపున మేము సూచన చేస్తున్నాం. అయితే, ఈ సందర్భంగా పెన్షన్‌లను కూడా భారీ యెత్తున తీసివేసే ఏర్పాట్లను ప్రభుత్వం చేస్తోంది. వితంతు పెన్షన్‌లకు వయస్సు తక్కువగా వుందనే నెపంతో అధికారులు నోటీస్‌లు ఇస్తుంటే, జనం ఆశ్చర్యపోతున్నారు. వితంతువులకు వయస్సు ఏమిటో మాకు అర్థం కావడం లేదు. దయచేసి ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితిని చక్కదిద్దుకోవాల్సిన అవసరం, ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే. ఎందుకంటే అందులో ఏదైనా తేడా వస్తే కూడా నష్టపోయేది అధికార

పార్టీదే కాబట్టి దయచేసి అర్థం చేసుకోవాలని ప్రభుత్వానికి మేము సలహా ఇస్తున్నాం. అయితే ఈ సందర్భంగా ఎయిడ్స్ బాధితులకు పెన్షన్లు ఇవ్వాలనే ఒక నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకోవడం మాత్రం, మా పార్టీ తరుపున ఆ నిర్ణయాన్ని స్వాగతిస్తూ, ఈ ప్రతిపాదన చేసిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని మాత్రం ఈ సందర్భంగా మేము అభినందిస్తున్నాం.

అధ్యక్షా, ఇక పారిశ్రామికాభివృద్ధి. చాలా ఘనంగా పారిశ్రామికాభివృద్ధి గురించి చెప్పుకుంటున్నాం. ఎన్నికలు దాటిన వెంటనే మనం పద్ధతులు మార్చుకున్నాం అనడానికి ఈ బడ్జెట్‌లో మీరు పెట్టిన ఒక ముఖ్య మైన అంశం స్పష్టం చేస్తుంది.

మ.2.30

విశాఖపట్నం, కాకినాడ మధ్యన ఒక పెట్రో కారిడార్‌ని ఏర్పాటు చేస్తామని, దాని కోసం ఒక ప్రత్యేక సంస్థను కూడా ఏర్పాటు చేశామని 603 కిలో మీటర్ల విస్తీరణములో ఒక పెద్ద కారిడారును తీసుకొని వస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఎన్నికల ముందు ఇదే విషయాన్ని కోస్టల్ కారిడార్ పేరిట మీరు తీసుకొని వచ్చే ప్రయత్నం చేశారా, లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. అప్పట్లో ప్రజల నుంచి వ్యతిరేకత వస్తే మీరు దానిని ఉపసంహరించుకున్నారా, లేదా? దానికి వేరే పేరు మార్చి ఇప్పుడు పెట్రో కెమికల్ కారిడార్ పేరుతో తీసుకొని వస్తున్నారు. 603 కిలో మీటర్ల విస్తీర్ణములో మీరు పెట్రో కెమికల్ ఇండస్ట్రీస్‌ను తీసుకొని వచ్చి ఒక జోన్‌గా డెవలప్ చేయాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు, అసలు దానికి సంబందించిన ప్లాన్ ఏమిటి? ఏ రైతుల నుంచి ఎంత భూమి సేకరించడానికి మీరు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు అని అడుగుతున్నాను. ఇవి ఏమి చెప్పకుండా, పారదర్శకత లేకుండా కేవలం మీరు ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకోవడానికి పెద్ద పెద్ద భారీ సంస్థలకు మీరు అక్కడ చోటు కల్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దీని వల్ల పేదలు, రైతులు నష్టపోయే పరిస్థితి కనబడుతోంది. దీని మీద వెంటనే ప్రభుత్వం ఒక ప్రకటన చేయవల్సిన అవసరం వుంది. దీనికి స్పష్టత తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా మేము చెబుతున్నాం. ఈ పెట్రో కెమికల్ కారిడార్ పేరిట ఏ రైతునైనా నష్టపరిచే ప్రయత్నం చేస్తే మాత్రం తప్పకుండా మేమందరము కూడా దీని పైన ఉద్యమించాల్సిన పరిస్థితి వస్తోందని ఈ సందర్భంగా నేను చెబుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఇంకొక్క ముఖ్యమైన విషయం, పారిశ్రామికాభివృద్ధి గురించి చాలా చెప్పారు. ఫ్యాబ్ సిటీ, ఓల్డ్ సిటీ నాకు తెలిసి ఈ స్టేట్‌లో రామోజి ఫిలిం సిటీ తప్ప ఇంకొక సిటీ వస్తోందనే నమ్మకం కూడా నాకు లేదు. ఎస్‌ఈజడ్ లకు చాలా భూములు కేటాయించారు. ఎస్‌ఈజడ్ ల నిబంధన ప్రకారం ఆ సమయములోగా, ఆ గడువులోగా అవి రాకపోతే, ఆ భూములన్నింటిని కూడా వెనక్కుతీసుకునే అవకాశం వుంది. కనీసం ఆ ప్రయత్నం ఏమైనా చేస్తున్నారా, లేదా? ఎందుకంటే ఏదో ఒక పేరిట యస్.ఇ.జెడ్‌లు మంజూరు చేయించుకుని, కోట్లాది రూపాయల విలువగల భూముల్ని కొంత మంది పారిశ్రామికవేత్తలు, కొంత మంది బడా వ్యక్తులు వారి చేతుల్లో పెట్టుకున్న మాట వాస్తవం. వాటి సంగతి ఏమిటనేది ప్రభుత్వం ఈ సందర్భంగా చెప్పాల్సినటువంటి అవసరం వుంది.

అధ్యక్షా, మంచి, చెడు అంటూ వుంటాం. అంటే ముందు మంచి గురించి చెప్పమని. నేను వ్యవసాయం గురించి మాట్లాడేటప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారిని ముందు నేను అభినందిస్తాను. ఎందుకంటే ఎవరెంత మొత్తుకున్న వినకుండా 2003వ సంవత్సరం నుంచి ఇప్పటి వరకు రూ.83.00 కోట్లు మేఘమధనం పేరిట మేఘాల్లో పోశాం. అంటే మబ్బుల్లో పోశాం. ఈ యేడాది మేఘమధనానికి బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులను

ఆపివేసినందుకు మేము ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాం. కేవలం రూ.77.00 లక్షలనే బడ్జెట్‌లో పెట్టారు. కాబట్టి ఇది కూడా వచ్చే యేడాదికి మొత్తం నిధులను తీసివేసి, మేఘమదనానికి నిధుల కేటాయింపును నిలుపుదలచేసి, ప్రజాధనాన్ని వృదా చేయకుండా కాపాడే ప్రయత్నం చేస్తే ఇంకా బాగుంటుంది. అయినప్పటికి, కోట్ల రూపాయల నుంచి లక్షల్లోకి వచ్చారు కాబట్టి, రియలైజ్ అయి, వచ్చే సంవత్సరం నుంచి మొత్తం నిధుల కేటాయింపును ఆపివేస్తారని మేము భావిస్తున్నాం. రైతులకు పావలా వడ్డీకి రుణాలు మీరు 20 వేల కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నారు. పావలా వడ్డీకి మొత్తం ఎంత డబ్బు అవసరం అవుతుంది? పావలా వడ్డీకి కేటాయించాల్సినది మొత్తం 400 కోట్ల రూపాయలు అవసరం అయితే, 60 కోట్ల రూపాయలు మీరు బడ్జెటులో ప్రవేశపెట్టారు. అంటే మీరు పావలా వడ్డీని సంపూర్ణంగా అమలు చేసే ఆలోచనలో లేరా నిధుల కొరత వల్ల కేటాయించలేకపోయారా అనేది స్పష్టంగా చెప్పాల్సిన బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వముపై వుందని నేను ఈ సందర్భంగా చెప్పుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఇంకొక్క ముఖ్యమైన విషయం ఈ మధ్య కాలంలో గోదావరి జిల్లాలో మినుము పంట పోయింది. దీని మీద కూడా ఇప్పటికి రెండు, మూడుసార్లు డిస్కషన్ కూడా జరిగింది. నేను పోయిన పంట పరిహారం గురించి కాదు. మీరు చేస్తున్న పని వల్ల ఎవరి వల్ల, ఎవరూ నష్టపోతున్నారో నేను చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. మీరు ఆదర్శ రైతులని ఒక సిస్టమ్ తీసుకొని వచ్చారు. దాని క్రింద మీకు కావల్సిన వ్యక్తులను, మీ అనుచరులనో ఎవరినో నియమించుకున్నారు, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 50 వేల మందిని మీరు నియమించుకున్నారు. ఈ విషయములో ఏమి జరిగిందంటే, గ్రామాలలో ఉన్న ఆదర్శ రైతులు అధికార పార్టీకి చెందిన రైతులకు సబ్సిడీ విత్తనాలను ఇప్పిద్దామనే ఒక ఆలోచనతో ముందు ఈ విత్తనాలను అధికార పార్టీకి సపోర్ట్ చేసే రైతులకు ఇప్పించారు. ఇప్పుడు విత్తనాలకు వెళ్లిన వాళ్లందరూ కూడా వారే. కాబట్టి అధికార పార్టీకి చెందిన రైతులకు విత్తనాలు ఇప్పించుకోవాలంటే మంచి విత్తనాలను సరఫరా చేయండి. లేకపోతే మీరు కక్షతీర్చుకోవాలంటే ప్రతిపక్ష పార్టీకి సపోర్ట్ చేసే రైతులకు విత్తనాలు ఇవ్వండి అధ్యక్షా. ఇంకా వాటర్ మేనేజ్‌మెంట్ అధ్యక్షా, ఈ రబీలో నీటి సరఫరా నీటి యాజమాన్యానికి సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందిందని నేను ఈ సందర్భంగా మీకు స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. ఇంతకన్న తక్కువ నీటిమట్టం వున్నప్పుడు కూడా రబీలో గోదావరి డెల్టాను ఆదుకున్న పరిస్థితి వుంది. కాని, ఈవాళ నీళ్లు ఎక్కువ ఉన్నా కూడా అధికారుల వైఫల్యం వల్ల ఉన్నత స్థాయిలో సరైన సమయములో సమీక్షలు చేయకపోవడం వల్ల ఈ రోజు రైతాంగం తీవ్రమైన నీటిఎద్దడిలో పడింది. మీరు పంటలకు నీళ్లు ఇస్తామని కొంత నీరు ఇచ్చినా కూడా నీరు అందక రైతలు నష్టపోయి రబీ పంటలో మొత్తం మునిగిపోయారు, ఈ వైఫల్యం పూర్తిగా ప్రభుత్వానిదే.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: కన్నబాబు గారు ఇంక ముగించండి.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు: అధ్యక్షా, ఇంకా రెండు నిమిషాలే అధ్యక్షా, జలయజ్ఞం సార్ ....

MR. DEPUTY SPEAKER: Are you the only speaker? There are other speakers. Please conclude.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు: అధ్యక్షా, ఉన్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: సమయం సరిపోదు.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు: అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాలలలో నా ప్రసంగాన్ని ముగిస్తాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ః దయచేసి తర్వగా ముగించండి.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబుః అధ్యక్షా, జలయజ్ఞం, మనం ఒక ఆపు బొమ్మను గీయాలంటే ముందు ఏమి గీస్తాము అధ్యక్షా? మీరు ఏమి చేశారంటే తోకను గీశారు. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను స్టార్ట్ చేసే ముందు మీరు కాలువలను త్రవ్వారు. అక్కడ ప్రాజెక్ట్ లేదు. ప్రాజెక్టులు వచ్చేటప్పటికి మీ దగ్గర నిధులు లేవు. నిధులు ఎప్పటికి వస్తాయి? మీరు ఈ రోజు 15 వేల కోట్ల రూపాయలు బడ్జెటులో కేటాయించారు. దాంట్లో 5 వేల కోట్ల రూపాయల నుంచి 6 వేల కోట్ల రూపాయలు మీరు బాకీలకు తీర్చి వేసి, మీరు జీతాలు ఇచ్చి వేస్తే, సంవత్సరానికి ఒక ఇటుక, ఇసుక బస్తా మీరు ఇస్తే ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం జరగదు. ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం పూర్తి కావడానికి తరతరాలు అవుతుంది. ఇప్పటికైనా ప్రాధమ్యాలను గుర్తించమని మేము సవినయంగా చెబుతున్నాము. మేము గట్టిగా చెబుతున్నా మీరు వినరు. కాబట్టి మిమ్మల్ని అభర్థిస్తూ చెబుతున్నాము. ఎందుకంటే ప్రజాధనాన్ని వృదా చేయవద్దు. సార్, జాతీయ హోదా గల ప్రాజెక్టులుగా సాధించగలరనే నమ్మకం మాకు అయితే కనిపించడం లేదు. ఎందుకంటే ఇవాళ కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెటు కాని లేదా కేంద్ర వైఖరిని చూస్తే, మనం చిన్న చిన్న రైల్వే ప్రాజెక్టులనే సాధించలేనప్పుడు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను జాతీయ హోదా గల ప్రాజెక్టులుగా సాధించగలరనే నమ్మకం మాకు లేదు. కాబట్టి, మీరు చేపట్టిన ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకు కాని, పోలవరం ప్రాజెక్టుకు కాని వీటన్నింటి కూడా మీరు ప్రత్యామ్నాయ ప్రణాళికను సిద్దము చేసుకోవల్సి వస్తోందోమని ఆలోచించమని చెప్పి ఈ సందర్భంగా నేను సలహా ఇస్తున్నాను.

ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయం వుంది అధ్యక్షా, ఆసుపత్రికి వెళితే ఇది పిల్లల వార్డ్, ఇది orthopeadic ward అని బొమ్మలు వుంటాయి, దానికి బోర్డులు కడుతారు. కాని, ఈ మధ్య మా తూర్పు గోదావరి, కాకినాడలో కల్తీ సారా బాధితుల వార్డ్ అని ప్రభుత్వమే బోర్డులను పెట్టించింది.

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి హేళనలు)

నేను 18 సంవత్సరాలు జర్నలిస్టుగా పని చేశాను. కాని, ఎప్పుడు కూడా అటువంటి బోర్డులను ఏ వాతావరణములో ఎక్కడ చూడలేదు. కల్తీసారా త్రాగి 298 మంది ఒక ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందారు. 18 మంది చనిపోయారు. 11 మందికి కళ్లు పోయాయి. ఈ రోజు వరకు మీరు వారికి ఏమి చేయలేదు. ఈ రోజు వరకు మీరు వారికి పరిహారం కూడా ఇవ్వలేదు. అధ్యక్షా, ఒక ఇన్సిడెంట్ జరిగింది, ఆ ఇన్సిడెంట్‌కు మీరు ఏమి చేయాలి? రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మన దగ్గర సారా నిషేధం వుంది. కాబట్టి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎక్కడెక్కడ సారా బట్టీలు వున్నాయో వాటన్నింటిని మనం పగులగొడదాం. ఒక ఆలోచనతో ముందుకు వెళ్లాలని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మా పార్టీ అధ్యక్షులు చిరంజీవి గారు కల్తీ సారా బాధితులను చూడడానికి వెళ్లారు. ఆ ఆసుపత్రిలో బాధితులను పరామర్శించడానికి నాలుగు గంటలు పట్టింది. అంటే ఆ ఆసుపత్రిలో మొత్తం ఏ వార్డ్‌లో చూసిన కల్తీసారా బాధితులే వున్నారు. ఆ ఆసుపత్రిలో అంతా కూడా రెక్కాడితే డొక్క ఆడని పేదలు వున్నారు. మద్యం త్రాగిన వాళ్లకు ఇబ్బంది లేదు. వాళ్లకు వైద్యం కావాలని అనుకుంటే ఎక్కడనైనా వైద్యం చేయించుకోగలుగుతారు. లేదంటే మీరు ఒక సిస్టమ్ తీసుకోండి కల్తీసారా త్రాగే బాధితులు ఉంటే వాళ్లందరిని కూడా ఆరోగ్య శ్రీ విధానములో కవర్ చేసే విధానం ఏమన్నా ఉంటే తీసుకొని రండి. అధ్యక్షా, ఆరోగ్య శ్రీ మీద ఇంకొక్క ముఖ్యమైన విషయం. ఆరోగ్య శ్రీ బిల్లులు కూడా పెండింగులో వున్నాయి. ఓ.కె., కాని, ఆరోగ్య శ్రీలో

చాలా ప్రత్యేకమైన వార్డ్‌లు పెడుతున్నారు కారణం ఏమిటి? ప్రభుత్వమే కదా, డబ్బులు ఇచ్చేది. బిల్లులు కడుతున్నారు కదా కాని, ప్రత్యేకమైన వార్డ్‌లు పెట్టి దానిలో కనీస సౌకర్యాలు లేకుండా ఈవాళ ఆరోగ్య శ్రీ ఒక కార్పొరేటు ఆసుపత్రిని కల్పతరువుగా చేసిన పరిస్థితి ఉంది. దీనిని రిప్యూ చేయమని చెబుతున్నాను. కాని, సమయం లేనందు వల్ల ఇంకా చాలా విషయాలు సూటిగా చెప్పవల్సి ఉన్న కూడా చెప్పలేని పరిస్థితి ఉంది. దయచేసి మీరు ఈ ప్రాధాన్యాలను చూసి సంక్షేమాన్ని గాని, ప్రజల అవసరాలను చూడాలని కోరుతున్నాను. మీరు మొండి వైఖరితో కాకుండా అవసరమైతే దీనిలో ఇంకా ఏమైనా మార్పులు, చేర్పులు చేయాల్సి వస్తే, చేయమని చెప్పి నేను మా పార్టీ తరపున విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.2.40

శ్రీ ఎం. శ్రీధర కృష్ణా రెడ్డి (నెల్లూరు సిటీ): అధ్యక్షా, బడ్జెట్ అనేది ఒక రాష్ట్రానికి ఒక ప్రణాళిక. అది తయారు చేసుకుని దాని ప్రకారం ప్రభుత్వం నడపాల్సిన అవసరం ఉంది. కాని ఈ రోజు బడ్జెట్ సెషన్ సరిగ్గా జరపకుండా కేవలం క్వశ్చనవరుకే టైము కేటాయించుకుంటూ, క్వశ్చనవరునే జరుపుకుంటూ బడ్జెటు దగ్గర కొచ్చేసరికి చర్చ జరగకుండా టైము అయిపోయిందని అంటున్నారు.

ముఖ్యంగా నేను రోశయ్య గారిని అభినందిస్తున్నాను. ఆర్థిక మంత్రిగా 16 సార్లు బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టి, ఈసారి ముఖ్యమంత్రిగా బడ్జెటును ప్రవేశపెడుతున్నారాయన. గత 5 సంవత్సరాలలో ముఖ్యమంత్రిగా రాజశేఖర రెడ్డి గారు తీసుకువచ్చిన అనేక పథకాల వల్ల ఆర్థిక మంత్రిగా వీరు చాలా ఇబ్బందులు పడ్డారు. ఇప్పుడు ఆయనే ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు కాబట్టి ఏ ఏ పథకాల్ని పూర్తి చేయగలమో, ఏ ఏ పథకాల్ని 2 సంవత్సరాల లోపల పూర్తి చేయగలమో అనేది చూసుకుని, ముఖ్యమంత్రిగా వున్నారు కాబట్టి ఆయనను ఎవరూ అజమాయిషీ చేసేవారు ఎవరూ లేరు కాబట్టి, ఆ క్రమంలో ప్రభుత్వాన్ని నడపాలి. అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు స్వర్గీయ రాజశేఖర రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టినవి కుంటుపడిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. ఎందువల్లనంటే గృహనిర్మాణం తీసుకోండి. శాచ్యురేషన్ పాయింట్ అన్నారు. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో 70 లక్షల గృహాలు నిర్మాణం చేయాల్సి వుంటే కేవలం 30 లక్షలు మాత్రమే కట్టారు. ఇందిరమ్మ ఫేజ్ వన్, ఫేజ్ టూ, ఫేజ్ త్రీ అన్నారు. ఫేజ్ వన్ వాళ్లకు కూడా ఇళ్లివ్వలేదు అధ్యక్షా. 5 సంవత్సరాల క్రితం ఈ పథకం ప్రవేశ పెట్టారు అధ్యక్షా.

ఆరోగ్యశ్రీని తీసుకోండి. ఇది మంచి పథకమే. కాని ఒకటే కోరుతున్నాను. ఆరోగ్యశ్రీ పేరు చెప్పుకుని ఈ రోజు ఆరోగ్యశ్రీ కోసం ఎంతోమంది రేషను కార్డులు తీసుకుంటున్నారు. రేషను కార్డులు ఎవరైతే ఎలిజిబిలిటీ వుందో వాళ్లకే వుండనిచ్చి, ఆరోగ్యశ్రీ కోసం కూడా కొంతమంది మిడిల్ క్లాస్ పీపుల్ డబ్బు కట్టి అయినా ఆరోగ్యశ్రీ కార్డులు తీసుకునేలా వున్నారు. ఈ రోజు మీరు ఎంతో మందికి రేషన్ కార్డులు తీసేస్తున్నారు. వారికి ఈ అవకాశాన్నన్నా కల్పించండి. చాలా మంది ఆరోగ్యశ్రీ కోసం కార్డులు తీసుకునుంటారు. ఆరోగ్యశ్రీ వస్తుందని ఈ రోజు రేషన్ కార్డులు తీసేస్తే, వాళ్లు ప్రతి ఇంటికి కూడా రూ. వెయ్యి, 2 వేలు, 3 వేలు కట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. ఈ కార్డులు తీసేస్తే సెపరేట్‌గానన్నా ఆరోగ్యశ్రీ కార్డులివ్వండి. రేషన్ కార్డులివ్వకపోయినా ఫరవాలేదు.

ఈ రోజు మన రాష్ట్రంలో వెయ్యి మండలాల్లో కరువు వచ్చింది. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం రూ.3700 కోట్లు మనకు కరువు ద్వారా నష్టం వచ్చింది అనేది అర్థం అయ్యింది. కాని కేవలం మనం ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీ కోసం

రూ.570 కోట్లు ఇస్తున్నామని అన్నారు. 5 జిల్లాలలో వరదలు వస్తే ఆ వరదలలో రూ.12,500 కోట్లు నష్టం వచ్చిందని అంచనా వేయడం జరిగింది. దీనికి కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.1000 కోట్లు ఇస్తామన్నారు. కాని కేవలం రూ.500 కోట్లు మాత్రమే వచ్చింది. మన ప్రభుత్వం రూ.100 కోట్లు పెట్టి మొత్తం రూ.600 కోట్లతో వరద సహాయ కార్యక్రమాలు చేయగలిగాము. ఈ వరదలలో అప్పటికప్పుడు ఎన్నో స్వచ్ఛంద సంస్థలు, అన్ని రాజ కీయ పార్టీలు వాళ్లంతట వాళ్లు సహాయం చేయబట్టి ఎంతో కొంత వరదల నించి వాళ్లు బయట పడ్డారు. కాని ఈ రోజు కూడా ప్రభుత్వం నుంచి నిర్మాణాత్మకంగా ఏ విధమైన సహాయం అందడం లేదని మీరు పెట్టే ఖర్చుని బట్టి తెలుస్తోంది.

ఈ రోజు నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు చూస్తే, ప్రతి వస్తువు ధరా ఆకాశాన్ని అంటేలా వుంది అధ్యక్షా. ఈ నిత్యావసర వస్తువుల ధరల స్థిరీకరణ కోసం రూ.100 కోట్లు కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎక్కడ రేటు తక్కువ వుంటే అక్కడ నుంచి తీసుకువచ్చి మన రాష్ట్రంలో సప్లయి చేయాల్సిన పరిస్థితి వుంది. అదే విధంగా మనం బియ్యం ఎక్స్‌పోర్టు చేయడం వల్ల ఇక్కడ బియ్యం రేట్లు పెరిగే పరిస్థితి వచ్చింది. మనం షుగర్ కేన్ వేసుకోలేని పరిస్థితిలో షుగర్ రూ.35 కు ఇంపోర్టు చేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి వస్తోంది. ఈ రోజు రైతులను తీసుకోండి. రైతులకు ఎన్నో అవసరాలను తీర్చాల్సి వుంది. వారికి ఈ బడ్జెటులో 2.6 శాతం మాత్రమే కేటా యించాము. 65 శాతం మంది రైతులున్నారు మన రాష్ట్రంలో. 65 శాతం మంది రైతులకు బడ్జెటులో కేటా యించింది కేవలం 2.6 శాతం మాత్రమే. అదే విధంగా వ్యవసాయ పరిశోధనలు గాని, కల్తీలేని విత్తనాలు గాని ఏర్పాటు చేయాలి. ఎరువులు చూస్తే రూ.100 పెంచి బ్లాక్ మార్కెట్‌లో అమ్ముతున్నారు. యూరియాపై కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.25 పెంచింది. రూ.25 పెంచినా సరుకు పూర్తిగా మార్కెట్‌లో దొరుకుతుందా అంటే సరుకు పూర్తిగా దొరికే పరిస్థితి లేదు అధ్యక్షా. ఇది అందరికీ తెలుసు. ఎరువులు పూర్తిగా అందించేలా, మంచి విత్తనాలు అందించేలా చూడాలి.

ఈ రోజు వ్యవసాయాధికారుల కొరత వుంది. వ్యవసాయాధికారులకి, సైంటిస్టులకి, వ్యవసాయ పరిశో ధనలకి బడ్జెటులో ఎక్కువ కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. రైతులకు మంచి చేస్తేనే ప్రభుత్వం బాగుంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

అలాగే విద్యుత్తును తీసుకోండి. రాష్ట్రంలో 24 గంటలు విద్యుత్తును ఇస్తేనే రాష్ట్రం అభివృద్ధి పథంలో నడుస్తుంది. రైతులకు ఉచితంగా విద్యుత్తును ఇస్తామని రాజశేఖర రెడ్డి గారు చెప్పారు. ఇవ్వాలని మీరు కూడా అంటే మేము సంతోష పడతాము. 9 గంటలన్నా కనీసం 7 గంటలు నిరాఘాటంగా సరఫరా చేయాలని కోరు తున్నాం. కరెంటు విషయంలో ట్రాన్స్‌కో గాని, జెన్‌కో గాని రూ.10 వేల కోట్లు నష్టాలలో వున్నాయి. బడ్జెట్‌లో చూస్తే జెన్‌కోకి గాని, ట్రాన్స్‌కోకి గాని వాళ్లు చేసిన అప్పుల వల్ల మళ్లీ పెట్టుబడి పెట్టే స్థితిలో లేవు అధ్యక్షా. కరెంటును మనం పూర్తిగా సాధించుకోగలిగినపుడే మన రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి జరుగుతున్నట్లు. ఈ రోజు షేర్లు ద్వారా గాని, ప్రైవేటు బాండ్లు ద్వారా గాని విరివిగా డబ్బు అప్పు తెచ్చుకునైనా సరే రాష్ట్రంలో రైతులకు కనీసం 9 గంటల కరెంటును జెన్‌కో వారు ఇచ్చేలా వారి సామర్థ్యాన్ని పెంచాల్సిన అవసరం ఉందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతు న్నాను అధ్యక్షా.

తర్వాత ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు. రాజశేఖర రెడ్డి గారు అధికారంలోకి వచ్చినపుడు రూ.30 లక్షల కోట్ల బడ్జెటు ఉంటే అది లక్ష కోట్లకు పోయింది. అదే ఉద్దేశ్యంతో ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులను వారు పూర్తి చేయాలనుకు

న్నారు. కాని ఈ రోజు పరిస్థితి తారుమారయ్యింది. ఈ రోజు ప్రాజెక్టుల కాస్టు రూ.3 లక్షల కోట్లకు పెరిగింది. ఈ రోజు రూ.15 వేల కోట్లు మనం బడ్జెటులో కేటాయించాము. దానికి ఒక ప్రాధాన్య క్రమంలో 2 సంవత్సరా లలో రూ.30 వేల కోట్లతో ఏ ప్రాజెక్టులైతే పూర్తి చేయగలమో అవి మాత్రం పూర్తి చేసుకుని, మళ్లీ రెండు సంవ త్సరాలలో రూ.30 వేల కోట్లతో పూర్తి చేయవచ్చు. నేను కోరేది, డ్యాములు కట్టండి, బ్యారేజీల నిర్మాణం చేయండి, పూర్తి అయినాక ఒకేసారి కాలవలు తవ్వండి. అలాగే ఈ రోజు కాల్వల లైనింగ్ అనే కొత్త కార్యక్ర మాన్ని తీసుకువచ్చారు. దీని వల్ల కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయల నష్టం జరుగుతోంది. కొన్ని వందల సంవత్సరాల నుంచి ఇరిగేషనుకు కృష్ణా డెల్టా గాని, గోదావరి డెల్టా గాని, పెన్నా డెల్టా గాని కాలవలలో నీరు లైనింగులు లేకుండానే పారుతున్నాయి. అలా కాకుండా ఇప్పుడు లైనింగులంటున్నారు. ఇది కర్ణుడి శాపంలాగా వుంది అధ్యక్షా. భూమిలోకి నూని ఇంకిపోతే ఆ నూని పిండి ఇస్తే అది ఆ రోజు కర్ణుడికి శాపం అయ్యింది అధ్యక్షా. భూమిలోనికి నీరు ఇంకనివ్వండి. నీళ్లు పారనివ్వండి. నీరు భూమిలోకి ఇంకితే నష్టం ఏమొచ్చింది అధ్యక్షా. గ్రౌండు వాటర్ పెరుగుతుంది.

(మైక్ కట్ అయింది.)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : ప్లీజ్ సిట్ డౌన్. I have to regulate the time. We don't have time. మీ పార్టీకి కేటాయించిన టైములో మీరు డివైడ్ చేసుకోవాలి.

శ్రీ ఎం. శ్రీధర కృష్ణా రెడ్డి : నేను వేరే అంశాలు మాట్లాడను. ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో బర్నింగ్ ఇష్యూ ప్రాంతీయ విభేదాలు. ఈ రోజు ప్రజారాజ్యం పార్టీ, సిపిఐఎం పార్టీ సమైక్య ఆంధ్ర కోసం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది అధ్యక్షా. అదే విధంగా ఎంఐఎం పార్టీ, సిపిఐ పార్టీ తటస్థంగా ఉండాలని నిర్ణయించుకున్నాయి. నేను చెప్పేది, కేంద్రం ఒక కమిటీని వేసింది. ఇక్కడున్న 294 మంది శాసన సభ్యుల్లో 10 మంది టీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్యే లను తీసివేయండి, వారు పోయారు, పోతే మిగిలిన 284 మంది శాసన సభ్యులు శ్రీ కృష్ణ కమిటీ ఏ నివేదిక ఇచ్చినా, ఆయన ఇచ్చే నివేదికకు అందరూ కట్టుబడి వుండాలి.

మ..2.50

అందరం శాంతియుతంగా ఉండాలి. ఆ శ్రీకృష్ణ కమిటి నివేదిక ప్రకారం మనం కలిసి ఉన్నా, విడిపోయినా, దానికి అందరం కలిసికట్టుగా ఉండాలని ఇక్కడ ఉన్న శాసనసభ్యులను అందర్ని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఈ ప్రాంతీయ విభేధాల వల్ల మన రాష్ట్రం చాలా నష్టపోతోంది. మనం ఈ తగవులు పెట్టుకొనేకంటే, శ్రీకృష్ణ కమిటి ఇచ్చే నివేదికకు అందరం కలసి కట్టుగా ఒక నిర్ణయానికి రావాలని నేను కోరుకొంటున్నాను.

(గౌ. సభాధ్యక్షులు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

శ్రీ గుండ మల్లేష్ :అధ్యక్షా, బడ్జెట్ సమావేశమంటే చాలా బాధ్యతాయుతమైంది. ఈ రోజు బడ్జెట్ సమావేశం ఉంటుందో, లేదో అని రాష్ట్ర ప్రజలు గుండెళ్లలో రైళ్లు పరిగెత్తించారు. చివరకు, బడ్జెట్ సమావేశాల్లో మాట్లాడ్డానికి అవకాశం కల్పించినందుకు స్పీకర్‌గా మీకు, ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ధన్యవాదాలు నాకు కాదు ప్రభుత్వానికి. మీ రిక్వెస్ట్‌ని ప్రభుత్వం ఒప్పుకొంది.

శ్రీ గుండ మల్లేష్ : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి మరియు మీకు ధన్యవాదాలు. ఆర్థిక మాద్యం తీవ్రమైన స్థితిలో ఉన్న ఈ పరిస్థితుల్లో, మన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగా, అపారమైన అనుభవం ఉండి ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్న మన రోశయ్య గారు ధైర్యంతో కొని తెచ్చుకొన్న ధైర్యంతో అంకెల గారడీతో పెట్టిన బడ్జెట్ ఇది. ఒక లక్షా,13వేల 675 కోట్ల రూపాయల బడ్జెటు ఇది.

ఈ బడ్జెట్ వింతల్లో వింతగా ఉంది. హాల్లికి హాల్లి సున్నకు సున్న బడ్జెట్. ఈ బడ్జెట్‌లో విశేషమేమీ లేదు. ఇప్పడు ఉన్న అప్పు ఒక లక్షా22వేల800 కోట్ల రూపాయలు.

(అంతరాయం)

రన్నింగ్ కామెంటరీ ఆపండి. మూడ్ పోతుంది. మన బడ్జెట్ ఎంత ఉందో, అప్పూ అంతే ఉంది. మన బడ్జెట్ పాత అప్పులకు, జీత భత్యాలకు 76శాతం నిధులు పోతాయి. ప్రజలకోసం ఖర్చు చేసే డబ్బు ఏమాత్రం ఉంటుందో అర్థం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో లక్ష కోట్ల బడ్జెట్ పెడితే, ఆచరణలో ఏమైంది? విఫలమైనట్లు మన లెక్కలే చెపుతున్నాయి. అలాగే ఇప్పుడు కూడా విఫలమయ్యే అవకాశాలే ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఈ విషయాన్ని మర్చేపోరాదు. జలయజ్ఞంలో రూ.17800 కోట్లు గతంలో కేటాయించగా, కేవలం రూ 15000 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయగలిగారు. తెలంగాణాతో సహా వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో జల యజ్ఞం కార్యక్రమానికి కేటాయించిన నిధులను చూస్తే, ఖర్చు చేసిన నిధుల లెక్క చూస్తే, స్పష్టంగా అవగతమౌతుంది. శ్రీరామ్ సాగర్ రెండవ దశకి రూ.560 కోట్లు గత బడ్జెట్‌లో కేటాయించినట్లు ఘనంగా మనం చెప్పుకొన్నాము. నిధులు విడుదల చేసింది రూ.51.72 కోట్లు మాత్రమే. దీంట్లో కూడా పెండింగ్ బిల్స్ రూ.70 కోట్లు ఉన్నాయి. అంటే 130 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు చేయగలిగాము. రూ.560కోట్ల బడ్జెట్‌లో కేవలం, 130 కోట్ల రూపాయలను మాత్రమే ఖర్చు చేయడం అంటే ఎవర్ని ఎవరు మోసం చేస్తున్నారో ఈనాడు విదితమౌతోంది. ప్రజలను మోసం చేసి వక్రమార్గం పట్టించేటటువంటి విధానం సరైంది కాదు. ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వ లెక్కలే స్పష్టంగా చెపుతున్నాయి. బడ్జెట్‌లో ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి రూ260 కోట్లు కేటాయించినట్లు మీరు చెపుతున్నారు. ఈ డబ్బుతో ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టు కానీ, దేవాదుల, దుమ్ముగూడెం, ప్రాణహిత చేవెళ్ల కానీ.... ఈ రోజు తెలంగాణా మంత్రి ఉన్నారు. కానీ ఆయన ఎక్కడ ఉన్నారో తెలియదు. మన మంత్రిగారైనా చెప్పగలరా? భీమ ఎత్తిపోతల పథకం నిర్ణీత కాలంలో పూర్తి చేయగలరా? ఈ రోజు మీరు ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుని బయస్కోప్‌లో పెట్టి చూపిస్తున్నారు. ఈ కేటాయించిన నిధులతో వచ్చే ముప్పై సంవత్సరాల్లోనైనా మీరు పూర్తి చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. భారీ ప్రణాళికలను పెట్టి ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు. ప్రాణహిత – చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకి సంబంధించిన దాని విషయమై ప్రతి జిల్లాలో శంకుస్థాపనలు చేశారు. రాళ్లు మాత్రమే మిగిలిపోయాయి. చెంచా నీరు కూడా రాలేదు. చెంచా నీరు వచ్చిందని అంటే నేను రాజకీయ సన్యాసం పుచ్చుకొంటాను. ఏ జిల్లాకి మీరు నీరు తెచ్చారని అడుగుతున్నాను. కేవలం ప్రచారం మాత్రమే చేశారు. నేను మనవి చేసేదేమంటే, ఈ స్కీమ్ మంచిది. ఉద్దేశ్యాలు మంచివి. కానీ మీ శక్తి తక్కువగా ఉంది. ఓట్ల కోసం మీరు ప్రజలను మభ్య పెడుతున్నారు. పరిస్థితులను గమనించండి. ఎంత పిండి ఉంటుందో అంతే రొట్టె తయారౌతుంది. మేము రొట్టెలు ఎక్కువగా

చేస్తామని ప్రజలను మభ్య పెట్టవద్దని కోరుతున్నాను. మీరు 11 చోట్ల శంకుస్థాపనలు చేశారు. ఎక్కడైతే ప్రాణహిత నది ఉందో, ఆ ప్రాణహిత నది ప్రవహించే ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోనైనా, ముందు నీరు పారేట్లు చేయండి. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ విషయంలో ఇదివరకు చాలా చర్చలు జరిగాయి. వివాదాస్పదమైన విషయాలు ఉన్నాయి. ఈ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్‌కి సంబంధించిన ఉద్ధేశ్యం మంచిదే అయినా, ప్రాణహిత చేవెళ్లకు సంబంధించిన ప్రాజక్టు శిలా ఫలకాలకు మాత్రమే పరిమితమై పోయాయి కానీ ఏమీ చేయలేదు.

'కోర్సా పహాడ్' అనే ప్రాజెక్టుకు రూ.30 కోట్లు విడుదల చేస్తామని చెప్పారు. కానీ ఒక్క పైసా కూడా విడుదల చేయలేదు. ఈ ప్రాజెక్టు పనులు ఎక్కడ జరుగుతున్నాయో వివరించాలి. వెలుగొండ ప్రాజెక్టుకి సంబంధించి, మాజీ ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు పూల సుబ్బయ్య గారి పేరు పెట్టారు. ఆయన మా పార్టీకి సబంధించిన నాయకుడు. మాజీ శాసనసభ్యులు. ఆ ప్రాజెక్టుకి ఆయన పేరు పెట్టినందుకు మేము, జిల్లా ప్రజలు ఎంతో సంతోషించాము. కానీ, ఈ బడ్జెట్‌లో నిధుల కొరత ఎదుర్కొంటోంది.ఇ అక్కడి ప్రజలు తీవ్ర అందోళన చెందే పరిస్థితి ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టుకి నిధులు విడుదల చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

ప్రత్యేక ఆర్థిక మండళ్ల ('సెజ్') పేరుతో గణనీయమైన ప్రచారం చేసుకొంటున్నారు. 130 సెజ్ లు మంజూరయ్యాయి. అందు కేవలం 73 మాత్రమే నోటిఫై చేసినట్లు వార్తలు వచ్చాయి. ఈ నోటిఫై కాబడిన వాటిలో ఉపాధి ఎంత మందికి లభించిందంటే, మీరు ప్రచారం చేసినట్లు రెండు లక్షల మందికి ఉద్యోగాలు లభించక కేవలం 35వేల269 మందికే ఉద్యోగాలు ఆయా ప్రాంతాల్లో లభించినట్లు తెలుస్తోంది. 'జలయజ్ఞం' కార్యక్రమంలో మీరు చేసినవన్నీ తప్పుడు లెక్కలే అని తేలిపోయింది. ఈనాడు పారిశ్రామిక ప్రశాంత పరిస్థితి కొనసాగవలసిన అవసరం ఉంది. కొత్త పరిశ్రమలు రావాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రతిష్టాత్మకమైన సింగరేణి, స్టీల్ ఫ్యాక్టరీలు, ఆర్.టిసి. లాంటి చారిత్రాత్మకమైన సంస్థలు ఉన్నాయి. వీటిని ఏదో విధంగా ప్రైవేటీకరణ చేసే ప్రక్రియ ప్రారంభిస్తున్నారు. కాంట్రాక్టర్లను ప్రవేశ పడెతామని అన్నారు. కాంట్రాక్టర్లకు అప్పగించే కుట్ర జరుగుతోంది. తాడిచర్ల బొగ్గు గనుల విషయంలో మన ప్రభుత్వం ఒక ప్రైవేటు సంస్థకి ఇవ్వడానికి ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. టెండర్లు జరిగాయి. ఇక్కడ కార్మికులు తిరుగుబాటు చేశారు. ఆందోళనలను చేశారు. దీని విషయంలో మేమంతా ముఖ్యమంత్రిగార్కి రిప్రజంట్ చేశాము. అయితే పెద్ద ఆందోళన తరువాత, ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ తాడిచర్లలో కాంట్రాక్టర్లకు కాకుండా, సింగరేణి సంస్థ ద్వారానే చేయడం హర్షించదగ్గ విషయం. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రి గార్ని అభినందిస్తున్నాను. అలాగే, ఇతర సంస్థల్లో కూడా ప్రైవేటు వారు రాకుండా చూడాల్సిన అవసరం ఉంది.

మ. 3.00

కార్మిక చట్టాలను మన రాష్ట్రంలో అమలు జరపడం లేదు. ఈ రోజు అసంతపురంలోని ఆల్ట్రా టెక్ పరిశ్రమలో కార్మిక చట్టాలు కాలరాయబడుతున్నాయి. రాజ్యాంగ చట్టాలు నిషేధించబడుతున్నాయి. ఈ జరుగుతున్న దానిలో ఈ ప్రభుత్వం, యిక్కడున్న కొద్ది మంది తాబేదారులుగా వుండకూడదు. చట్టాన్ని రక్షించే వారిగా , ధర్మాన్ని రక్షించే వారిగా వుండాలి. ఎన్ఆర్ఇజి నిధులు ఈ నాడు మనకు గుండెకాయలాగా వున్న మాట వాస్తవం . ఈ నిధులు కనుక లేక పోతే గ్రామాలలో కనీస కార్యక్రమాలు సాగించడం కూడా కష్టదాయకమవుతుంది. ఈ నిధులకు కూడా అవినీతి చీడ పట్టుకున్నది. కోట్ల రూపాయల అవినీతి జరుగుతున్నది. అవినీతి చర్యలకు పాల్పడిన వారిపై చర్య తీసుకోవడంలో ఈ ప్రభుత్వం విఫలమైంది. రాజ్యాంగ

వరంగా విడుదల చేయవలసిన నిధులు విడుదల చేయలేదు. విడుదల చేయబడిన నిధులు అమలు పరచడంలో వైఫల్యం చెందుతున్నారు.

ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో రూ. 1870 కోట్లు ఎస్‌సిలకు యిచ్చారు. 905 కోట్లు ఎస్‌టి లకు యిచ్చారు. బి.సి లకు రూ 1,716 కోట్లు యిచ్చారు. విమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్‌కు రూ. 925 కోట్లను యిచ్చారు. బడ్జెటులో ఎస్‌సి కాంపొనెంట్ ఫండుకు సంబంధించి రాజ్యాంగ చట్టం ప్రకారం 16 శాతం బడ్జెటు, ఎస్‌టి లకు సంబంధించి 7 శాతం నిధులు కేటాయించవలసి వుంది. మరి దానిని మీ బడ్జెటులో కేటాయించారా అని నేను సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను.

ఈ రోజు మీరు మీ ఆర్థిక వనరులను పెంచుకొనడానికి ఎక్సైజ్ మీద సుంకాన్ని విధించారు. అది రూ. 15 వేల కోట్లు దాటిపోయింది. దాని ద్వారా మీరు ఆదాయాన్ని పెంచుకున్నారు. రోశయ్య గారు గ్లాసు కూడా ముట్టరు కాని , రాష్ట్ర ప్రజలందరితోనూ గ్లాసులు త్రాగించే కార్యక్రమానికి పూనుకున్నారు. ఇది మంచిది కాదు అని చెప్పదలచాను. ఆర్థిక వనరులు రావలసిందే గానీ, ఇంత బరి తెగించి, ఎక్కడపడితే అక్కడ షాపులు ఓపెన్ చేసి, బెల్టు షాపులు ఓపెన్ చేసి త్రాగుబోతు ప్రజలను తయారు చేసే విధానానికి స్వస్థి చెప్పాలని చెబుతున్నాను అధ్యక్షా.

ఈ రోజు ప్రాథమిక ఆరోగ్య శాఖలో నిధులు లేవు, సరైన డాక్టర్సు లేరు, మందులు లేవు కాని ఈ రోజు కార్పొరేట్ సంస్థలకు ఆరోగ్యశ్రీ పథకం ద్వారా నిధులను యిస్తున్నారు.

గౌ. మన రాజ శేఖర రెడ్డి గారు ఆకస్మికంగా హెలికాప్టర్ ప్రమాదంలో చనిపోయారు. ఆయన మన హౌస్‌లో ఎంతో హుందాతనంతో వుండేటువంటి వారు. నేను మనవి చేసేది, రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు చనిపోయిన విషయం విదేశానికి సంబంధించిన వెబ్‌సైట్‌లో వచ్చిన వార్త, వారి మరణం పట్ల వివాదాస్పదమైన విధంగా వచ్చింది. భారత దేశానికి చెందిన ఒక కార్పొరేట్ సంస్థకు సంబంధించినటువంటి భేల్ అనేటువంటి సంస్థకు సంబంధించిన హెలికాప్టర్ (భేల్ అంటే మన బిహెచ్ఇఎల్ కాదు.) విమానానికి సంబంధించిన సంస్థ. దీనికి సంబంధించిన విమానం కూలిపోయింది. ఈ విమాన ప్రమాదంలో మరో ఇద్దరు కూడా చనిపోయారు. ఈ విషయమై ఎంక్వయిరీ నిమిత్తం గవర్నమెంట్ ఒక కమిటీని వేసింది. ఆ కమిటీ యిప్పటికీ శాసన సభకు రిపోర్టును యివ్వలేదు. దానిని గురించి తెలియజేయవలసిన అవసరం వుంది. దానిని వెల్లడించ వలసిన అవసరం ప్రభుత్వం మీద వుంది. నేను సూటిగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ భేల్ సంస్థ మీద విచారణ జరపాలని ముఖ్యమంత్రి గారు కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ప్రెజర్ పెట్టి కనీసం ఏం జరిగిందో, రాజశేఖర రెడ్డి గారు మరణించిన తర్వాత ఏమైందో ఏమిటో చూడవలసిన అవసరం వుంది అధ్యక్షా. పేదలు ఆర్థిక అభివృద్ధి చెందనిది ఈ రాష్ట్రం ఆర్థిక అభివృద్ధి చెందే ప్రశ్నే లేదు.

శ్రీ ఆసం వివేకానంద రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ నాటి రాష్ట్ర బడ్జెట్ మీద ప్రసంగించే అవకాశం నాకు యిచ్చినటువంటి స్పీకరుగారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి, మా పార్టీ విప్స్‌కీ అందరికీ నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ నాడు విశ్వాన్ని వణికిస్తున్నటువంటిది ఆర్థిక మాంద్యం. అది ఒక వైపు అయితే, దురదృష్టవశాత్తూ మరొకవైపు ఉద్భవించినటువంటి భౌతిక, భౌగోళిక ,సాంఘిక, ఆర్థిక సమస్యలతో రాష్ట్రం ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్నది. ఈ నేపథ్యంలో రాష్ట్ర ప్రజల సంక్షేమం గురించి విపక్షాలూ, మేధావులూ ఎంతో ఉత్కంఠతతో ఎదురుచూశారు. వారి అంచనాలకు మించి ప్రజల సంక్షేమం, రాష్ట్ర అభివృద్ధి గురించి క్రియ తప్ప అన్యం ఏమీ తెలియనటువంటి గాంధేయవాది, మానవతా వాది , గౌరవనీయులైనటువంటి పెద్దలు శ్రీ రోశయ్య గారు 16 వ సారి ప్రవేశ పెట్టిన 2010-11 సంవత్సరపు ఆంధ్ర రాష్ట్ర బడ్జెటు అందరినీ మురిపించింది. ఆమోదింప చేసిందని తెలియజేస్తున్నాను. రూ. ఒక లక్షా 13 వేల 660 కోట్లతో సమర్పించిన ఈ బడ్జెటు పూర్ణమైనటువంటి ప్రజాహితమైన బడ్జెట్ అని చెప్పకనే చెబుతున్నదని ఈ సభాముఖంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను. Earth provides everytthing to satisfy every man's needs but not every man 's greed అన్న మహాత్మా గాంధీ గారి సందేశంతో అసాధ్యాలను సుసాధ్యం చేయడం ..... (తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం. వారిని ఉద్దేశించి) గాంధీ గారి మాటలను కూడా వినరా? ఆయన ఏమి చెప్పారో కూడా వినరా? ఇదేనా మీకు రామారావు గారు నేర్పించింది? గాంధీజీ గారు 31.12.1914 సంవత్సరంలో హరిజన్ పత్రికలో ప్రజల హక్కుల కొరకు సంచలనం చేసేది కాంగ్రెసు పార్టీయే అని, అది గాని లేకపోతే మనకు నామరూపాలు లేవని చెప్పిన మాటలను యివ్వాళ నేను యిప్పుడు యిక్కడ తెలియజేస్తున్నాను. నన్ను, నా ప్రభుత్వాన్ని కూడా మరింత జాగ్రత్తగా మసలుకునేట్లుగా హెచ్చరిస్తున్నాయనే మాటను ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. ప్రధానంగా 2004-09 మధ్య కాలంలో రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బలం పుంజుకుంటున్న తరుణంలో రాష్ట్ర ప్రణాళికా శాఖ విడుదల చేసినటువంటి సామాజిక ఆర్థిక సర్వే మాకు మరింత బలాన్ని చేకూరుస్తోంది. ఒక్క విషయం గత ఐదేళ్లలో రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ పురోగమించింది. 2004-05,2008-09 మధ్యకాలంలో జాతీయ ఆర్థిక వృద్ధి రేటు 8.49 శాతం వుండగా రాష్ట్రం యొక్క ఆర్థిక వృద్ధి రేటు 9.07 శాతంగా వృద్ధిచెందిందనేటువంటి మాట మన సర్వే రిపోర్టులో మొదటి పేజీలో వుందని చెప్పి నేను సవినయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను. రూ. 1 లక్షా, 13 వేల కోట్లతో మన ముఖ్యమంత్రి రోశయ్య గారు ప్రవేశపెట్టినప్రజా సంక్షేమ బడ్జెటులో రాజశేఖర రెడ్డి గారి ఆత్మ కనపడుతుంది మనకందరికీ అని తెలియజేస్తున్నాను.

మ.3.10

పేదప్రజలకోసం, వారి సంక్షేమం కోసం, రైతుల కోసం, మహిళల కోసం, విద్యార్థుల కోసం వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఆరోగ్యశ్రీ, ఇందిరమ్మ ఇళ్లు, జలయజ్ఞం, ఫీజు రీఇంబర్స్‌మెంట్, ఉచిత విద్యుత్, సబ్సిడి బియ్యంవంటి పథకాలకు కేటాయించిన నిధులలో రాజశేఖరరెడ్డిగారి, స్వచ్ఛమైన, నిష్కల్మషమైన నవ్వులు ఉన్నాయని ఈ సభకు తెలియచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి రోశయ్యగారు ఆర్థికశాస్త్రం చదివి ఉండకపోవచ్చు. తన సుదీర్ఘ రాజకీయ జీవితంలో అభివృద్ధికి దోహదపడే మూలాలు తెలిసిన మానవీయనేత మన రోశయ్యగారు. కౌటిల్యుడు అర్థశాస్త్రాన్ని చదవలేదు, కాని అర్థశాస్త్ర పితామహుడు అయ్యారు. డార్విన్ 8వ తరగతి వరకే చదివారు. అయినా ఆయన జీవ పరిణామ సిద్ధాంతానికి మూలపురుషుడు అయ్యారు.

(తెలుగుదేశంపార్టీ సభ్యులనుండి అంతరాయం)

ఇవన్నీ నేర్చుకోండి, మంచి చెప్పినప్పుడు నేర్చుకోండి. లేకపోతే ఇవన్నీ మీకు అర్థంకావు. సర్, సుశ్రుతుడు వైద్యం చదవలేదు. అయినప్పటికీ వైద్య శాస్త్రానికి పితామహుడు అయ్యాడు. సోక్రటిస్, అరిస్టాటిల్‌లు తత్వశాస్త్రం చదవలేదు. కాని తత్వవేత్తలు అయ్యారు. చదువుకన్నా అనుభవం ముఖ్యం. అధ్యయనంతో నేర్చుకున్న పాఠాలు మనిషిని మేధావిని చేస్తాయని అనటానికి రాజకీయాలలో, ప్రజాసంక్షేమ రంగాలలో స్వర్గీయ వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి, మాన్యశ్రీ ముఖ్యమంత్రి రోశయ్యగార్ల ఆర్థిక విధానాలే నిదర్శనమని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. నా మాట విని మీరు నేర్చుకోండి. నేర్చుకుంటే భవిష్యత్తులో ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు ఏవిధంగా ఉండాలో నేర్చుకుంటారు. మరల మీరు ఎలాగు అధికారంలోకి రారు.

రోశయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన 16వ బడ్జెట్ ఇది. ఆయన మాటలలో 76 ఏళ్ల అనుభవం ఉన్నా బడ్జెట్ రూపకల్పనలో 16 ఏళ్ల ప్రాయం, ఉత్సాహం కనపడుతుంది. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని 16 ఏళ్ల ప్రాయపు ఉరకలు, పరుగులతో వేగవంతం చేసేందుకు శ్రీ రోశయ్యగారు పడుతున్న తాపత్రయం బడ్జెట్‌లో స్పష్టంగా కనపడుతున్నది. రాష్ట్రంలో ఆర్థిక వనరులు, ఆర్థిక ప్రగతి ఫలాలను అందుకుంటున్న పేదప్రజలకు న్యాయమైన నిష్పత్తిలో వాటిని పంపిణీ చేయగలగటమే రోశయ్యగారి పరిణతి చెందిన నాయకత్వ లక్షణమని తెలియచేసుకుంటున్నాను.

(తెలుగుదేశంపార్టీ సభ్యులనుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు వాచ్ ఒక్కటే చూడండి. మరేమీ చూడవద్దు.

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి: సర్, ఇకమీదట వాచ్‌తోపాటు చెవులలో దూది కూడా పెట్టుకుని వస్తాను. ఎందుకంటే ఈ పాపిష్టి మాటలు వినలేకుం డా ఉన్నాను. హేళన సంగతి కూడా చెబుతాను. పేదప్రజలకు సంజీవనివంటి ఆరోగ్యశ్రీ పథకానికి రూ.920 కోట్లు కేటాయించటం ప్రశంసనీయమైన మాట. స్వర్గీయ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ మానసపుత్రిక అయిన ఈ పథకంగురించి ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేనివిధంగా 5 లక్షలమందికి ఆపరేషన్లు చేయించిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది. ఇది ప్రపంచంలోనే ఒక రికార్డ్. ప్రపంచ దేశాలయొక్క దృష్టిని ఆకర్షించిన ఇటువంటి మహత్తరమైన ప్రజాసంక్షేమ పథకాలను కొనసాగించటం రోశయ్యగారి సేవాభావానికి నిదర్శనమని తెలియచేస్తున్నాను.

పేద ప్రజల సొంత ఇంటి కల నిజంచేసేందుకు ఇందిరమ్మ ఇళ్లకు రూ.1800 కోట్లు కేటాయించటం నిజంగా మనం సంతోషించదగ్గ విషయం. రాష్ట్రంలో గుడిసె అనేది లేకుండా ప్రతి

ఒక్కరికి సొంత ఇళ్లు ఉండాలనేది డాక్టర్ వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారి కల. దీనిని నిజంచేసే ప్రయత్నం చేస్తున్న రోశయ్యగారిని పేదప్రజల తరపున మనసారా అభినందిస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో ఆర్థిక ప్రగతికి మూలాధారమైన వ్యవసాయరంగంలో రైతులకు ఉచిత విద్యుత్ పథకాన్ని కొనసాగించటానికి రూ.4,500 కోట్లు కేటాయించటం జరిగింది. వ్యవసాయరంగం దెబ్బతింటే, రైతులు అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోతే రాష్ట్ర ఆర్థికపరిస్థితి ప్రమాదంలో పడుతుందని ధర్మరాజుయొక్క నెత్తుటి బొట్టు ఈ భూమిమీదపడితే అక్కడ కరువుకాటకాలు సంభవిస్తాయని మహాభారతంలో చెప్పారు-అదేవిధంగా రైతు కన్నీటిబొట్టు ఈ భూమి మీద పడితే రాష్ట్రానికి అరిష్టం అనే అభిప్రాయంతో ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారు రైతులకోసం ప్రవేశపెట్టిన ఉచిత విద్యుత్ పథకాన్ని రోశయ్యగారు కొనసాగిస్తున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి రోశయ్యగారు బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఆరోగ్యశ్రీ గురించి, రైతులకు అందచేసే ఉచిత విద్యుత్‌గురించి చెబుతున్నప్పుడు తెలుగుదేశం ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు చేసిన హేళన; బీదప్రజలపట్ల, వారి సంక్షేమంపట్ల, రైతులపట్ల వారికి ఉన్న హేయ భావానికి, వ్యతిరేక భావానికి నిదర్శనమని చెబుతున్నాను. దేశంలోనే కాదు, ప్రపంచంలోనే అత్యుత్తమమైన ప్రజాసంక్షేమ పథకాలైన ఆరోగ్యశ్రీ, ఉచిత విద్యుత్ పథకాల ప్రస్తావన సమయంలో హేళనచేస్తూ వ్యాఖ్యలు చేసిన టి.డి.పి. ప్రజాప్రతినిధులు తప్పకుండా తగిన మూల్యం చెల్లించక తప్పదని మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, గత ఎన్నికలలో వీరికి ఎదురైన ఓటమినుండి పాఠాలు నేర్చుకోని పరిస్థితిలో, ఉన్మాదంలో వీరందరూ ఉన్నారు.

అధ్యక్షా, వీరి భాష, మాటలు చూస్తుంటే నాకు ఈ సందర్భంలో ఒక పురాణ కథ చెప్పాలని అనిపిస్తుంది. నిజంగా పురాణ కథ చెప్పాలని అనిపిస్తుంది. ఆ మాటలేంటి? ప్రజాసంక్షేమ పథకాలైన ఆరోగ్యశ్రీ, 5 లక్షలమందికి ఆపరేషన్స్ చేయించిన ఆరోగ్యశ్రీ, పేదలకు ఉచిత విద్యుత్‌వంటి పథకాలగురించి చెబుతుంటే అవి విని సహించలేని ఓర్వలేనితనం, వారిలో ఉన్న దుగ్ధ మనకు కనపడుతుంది. అందుకే వారికి సంబంధించిన చిన్న పురాణగాథను చెబుతాను. బ్రహ్మ మానసపుత్రులైన సనకుడు, సనాతనుడు, సదానందుడు, సనత్కుమారులు మానసిక అశాంతితో బాధపడుతున్నప్పుడు ఆ మానసిక అశాంతికి కారణాలు కనుగొనటానికి వారు మూడు లోకాలలో పర్యటించాలని అనుకున్నారు. మొట్టమొదట బ్రహ్మవద్దకు వెళ్లి వారి మానసిక అశాంతికి కారణం ఏమిటని అడిగితే బ్రహ్మ కారణం చెప్పలేకపోయాడు. అన్నీ ఉన్నప్పటికీ వీరికి మానసిక అశాంతి ఎందుకని అనుకుంటారు. అదేవిధంగా ఆ నలుగురు వైకుంఠానికి వెళ్లి విష్ణుమూర్తిని అడిగారు. మనకు ఈ నలుగురితోనే ప్రమాదం. వారు కూడా వీరి మానసిక అశాంతికి కారణం ఏమిటో తెలుసుకోలేకపోయారు. కాని కైలాసంలో ఉండే శివుడు మాత్రమే గ్రహించగలిగారు. వీరి మానసిక అశాంతికి కారణం గ్రహించి అప్పుడు చెప్పారు.

మ.3.20

వీళ్ల మానసిక అశాంతికి కారణాలు గ్రహించగలిగిన శివుడు త్రిమూర్తులైనటువంటి బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులను వాళ్ల స్థానాల నుంచి దించి ముల్లోకాలను ఏలాలన్న దురాశ, దుగ్ధ వాళ్ల యొక్క మానసిక అశాంతికి కారణమని భావించి ఒక ముని రూపంలో వాళ్లకు ఎదురుపడి నాయనలారా, మీ మానసిక అశాంతి పోవాలంటే మీరు భూలోకానికి వెళ్లి అక్కడుండండి. మీకు మానసిక శాంతి లభిస్తుందని చెబితే వాళ్లందరూ కలిసి ఈ నాడు భూలోకంలో మనుషులుగా పుట్టి ఈ మాదిరిగా, తెలుగుదేశం వాళ్లలాగా తయారయ్యారు.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుండి అవాంతరం)

ఈ సనకుడు, సనందనుడు, సనాతనుడు, సనత్కుమారుడు తెలుగుదేశం పార్టీ ఎమ్మెల్యేలుగా పుట్టి నిరంతరం అశాంతి, అసంతృప్తి, అక్కసు, ఆక్రోశం, ఈర్ష, ఓర్వలేనితనంతో బ్రతుకుతున్నారు సార్ వీళ్లు .....

మిస్టర్‌స్పీకర్ఃప్లీజ్ కంక్లూడ్ .....

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డిఃసృష్టి, స్థితి, లయకారకులైన బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు కూడా వారిని సంతోషపరచలేరని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంత ప్రజా సంక్షేమ బడ్జెట్‌ను ఒక లక్షా పదమూడు వేల కోట్ల రూపాయల సంక్షేమ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టడం చూసి దాన్ని ఓర్చుకోలేక, సంతోషపడలేకపోతున్నారు. మహిళలకు పావలా వడ్డీ ఋణాలు, విద్యార్థులకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్, ఎయిడ్స్ వ్యాధిగ్రస్థులకు పెన్షన్, వృద్ధులకు, వితంతువులకు, వికలాంగులకు, అనాథలకు, దిక్కులేనివారందరికి పింఛన్లు ఇచ్చే పథకాలతో ఈ సమాజంలోని

అన్ని వర్గాల వారికి పేదలకు, రైతులకు వరాలిచ్చారు. మాన్యశ్రీ ముఖ్యమంత్రి డా.కె.రోశయ్య గారిని చూస్తే నాకు క్రిస్మస్‌నాడు వచ్చి అడిగినవారికి, అడగనివారికి వరాలిచ్చే, బహుమానాలిచ్చే క్రిస్మస్ తాత శాంతాక్లాజ్ నాకు గుర్తుకు వస్తున్నారు. శాసన సభ నియోజకవర్గాల అభివృద్ధికోసం .....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుడు శ్రీ ధూళిపాళ్ల నరేంద్రకుమార్ నుండి సభకు అంతరాయం)

అది కూడా చెబుతాను ..... ఎమ్మెల్యేలకు కోటి రూపాయల చొప్పున నిధులు మంజూరు చేసిన ముఖ్యమంత్రిగారికి ఈ సభాముఖంగా సభ మొత్తం తరఫున నేను కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ ఎమ్మెల్యేలకు నిధులు ప్రకటించిన సందర్భంగా కొన్ని ప్రతిపక్షాలు ..... ఎవరో ఎందుకులేండి సార్, మన తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లే ..... చేసిన వ్యాఖ్యల్ని విన్నప్పుడు నాకు ఒకటే మాట గుర్తుకు వస్తుంది. బహుశ గతంలో వాళ్లు మచ్చికలకు, బేరాలకు అలవాటుపడి ఇతరులను కూడా అదే విధంగా భావించే పరిస్థితి వాళ్లకు వుంటుంది.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

సుదీర్ఘ రాజకీయ అనుభవం కల్గివున్న రాజకీయ కురవృద్ధుడైన శ్రీ రోశయ్య గారు ఎమ్మెల్యేలను మంచిచేసుకుంటారే తప్ప మచ్చిక చేసుకోరని మాత్రం నేను తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్లీజ్ కంక్లూడ్. We are running short of time.

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి : సార్, అయిపోనొచ్చింది. ఒక ఐదునిమిషాల టైమ్ సరిపోతుంది.

మచ్చికలు, మచ్చుకలు లాంటి అలవాట్లు తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ల సొంతమని తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌పై ప్రతిపక్షాలు అరిగిపోయిన గ్రామ్‌ఫోన్‌రికార్డు మాదిరి, పాడిందే పాడరా పాచిపండ్ల దాసరి అనే మాదిరి తుప్పు పట్టిన విమర్శలు చేస్తున్నారని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వివిధ సంక్షేమ పథకాలు, ముఖ్యంగా సాగునీటి రంగానికి, విద్య, వైద్య మరియు ఆరోగ్య రంగాలకు చేసిన కేటాయింపులు చూస్తే, ఈ బడ్జెట్ బొంత కోడిపెట్ట గుడ్డులాంటిది. బొంత కోడిపెట్ట గుడ్డు తింటే పౌష్టికమైన పదార్థాలన్నీ మనకు లభిస్తాయి. అలాంటి బొంత కోడిపెట్ట గుడ్డులాంటి బడ్జెట్ మీద ఈకెలు పీకే పని చేస్తున్నారు సార్ వీళ్లు. ఇంత మంచి బలపర్థకమైన బొంత కోడిపెట్ట గుడ్డు లాంటి ఈ బడ్జెట్‌పై వాళ్లు ఈకెలు పీకే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను.

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ప్రతిపక్షాల విమర్శలు ఇలాగే వుంటాయి. ఎందుకంటే, జలయజ్ఞం పేరు చెప్పగానే మయసభ - మడుగు అన్నారు సార్ వీళ్లు. మయసభ - మడుగు కాదుసార్. వాళ్లవి ఇంకుడు గుంతలు .....

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్లీజ్ కంక్లూడ్. We are running short of time.

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి : సార్, గతంలోని అద్భుతమైన చిత్రం మాయాబజార్‌ను రంగుల్లో తీసారు. ఈ రంగుల్లో వచ్చిన మాయాబజార్ చిత్రం ప్రజలందరిని అలరిస్తోంది. అయితే దీనికన్నా ముందు తెలుగుదేశం

పార్టీ ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నారా చంద్రబాబునాయుడు గారి దర్శకత్వాన అప్పు చేసి పప్పు కూడు సినిమా తీసారు సార్, రంగుల్లో. తొమ్మిదేళ్లు ఆడి పోయిందది. అప్పు చేసి పప్పు కూడు ఎలా తినవచ్చో, మన వాళ్లకు ఏ విధంగా దోచిపెట్టవచ్చో, జనం కొంపలు ఎలా కొల్లేరులా చేయవచ్చో చూపించారు. ఈ ప్రభుత్వం అప్పుల్లో కూరుకుపోయిందని చెప్పేవాళ్లకు ఇంతకన్నా చెప్పేది ఏమి లేదు.

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

సార్, మంచి పనులు చేసేదానికి డిగ్రీలు, డిప్లొమోలు, డాక్టరేట్‌లు అవసరం లేదు. గుప్పెడు మంచి మనసుంటే చాలు. పిడికెడు దయార్ద్ర హృదయం వుంటే చాలు. పేదల బాధలు కరుణతో చూడగలిగే రెండు కళ్లుంటే చాలు. వాళ్ల ఆర్థనాదాలు వినేటటువంటి చెవులుంటే చాలు. ఆ లక్షణాలన్నీ కూడ పుష్కలంగా వున్న మానవీయ, మాననీయ నాయకుడు డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు. ఆయనకు మిత్రుడిగా, సహచరుడిగా అవే లక్షణాలు పుణికి పుచ్చుకున్న వ్యక్తి శ్రీ రోశయ్య గారు. ప్రజాసంక్షేమ, ఆర్థిక, ప్రణాళిక మొదలైనవి పరమావధిగా భావించి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టిన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ రోశయ్య గారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్.

మ.3.30

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు: అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం అవకాశం ఇవ్వండి సర్.

MR. SPEAKER: TDP is going to conclude, అప్పుడు మాట్లాడండి. We are running short of time. Rosaiah garu is going to start his reply at 4.00 pm. We have only half an hour time. Please take your seat. కన్‌క్లూడ్‌చేసేటప్పుడు మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు: బి.ఎ.సి.లో మనం ఏమి మాట్లాడుకున్నాము, మీరేమి ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చారనేదానిపై ఒక క్లారిఫికేషన్ కావాలి సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్: దానిగురించి తరువాత మాట్లాడుకుందాం, మీరు కూర్చోండి. You are a senior Member. We are running short of time. Out of the way, Government agreed to have Budget discussion. We cannot go and discuss it like this. Your Party is going to conclude. Whoever wants to talk let them talk at that time. Yes, Rangareddy garu.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్‌పైన మాట్లాడటానికి అవకాశం లేకుండా పోతుందని అనుకున్నాము. మాయొక్క విజ్ఞప్తిని మీరు మన్నించి, గవర్నమెంట్‌ను ఒప్పించి దీనిపై మాట్లాడటానికి నాకు అవకాశం కల్పించిన మిమ్మల్ని అభినందిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: నేనేమి ఒప్పించలేదు, వారే ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: ఇంత భారీ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టిన మన ముఖ్యమంత్రిగారి ధైర్యాన్ని మెచ్చుకోవాలి. ఎందుకంటే ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితుల్లో ఇంత పెద్ద బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టటం ఎట్లా సాధ్యం అవుతుందని చాలామంది ఆశ్చర్యపోతున్నారు. దీనిపై వారే ప్రజలకు, హౌస్‌కు సమాధానం చెప్పుకోవాలి. మనందరం ప్రజలతో ఎన్నికై ఇక్కడకు వచ్చాము. బడ్జెట్ శాస్త్రీయమైన పద్ధతిలో ఉండాలి. మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు ఉపయోగపడే పద్ధతిలో ఉండాలి. మనకు వస్తున్న రెవెన్యూ ఎంత, ఏయే రంగాలకు ఖర్చుపెట్టాలి, దేనికి ఎంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి అనేది దృష్టిలో పెట్టుకుని శాస్త్రీయంగా, వాస్తవానికి దగ్గరగా ఉండేట్లు చూస్తూ మనకు వచ్చే ఆదాయం, ఖర్చు ఏమిటనేది చూసుకుని బడ్జెట్ ప్రవేశపెడితే రాష్ట్రానికి మేలుజరుగుతుంది. ప్రజలకు మేలు జరుగుతుంది, సమాజానికి మేలు జరుగుతుంది, ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు రావటానికి అవకాశం ఉంది. ఆరకంగా కాకుండా, భారీ బడ్జెట్, బడ్జెట్ ఏమో బారెడంత ఖర్చు ఏమో మూరెడంత అన్నట్లు తయారవుతున్నది. ఇది కొన్ని సంవత్సరాలనుండి ఉన్న పరిస్థితి. గొప్పలకుపోయి ఆ రకంగా పెట్టటంవలన ఉపయోగం లేదు.

ఈ మధ్య కాలంలో మా ఊరిలో రాజయ్య అనే ఒక రైతు ఉన్నాడు. ఆయన కొడుకు పేరు ఆశయ్య. బిడ్డా, ఎట్లా వ్యవసాయం చేస్తావు, నీకు వ్యవసాయ పెట్టుబడులు లేవు, ఎడ్లు సరిగాలేవని రాజయ్య కొడుకుని అడిగాడు. ఆశాజీవి ఆశయ్య తండ్రికి ఏమి చెప్పాడంటే, అయ్యా, బ్యాంక్‌వారు క్రాప్‌లోన్ క్రింద ఇస్తామన్న అప్పు ఇస్తే, భరణంక్రింద అత్తగారు నాకు ఇస్తానన్న ఒక ఎద్దు పంపితే, మన దొడ్లో మూలన పండుకున్న ఎద్దు లేస్తే, జలయజ్ఞం మరియు మేఘమథనంతో నీరు వస్తే, నేను అరక కట్టి, పొలందున్ని నిన్ను బ్రతికిస్తా, నేను బ్రతుకుతాను అన్నాడట. మీరు తయారుచేసిన బడ్జెట్ ఆవిధంగా ఉన్నది. అది వస్తే, ఇది లేస్తే, వారిస్తే, వారు అప్పిస్తే, కేంద్రం ఇస్తే, వీరు త్రాగి డబ్బులు కడితే చేస్తామన్నట్లుగా ఉన్నది.

రూ.1,13,675 కోట్లతో మీరు బడ్జెట్‌ను తయారుచేసేప్పుడు గతంలో తయారుచేసిన బడ్జెటను కూడా మీరు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. 2009-10 రివైజ్డ్ బడ్జెట్‌కంటే రూ.14,000 కోట్ల పెంపుదలను మీరు చూపారు. ఇట్లా బడ్జెట్‌లో పెట్టటం, రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్ తీసుకురావటం అనేది ఆనవాయితీగా వస్తోంది. 2009-10లో ప్రణాళికా బడ్జెట్‌ను రూ.40,184 కోట్లుగా చూపించి రూ.36,496 మాత్రమే ఖర్చుపెట్టారు. అంటే సుమారు రూ.4,000 కోట్లు మాయంచేశారు. అదేవిధంగా 2008-09లో 10% రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్‌లో కోత పెట్టారు. రెవెన్యూ ఆదాయ వ్యయాలలో రూ.3,540 కోట్లు మిగులు, రూ.12,000 ద్రవ్యలోటు చూపారు. ఒకవైపు మీరు ద్రవ్యలోటు చూపిస్తూనే భారీ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టి మీరు ప్రజలను ఎంతకాలం మభ్యపెడతారు? ఎంతకాలం మోసం చేస్తారు? ఇది శాస్త్రీయమా? అశాస్త్రీయంగా తయారుచేసి గొప్ప బడ్జెట్‌అని చెప్పుకుంటున్నారు. వాపు, బలుపు తప్ప బలం కాదు.

ఈరోజు మీరు చూపించిన అప్పులు, వడ్డీల ప్రకారం 2011 మార్చ్‌నాటికి రాష్ట్రప్రభుత్వ అప్పులు రూ.1,22,830 కోట్లు అవుతుందని మీరే చెబుతున్నారు. ఇప్పటికీ సంవత్సరానికి రూ.10,000 కోట్లు వడ్డీక్రింద చెల్లిస్తున్నారు. మనం తీసుకువచ్చిన అప్పులవలన ప్రతి మనిషిపై సగటున రూ.14,000 భారంపడుతుంది. అంటే ఈ రాష్ట్రంలో పుట్టిన ప్రతి మనిషిపైన రూ.14,000 అప్పు తీసుకోవటం జరిగింది. అప్పులమీద అప్పులు, పన్నులమీద పన్నులువేసి ఎంతకాలం వ్యవస్థను నడిపించగలమో ఆలోచించుకోవాలి. మీరు చేసేటువంటి ఈ పనులవల్ల రాబోయే కాలంలో అధికారంలోకి వచ్చినవారు తిట్టిన తిట్టు తిట్టకుండా ఉండే పరిస్థితి వస్తుంది. వారికి ఇంకేమి మిగలదు. ప్రణాళికలమీద ఖర్చుపెట్టటానికి, తెచ్చిన అప్పులకు వడ్డీకి, మన జీతభత్యాలకు, ఉద్యోగుల జీతభత్యాలకు సరిపోతుంది తప్ప ఏమీ డెవలప్‌చేసే పరిస్థితి లేకుండాపోతుంది. ఈ వాస్తవాన్ని గమనించాలి.

ఈనాడు ప్రపంచబ్యాంక్‌వద్ద అప్పు తెచ్చిన ఏ దేశం ముందుకుపోలేదు. ప్రపంచబ్యాంక్‌వద్ద వడ్డీరేటులతో కూడిన అప్పులు తీసుకువచ్చిన దేశాలన్నీ దివాళా తీశాయి. రూ.3,700 కోట్లు వడ్డీరేటులతో కూడిన అప్పులు తీసుకువచ్చారు. మునిసిపాలిటీలమీద పన్నులు, సాగునీరు, త్రాగునీరులమీద పన్ను, అంతేకాకుండా యూజర్ ఛార్జీలు పెంచాలనే ఆలోచన చేస్తున్నారు. ఆ వడ్డీరేటులతో కూడిన అప్పులు మన రాష్ట్ర అభివృద్ధికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడవు. దీని విషయంలో పునరాలోచించాలి.

జనాభా పెరుగుతోంది, ఆదాయం తగ్గుతోంది. మన దేశంనుండి కొన్ని ఉత్పత్తులను ఇంతకుముందు ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయగలిగాము. మన దురదృష్టం ఏమంటే ఈనాడు ఆ ఎక్స్‌పోర్ట్‌చేసే ఉత్పత్తులన్నీ 19% నుండి 5%కు పడిపోయాయి. ఒకప్పుడు 2 లక్షల 4 టన్నులు ఎక్స్‌పోర్ట్‌చేసే ఆహారధాన్యాలు నేడు 4 లక్షల టన్నులకు పడిపోయాయి. గోధుమలు, పంచదార మొదలైనవన్నీ విదేశాలనుండి దిగుమతి చేసుకోవలసిన ఖర్మ మనకు పట్టింది. ఆహారధాన్యాలకు అన్నపూర్ణగా పిలవబడ్డ రాష్ట్రం మన రాష్ట్రం. అటువంటి రాష్ట్రంనుండి ఎగుమతులు చేసే పరిస్థితులుపోయి దిగుమతులు చేసుకునే పరిస్థితి దాపురిస్తోంది.

ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో 85 లక్షల ఎకరాల భూముల్లో ఏ పంట పండించకుండా బీడు భూమిగా ఉన్న పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాము. పంట పండించుకోవటానికి వీలుగా, సారవంతంగా ఉన్న 85 లక్షల ఎకరాల భూమి నీటి సౌకర్యం, కరెంట్ సౌకర్యాలు లేనందువల్ల బీడుగా ఉంచుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తోంది.

ఈనాడు నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరుగుతున్నాయంటే, విదేశాలనుండి ఉత్పత్తులను దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము కాబట్టే వస్తుధర, పంచదార ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. ఈనాడు

చెరుకు ఉత్పత్తి కూడా తగ్గిపోతున్నది. చెరుకు రైతులు ఈనాడు ఆందోళన చెందుతున్నారు. వారికి కావలసిన రాయితీలు ఇవ్వాలి. చెరుకును ఏవిధంగా ఉత్పత్తిచేయాలి, సరిపడా పంచదారను మన రాష్ట్రంలోనే ఏవిధంగా ఉత్పత్తి చేసుకోవాలనే ఆలోచన లేకపోవటంవల్లనే దిగుమతులకు ఆస్కారం ఏర్పడి పంచదారను కొనలేని పరిస్థితి వస్తోన్నది.

జలయజ్ఞంగురించి ఏమైనా అంటే పెద్దలకు కోపం వస్తోంది. రూ.50,000 కోట్లు జలయజ్ఞం మీద ఖర్చుపెట్టాము. సుమారు 350 మండలాలు ప్రతి సంవత్సరం కరువుబారిన పడుతున్నాయి. ఈ 350 మండలాలు కరువుబారినపడకుండా అక్కడ ప్రాజెక్ట్‌లుకట్టి, నీరందించి అని అభివృద్ధి చేయటానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయటంలేదో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది.

2010-11లో మీరు జలయజ్ఞానికి కేటాయించినది రూ.15,011 కోట్లు. ఇందులో జలయజ్ఞం ప్రాజెక్ట్‌లకు ఖర్చుపెట్టింది రూ.12,500 కోట్లు. 2009-10లో కేటాయించినది రూ.17,811 కోట్లు, ఖర్చుపెట్టినది రూ.8,000 కోట్లు. మొత్తం ఖర్చుపెట్టటంలేదు. అదేవిధంగా కాంట్రాక్టర్స్‌కు ఇవ్వవలసిన బకాయిలు రూ.5,600 కోట్లు. భూసేకరణకు రూ.7,000 కోట్లు ఇవ్వాలి. ఇవన్నీపోను రూ.5,500 కోట్లు మాత్రమే మిగులుతాయి. ఈ రూ.5,500 కోట్లతో ఎన్ని ప్రాజెక్ట్‌లు కడతారు, ఎంత నీరందిస్తారు? ఇదే పద్ధతిలో మీరు ప్రాజెక్ట్‌ల నిర్మాణంచేస్తే మీరు పెద్దమనిషి అయ్యేదాకా ఒక్క ప్రాజెక్ట్ కూడా పూర్తవ్వదు. మేము మొదటినుండి చెబుతున్నాము. ఎక్కడైతే ప్రజలు ఇబ్బందులుపడుతున్నారో అటువంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు సాగునీరు, త్రాగునీరు ఇచ్చేవిధంగా ఈ ప్రభుత్వం అటువంటిచోట్ల ఈ ప్రాజెక్ట్‌లు టేకప్ చేయాలి.

మ.3.40

అవి పూర్తయిన తర్వాత మిగతా ప్రాజెక్టులు తీసుకోమంటే, ఒకేసారి కోటి ఎకరాలకు నీళ్లిస్తాం, లక్ష కోట్లు ఖర్చు పెడతామని చెప్పి ఫలహారం పంచినట్లుగా పంచి ఆ రూ. 50వేల కోట్లలో రూ. 20వేల కోట్లు అవినీతిమయమైతే మిగతా రూ. 30వేల కోట్లను ఖర్చు చేయడంతో ఏ ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తి కాని పరిస్థితి వుంది. ఈరోజు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఆధునీకరణ పనులున్నాయి. ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి అప్పు తీసుకొస్తామంటున్నారు. ప్రపంచబ్యాంకు అప్పు ఎప్పుడు ఇస్తుంది? రేపు ఇస్తుందని చెబుతున్నారు. ఆ ప్రాజెక్టు పనులను ఇంతవరకూ మొదలుపెట్టలేదు. పులిచింతల ప్రాజెక్టు గానీ, ఎయంఆర్ ప్రాజెక్టు గానీ ఈ ప్రాజెక్టులకు మీరు ఈ రకంగా ఖర్చు పెట్టకపోవడం వల్ల ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తిగాక జలయజ్ఞం చేసుకోవడానికి కాదు గానీ, యజ్ఞం చేసుకోవడానికి మాత్రమే పనికి వస్తుందే తప్ప నీళ్లు ఇవ్వడానికి పనికివచ్చే పరిస్థితి లేదు.

ఈరోజు మహిళల సమస్య వుంది. పావలా వడ్డీ క్రింద ఈరోజు మహిళలకు రూ. 800 కోట్లు అవసరం ఉంటే మీరు కేవలం రూ. 200 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. అదే విధంగా సగం భాగం ఉన్నటువంటి మహిళలకు సంబంధించిన సంక్షేమ కార్యక్రమాల విషయంలో ఈరోజు మీరు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. నిరుద్యోగులకు నిరుద్యోగ భృతి ఇస్తామన్నారు. నిరుద్యోగ భృతి అలా పెట్టండి , ఖాళీగా వున్న పోస్టులను భర్తీ చేసే పరిస్థితి లేదు. యస్ఇజడ్ ల పేరుతో లక్ష ఎకరాల భూమిని సేకరించి దాన్ని పారిశ్రామిక వేత్తలకు, పెట్టుబడిదారులకు అప్పజెప్పేశారు. లక్ష ఎకరాలు వారికి ఇచ్చారు కదా, లక్ష ఉద్యోగాలైనా ఇప్పించారా? లేదు. 50వేల ఉద్యోగాలనైనా నిరుద్యోగులకు ఇప్పించిన పరిస్థితి కనబడడం లేదు.

ఈరోజు యస్సీ, యస్టీలు, దళితులు, పేదవర్గాలకు కేటాయిస్తున్న నిధులలో 30, 40 శాతం నిధులను మీరు ఖర్చు పెట్టడం లేదు. వాళ్ల నిధులను వేరే వాటికి మళ్లించడం జరుగుతోంది. మైనారిటీస్‌కు సంబంధించి – రిజర్వేషన్స్ గానీ, వక్ఫ్‌బోర్డు ఆస్తులను కాపాడడంలో గానీ, అదే విధంగా సచార్ కమిటీ చేసిన సిఫారసులను అమలు చేయడంలో గానీ , రంగనాథ్‌మిశ్రా కమిటీ సిఫారసుల అమలులో గానీ మీరు విఫలమయ్యారు. ఆవిధంగా మీరు ఇంప్లిమెంటు చేయకపోవడం వల్ల ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

వైద్య రంగం విషయానికి వస్తే – ఆరోగ్యశ్రీ తో కూడా ఈనాడు చాలా మంది ప్రజలు అవస్థలు పడుతున్నారు, శాంక్షన్ చేయడం లేదు. ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులు మొత్తం నిర్వీర్యం అయిపోతున్నాయి. అక్కడ డాక్టర్లు లేరు, సిబ్బంది లేరు, మందులు లేవు. ఆరోగ్యశ్రీ వల్ల నూటికి ఒకరు మాత్రమే బాగు పడుతున్నారు, లాభం పొందుతున్నారు . మిగతా ప్రజలకు ఉపయోగపడడం లేదు. కావున ప్రజారోగ్యం, వైద్యం విషయంలో తగినటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఎంత దురదృష్టమంటే – రాష్ట్రంలో మూడు, నాలుగు మాసాల నుంచి పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమాలు జరుగుతున్నాయి, వీటి వల్ల జరిగే నష్టాలను అరికట్టడానికి ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారో గవర్నర్‌గారి ప్రసంగంలో గాని, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటులో గానీ ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు. రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన పరిస్థితులను చక్కదిద్దడానికి, ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి మాప్రభుత్వం, కేంద్రప్రభుత్వం ఈ పని చేయబోతోందని ఒక్క మాట కూడా చెప్పకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. అందుకే ఈ బడ్జెటు వాస్తవాలకు దగ్గరగా లేదు. పూర్తిగా అశాస్త్రీయంగా తయారుచేశారు. గొప్పల కొరకు తయారు చేసిందిగా వుందే తప్ప, బారెడు బడ్జెటు పెట్టి మూరెడంత ఖర్చు పెట్టడమే తప్ప, దీంట్లో ఏమాత్రం శాస్త్రీయత లేదు . ఈ వాస్తవాలను మీరు గమనించి కాస్త మంచి ఆలోచనతో, రాష్ట్ర ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా, రాష్ట్రాభివృద్ధికి దోహదపడే విధంగా, ఉన్నవాళ్లు తిట్టిపోకుండా, వచ్చే వాళ్లు తిట్టుకోకుండా ఉండే పద్ధతిలో బడ్జెటు గానీ, మీ విధానాలు గానీ వుండాలి. ఆ విధంగా ఉండకపోతే ప్రజలు మిమ్ములను క్షమించరనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను.

మ.3-50

SRI AKBARUDDIN OWAISI (CHANDRAYANAGUTTA): Sir, first of all, let me thank the Chair for giving me this opportunity.

Mr. Speaker Sir, at the outset, I would like to congratulate the Hon'ble Chief Minister Sri K. Rosaiah garu for presenting the State Budget for 2010-2011, with a record spending of Rs.1,13,660 crores.

Sir, the Chief Minister had mentioned in his budget speech that it is the 16th State Budget presented to the House by him and his first as the Chief Minister. Before I proceed further, I would like to point out several records set by Sri Rosaiah garu, as Finance Minister.

Sir, I was glancing through the Budget CD which contains data about the previous years. I found that over the last 53 years, the State has seen 18 finance Ministers and 10 of them hailed from Coastal Andhra, two from Rayalaseema and six from Telangana. Sri Rosaiah garu has broken the record of Sri Kasu Brahmananda Reddy, who had presented nine budgets, six as Finance Minister and three as Chief Minister.

Incidentally, Sri Rosaaih Garu has also performed a hat-trick by presenting the State Budget exceeding Rs.1,00,000 crore mark for the fourth time in three years. He had presented the Rs.1,00,436 crores budget for 2008-2009, Rs.1,05,144 crore Vote-on-Account Budget for 2009-2010, R.1,03,485 core full-fledged for 2009-2010, and now Rs.1,13,660 crore budget for 2010-2011. I once again compliment Sri Rosaiah garu for these records.

The actual expenditure in 2008-2009 came to Rs.80,467 crores and the revised estimate for the year 2009-2010 is Rs.99,563 crores. The actual expenditure in the current year, I think will not exceed Rs.90,000 crore. In the next financial year, the actual expenditure may cross the Rs.1,00,000 crore mark. The State would have performed better on the fiscal front but for the global melt-down that started in the second half of 2008-2009 Financial Year.

I am sure every Financé Minister does window dressing to varying extents and Sri Rosaiah garu is no exception. And, there are also some negative aspects as well as the Finance Ministers are forced to find resources for financing their

ambitious budgets. During the six year tenure of Sri Rosaiah, the State's outstanding pubic debt has soared from Rs.58,770 crore at the end of March 2004 to Rs.1,09,757 crore at the end of current financial year (as per revised estimate). The public debt is further estimated to reach Rs.1,22,830 crore by the end of March 2011.

You can imagine the increasing debt burden on every citizen of Andhra Pradesh. In fact, the per capita debut burden has almost doubled under Sri Rosaiah Garu's stewardship of the finance portfolio. The per capita debt burden crossed Rs.9,000 mark in 2007-08 and Rs.10,000 in 2008-09. The State's per capita income at current prices was Rs.35,600 in 2007-08 and Rs.40,902 in 2008-2009.

The per capita pubic debt is estimated to rise to Rs.12,000 in the current year and Rs.13,000 next year. The ever-growing state public debt and per capita debt is certainly a matter of serious concern though we do not know which of our future generations would have to repay this debt once and for all. So far as the multi-lateral financial institutions such as World Bank and Asian Development Bank are concerned, they do not resort to loan waivers as our Central Government or the State Government does.

A necessary corollary of the burgeoning debt burden is the ever-rising debt servicing or interest burden. This debt servicing liability has gone up from Rs.7, 091 crore in 2004-2005 to Rs.9, 523 crore this year. This is estimated to rise further to Rs.10,738 crore in the ensuing budget. The budgetary data, however, shows that as a percentage of total revenue expenditure, the debt servicing burden is declining. This could be due to retiring of high cost debt and going in for low cost borrowings with the fall in the interest rates in the last five years.

The Chief Minister has linked the not-so-encouraging performance of the State of Economy as well as the State finances to four key factors, namely, 1) effects of global economic melt-down, 2) the unprecedented drought, 3) equally

unprecedented floods and 4) the ongoing agitation for and against separate Telangana State over the last three months. To what extent each of these factors has impacted the economy and state finances is difficult to say but if the political uncertainty and explosive law and order situation continues for some more time, this may cause irreparable damage to the economy and state finances.

At this juncture, I may recall what the first Finance Minister of Andhra Pradesh, Sri Bezwada Gopala Reddy had done. I quote from this Budget Speech in AP Legislative Assembly on 3rd of July 1957. "I want to make my budget speech in a very unconventional way this year. I want to present the financial position of the state and also that of Telangana separately and watch the reactions of the House, the press and the country. I may straightaway announce that there are no taxation proposals in my budget speech just now. After watching the reactions and after listening to the suggestions from various sections of the House, something positive must be done to improve our financial position." . But Sir, I do not know as to how the Members reacted at that time.

Sir, I think that the Telangana issue has kept cropping up over the decades because the successive governments and the successive Chief Ministers and Finance Ministers not only failed to do justice but also could not appear to be doing justice to the backward Telangana region which has large sections of its population living in abject poverty, rampant illiteracy and widespread disease and squalor. Neither the four Chief Ministers from Telangana – Sri PV Narasimha Rao, Sri Jalagam Vengala Rao, Dr. Channa Reddy and Sri T Anjaiah, nor the six Finance Ministers from the region, made any extra efforts for Telangana region.

There is no point blaming the ten Chief Ministers and twelve Finance Ministers from Coastal Andhra and Rayalaseema Regions. The present incumbent Sri K Rosaiah has been in power for hardly six months and we will have to wait a little more time before sitting on judgement over his contribution to set right the cumulative wrongs done to Telangana.

I would like to point also that the record of the two Telugu Desam Chief Ministers Sri NT Rama Rao and Sri Chandrababu Naidu, has not been of any help. In fact, NTR had stirred up the hornet's nest through some sweeping actions like reduction of retirement age of Government Employees to 55 years, dispensing with traditional village officers system and more importantly, abolition of the Regional Development Boards, soon after coming to power in 1983. His Government was forced to issue the now famous GO 610 in 1985 but it was never implemented in letter and spirit.

After the abolition of Regional Boards for the three regions, the TDP Government had dispensed with the practice of making plan allocations and maintenance of accounts region-wise. There was virtually no authority, statutory or otherwise, to see whether the Six Point Formula was being followed in letter and spirit in terms of allocations for balanced regional development in the absence of Regional Development Boards.

In 1990, Dr. Channa Reddy promised to revive the Regional Boards but he could not do so as his tenure ended abruptly. Subsequently, Dr. Rajasekahar Reddy revived the Regional Boards and formed four such Boards, one each for Telangana, Rayalaseema, North Coastal Andhra and South Coastal Andhra. It is another matter that these Regional Boards remained non-functional since they lacked finances and financial powers.

Just like the grants for backward districts, the Chief Minister would do well to earmark and show the plan and non-plan allocations region-wise from the ensuing financial year, as a confidence building measure. And, instead of nominating sitting legislators or political leaders to these Boards, I request the Chief Minister to consider appointing prominent economists as Chairmen and leading experts and political leaders as Members. The Regional Boards must have all the functions and powers similar to those of the State Planning Boards. It

would also go a long way if the State Government seeks and obtains a special package for all backward areas, including Telangana, in the State.

No one knows the fate of GO 610, Girglani Commission Report and the Legislature Committee appointed on GO 610 in the previous Assembly. I do not know whether the Legislature Committee headed by my colleague Sri Uttam Kumar Reddy submitted its report to the then Speaker or the State Government. Also, I do not know what has happened to the Government's follow up action on GO 610. Though 17,000 odd employees were reportedly identified in various departments as non-locals working in violation of Six Point Formula and Presidential Order, not much headway has been made in repatriating them to their parent regions.

Most of the employees who have been issued orders for repatriation to their native places have approached the Administrative Tribunal or the High Court and obtained stay orders. The Supreme Court had also declared Hyderabad a Free Zone so far as some police appointments were concerned. The Hon'ble Chief Minister, Sri K. Rosaiah, had called an All Party Meeting and assured that the Government would file an appeal in the Supreme Court against its order.

Sir, through you, I would like to know the status of the appeal in the Apex Court and whether the earlier order has been suspended or not.

Coming to the State finances, I have seen reports that the Hon'ble Chief Minister expressed happiness over the Thirteenth Finance Commission Report as Andhra Pradesh is likely to get Rs.1,00,616 crores as State's share in Central Taxes and a sum of Rs.13,802 crore as grants in aid for the next five year period , i.e., 2010-2015, as against the actual receipts of Rs.57,000 crore during the 12th Finance Commission Report period (2005-2010). He hopes that it would result in further economic development of the State. He also noted that the divisible pool of the Central Taxes has been increased from 30.5% to 32%.

While the divisible pool of central Taxes has been increased, it is also a fact that the State's share in the divisible pool has been reduced by the Thirteenth Finance Commission. As against the earlier share of 7.36% in sharable taxes, the State's share has been reduced to 6.93%. Also, the State's share in Service Tax has been reduced from 7.45% to earlier to 7.04% now.

The Chief Minister has assumed share of Central Taxes to be around Rs.14,506 crore in his budget receipts for 2010-2011 but the Union Budget presented by Sri Pranab Mukherjee shows that State's share to be around Rs.14,251 crore. The Union Budget shows higher outflow to the State towards Corporation Tax, Wealth Tax and Customs than what has been assumed by the Chief Minister. On the other hand, the Union Budget projects lower outflow to the State towards Income Tax, Union Excise Duty and the Service Tax.

It is hard to appreciate the logic of the Chief Minister that although the share of Andhra Pradesh in the Central Taxes has been marginally reduced from 7.3% to 6.9%, the impact of the same has been neutralized by the enhancement of the divisible pool of the Central Taxes from 30.5% to 32%. I feel that if the State's share of Central Taxes had been retained at earlier levels, Andhra Pradesh would have got more funds from the Central Government.

The Chief Minister has pointed out the adverse impact on the State due to the severe drought and the unprecedented floods in the State during the current financial year. As many as 1,068 mandals are declared as drought affected. There is considerable loss of food grains production due to drought. The overall loss due to drought has been reckoned to be Rs. 9,053 crore. The severe floods in five districts have caused losses estimated at Rs.12,825 crore. The total damage or loss due to floods and drought is estimated at Rs.21,878 crores.

Two Central teams had visited the State during October and November, 2009 to assess the impact of drought and floods and the State government had submitted detailed memorandum seeking massive Central financial assistance.

The Chief Minister himself has visited New Delhi and met Prime Minister Dr. Manmohan Singh for early release of Central Assistance, apart from immediate relief of Rs.1,000 crores announced by the Prime Minister and the UPA Chairperson Smt. Sonia Gandhi when they visited the flood affected areas in October 2009. Will the Hon'ble Chief Minister brief the House on the quantum of Central Assistance promised and actually released to the State so far?

The Chief Minister has pointed out that the foodgrains production in the State had touched a record of 204 lakh tones in 2008-09 but has declined by 40 lakh tones due to drought and floods in the current year. This year's food grains production is thus, greater than the State average for several years and there is, thus, no reason for the unprecedented rise in the prices of foodgrains in the market. The steps taken by the State Government to check the soaring prices of all essential commodities so far have failed. The result is that the common man – aam aadmi, about whom the UPA Chairperson Smt. Sonia Gandhi is so much concerned is left to face the brunt of the galloping inflation.

There are various other issues pertaining to the public distribution system and weeding out alleged bogus ration cards, delays in the release of old aged, widow and disabled pensions, scholarships and fees reimbursement for students, tardy progress of Indiramma Housing Scheme, Scheduled Caste, Scheduled Tribe, Backward Classes and Women and Child Welfare, School and Higher Education, Medical and Healthcare, Power, Infrastructure, rural and Urban Development, Police Administration, Law and Order etc.

Sir, on behalf of my party, I thank the Chief Minister for raising the allocation for minorities welfare in the next year's Budget to Rs.237crore. Though our party ideally likes the Government to raise the outlay for minorities welfare to Rs.1,000 crore a year, we do appreciate the efforts of the Chief Minister to increase the allocations for this purpose despite the financial constraints that the State Government is facing now. But, we would like to have assurance from the

Chief Minister that the outlay for minorities welfare will be stepped up substantially in the subsequent years.

Once again, I would like to remind Sri Rosaiah to ensure that all the works promised under the Old City package announced by the then Chief Minister Dr. YS Rajasekahar Reddy in 2006 with a massive outlay or Rs.2,025 crore are taken up and completed as early as possible. The package was originally to be completed within three years but progress has been tardy due to non-release of funds to the civic agencies involved in its implementation, namely, Greater Hyderabad Municipal Corporation, Hyderabad Metropolitan Development Authority, Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage Board and Quli Qutub Shah Urban Development Authority

While the work is being started on the scheme to bring Godavari waters to the city through Pranahita-Chevella Project, there is urgent need to initiate the work on Krishna Water Supply Project Phase-III immediately so as to save the twin cities of Hyderabad-Secunderabad from experiencing severe water shortage in the next couple of years. The work on Outer Ring Road Project also needs to be expedited. So far as Hyderabad Metro Rail Project is concerned, it is not clear when the work will take off as the tendering process is likely to take some more time. The projects for cleaning up the Musi river and the Hussainsagar lake exist only on paper with no progress on the ground.

Before the commencement of the Budget Session, the State Government has hiked the motor vehicle taxes, value-added tax and state excise levies through promulgation of an Ordinance and issue of government orders. Moreover, the APSRTC has enhanced the bus fares steeply. All these pre-budget levies and hikes have added to the burden of the common man. There are apprehensions that power tariffs for the commercial and domestic consumers will be increased from the ensuing financial year.

ప్రా.4.00

جناب اکبرالدین اویسی: صاحب! ریاست کے 15 اضلاع میں اردو کو دوسری سرکاری زبان کا موقف دیا گیا ہے، لیکن اس سلسلہ میں ایک Monitoring Body and Authority بنانے کے لئے کہا گیا ہے، جس کے ذریعہ اس بات کو یقینی بنایا جائے کہ اردو کے ساتھ انصاف کیا جا رہا ہے، کیونکہ وہاں پر Translators بھی نہیں ہیں، لیکن آج تک بھی حکومت نے اس پر سنجیدگی سے غور نہیں کیا ہے۔

Sir, about Wakf Board – I have been mentioning about it. So many properties have been getting in crores of rupees. Wakf Board does not have a Chairman. Three Members' posts are vacant. Repeated requests have been made to the Government for appointment of Wakf Board Chairman. Wakf Board Chairman had resigned. He is residing in Bangalore. All the files numbering 200 every week-end go to Bangalore to get his signature and again come back. According to the Wakf Act, if a Chairman resigns, he has to act upon till a new Chairman takes charge. I hope the Government will take serious note of it and appoint a new Chairman to Wakf Board and save the Wakf Board property.

As far as Minority Commission is concerned, it needs to be re-constituted. I hope the Government would make a note of this and re-constitute the Minority Commission.

About Urdu Academy – Urdu Academy has no role to play in functioning and monitoring of Urdu Medium Schools and Colleges and in implementing Urdu as Second Official Language. Urdu Academy has also no role to play in supply of nationalized text books and material free of cost. During the last three sessions, we have been requesting and demanding. I remember the great leader Dr. Y.S. Rajasekhar Reddy. In the last session before Aircraft Crash, he was sitting here. I had raised a question about 15 Point Programme. We had a detailed discussion. He was kind enough. He asked me papers to be given to him. He looked into them. He rose and gave an assurance in this House that the 15 Point Programme would be implemented in Andhra Pradesh, but as yet it has not been implemented. I would like to know from the Hon'ble Chief Minister as to when the 15 Point Programme would be implemented.

The Sachar Committee recommendation has also not been implemented in the State of Andhra Pradesh. When are you going to implement?

The Ranganath Commission Report has come and West Bengal Government has taken an initiative and implemented it by giving 10 per cent reservation to Muslims.

جناب اکبرالدین اویسی: صاحب! مسلمانوں کو چار فیصد تحفظات دینے کی بات کی جاتی ہے، لیکن اس سلسلہ میں کیا پیش رفت ہو رہی ہے، آج تک اس کا پتہ نہیں چلتا۔

Yesterday, I happened to see a news item. We had filed an SLP and the papers which have been filed in the Supreme Court were not proper and the SLP was not admitted and it had to be returned back. This is a serious issue and the Government would have to look into it.

جناب اکبرالدین اویسی: صاحب! جب مسلمانوں کو تحفظات دینے کی بات آتی ہے، تو حکومت کی یہ سنجیدگی ہے! آخر کب تک آپ مسلمانوں کو صرف زبانی جمع خرچ کے ذریعہ بہلاتے رہیں گے؟ میں یہ صاف طور سے کہنا چاہتا ہوں۔۔۔

About 4 per cent Reservation, there was a remark made by the High Court stating that if 4 per cent Reservation is given to Muslims there would be a high rate of conversion. Conversion? Now I am forced to think – when 4 per cent is given the Courts have entertained a doubt. I am thinking – after 33 per cent is given to women – will there be a conversion of sex?

جناب اکبرالدین اویسی: صاحب! آج پارلیمنٹ اور ریاستی اسمبلیوں میں خواتین کو 33% تحفظات دینے کی بات کی جاتی ہے۔ آپ خواتین کو ضرور تحفظات دیجئے۔ لیکن آج جس حساب سے کام ہو رہا ہے، اس سے ایسا محسوس ہوتا ہے کہ ایوانوں میں مسلمانوں کی نمائندگی کو ختم کرنے کے لئے، مسلمانوں کی قیادت کو ختم کرنے کے لئے ایک منظم سازش کے ذریعہ ایک ایسا قانون لایا جا رہا ہے جس کے ذریعہ مسلمان نہیں کے برابر ہو جائیں، لیکن ہم یہ امید رکھتے ہیں کہ مسلمانوں کے ساتھ انصاف ہوگا اور مسلمانوں کو مناسب نمائندگی دی جائے گی۔

Many of my friends are mentioning about Arogyasree. I too have been mentioning before. I once again wish to mention. Arogyasree is a very good scheme. I am not saying that it should be discontinued. But my only request and demand to the Government is to ensure that Arogyasree is availed not in urban areas, but in rural areas. For example, in Hyderabad we have Gandhi Hospital, we have Osmania Hospital, we have Cancer Hospital, we have Niloufer Hospital, we have Fever Hospital. We have NIMS also. We have so many Government Hospitals. Any Arogyasree patient should avail the Arogyasree benefit only from the Government Hospital and not from any private hospital in urban areas. In rural areas there are no Hospitals. What I say is that – I am shocked when I seek and get information under the RTI Act that Rs. 1107.00 crores of rupees were availed in Arogyasree by private Corporate Hospitals. It is a very sad state. In Government Hospitals, we could avail only Rs. 132.00 crores of rupees. This is the reason why I say that Arogyasree benefit should go not to urban areas but to rural areas only.

About Power situation Sir, today, the season of examinations is going on. Everybody is studying and preparing for examinations. The power situation is very bad.

جناب اکبرالدین اویسی: صاحب! میں آپ کے ذریعہ حکومت سے درخواست کروں گا کہ وہ برقی کی سربراہی کو منظم بنائے۔ اگر power-cut ہونے والا ہے، تو آپ اس کا اعلان کیجئے کہ ایک یا دو یا تین گھنٹے برقی کی سربراہی مسدود رہے گی۔ ایسا نہ کرنے کی وجہ سے طلباء کی تعلیم پر اثر پڑ رہا ہے، اور ان کے امتحانات کی تیاری بہت خراب ہو رہی ہے۔

Sir, nothing has been mentioned about Hyderabad Metro Train Project. When is the Hyderabad Metro Train Project coming? In the Railway Budget which was presented by Ms. Mamatha Benerjee, nothing has been mentioned about this Metro Train Project.

We need a second phase of MMTS. Nothing has been said about it.

I would also like to know from the Hon'ble Chief Minister about the third phase of Krishna Water. The Pranahita – Chevella Project ie., Godavari waters is a very viable project. 16,400 acres of land will come under cultivation. This Project should be taken up immediately.

The hikes effected in the last two months are expected to bring in an additional amount of Rs. 2,000/- crore annually to the State Government and its Undertakings. The APSRTC fares have been increased steeply with effect from 7th January, 2010 to fetch an additional revenue of Rs. 550.00 crore annually to the APSRTC. The Value Added Tax was raised on certain items from 12.5 per cent to 14.5 per cent on 12th January, 2010 through the issue of a GO to bring additional revenue of Rs. 1250.00 crores annually to the Government.

The VAT on aviation Turbine Fuel was hiked from 4 per cent to 16 per cent on 27th January, 2010 to fetch additional revenue of Rs. 120.00 crore annually to the Government. Similarly, the Life Tax on four wheeler (Motor) vehicles from 9 per cent to 12 per cent and 14 per cent with effect from 2nd February,2010 through an Ordinance to yield additional revenue of Rs. 90.00 crores annually to the Government.

I don't like this sort of pre and post budget levies and hikes which are nothing but backdoor methods of bypassing the State Legislature and circumventing the procedures to shore up the finances of the Government through extra-budgetary means even while presenting the so-called tax-free budgets without stipulating any budgetary hikes on taxes and levies. This is an age-old trick of hoodwinking which must be scrupulously avoided. I hope the common man would be spared power tariff hike even if a roll back of the bus fares is not possible at this stage.

Window-dressing in the Budgets is another common ill. A.P. Budget is not free from this malady. The 2010-11 Budget estimates of State revenues such as State Excise, VAT, Motor Vehicle Taxes, Stamps and Registration fees, Mineral taxes and other cesses seem to be on the higher side, compared to actuals for 2008-09 and revised estimates for 2009-10. Moreover, the Budget papers show the revenues from the sale of lands and properties at Rs. 3,000.00 crore each in 2009-10 and 2010-11. I do not know what is the basis for this high figure. The Government, I am told, could not realize more than Rs. 80.00 crore from the sale of lands in 2009-10 so far compared to Rs. 2147.00 crore in 2008-09.

On the expenditure side, the spending on revenue account is budgeted at Rs. 87,100 crore in 2010-11 as against Rs. 75,463.00 crore in revised estimate for 2009-10. The main reason for the increase of Rs. 11,637.00 crore in the non-plan expenditure is due to implementation of the new Pay Revision for the Government employees and pensioners, which places an additional burden of Rs. 5,149.00 crore annually on the State exchequer. On the other hand, there is a slump in the plan expenditure compared to the budgeted outlay for 2009-10. The higher Plan Outlay in the 2010-11 Budget represents an increase on the revised outlay of 2009-10 while, in fact it is only slightly higher than the budgeted figure for the current year. The Budget documents, in this sense, conceal more than what they reveal. This is the *rahasyam* (secret) of budget-making.

Lastly, once again I say, Muslim Reservation is very important.

جناب اکبرالدین اویسی: صاحب! مسلمانوں کو 4% تحفظات دینے کے سلسلہ میں کیا لائحہ عمل اختیار کیا جائے، اس پر غور کرنا حکومت کی ذمہ داری ہے۔ اگر مسلمانوں کو 4% تحفظات نہیں ملیں گے تو یاد رکھ لیجئے کہ 2014 کے انتخابات میں کانگریس کو مسلمان کا ووٹ بھی نہیں ملے گا۔ مسلمانوں کو تحفظات دینا ضروری ہے، اور اسی پر کانگریس کو مسلمان کا ووٹ ملے گا۔ مسلمانوں کو تحفظات کیسے دینا ہے، کیا کرنا ہے، اس کو یقینی بنانا آپ کی ذمہ داری ہے۔ Sir, I thank you very much for this opportunity.

సా.4.10

•డా. ఎన్. జయప్రకాష్ నారాయణ్ : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బడ్జెట్ ప్రకారం రు.1,13,675 కోట్ల సంపత్సర వ్యయమైతే, ప్రతిరోజు రు. 312 కోట్లు ఖర్చు కాబోతున్నది. ప్రతిగంటా రు. 13 కోట్లు ఖర్చు కాబోతున్నది. ప్రతి నిమిషం రు. 22 లక్షలు ఖర్చు కాబోతున్నది. ప్రతి సెకండు, రాత్రి, పగలు, ఆదివారం, శనివారం, పండుగ రోజు, శెలవు రోజు ప్రతి సెకండూ రు. 38,000 ఖర్చు కాబోతున్నది. మరి ఈ బడ్జెట్ వెనకాలున్న ఫిలాసఫీ ఏమిటి? లోతుగా ఆలోచిస్తే, చరిత్రలో ప్రతి ప్రభుత్వం కూడా 200 ఏళ్ల క్రితం దాకా కేవలం దేశ రక్షణ కోసం, రెండు దేశంలో శాంతిభద్రతలు కాపాడటం కోసం, అరాచకత్వం లేకుండా ఆపడం కోసం ఖర్చుపెట్టాయి. ఆ తరువాత కాలక్రమేణా మౌలిక సదుపాయాల కోసం, సహజవనరుల అభివృద్ధి కావచ్చు, రోడ్లు కావచ్చు, మౌలిక సదుపాయాలు కావచ్చు. కానీ అధ్యక్షా, గత శతాబ్దంలో ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వాల తీరులో ఒక మౌలికమైన మార్పు వచ్చింది. అదేమంటే, ఒక బిడ్డ భవిష్యత్తు ఏ తల్లి గర్భాన పుట్టింది అన్నది నిర్ణయం చేయకూడదు. ప్రతిబిడ్డకి సమాజంలో ఎదిగే అవకాశాలు ఇవ్వడం ప్రభుత్వం ప్రధాన కర్తవ్యం అన్న ఒక మౌలికమైన నైతిక లక్ష్యం ప్రభుత్వాలను ప్రేరేపించింది. ఈవేళ ఈ బడ్జెట్‌ను పరిశీలించినప్పుడు, అధ్యక్షా, ప్రధానంగా దీన్ని ఆలంబనగా చేసుకుని నేను విశ్లేషిస్తున్నాను మీరిచ్చిన కొద్దిపాటి సమయంలో. ఒక సామెత వుంది అధ్యక్షా. Operation successful; but patient dead అని చెప్పి. డాక్టర్ గారు చాలా విజయవంతంగా ఆపరేషన్ చేసారు. అద్భుతంగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టారు, గొప్ప సాంకేతిక విజ్ఞానమున్నది, ఎంతో నైపుణ్యమున్నది. కానీ చివరికి పేషెంట్ జీవితం పోయింది. ఈవేళ అద్భుతంగా మనం వేల కోట్లు, పదుల వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నాం. పేదరికం పోవడం కోసం కనీసం 39 సంవత్సరాలుగా మాట్లాడుతున్నాం. కానీ పేదలను ఓటు బ్యాంకులుగా మార్చి పేదరికం కొనసాగేందుకు బాటలు వేస్తున్నాం. దానికి ఇటీవల 20, 25 ఏళ్లుగా వచ్చిన బడ్జెట్‌లతో పాటు ఈ బడ్జెట్ కూడా ఆ పరంపరనే కొనసాగిస్తున్నది.

ముందుగా ద్రవ్య నిర్వహణ, ఆర్థిక నిర్వహణ గురించి ఖచ్చితంగా ముఖ్యమంత్రి గారిని ప్రశంసించాలి. ఈ ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో కూడా ద్రవ్యలోటుని, అంటే ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం కంటే ఖర్చు చేసేది ఎంత ఎక్కువ అంటే.. అంటే అప్పులు ఎంత ఎక్కువ అవుతున్నాయంటే మొత్తం రాష్ట్రం ఆదాయంలో మూడు శాతానికి కుదించగలిగారు. అలాగే రెవెన్యూ సర్ప్లస్ చూపించగలుగుతున్నారు మూడు వేల ఐదు వందల నలభై ఎనిమిది కోట్ల రూపాయలు. నడుస్తున్న సంవత్సరంలో కూడా ప్రతిపాదించిన దాని కంటే ఎక్కువగా రెవిన్యూ మిగులు వున్నట్లుగా అంచనాలు రెండు వేల తొమ్మిది వందల కోట్లుగా చూపెట్టారు. అలాగే ప్రణాళికా వ్యయాన్ని పెంచుతున్నారు. ఇవన్నీ సంతోషం. కానీ దీని వెనకాలే పెట్టుబడులు తగ్గుతున్నాయి. గత సంవత్సరం కంటే వచ్చే సంవత్సరం రు. 2,000 కోట్లు పెట్టుబడులు తగ్గుతున్నాయి, క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ తగ్గుతున్నది. ఇది చాలా

• An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

ప్రమాదకరమైంది. ప్రభుత్వ వ్యయం రు. 14 వేల కోట్లు పెరుగుతుండగా, పెట్టుబడులు మాత్రం రు. 2,000 కోట్లు తగ్గుతున్నాయనంటే ఇది చాలా ప్రమాదానికి సంకేతం.

మరొకటి, వచ్చే సంవత్సరం గుర్తించవలసింది 2011, ఏప్రిల్ నుంచి జి.ఎస్.టి. జాతీయ స్థాయిలో అమల్లోకి వచ్చే అవకాశం వుంది. జి.ఎస్.టి. అంటే సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ గాని, ఇతర పరోక్ష పన్నులు గాని జాతీయ స్థాయిలోవి, మన రాష్ట్రంలో వున్న సేల్స్ ట్యాక్సుగాని, ఇతర పరోక్ష పన్నులు గాని మొత్తం కలిపేసి ఒకేసారి ఒకేచోట నుంచి వసూలు చేయడం, తరువాత వ్యాట్‌లాగానే వివిధ స్థాయిల్లో వాల్యు ఎడిషన్‌నుబట్టి వసూలు చేయడం. అప్పుడు అకస్మాత్తుగా రు. 31,000 కోట్లు వస్తున్న సేల్స్ ట్యాక్సు ఆదాయంలో నుంచి హెచ్చుతగ్గులు రావచ్చు. ప్రభుత్వాన్ని ఈ సంవత్సర కాలంలో అందుకు జాగ్రత్తగా ముందస్తు చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాం.

ఇక బడ్జెట్‌లోకి వెళితే, రు. 28,000 కోట్లు కేవలం జాతీయ స్థాయి నుంచి మనకు వస్తున్న నిధులు. అది కూడా సెంట్రల్లీ స్పాన్సర్డ్ స్కీమ్స్ కాకుండా. రు. 23 వేల కోట్ల అప్పులు, రు. 12 వేల కోట్లు తాగుడు నుంచి వచ్చే ఆదాయం. మనం ముద్దుగా పిలుచుకుంటున్న ఎక్సైజ్. ఈ మూడు కలిపితే రు. 63 వేల కోట్లు అవుతున్నాయి. అంటే అవి మినహాయిస్తే మన బడ్జెట్ రు. 50 వేల కోట్లు మాత్రమే. చాలా మందికి ఈ విషయం తెలియక మనమేదో లక్ష కోట్లు సంపాదిస్తున్నామని, ఖర్చుపెడుతున్నామని అనుకుంటున్నారు. ఈ నేపధ్యంలో పేదరికం అంతానికి బడ్జెట్ ఏ రకంగా ఉపయోగపడుతుంది. పేదరికం అంతం కావాలంటే మూడే మూడు మంత్రాలున్నాయి. ప్రతి బిడ్డకి మంచి ప్రమాణాల విద్య, ప్రతి కుటుంబానికి నిర ంతరం మంచి ఆరోగ్యం. ప్రతి యువకుడికి, యువతికి సంపద సృష్టిలో పాలుపంచుకునే నైపుణ్యం. విద్యకి ఈ బడ్జెట్‌లో కేటాయింపు కేవలం రు. 12,074 కోట్లు. గతంకంటే పెంచామని చెప్పుకుంటున్నారు. కానీ, రాష్ట్ర స్థూల ఆదాయంలో ఇది 2.8 శాతం మాత్రమే. ప్రపంచంలో మీరు ఎక్కడ చూసినా సరే.. విద్యకి కనీసం 6 శాతం జాతీయ ఆదాయంలో ఖర్చుపెడుతుండగా, మన రాష్ట్రంలో ఈవేళ కూడా ఖర్చుపెట్టేది 2.8 శాతం. ఆ విద్య కూడా పనికిరాని విద్య. నేనొక ప్రభుత్వ పాఠశాల్లో చదువుకున్నాను. ఇక్కడున్న యువ శాసనసభ్యులు చాలామంది ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో చదువుకుని వుండరు. కానీ, అనుభవం వున్నవారు చాలామంది చదువుకుని వుంటారు. ఈవేళ మనందరిలో ఏ ఒక్కళ్ల బిడ్డ కూడా ఒక ప్రభుత్వ పాఠశాల్లో చదువుకునే సాహసాన్ని చేయడం లేదు. ఆ సాహసం చేస్తే ఆ బిడ్డకి భవిష్యత్తు లేనట్టే లెక్కవుతున్నది. నిరుపేదలు కూడా, రిక్షా లాగే కార్మికులు కూడా ఆడపిల్ల, మగబిడ్డ వుంటే మగపిల్లాణ్ణి డబ్బులిచ్చి ప్రైవేటు స్కూల్లో పైసల బళ్లో చదివించి, ఆడపిల్లని ఎలాగో ఆడపిల్లే కదా అని అక్కడ ప్రభుత్వ స్కూల్లో చదివిస్తున్నారు. ఇంతకంటే దారుణం లేదు. డబ్బులు కేటాయింపు గాని, వినియోగం గాని రెండూ కూడా దారుణంగా వున్నాయి. అందుకనే కేవలం అక్షర జ్ఞానం రీత్యా చూసినా కూడా దక్షిణాదిన వున్న మిగతా మూడు రాష్ట్రాల కంటే, తమిళనాడు, కర్నాటక, కేరళ కంటే తక్కువున్నాం. పశ్చిమాన వున్న మహారాష్ట్ర, ఎక్కడో పర్వత ప్రాంతాల్లో వున్న హిమాచల్ ప్రదేశ్ కంటే కూడా తక్కువున్నాం, ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఏ రకంగా కూడా గర్వకారణం కాదు. ఎన్నో సందర్భాల్లో విద్యలో వున్న లోపాలను గురించి నేను ప్రస్తావించాను. ఏడో తరగతిలో కూడా కనీసం చదివేటువంటి శక్తి, ప్రైవేటు స్కూళ్లకు వెళ్లే పిల్లలకు కూడా గ్రామ ప్రాంతాల్లో ముప్పై నుంచి నలభై శాతం మంది పిల్లలకు చదివే శక్తి కూడా లేదు. ఏడో తరగతిలో కూడా చిన్న లెక్క చేసే శక్తి లేదు.

ఇక అధ్యక్షా, ఆరోగ్యాన్ని గురించి రు.4,183 కోట్లు. అంటే రాష్ట్ర ఆదాయంలో మొత్తం ప్రభుత్వ ఆదాయం కాదు, రాష్ట్ర గ్రాస్ డొమెస్టిక్ ప్రొడక్టులో ఇది కేవలం 0.9 శాతం మాత్రమే. ఒక్క శాతం కంటే తక్కువ.

దాన్లో కూడా వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు ఆరోగ్యశ్రీ కోసం. కేవలం 1,80,000 మందికి గాను, రోజుకి 500 మందికి ఆపరేషన్ చేయడం కోసం వెయ్యి కోట్లు ఖర్చుపెడుతుంటే, మిగతా మొత్తం ఆరోగ్యం, కుటుంబ నియంత్రణ అన్నీ కలిపి మీరు ఖర్చుబెడుతున్న డబ్బు జీతభత్యాలతో సహా 3,100 కోట్ల రూపాయలు. ఆరోగ్యశ్రీ గురించి అందరూ కూడా చాలా అద్భుతమని చెప్పుకుంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారి మాటల్లో చాలాసార్లు నేను విన్నాను. కఠోరమైన వాస్తవాలను మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అధ్యక్షా, రోజుకి 70 వేల మంది రోగులు ఈ రాష్ట్రంలో డాక్టర్ల వసతి కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. వారిలో రోజుకి 25 వేల మంది రోగులు డాక్టర్ల దగ్గరకు వెళ్లే స్తోమత లేక, దగ్గర్లో ఆసుపత్రి సౌకర్యం లేక నిట్టూరుస్తూ, ఇంట్లో రోగంతో కూర్చుని మూలనపడి ఏడుస్తున్నారు. రోజుకి 20,000 మంది. అధ్యక్షా, 500 ఆపరేషన్లు ఆరోగ్యశ్రీలో ప్రతిరోజూ చేస్తుంటే, ఈ రాష్ట్రంలో సగటున 15 వేల నుంచి 20 వేల మంది ప్రతిరోజూ హాస్పిటల్‌లో అడ్మిట్ అవుతున్నారు. ఈ 20 వేల మందిలో 500 మందికి ఆపరేషన్‌లు చేసి, మిగతా 14,500 మంది లేక 19,500 మంది వాళ్ల బ్రతుకులను బుగ్గిపాలు చేస్తున్నారు. మొన్ననే ఆరోగ్య మంత్రి గారు రు. 77 కోట్ల రూపాయలు మేము ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులన్నింటికి టీచింగ్ ఆసుపత్రుల నుంచి పీహెచ్‌సి ఆసుపత్రుల దాకా డబ్బులిస్తున్నామని చాలా సగర్వంగా చెప్పారు. వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు, 1,80,000 మంది ఆపరేషన్ల కోసం ఖర్చుపెడుతూ, మొత్తం రాష్ట్రంలో వున్న ఆరోగ్యవ్యవస్థలో మందుల కోసం ప్రభుత్వమే చెబుతున్న లెక్కల ప్రకారం పెడుతున్న ఖర్చు కేవలం రు.77 కోట్లు. దాన్లో నలభై శాతమేమో టీచింగ్ జనరల్ హాస్పిటల్స్, మిగతావన్నీ మిగిలిన స్థాయిల్లో. ఎలాంటి ఆరోగ్యం అందుతోంది? ఎక్కడుంది ఆరోగ్యం? అధ్యక్షా, ఆరోగ్యశ్రీ పరిష్కారం కానేకాదు. ఈవేళ కూడా బాగా అభివృద్ధి చెందిన సంపన్న దేశాల్లో కూడా విద్యని, ఆరోగ్యానికి పెద్దపీట వేసి చట్టసభల్లో చర్చంతా దాని గురించే జరుపుతున్నారు. అమెరికాలో జార్జ్‌బుష్ వున్న కాలంలో కూడా, పేదల గురించి పట్టించుకోడు అనుకున్న వాడు వున్న కాలంలో కూడా అమెరికాలో No child left behind Act ని తీసుకొచ్చారు. అలాగే, ఈవేళ అమెరికాలో చర్చంతా కూడా ఆరోగ్యం అందరికీ అందించడమెలా అన్నది. బ్రిటన్‌లో నేషనల్ హెల్త్ సర్వీస్, కాంప్రెహెన్సివ్ ఎడ్యుకేషన్. కానీ, నిరుపేదలున్న దేశంలో విద్య అని, ఆరోగ్యమని ఏదోఒక మాట చెప్పడం కేవలం ప్రజల అమాయకత్వాన్ని ఆసరాగా చేసుకుని మోసపుచ్చడం తప్ప, పేదరికాన్ని తొలగించడం కోసం కావాల్సిన ఆరోగ్యాన్ని, నైపుణ్యాన్ని ఇచ్చేటువంటి శక్తి గాని, ఆలోచన గాని ప్రభుత్వాలకు లేదు. కఠోర వాస్తవాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్లీజ్ కంక్లూడ్..

•డా. ఎన్. జయప్రకాష్ నారాయణ్ : వస్తున్నాను అధ్యక్షా.. ఇక ప్రభుత్వం పూర్తిగా కేంద్రీకరించింది.

మ.4.20

ఈవేళ జాతీయ స్థాయి నుంచి 32 శాతం కేవలం పన్నుల్లో వాటాగా రాష్ట్రానికి వస్తుంది. ఇటీవలిదాకా 30.5 శాతం వచ్చేది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టాక, దానిని 13వ ఆర్థిక సంఘం నివేదిక ప్రకారం 32 శాతం చేశారు. అదికాకుండా, మిగిలిన Grants- in-aid గాని లేదా Centrally Sponsored Schemes గాని కలిపినట్లయితే, జాతీయంగా ప్రభుత్వ ఆదాయంలో దాదాపు 46 శాతం రాష్ట్రానికి వస్తున్నది.

• An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

రాష్ట్రం నుంచి స్థానిక ప్రభుత్వాలకు ఎంత ఇస్తున్నారు? కేంద్రం నుంచి స్థానిక ప్రభుత్వాలకు ప్రత్యక్షంగా వచ్చే నిధులంత కూడా లేదు. పూర్తిగా ప్రభుత్వాన్ని కేంద్రీకరించిపారేశారు. జిల్లాలుగాని, పట్టణాలుగాని, నగరాలుగాని, గ్రామాలుగాని వాటి ఘోషే పట్టించుకునేది లేదు. రాష్ట్ర ఆర్థిక సంఘాన్ని ఇంకా ఏర్పాటు చేయలేదు. రాజ్యాంగ ఉల్లంఘన జరుగుతోంది. ఏర్పాటు చేసినప్పుడు పట్టించుకోవడం లేదు. జిల్లాలకు అధికారం లేదు. నగరాలకు అధికారం లేదు. జిల్లా బడ్జెట్లు లేవు. గతంలో అధ్యక్షా.. ఈరోజు ప్రాంతీయ ఉద్యమాలు చెలరేగుతున్న నేపథ్యంలో 1973-74 సంవత్సరాలలో ప్రతి జిల్లాకి కేటాయింపుల్ని, ప్రతి ప్రాంతానికి కేటాయింపుల్ని చూపెట్టారు. కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారు ఈరోజు రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితుల్లో అపోహలను తొలగించడం కోసం జిల్లా వారిగా, ప్రాంతాల వారిగా కేటాయింపులు చూపెడతారని ఆశించాం. కాని దాని ఆలోచనే లేదు. ఇక ప్రాంతీయ కమిటీలు ఏర్పాటు చేసి, వారి నిధుల్ని వారికే ఇచ్చి, మీరు చూసుకోండని చెప్పాంటే, గుండె కోత పోతుంది, గుండె మంట తగ్గుతుంది, విశ్వాసం కుదురుతుంది. జిల్లాలకు అధికారం ఇవ్వకుండా, ప్రజల చేతులకు అధికారాన్ని ఇవ్వకుండా, ప్రజల బాధ్యతని వారి చేతుల్లో పెట్టకుండా మీరు ప్రజల విశ్వాసాన్ని చూరగొనలేరు. వారికి నమ్మకాన్ని కలిగించలేరు. పేదరికాన్ని తొలగించలేరు.

హైదరాబాద్ నగరం మొత్తం.. రాష్ట్ర రాజకీయం, ఆర్థిక వ్యవస్థ అంతా కూడా హైదరాబాద్ నగరం చుట్టూ తిరుగుతుంది. ఈవేళ, ప్రాంతీయ ఉధ్యమాలకు కారణం కూడా హైదరాబాద్ నగరమే.. ఎందుకని? గ్రామాల నుంచి లక్షలాది మంది పొట్టచేత పట్టుకొని వలసిపోతున్నారు. రూ.13 వేల కోట్లు మీరు రుణాల మాఫి చేసినా, వ్యవసాయ రంగంలో Interest Subsidy లు ఇస్తున్న ....

MR.SPEAKER: Please conclude, రిప్లైకి సమయం సరిపోదు..

•డా.ఎన్. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ : నేను అర్థం చేసుకోగలను అధ్యక్షా.. రూ.13 వేల కోట్ల రుణమాఫీ చేసినా.. వడ్డీలలో రాయితీలిచ్చినా.. ఉచితంగా విద్యుత్ ఇచ్చినా.. పదుల వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఇరిగేషన్ తీసుకువస్తున్నామని చెప్పి అనుకొంటున్నా.. ఫెర్టిలైజర్ సబ్సిడీ జాతీయ స్థాయి నుంచి వేలాది కోట్లు ఇచ్చినా ఈరోజు మిత్రులు చెప్పినట్లుగా 40 లక్షల టన్నులు, కొద్ది కాలం కాస్త వర్షం తగ్గగానే మళ్లీ తర్వాత మొత్తం మీద వర్షం బాగానే పడింది. కొద్దిగా వర్షం తగ్గగానే మనకు ఉత్పత్తి పడిపోతున్నది. అంటే వ్యవసాయాభివృద్ధి అంతా కూడా కాగితాల మీదే కనిపిస్తోంది, వరుణ దేవుడి వలన కనిపిస్తోంది. ఎక్స్‌టెన్షన్ ఎక్కడున్నది? ఈవేళ ప్రజలకి, రైతులకి నిజంగా సాంకేతిక విజ్ఞానం ఎక్కడ అందుతున్నది? ఒక్కసారి పంట పండిస్తే మార్కెటింగ్ సౌకర్యం ఎక్కడున్నది? మార్కెటింగ్ సౌకర్యం ఒక వేళ ఉన్నా కూడా వ్యాల్యు ఎడిషన్ ఎక్కడున్నది? పంట ఎక్కువ పండితే ధర తగ్గిపోవడం తప్పు, పంట పండటం వలన రైతుకు లాభం లేకుండా పోతున్నది. అందుకే అధ్యక్షా, వెయ్యి చిన్న పట్టణాలను ఏర్పాటు చేసి, అక్కడ Extension, Marketing, Agro Processing, చిన్న పరిశ్రమలు, నైపుణ్యం, దానితోబాటు ఉపాధి, విద్య, ఆరోగ్యం, మంచి జీవిత ప్రమాణాలు, దాని కోసం ఈ బడ్జెట్‌లో రూ.10 వేల కోట్లు కేటాయిస్తారని ఆశించాను. అది చేసినట్లయితే, ఏటా 10 లక్షల మందికి ఉపాధి వచ్చుండేది. 5 ఏళ్లలో 50 లక్షల మందికి ఉపాధి దొరికేది, ఈ వలసలు తగ్గేవి. చివరికి వస్తున్నాను. మౌలికమైన పరిపాలనలో భూమిని గూర్చి ఇటీవల చర్చకు కూడా వచ్చింది. భూమి రికార్డుల్లో దాదాపు 50 శాతం రికార్డులు లేవు. ఎప్పుడో పందేళ్ల క్రితం సర్వే జరగడమే కాదు. 50 శాతం

• An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

రికార్డులు అధికారికంగా ఇచ్చిన మాట, చాలా జిల్లాల్లో 50 శాతం రికార్డులు గాయబైపోయాయి. అసలు లేవు. Land records లేవు FMBS లేవు.

పోలీసు.. modernization కోసం అట్లాగే ప్రతి జిల్లాకి Forensic Lab కోసం Independent Crime Investigation, నేర పరిశోధన స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కోసం కేటాయింపులు చేస్తారనుకున్నాను. అవేమి కనిపించడం లేదు. న్యాయ వ్యవస్థ.. జాతీయ స్థాయిలో లోక్‌సత్తా చేసిన పోరాటం వల్ల స్థానిక న్యాయలయాల కోసం చట్టం వస్తే, ఢిల్లీ నుంచి డబ్బులిస్తామయ్యా ప్రతి మండలంలో కోర్టు పెట్టండి, చిన్న కేసులన్నీ కూడా పరిష్కారమవుతాయని చెప్పంటే, మన రాష్ట్రంలో డబ్బులిస్తామన్నా కూడా కోర్టులు పెట్టడానికి ఏమాత్రం ఇంగిత జ్ఞానం లేదు. ఈ బడ్జెట్‌లో దాని గురించి ప్రస్తావనే లేదు.

MR.SPEAKER: Please conclude.

•డా.ఎన్. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ : ఇక మౌలిక సదుపాయాలు అధ్యక్షా.. చివరికి వస్తున్నాను. రోడ్ల విషయంలో బడ్జెట్ బాగా చూపెడుతున్నారు సంతోషం. ఈ సంవత్సరం ఖచ్చితంగా జాతీయ స్థాయిలో రోడ్లు చూపెట్టినట్లుగా, పెద్దఎత్తున చేపట్టం కోసం పథకాలు రూపొందించారు, సంతోషం. కాని, ధీర్ఘకాలికంగా ఫ్లడ్ రిలీఫ్ ఇటీవల వచ్చిన వర్షాలు, ఈ వరదల నేపధ్యంలో పెద్దఎత్తున దీర్ఘకాలికంగా మళ్లీ వరదల నుంచి తట్టుకోవడానికి వీలుగా ఏర్పాటు చేస్తారనుకుంటే.. ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయింపులు చూపెట్టలేదు.

MR.SPEAKER: Please conclude.

•డా.ఎన్. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ : విద్యుత్ విషయంలో, గుజరాత్‌లో 24 గంటలు విద్యుత్ అందుతుంటే.. మన రాష్ట్రంలో హైదరాబాద్ నగరంలో మార్చి మాసంలో కూడా కొరతలుంటున్నాయి. విద్యుత్‌ను 24 గంటలు అందించకుండా గ్రామాలను బాగు చేయలేరు, పారిశ్రామికీకరణను పెంచలేరు, వలసలను అరికట్టలేరు. అది కావాలని చెప్పంటే.. ప్రతి గ్రామంలో మీటర్లు కావాలి. నిజాయితీగా విద్యుత్ ఎక్కడికి పోతుందో ఆ దొంగతనాన్ని అరికట్టాలి. సాంకేతిక నైపుణ్యాన్ని పెంచాలి. నిజంగా ప్రజలు కోరుకుంటుంది 24 గంటలు అందే విద్యుత్తు. మాటలతో కాదు లోక్‌సత్తా చేసి చూపెట్టింది కొన్ని జిల్లాల్లో సబ్ స్టేషన్లలో ఈ విద్యుత్ పంపిణీలో నష్టాలను నివారణ చేసి. గ్యాస్ గ్రిడ్.. ఎన్నిసార్లు చెప్పిన గ్యాస్ గ్రిడ్ కోసం ఈసారి ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయింపు లేదు. అలాగే ఇరిగేషన్ గురించి ప్రస్తావన వచ్చింది. ఇప్పటికైనా సాధ్యాసాధ్యాలను పరిశీలన చేసి నిజంగా రైతుల ప్రయోజనం కోసం పునరాలోచన చేయండి. చివరి మాట పెట్టుబడులు రాష్ట్రంలో ప్రైవేటు రంగంలో, ప్రభుత్వ పెట్టుబడులేమో.. గతంలో రూ.16 వేల కోట్లుంటే.. రూ.14 వేల కోట్లకు పడిపోయింది. ప్రైవేటు పెట్టుబడులు ఎస్‌ఇజెడ్‌ల బయట అక్కడ ఎంతుందో దేవుడికెరుక, కేవలం రూ.8,400 కోట్లు మాత్రమే. ఇన్ని లక్షల కోట్ల రూపాయలు మనం బడ్జెట్లో చూపెడుతున్నా.. రూ.8,400 కోట్లే ప్రైవేటు పెట్టుబడులు, ఇక ఉద్యోగాలెక్కడ? అవనీతి అధ్యక్షా.. అవినీతిని గూర్చి ఒక్క మాట కూడా గవర్నర్ ప్రసంగంలోగాని, బడ్జెట్లోగాని లేదు.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు డా.నాగం జనార్థన్ రెడ్డిగారు "పొన్నాల గారి దగ్గర ఉంది " అన్నారు.
(సభలో నవ్వులు)

• An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.
• An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

MR.SPEAKER: Please conclude.

•డా.ఎన్. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ : అవినీతి.. ఇది కేవలం హాస్యం కాదు అధ్యక్షా.. ఆరోపణల కోసం నేను చెప్పడం లేదు. అవినీతి ఈరోజు జీవనస్రవంతిలో అంతర్భాగమైయ్యింది. కేవలం ఖజానాలో డబ్బు వృద్ధాగా పోవడమే కాదు, కాంపిటీషన్‌ను నాశనం చేస్తోంది. పోటీకి తట్టుకొని, మంచి ప్రమాణాలతో పనులెవరు చేయాలో వారికి కాకుండా లంచాలిచ్చిన వాళ్లకు ఎప్పుడైతే పనులివ్వడం మొదలెట్టుతున్నామో.. వ్యవస్థ నాశనమవుతుంది. దానితోబాటు ప్రజల్లో విశ్వాసం సన్నగిల్లుతోంది. హెరాస్‌మెంట్.. అవినీతి కోసం.. నేను అధికారిని నియమించడం కోసం నేను అవినీతికి పాల్పడితే.. వాడు క్రిందవాడిపై అవినీతికి పాల్పడితే.. ఆ క్రిందవాడు పౌరుడి దగ్గర నుంచి లంచం తీసుకోకుండా ఒక్క పని చేయడం లేదు. హైరానా పెట్టి ప్రజలను వేదిస్తున్నారు. అధ్యక్షా.. అందుచేతనే.. నేను ఈవేళ అంకెలతో మాట్లాడే ప్రయత్నం చేయలేదు. రాజకీయ విమర్శ చేయలేదు. ఈ పార్టీ ఆ పార్టీ కాదు. 60 ఏళ్లలో కొంత మంచి చేశాం కాని, ఎన్నో రంగాలలో పరిస్థితి దారుణంగా ఉంది. ప్రజలు రాజకీయాన్ని, పరిపాలనను ద్వేషిస్తున్నారు, అస్సహించుకుంటున్నారు. ఎందుకు ఈ అసహ్యాన్ని మనమంతా మూట కట్టుకోవాలి? ఈ శాసనసభ్యులు వచ్చింది ప్రజల గౌరవాన్ని పొందడం కోసం, సభ్యులందరి మనస్సుల్లో ఉంది, ప్రజల్లో ఔన్నత్యాన్ని పెంచాలని చెప్పని, మన పదవి కాలంలో మంచి జరగాలని చెప్పని. అది జరగాలంటే అధ్యక్షా.. చివరి మాట అందరికీ అవకాశాలు రావాలి. బీదరికాన్ని కొనసాగించి సంక్షేమం పేరుతో ప్రజల్ని భిక్షగాళ్లగా చేసే వ్యవస్థకాదు కావాల్సింది. అందరికీ అవకాశాలను ఇచ్చే వ్యవస్థ. అవినీతిని అంతం చేసే వ్యవస్థ.

అధికారాన్ని వికేంద్రీకరించే వ్యవస్థ, ప్రజల చేతుల్లో అధికారాన్ని పెట్టే వ్యవస్థ, ప్రతి మండలంలో ఒక పట్టణాన్ని అభివృద్ధి చేసి, లక్షలాది మంది యువతకు ఉపాధి కలిగించే వ్యవస్థ, అలాంటి వ్యవస్థ నిర్మాణం కోసం ఇప్పటికైనా పట్టించుకోండి. ఈ బడ్జెట్లో ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను 55 శాతం మార్కులు మాత్రమే ఇస్తాను. మీరు తలసరి వెయ్యి రూపాయల్ని కనీసం పంచాయితీలకు, మునిపాలిటీలకు కేటాయించి అధికారాల్ని అక్కడికి పంపించి రూ.10 వేల కోట్లు ఏటా.. ఉపాధి కల్పనకి, వెయ్యి చిన్న పట్టణాల ఏర్పాటుకి ఇచ్చిన నాడు, నేను ఆ బడ్జెట్లో 90 శాతం మార్కులిస్తాను. వచ్చే ఏడాకి ముఖ్యమంత్రిగారో వారు పెట్టిన ఆర్థిక మంత్రో ఆ 90 శాతం మార్కుల కోసం ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తూ, మీకు ధన్యవాదాలు తెల్పుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

సా.4.30

శ్రీ జి. రామానాయుడు(మాడుగుల)ః అధ్యక్షా, నేను నూతన శాసనసభ్యుడిని అయినప్పటికీ నాకు బడ్జెట్ గురించి మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మాడుగుల నియోజక వర్గంలో వున్న ప్రజానీకం నన్ను శాసన సభ్యుడిగా ఎన్నుకున్నందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా మా పార్టీ అధ్యక్షుడికి, ముఖ్యమంత్రి గార్కి కూడా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

• An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

మేము వ్యవసాయ కుటుంబం నుంచి వచ్చిన వారం, మా వృత్తి వ్యవసాయం. అయితే, ప్రభుత్వం మాత్రం వ్యవసాయం మీద కేటాయించిన నిధులను చూసినట్లైతే వ్యవసాయదారున్ని పూర్తిగా విస్మరించే పరిస్థితులున్నాయి. నేను ఈ విషయం ఎందుకు చెబుతున్నానంటే 2008-2009 సంవత్సరంలో పెట్టిన బడ్జెట్ గాని, 2009-2010 సంవత్సరంలో పెట్టిన బడ్జెట్ గాని, 2010-2011 సంవత్సరంలో పెట్టిన బడ్జెట్ గాని చూస్తే రైతును పూర్తిగా విస్మరించిన పరిస్థితులు కనబడుతున్నాయి. ప్రభుత్వం మాత్రం వ్యవసాయదారునికి ఎన్నో ఆశలమ చిగురింపజేసి, అన్ని రంగాలకన్నా వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి పరుస్తామని కేవలం మాటలు చెప్పడమే తప్ప చేతలలో ఎక్కడా కనబడని పరిస్థితులున్నాయి.

ఎందుకంటే ఉచిత విద్యుత్తు గాని, సబ్సిడీ ఎరువులు గాని, విత్తనాలు, పురుగు మందులు, క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్‌లు ఎవ్వరికీ సక్రమంగా అందడం లేదు. రాబోయే కాలంలో చాలా ఆహార కొరత ఏర్పడుతుందని శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నా, ప్రభుత్వం మాత్రం వ్యవసాయాన్ని పూర్తిగా విస్మరిస్తున్నది. గత అయిదు సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పాలనలో వారు చేసిన విధానాలు చూస్తే యాభై లక్షల రూపాయలను వ్యవసాయ రంగానికి ఖర్చు పెట్టామని చెప్పింది. కాని నలభై లక్షల టమ్మల ఆహారోత్పత్తులు తగ్గాయన్నది చాలా శోచనీయం. దయచేసి, ప్రభుత్వం వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే మనందరం కూడా వ్యవసాయం మరియు వాటి ఉత్పత్తుల మీద బ్రతుకుతున్నాం కాబట్టి ఆ రంగాన్ని విస్మరించొద్దని ప్రభుత్వాన్ని వేడుకుంటున్నాను.

ఇక గృహ నిర్మాణం గురించి చెప్పాలంటే ఇళ్లు కావాలనుకునే ప్రతి వాడికి ఇళ్లు ఇస్తామని ఈ ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఇళ్లు కట్టుకోవాలనుకునే ప్రతి ఒక్కరికి ఇళ్లు ఇస్తున్నామని, అంతే కాకుండా తాటాకు గుడిసెలు లేని గ్రామాలు కావాలని ఏ మీటింగులోనైనా ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. గిరిజన గ్రామాలలో ఇప్పటికి కూడా తాటాకు గుడిసెలే కనిపిస్తున్నాయి. గిరిజనులకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించి వారికి ఇండ్లు కట్టించవలసి వున్నది.

అదే విధంగా యస్.సిలకు ఈ మధ్యనే ఇళ్లు కట్టుకునే వారికి మొదటి ఫేజ్‌లో రూ.20 వేలు ప్రభుత్వమే ప్రకటించింది. రెండు, మూడు ఫేజ్‌లలో రూ.20 వేలు ప్రకటించినప్పటికీ దాంట్లో విధి విధానాలు సరిగా లేనందువల్ల వారికి ప్రభుత్వం ప్రకటించిన రూ.20 వేలు కూడా అందకపోవడం చాలా శోచనీయం.

అదే విధంగా బి.సిలకు అంటే నాయీ బ్రాహ్మణులు,కుమ్మరి, వడ్రంగి, రజకులు ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారు ఇండ్లు కట్టుకునే పరిస్థితులలో లేరు. ఏ విధంగా యస్.సి వారికి యూనిట్ కాస్టులో రూ.20 వేలు ఇస్తున్నారో బి.సిలకు కూడా అదే విధంగా ఇస్తే బాగుంటుంది.

ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారు ఒక్క బి.సిలలో మాత్రమే కాకుండా అన్ని కులాలలో ఉన్నారు. గ్రామాలలోకి వెళితే గ్రామ ప్రెసిడెంటో లేక వార్డు మెంబరో రాజకీయంగా ఎవరైతే లబ్ధి పొందుతున్నారో వాళ్లే ఇళ్లు కట్టుకోగల్గుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఇరవై వేల రూపాయలు చాలక పేద ప్రజలు వారికి వున్న గూడు కూడా కోల్పోయి రోడ్డున పడే పరిస్థితులున్నాయి.

ఆరోగ్యం గురించి చెప్పాలంటే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఆరోగ్య శాఖ పరిస్థితి చాలా ధారుణంగా ఉంది. ప్రభుత్వం అమలు పరుస్తున్న 108, 104 సర్వీసులను మేం వద్దనడం లేదు గాని వాటికి ఖర్చు పెట్టే డబ్బును గ్రామాలలోని పిహెచ్‌సి, సిహెచ్‌సిలలో ఖర్చు పెడితే బాగుంటుంది. ఉదాహరణకు నేను ఒక శాసన సభ్యుడిగా, ఛైర్మన్‌గా ఒక హాస్పటల్‌కి వెళితే కొన్ని ట్యాబ్లెట్లు, జెలొసిల్‌లు ఇచ్చారు. జెలొసిల్ నోటిలో వేసుకుంటే రాయి అయినా కరుగుతుందేమో గాని అది మాత్రం కరగలేదు. అలాంటి నాసిరకం మందులను ప్రభుత్వం ఉత్పత్తి చేస్తున్నది. అందువల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని ప్రజలకు అనారోగ్యం చేసినప్పుడు హాస్పటల్‌కి వెళ్లాలంటే కనీసం డెబ్భై, యనభై కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్లలేక అక్కడే అనారోగ్యంతో కుమిలిపోతున్న పేద ప్రజానీకాన్ని ప్రభుత్వం ఆదుకోవాల్సిన అసరమున్నది. దయచేసి ప్రభుత్వం ఆ దిశగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాము.

2004 సంవత్సరం తర్వాత పంచాయతీ సర్పంచులకు అధికారాలను ఇవ్వడంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేసింది. స్వర్గీయ రాజీవ్ గాంధీ గారు కన్న కలలు, ఆశయాలు పల్లె గ్రామాలకు మౌలిక వసతులు కల్పించాలని JRY పథకం ప్రవేశపెట్టారు. ఇప్పుడు అది కూడా నిలిపివేశారు. 29 అధికారాలను పూర్తిగా పంచాయతీలకు కట్టబెడతామని ఈ ప్రభుత్వం చెప్పింది. ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన ప్రజా ప్రతినిధులమైన మీకు, మాకు ఇచ్చిన విలువలేంటి ? చాలా రకాల జి.ఓలు ఇందిరమ్మ కమిటీలని పెట్టి పంచాయతీల స్థానిక సంస్థల అధికారాలను ఈ ప్రభుత్వం నిర్వీర్యం చేస్తున్నది.

రెవెన్యూ శాఖ ప్రైవేట్ ఆర్గనైజేషన్ సంస్థగా మారింది. ఏ ఒక్క వ్యక్తి గాని రైతు గాని పాస్ పుస్తకాలు పొందగలమనే ధీమాతో ఎవరూ లేరు. పాస్ పుస్తకం కావాలంటే మూడు వేల రూపాయల నుంచి అయిదు వేల రూపాయల వరకు ఖర్చయ్యే పరిస్థితులున్నాయి. ఇప్పుడు కంప్యూటరీకరణ చేస్తున్నారు కనుక ఇప్పడైనా వాటిని సరిగా అందుబాటులో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయండి. రెవెన్యూ మంత్రి గారు రూ.15 వేల కోట్లు దీనికే ఖర్చు పెడతామన్నారు, కాని వాస్తవాలు చూస్తే చాలా విరుద్దంగా ఉన్నాయి కనుకు మీరు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

ఎక్సైజ్ గురించి చెప్పాలంటే 2004 సంవత్సరానికి ముందు రాష్ట్ర ఆదాయం ఎక్సైజ్ మీద మూడు వేల కోట్ల రూపాయలుంటే, ఇప్పుడు అది పన్నెండు వేల కోట్ల రూపాయల పైబడి ఉంది. 2004 సంవత్సరానికి ముందు రాష్ట్రంలో ఆరు శాతంగా ఉన్న అనారోగ్యం ఇప్పుడు అరవై శాతానికి చేరింది. ఈ ప్రభుత్వం ఎక్సైజ్‌లో కూడా ధరలు పెంచడం వల్ల వాటిని సామాన్య మానవుడు కొనలేక తక్కువ ధరకు వచ్చే నాటు సారాను పేద ప్రజలు తాగుతున్నందువల్ల వారు అనారోగ్యం పాలవుతున్నారు.

అంతే కాకుండా ప్రతి తెల్ల రేషన్‌కార్డు దారుడికి ఆరోగ్యశ్రీ కార్డు వర్తించే విధంగా అవకాశం కల్పించారు. ఆరోగ్యశ్రీ కార్డు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు, ఎందుకంటే ఎక్సైజ్ విషయంలో ఉన్న విధి విధానాలను మార్చుకుంటే రాష్ట్రంలోని పేద ప్రజలు ఆరోగ్యంగా ఉండాలనుకుంటే మన రాష్ట్రంలో వున్న బెల్టుషాపులన్నింటిని ఎత్తివేస్తే చాలా మంచి జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: రామానాయుడు గారు చాలా బాగా మాట్లాడారు. please conclude.

శ్రీ జి. రామానాయుడుః అధ్యక్షా, మేము గ్రామాలలో ఉన్న వాళ్లం. గ్రామాలలో 50 మంది నుంచి 100 మంది వరకు చదువుకునే విద్యార్థులు వుంటే అక్కడ ఒకడే ఉపాధ్యాయుడు ఉంటాడు. ఒక్క ఉపాధ్యాయుడు ఇంత మందికి ఎలా బోధన చేయగలరు? ఇప్పటికి కూడా మా పక్కన ఉన్న గ్రామంలో స్కూల్ బిల్డింగు మరమ్మత్తులు వస్తే ప్రక్కన చెట్ల క్రింద స్కూలు నడుపుతున్నారు. .....

MR.SPEAKER: Rama Naidu Garu we are running short of time. Please conclude. అందరికి థ్యాంక్స్ చెప్పి కూర్చోండి.

శ్రీ జి. రామానాయుడుః సార్, ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యతలు మారాలని కోరుతున్నాం. ప్రభుత్వం లక్ష కోట్ల పైబడిన బడ్జెట్ అని చెప్పకుంటున్నది. నేను అడిగేదేమిటంటే మా నియోజక వర్గంలో నాలుగు మైనర్ ఇరిగేషన్ డ్యామ్‌లు, రెండు మేజర్ ఇరిగేషన్ డ్యామ్‌లు పూర్తి కాకుండా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం పదిహేను వేల కోట్ల రూపాయలను ఇరిగేషన్‌కు ఖర్చు చేస్తున్నది. మా నియోజక వర్గంలోని ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను పదిహేను సంవత్సరాల నుంచి కడుతూనే ఉన్నారు కాని అవి ఇప్పటి వరకు పూర్తి కాలేదు. ఆ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేస్తే మాకు కొంతైనా ఊరట లభిస్తుందని ఆశ పడ్డాము. దీని గురించి ఈ మధ్యనే మంత్రి గారి దగ్గరికి కూడా వెళ్లాము. ప్రభుత్వం డబ్బులు ఇస్తే మా నియోజక వర్గంలోని ప్రాజెక్టులు పూర్తి అవుతాయి, అక్కడి రైతులకు మేలు జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్‌కు వేల కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేస్తున్నది కనుక మా నియోజక వర్గంలోని ప్రాజెక్టులను కూడా పూర్తి చేసి వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి పరచాలని కోరుతున్నాము.

ప్రతి శాసన సభ్యుడికి వారి నియోజక వర్గం అభివృద్ధి చేసుకునేందుకు కోటి రూపాయలను ప్రభుత్వం ప్రకటించింది, దానికి మేం ఆనందపడుతున్నాం, కాని శాసనసభ్యుడు అంటే నియోజకవర్గాలలో చాలా మర్యాదలతో కూడుకున్న పదవి. రాష్ట్రంలో ఉన్న డబ్బులకు సంబంధించి శాసన సభ్యులే శాసనాలు చేసి ఖర్చు చేసే పరిస్థితులు ఉన్నాయి.

సా. 4.40

శాసన సభ్యులందరికి ఈ వాస్తవాలు తెలుసు. మేము ఈరోజున గ్రామాల్లోకి వెళ్లితే శాసన సభ్యుడు గ్రామానికి బోర్ ఇస్తాడనో, కమ్యూనిటి హాల్ నిర్మాణానికి డబ్బులు ఇస్తాడనో, లేకుంటే రోడ్డు అభివృద్ధి పనులను చేయిస్తాడనో ప్రజలు చాలా ఆశతో ఎదురుచూస్తుంటారు. నియోజకవర్గానికి కోటి రూపాయల నిధులను శాసన సభ్యుడికి ఇస్తే, ఖర్చు పెట్టేందుకు అవి ఏ మూలకు చాలవు. ఉదాహరణకు నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించినట్లైతే, 185 గ్రామాలున్నాయి. ఆ రకంగా గ్రామానికి యాభై వేల రూపాయల చొప్పున ఇచ్చినట్లైతే, కేవలం గ్రామంలో బోర్ వేయవచ్చు తప్ప ఇంకే పనికి డబ్బులు మంజూరు చేయలేనటువంటి పరిస్థితి వుంటుంది. దయచేసి వున్నటువంటి బడ్జెట్‌ను వేరే ముఖ్యమైన పనులకు, అవసరం మేరకు పెంచుకోవాల్సిన అవసరం వుందని నేను ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ, అదేవిధంగా ఇంచార్జ్ మంత్రికి యాభై లక్షల రూపాయల నిధులను ప్రత్యేకంగా ఇవ్వాలని కూడా ఈ సందర్భంగా మీద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: రైట్, థ్యాంక్యు రామనాయుడు గారు, మీరు బాగా మాట్లాడారు. Reply by the Hon'ble Chief Minister.

(ప్రజారాజ్యం పార్టీ తరుపున మాట్లాడేందుకు మరొక సభ్యుడికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌరవ సభ్యుడు, శ్రీ బండారు సత్యానందరావు గారు కోరిన సందర్భంగా)

MR.SPEAKER: Next occasion, I will give it to you. We are running short of time today, వేరే టైమ్ ఇస్తాను ప్లీజ్. దయచేసి కూర్చోండి. ఇక్కడ రిప్లై అయిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు మళ్లీ కౌన్సిల్‌కు వెళ్లి ఈరోజే సమాధానం ఇవ్వాలి. కాబట్టి దయచేసి పరిస్థితిని అర్థం చేసుకొండి. That is the problem. Please sit down. Next time I will surely give it to both of you.

2010-11వ సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చకు ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యుత్తరం

డా.కె.రోశయ్య(ముఖ్యమంత్రి): అధ్యక్షా, మామూలుగా 2010-11వ సంవత్సరానికి సంబంధించిన టుపంటి వార్షిక బడ్జెట్‌ను సాంకేతికంగా నిన్ననే సభ ఆమోదించినట్టుగా ప్రకటన చేశారు. అయినప్పటికి కూడా గౌరవ సభ్యుల అభిప్రాయాలు తెలుసుకోవాలనే ఉద్దేశం నాకూ వున్నది. ఉదయం తమరి దగ్గర కూర్చున్న ప్పుడు వారు కూడా సూచిస్తే ఈ టెక్నికాలిటిస్ జోలికి వెళ్లి, నిన్ననే పాస్ అయినటువంటిదాని పైన చర్చ ఏమి టనేటటువంటి మాట గాకుండా, పాస్ అనేదైతే అయిపోయింది, కానీ చర్చ చేసుకోవడానికి, వారి సలహాలు వినడానికి మంచిదనే ఉద్దేశంతో, ఈ చర్చను కొనసాగిస్తున్నాం.

సార్, ఇప్పటి వరకు మొత్తం పదమూడు మంది గౌరవ సభ్యులు, అంటే రావుల చంద్రశేఖరరెడ్డి గారైతే మొట్టమొదట్లో మాట్లాడారు, 25వ తారీఖునే వారు మాట్లాడడం జరిగింది. తరువాత ఇవాళ రామానాయుడు గారి వరకు కూడా మొత్తం కలిపితే పదకొండు మంది గౌరవ సభ్యులు బడ్జెట్‌పై మాట్లాడారు. వారిచ్చినటు వంటి అమూల్యమైనటువంటి సలహాలన్నింటికి నేను కృతజ్ఞతతో నా అభినందనలు వారికి తెలియపరుస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, స్థూలంగా కొన్ని మాటలను ఈ సందర్భంగా చెప్పాలి. బడ్జెట్ ప్రిపరేషన్‌ను ఎప్పుడూ, ఎవరు చేసినప్పటికి కూడా, ఇవి బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్ దీని పేరు. కరెక్టుగా రిసీట్స్ అన్ని కూడా లెక్క వేసుకుని, మన దగ్గర ఇంత వుంది, దీనిలో ఇంత కేటాయిద్దామని కాదు. ఆదాయాన్ని అంచనా వేసుకుంటాం. అంచనా వేసుకున్నటు వంటి ఆదాయాన్ని ఎలా, ఎలా ఖర్చు పెట్టాలి, ఏ శాఖకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి, దేనికి ఎంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి, గత సంవత్సరం ఏ, ఏ శాఖలకు ఎంత ఖర్చు పెట్టాం, గత సంవత్సరం కంటే కొంచెం మెరుగైన పరిస్థితుల్లోనైనా ఈ సంవత్సరం కేటాయింపులు వుండాలి. అలాగే ఈ సంవత్సరం కంటే, వచ్చే సంవత్సరం కేటాయింపుల్లో ఇంకా కొంచెం మెరుగైనటువంటి పరిస్థితులుండాలనేటటువంటి ఆలోచనతో ఎప్పుడు కూడా ప్రభుత్వం ఎక్స్‌ర్‌సైజ్ చేస్తుంది.

అధ్యక్షా, జనరల్‌గా 2008వ సంవత్సరంలో ప్రపంచం మొత్తం మీద కూడా తీవ్రమైనటువంటి ఆర్థిక సంక్షోభం ముంచెత్తింది. అన్ని దేశాలను కూడా మినహాయింపు లేకుండా ఇబ్బందులకు గురికావడం మనం చూశాం. 2008వ సంవత్సరం మొదటి రెండు నెలల్లో 25 శాతం వృద్ధి రేటును సాధించినాం. మన ఆదాయం

దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల మాదిరిగానే తగ్గుముఖం పట్టింది. అంటే, మన ఆదాయం క్రమక్రమంగా తగ్గుతూ వచ్చింది. ఈ సత్యాన్ని దాచిపెట్టి, అంతా సవ్యంగా వుంది, పరిపూర్ణమైనటువంటి ఆరోగ్యంతో వున్నామని చెప్పేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నించడం లేదు. ఈ వాస్తవాన్ని సభ ముందుంచి, మీరు కూడా తెలిసిన వారు కాబట్టి ఆలోచించమని నేను కోరుతున్నాను.

సార్, ప్రపంచ దేశాలలో మరల ఫైనాన్షియల్ డిప్రెషన్ నుంచి కోలుకుంటునటువంటి దేశాలలో మనం మొదటి స్థానంలో వున్నామని చెప్పడానికి నేను సంతోషపడుతున్నాను. ఈ డిప్రెషన్ మెల్ట్‌డౌన్ ఏదైతే వచ్చిందో, అదే ఇంకా కొనసాగుతూ పోతుంటే, మన దేశం ఇంకా చాలా సమస్యలను ఎదుర్కోవలిసి వచ్చేది. అలాగే దేశంలో అంతర్భాగమైనటువంటి మనం కూడ.

ఈ సంవత్సరం అంటే, 2009-10వ సంవత్సరంలో ఏడున్నర శాతం వృద్ధిరేటును సాధిస్తుందని అంచనా వేసుకుంటున్నాం. వచ్చే సంవత్సరం అంటే, 2010-11వ సంవత్సరానికి డెఫెనెట్‌గా తొమ్మిది శాతం నుంచి పది శాతం వరకు అభివృద్ధి వుండగలదు అని మనం అంచనా వేసుకుంటూ వున్నాం.

సార్, అలాగే ప్రస్తుతం అంటే, 2009-10వ సంవత్సరంలో మూడు నెలల్లో మూడు శాతం అభివృద్ధి సాధిస్తుందని భావించిన ఉత్పత్తి రంగం మూడవ త్రైమాసికం అంటే అక్టోబర్ నుంచి డిశంబర్ మాసాంతంనాటి కి పూర్తిగా కోలుకొని 14.30 శాతం వృద్ధి రేటును సాధించింది. అంటే, మన అంచనా డిప్రెషన్ నుంచి కోలు కుంటున్నామని చెప్పేందుకు ఇది ఆధారమనేమాటను దయచేసి మనవి చేస్తున్నాను. డిశంబర్ మాసంలో ఈ వృద్ధి రేటు దాదాపు పద్దెనిమిదిన్నర శాతం వరకు వుంటుందని అంచనా వేసుకుంటున్నాం. అలాగే ఎగుమతి రంగంలో మరొకసారి రెండంకెలోకి వృద్ధి రేటు చేరుకుంటుందని చెప్పడానికి కూడా సంతోషపడుతున్నాను.

సార్, కేంద్ర బడ్జెట్‌లో ముఖ్య పథకాలైనటువంటి జె.ఎన్.ఎన్.యు.ఆర్.ఎం., రాష్ట్రీయ కృషి వికాస్ యోజన, ఎ.ఐ.బి.పి., వీటన్నిటి క్రింద వచ్చేటటువంటి, 2009-10వ సంవత్సరానికి సవరించిన అంచనాల కంటే కూడా కొంచెం ఎక్కువగా కేటాయింపులు పొందాం. కేటాయింపులు పెరగడం వల్ల ఈ పథకాలన్నింటిలో గణనీ యమైన వాటా కల్గినటువంటి మన రాష్ట్రానికి కేంద్రం నుండి అధిక నిధులు వచ్చే అవకాశం వుంది.

సార్, 2008-09వ సంవత్సరంలో స్థూల వార్షికోత్పత్తి వేగం తగ్గి ఐదున్నర శాతం వృద్ధి రేటును నమోదు చేసుకుంది. అంతకు ముందు, అంటే 2008-09వ సంవత్సరానికి సంబంధించినంతవరకు వృద్ధి రేటు 10.75 శాతం. అలాగే అంతకు ముందు గత నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి లెక్కవేస్తే కూడ సగటున జి.ఎస్.డి.పి. వృద్ధి రేటు 10.07 శాతంగా వుంది. 2004-08 సంవత్సరాల మధ్య మన రాష్ట్రం సాధించిన సగటు జి.ఎస్.డి.పి. వృద్ధి రేటు 10.07 శాతం అంటే, ఇదే కాలానికి, ఈ పిరియడ్‌కు జాతీయాభివృద్ధి రేటు 8.93 శాతం కంటే కొంచెం ఎక్కువ మనది.

సార్, ఇటీవలి కాలంలో రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలోని అన్ని రంగాలలో వచ్చిన మార్పులను దృష్టిలో పెట్టుకుని, 2010-11వ సంవత్సరపు బడ్జెట్‌ను తయారు చేశాం. మేము బడ్జెట్‌ను రూపొందించడంలోగానీ, ప్రియారిటీ ఫిక్స్ చేసుకోవడంలో గానీ, మాకు ఒక స్పష్టమైనటువంటి అవగాహన వున్నది. ప్రధానంగా సెవెన్ పెరామీటర్స్ పెట్టుకుని మేము ఆలోచన సాగించాం. రాష్ట్ర జి.ఎస్.డి.పి.లో స్థిరంగా తొమ్మిది శాతం వృద్ధి రేటును సాధించడ

మనే లక్ష్యం పెట్టుకుని, ఆ లక్ష్యాన్ని చేరుకునేందుకు కావల్సినటువంటి మార్గాన్ని మేము అనుసరిస్తున్నాం. ప్రజ లందరికి నాణ్యమైన ప్రాథమిక విద్య, వైద్య, ఆరోగ్య సేవలను అందుబాటులో వుంచడం.

అధ్యక్షా, ప్రతి ఒక్కరు చెబుతున్నారు. విద్యకు, వైద్యానికి ఇతోధికమైనటువంటి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని, మనం ఇస్తున్నటువంటి ప్రాధాన్యతలను పెంచాలని చెబుతున్నారు. గత సంవత్సరంలో జరిగిన జాతీయాభివృద్ధి మండలి సమావేశంలో కూడా దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు, జాతీయాభివృద్ధి మండలి సమావే శంలో పాల్గొన్నటువంటి పార్టీల పెద్దలందరూ కూడా, దాదాపుగా ఒక ఏకాభిప్రాయం విద్య, వైద్యానికి పెంపుదల చేయాలని, అలాగే కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా, మేము కొంత పెంచుతాం, అలాగే రాష్ట్రాలు కూడా పెంపుదల చేయా లని చెప్పడం జరిగింది.

వ్యవసాయం, ఉత్పత్తి, సేవా రంగాలలో లాభసాటిగా వుండే అవకాశాలను సృష్టించడంతో పాటు, పెట్టు బడులను ప్రోత్సహించడం. ప్రతి కుటుంబంలో ఒకరికి సముచిత వేతనంతో పంద రోజులు ఉపాధి కల్పించడం. ఇప్పుడు మనం ఎన్.ఆర్.ఇ.జి.పి. అని చెప్పుకుంటున్నటువంటి ప్రోగ్రామ్‌ను అమలు చేయడంలో ఎక్కడైనా పొరపాట్లుంటే, వాటిని అధిగమించి, దానిలో ఫర్‌ఫెక్షన్ తెచ్చుకోవడం ద్వారా, ప్రతి ఒక్కరికి ఉపయుక్తంగా వుండేటట్టుగా ఈ పథకాన్ని అమలు చేసుకోవడం. వ్యవసాయ, ఉత్పత్తి రంగాల అభివృద్ధిపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించడం. వనరుల సమీకరణ మరియు ద్రవ్య సంస్కరణలను వేగవంతం చేయడం.

సార్, ప్రస్తుతం అమలవుతున్నటువంటి అభివృద్ధి, సంక్షేమ కార్యక్రమాలన్నింటిని నిబద్ధతతో అంటే అక్కడక్కడ పొరపాట్లు లేవని చెప్పి మొండిగా వాదించడం నా ఉద్దేశం కాదు ఇంత పెద్ద కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం చేపడుతున్నప్పుడు తప్పక పొరపాట్లు వుంటాయి. వాటిని సరిదిద్దుకుని, మెరుగైనటువంటి విధంగా వాటిని సమర్థవంతంగా అమలు చేసేందుకు కృషి చేస్తున్నాం.

సా.4.50

అధ్యక్షా, వనరుల సమీకరణ మరియు ద్రవ్య సంస్కరణలను వేగవంతం చేయడం ప్రస్తుతం అమలో వున్నటువంటి అభివృద్ధి, సంక్షేమ కార్యక్రమాలన్నింటిని నిబద్ధతతో అంటే అక్కడక్కడ పొరపాట్లు లేవు అని మొండిగా వాదించడం నా ఉద్దేశం కాదు. ఉంటాయి ఇంత పెద్ద కార్యక్రమాలు చేపట్టుతున్నప్పుడు వాటిని సరిదిద్దుకొని మెరుగైనటువంటి వాతావరణం కల్పించటం ద్వారా మనం భవిష్యత్తును నిర్మాణం చేసుకుందామని అందరిని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వ ఇంకా చాలా కార్యక్రమాలు చేపడితే మిత్రులు మాట్లాడుతూ, ఇవన్నీ కూడా అప్పుల మీద ఆధారపడి చేస్తున్నారు, ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి అప్పు, IMF దగ్గర నుంచి అప్పు, ఇంకొక్కచోట అప్పు, ఇంకొక్కచోట అప్పు, అన్ని అప్పులు అని అంటున్నారు. అప్పులు వాటి వల్ల వచ్చేది తిప్పలు, వాటి వల్ల కలిగే ప్రయోజనం కొంచెం వివరంగా నేను మరొక సందర్భములో మనవి చేస్తాను.

మా ప్రభుత్వం 2004వ సంవత్సరములో ప్రజల తీర్పుతో అధికారములోకి వచ్చిన తర్వాత మా ప్రాధాన్యతలను ఇప్పటి వరకు కూడా మార్పు లేకుండా అభివృద్ధి, ప్రజాసంక్షేమము రెండు కూడా రెండు కళ్లలాగ వ్యవహరిస్తున్నామనే మాట ఇదే వేదిక నుండి నేను ఎన్నో పర్యాయాలు చెప్పాను. మరల అదే మాటను నేను పునరాశ్చరణ చేయవల్సి వస్తుంది. సార్, కొందరి నడక గమ్యం లేకుండా సాగుతుంది. ఎక్కడికి వెళ్లుతున్నావు

అయ్యా అంటే వెళ్లుతున్నాను, ఎక్కడికో ఏమిటో కనుక్కోలేదని అంటాడు. మేము అది కాదు. చాలా స్పష్టంగా అభివృద్ధిని సాధించడం, ప్రజాసంక్షేమానికి కృషి చేయడం ఈ రెండూ రెండు కళ్లుగా పెట్టుకొని మేము వ్యవహారం చేయాలని అనుకుంటున్నాము. సార్, బడ్జెటులో కేటాయింపులు కూడా ఈ దిశలోనే వున్నాయి. ఈ సంవత్సరం ఎన్ని ఒడిదుడుకులు ఎదురైనప్పటికీ లభ్యం అయ్యే వనరులను సమీకరించుకొని మా ప్రాధాన్యత రంగాలు వేటికీ కూడా నిధుల కొరత లేకుండా చేసే దానికి ప్రయత్నం చేశాను. ఆర్థిక మాంద్యం ప్రభావం నుంచి ఆర్థిక వ్యవస్థలు కోలుకుంటున్న తరణములో గొప్పలకు పోకుండా వాస్తవ పరిస్థితులను సభ ముందు వుంచి బడ్జెటును మీ ముందు ప్రజెంట్ చేయడం జరిగింది. దీనిలో ముఖ్యమైన రంగాల వివరాలలోకి వెళ్లకుండా మీ దగ్గర డ్యాకుమెంట్స్ అన్ని కూడా వున్నాయి. ఇవన్నీ మీకు తెలియనివి కాదు. మీరు మరల కూడా చూసుకోవడానికి అవకాశం వున్నటువంటివే. కాని, సభలో చర్చ జరిగిన తర్వాత కొన్ని మాటలను ప్రస్తావన చేసి, మా ప్రాధాన్యతలను కూడా వివరించవల్సిన అవసరం వుంటుంది.

వ్యవసాయానుబంధ రంగాలకు ప్రణాళిక వ్యయం 1839 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 1159 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం 3,028 కోట్ల రూపాయలు. నీటి పారుదల రంగానికి ప్రణాళిక వ్యయం 1713 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 7277 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం 22,228 కోట్ల రూపాయలు. గ్రామీణాభివృద్ధి నీటిసరఫరా ప్రణాళిక వ్యయం 22288 కోట్ల రూపాయలు. ప్రణాళికేతర వ్యయం 2,534 కోట్ల రూపాయలు, మొత్తం కలిపితే 4,823 కోట్ల రూపాయలు. అలాగే విద్యుత్తు సబ్సిడీ ప్రణాళిక క్రింద రాదు కాబట్టి, ప్రణాళికేతర వ్యయం 4,500 కోట్ల రూపాయలు. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖకు ప్రణాళిక వ్యయం 1206 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 703 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 1909 కోట్ల రూపాయలు. గిరిజన సంక్షేమ శాఖకు ప్రణాళిక వ్యయం 458 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 445 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 903 కోట్ల రూపాయలు. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖకు ప్రణాళిక వ్యయం 1180 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 541 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 1721 కోట్ల రూపాయలు. అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమ శాఖకు ప్రణాళిక వ్యయం 232 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 5 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 237 కోట్ల రూపాయలు. మహిళా,శిశు, వికలాంగుల సంక్షేమం కోసం ప్రణాళిక వ్యయం 1909 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 84 కోట్ల రూపాయలు, వెరశి మొత్తం కలిపితే 1846 కోట్ల రూపాయలు. అలాగే welfare pensions అధ్యక్షా ఇది ప్లాన్ క్రిందకు వస్తాయి, నాన్ ప్లాన్ ఇందులో వుండదు 2,152 కోట్ల రూపాయలు.

(గౌరవ ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

శ్రీ రాపుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, బడ్జెటు ప్రసంగం మరల చదివినట్లు అవుతుంది.

డా. కె. రోశయ్యః అధ్యక్షా, రాపుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డి గారు మీకు వున్నంత పరిజ్ఞానం నాకు వుందని నేను వాదించలేను. నేను చెప్పేది బడ్జెటులో వున్న ఫిగర్సే నేను చెబుతున్నాను. నేను ఏమి అతిగా వ్యవహరించడం లేదు. దయచేసి మిమ్మల్ని కూడా కోరేది మీరు మాట్లాడుతున్నప్పుడు సభలో ఎంత వరకు జాగ్రత్తగా విన్నామో ఒకసారి గుర్తుకు తెచ్చుకోమని కోరుతున్నాను. మిమ్మల్ని గౌరవించేటప్పుడు కనీసం అంత గౌరవం కాకపోయినప్పటికీ కొంత తక్కువ అయినా మా వట్ల కూడా కొంచెం గౌరవం చూపండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

MR. DEPUTY SPEAKER: Leave it there..

డా. కె. రోశయ్యః అధ్యక్షా, ప్రొద్దున అంతా ఎంత మాట్లాడుకున్నామండీ. సభలో చాలా జాగ్రత్తగా వుండాలి. ఒకరు మాట్లాడుతుంటే మరొకరు disturb చేయకూడదని అంటే నేను అనుకున్నాను, అబ్బా ఎంత మంచి ఆలోచన వచ్చింది. అది అక్కడే వదలిపెట్టి వేశారు. ప్రొద్దున గంట సేపు మాట్లాడారు.

శ్రీ ఎనుముల రేవంత్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, మేము సభలో లేము.

MR. DEPUTY SPEAKER: Please leave it there.

డా. కె. రోశయ్యః అధ్యక్షా, నేను ఏమన్నా మాట్లాడానా? కొంతమందికి ఇక్కడ వున్నది, అక్కడ వున్నది కూడా కనబడడం లేదు. నేను ఏమి చేసేది. అధ్యక్షా, విద్యకు సంబంధించినంత వరకు ప్రణాళిక వ్యయం 3,155 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 9,499 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 12,654 కోట్ల రూపాయలు. వైద్య ఆరోగ్య శాఖకు ప్రణాళిక వ్యయం 1860 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 2,435 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 4,295 కోట్ల రూపాయలు. పౌష్టికాహారమునకు సంబంధించి ప్రణాళికేతర వ్యయం 3,000 కోట్ల రూపాయలు. పారిశ్రామిక మౌలిక సదుపాయాల కోసం పరిశ్రమలు ప్రణాళిక వ్యయం 783 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 67 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 850 కోట్ల రూపాయలు. రహదారులు,భవనాలు, పోర్టులు, విమానాశ్రయాలు ప్రణాళిక వ్యయం 1879 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 1322 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 3201 కోట్ల రూపాయలు. విద్యుత్తు శాఖకు ప్రణాళిక వ్యయం 460 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 44 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 504 కోట్ల రూపాయలు. పట్టణాభివృద్ధికి కూడా ఇతోధికమైనటువంటి శ్రద్ధ చూపించి బడ్జెటు రూపొందించడం జరిగింది ప్రణాళిక వ్యయం 3,261 కోట్ల రూపాయలు, ప్రణాళికేతర వ్యయం 1,052 కోట్ల రూపాయలు. మొత్తం కలిపితే 4,313 కోట్ల రూపాయలు. సార్, ఈ కేటాయింపులో కూడా గతంలో తక్కువ చేశారు, ఇప్పుడు మేము అందుకనే తక్కువ చేశామని వాదించడానికి కాదు. మనం ఏదైన ఒక ప్రభుత్వ పనితీరును అంచనా వేసుకోనేదానికి సమాచారం అందరికి అవసరం. ఆ ఉద్దేశముతో year wise గా కేటాయింపులు ఏ రంగానికి ఎలాగున్నాయి. అంతేకాని ఒక పార్టీ తక్కువ చేసింది. మేము వాళ్లను ఎత్తి చూపడానికి ఏదో పాత చరిత్ర చెబుతున్నాం, అక్కరలేదనే మాట చెబుతున్నామనే మాట కాదు అధ్యక్షా. Just for comparative study. మేము ఈ ఫిగర్స్‌ను మీ దగ్గర పెడుతున్నాం. సార్, బి.సి., వెల్ఫేర్ 2000 -01 వ సంవత్సరములో 184 కోట్ల రూపాయలు అధ్యక్షా. 2001 -02 వ సంవత్సరములో 206 కోట్ల రూపాయలు. 2002 -03 వ సంవత్సరములో.....

డా. నాగం జనార్ధన్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, ధరలు కూడా పెరిగాయి.

డా. కె. రోశయ్యః జనార్దన్ రెడ్డి గారు ధరలు పెరగలేదని నేను చెప్పలేదే? ధరలు కూడా పెరిగాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

MR. DEPUTY SPEAKER: Please have some restraint.

సా.5.00

డా. కె. రోశయ్య: ధరలు పెరిగాయని కూడా మనసులో పెట్టుకుని ఆలోచన.

(తెలుగు దేశం పక్షం నుంచి అభ్యంతరాలు)

అధ్యక్షా, నాకు చేతనైన భాషలో చెబుతాను. నేను ఎలిమెంటరీ స్కూలులో చదువుకున్నవాడిని. నాయుడు గారైతే బాగా చదువు కున్న వాడు, నేను చెప్పినట్లు చెప్పండి అంటే ఎట్టా కుదురుతుంది? నువు చెప్పినట్లు నేనెట్టా చెబుతాను? నీ టేస్టుకి తగ్గట్టుగా చెప్పడం నాకు చేతకాదు. నాకు సమయం ఇచ్చినపుడు నేను చెబుతున్నాను. మీరు చాలా గొప్ప మేధావి. You can calculate the percentage.

(సభ్యులు శ్రీ ఎన్. చంద్ర బాబు నాయుడు మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించారు.)

చంద్రబాబు గారూ, మీరు కూర్చోండి, at the end మీరు మాట్లాడుదురు. Take a chance.

అధ్యక్షా, 2003-04లో రూ.348 కోట్లు. సార్. 4 సంవత్సరాలకి కరెక్టు ఎకౌంట్సు ఉన్నాయి కాబట్టి, 4 ఏళ్లకే తీసుకున్నాను. ఆ 4 సంవత్సరాలకే కలిపి రూ.988 కోట్లు. Similarly, కాంగ్రెసు రెజీమ్ వచ్చేక 4 సంవ త్సరాలకి లెక్క చెబుతున్నాను. 2004-05కి రూ.238 కోట్లు. 2005-06లో రూ.327 కోట్లు. 2006-07లో రూ.414 కోట్లు, 2007-08లో రూ.496 కోట్లు. టోటల్ 4 ఏళ్లలో రూ. 988 కోట్లు అయితే మా 4 ఏళ్లలో రూ.1475 కోట్లు. అంతే కాకుండా టోటల్ కన్సంప్షన్ యాక్చ్యువల్ ఎకౌంట్సు వచ్చింది రూ.1087 కోట్లు. 2009-10 రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్‌లో ఎలొకేషన్ రూ.1656 కోట్లు. 2010-11లో రూ.1720 కోట్లు ఈవేళ కేటా యించడం జరిగింది. అలాగే సోషల్ వెల్ఫేర్.

(ప్రతి పక్ష సభ్యుల నుంచి అభ్యంతరాలు)

నేను యాక్చ్యువల్‌గా బడ్జెట్‌లో ఉన్న ఫిగర్సునే కంపేరిజన్ కోసం చెబుతున్నాను. ఇన్‌కరెక్టు డాటా ఏదైనా చెబితే అది తప్పు అని చెప్పండి. అంతే గాని 2 ప్లస్ 2= 4 అని చెబితే అది మాకు తెలియదా అని అంటే న్యాయం కాదు. పొద్దున్న మీరు మాట్లాడినవి గాని, రోజూ మాట్లాడుతున్నవి గానీ ...

డా. నాగం జనార్దన రెడ్డి (నాగర్‌కర్నూలు): మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడండి సార్.

డా. కె. రోశయ్య : జనార్దనరెడ్డి గారి ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడటానికి నేనిక్కడ లేను. నా కిష్టమైనది, నాకు చేతనైని రీతిలో సభకు ప్రజెంట్ చేయడానికి వచ్చాను నేను.

సార్, సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకి మొదటి 4 సంవత్సరాలలో రూ.2444 కోట్లు. మా పీరియడ్ 4 ఏళ్లలో కూడా రూ.3819 కోట్లు. 2008-09లో రూ.1445 కోట్లు. 2009-10 రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్‌లో రూ.1523 కోట్లు. 2010-11 బడ్జెట్‌లో రూ.1909 కోట్లు. అధ్యక్షా, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్. 4 ఏళ్లకి రూ.1260 కోట్లు. మా నాలుగేళ్లలో రూ.2035 కోట్లు. 2008-09లో రూ.705 కోట్లు. 2009-10 రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్‌లో రూ.757 కోట్లు. 2010-11 బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్‌లో రూ.899 కోట్లు. అలాగే మైనారిటీ వెల్ఫేర్‌కి టిడిపి వారి 4 ఏళ్ల హయాములో రూ.151 కోట్లు. మా నాలుగేళ్ల కాలంలో రూ.276 కోట్లు. 2008-09లో రూ.194 కోట్లు. 2009-10లో రూ.221 కోట్లు. బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్ 2010-11కి రూ.235 కోట్లు. విమెన్ డెవలప్‌మెంట్‌కి 4 ఏళ్లకి రూ.1246 కోట్లు వారు కేటాయించారు. ఆ నాలుగేళ్లకి మేము రూ.2240 కోట్లు కేటాయించాము.

(డా. నాగం జనార్దన రెడ్డి లేచి గట్టిగా అభ్యంతరం తెలిపారు.)

MR. SPEAKER: Janardan Reddy garu, you are a very popular person. Please sit down. Take your seat.

డా. కె. రోశయ్య : సార్, వారడిగిన అప్పుల గురించి కూడా చెబుతాను జనార్దన రెడ్డి గారూ. నేను ఈల్డ్ కావడం లేదు. నేను మీరడిగిన అప్పులు, ఏ సంవత్సరం ఎంత తెచ్చామో చెబుతాను. మీరేదో ఇందాకా పర్సంటేజీ పర్సంటేజీ అన్నారు. దానిలో లెక్క వేసి పెట్టాను. ఆ పర్సంటేజీలు కూడా చెబుతాను.

భూములు అమ్మినవా? శాసనసభలో భూముల విషయం చెప్పి, ఏ సంవత్సరంలో ఎంత అంచనా వేసుకున్నామో చూపించి, వచ్చేక, రియల్‌గా ఎంత వచ్చిందో చెప్పాము గానీ ప్రజలకు తెలియకుండా మభ్య పెట్టి మోసం చేయడానికి ఎప్పుడూ ప్రయత్నం చేయలేదు. సార్, విమెన్ డెవలప్‌మెంటుకి 4 ఏళ్లలో రూ.1246 కోట్లు.

సార్. కాంగ్రెసు పార్టీకి ప్రజలు అవకాశం కల్పించారు. టోటల్‌గా వారు వెల్ఫేర్ కోసం ఖర్చు పెట్టింది రూ.6096 కోట్లు. మా 4 ఏళ్ల పీరియడ్‌లో రూ. 9840 కోట్లు. 2008-09లో రూ.4597 కోట్లు. 2009-10 రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్‌లో రూ.5835 కోట్లు. 2010-11లో రూ.6609 కోట్లు. This is the picture of the Budget. డెవలప్‌మెంట్ యాక్టివిటీస్‌కు సంబంధించి ఇరిగేషన్‌కు 2000-01 నుంచి 2003-04 వరకూ రూ.5984 కోట్లు. 2004-05 నుంచి 2007-08 వరకూ 4 సంవత్సరాలలో రూ.31,562 కోట్లు. 2008-09లో రూ.9020 కోట్లు. రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్‌లో 2009-10కి రూ.15,482 కోట్లు. బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్ 2010లో రూ. 15011 కోట్లు. హౌసింగ్‌కి ...

(తెలుగుదేశం పక్షం నుంచి తీవ్ర అభ్యంతరాలు.)

MR.SPEAKER: Please resume your seats. మీరు ఏం కావాలో అది మాట్లాడేరు. ముఖ్య మంత్రి గారు ఏది అవసరమో అది రిప్లయ్ ఇస్తారు. It is for the House and for the People.

డా. కె. రోశయ్య : మీరు 5 నిమిషాలు ఓపిక పట్టండి. గౌరవనీయులు జనార్దన రెడ్డి గారడిగినట్లు అప్పులు కూడా చెబుతాను. 5 నిమిషాలు ఓపిక పట్టండి. దయచేసి ఒకటి గుర్తించాలి. సభలో మీ వాదన వినిపించడానికి మీరు సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛ తీసుకున్నారు.

(ఇవ్వలేదు ఇవ్వలేదు అని ఒక గౌరవ సభ్యుడు అన్నారు.)

ఇవ్వలేదు అంటే మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు మీకు వదిలిపెట్టేసి అందరూ కూర్చుంటారా? ఎవరికి ఎంత సమయం ఇవ్వాలనేది స్పీకరు గారు నిర్ణయిస్తారు.

అధ్యక్షా, కొన్నిసార్లు సత్యం వినడానికి కూడా కటువుగా వుంటుంది. వారి ఉద్దేశం నేనీ ఫిగర్సు ఇక్కడ చెప్పకూడదని. చెప్పకుండా, గతంలో మీరు చాలా బాగా చేశారు, మేము అంతా బాగా చేయలేకపోతున్నాం, ప్రజలు అమాయకులు కాబట్టి మళ్లీ మాకు రెండోసారి ఓటు వేశారు, అని చెప్పాలని వారి ఉద్దేశ్యం. ఆ మాట నేనెందుకు చెబుతాను అధ్యక్షా.

సా.5.10

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, మీరు మాట్లాడే మాట, రోజుకి ఎన్నిసార్లు మాట్లాడతారో ఆలోచించుకోండి. నేను మాట్లాడే మాటలు నెలలో ఎన్నిసార్లు మాట్లాడతానో ఒకసారి గుర్తుకు తెచ్చుకోండి.

(అంతరాయం)

సభ, సభాపతి ఆదేశాలకు మేరకు నడుపుకోవాలి. నిన్నటితో టెక్నికల్‌గా బడ్జెట్ ఆమోదమైపోయినప్పటికీ, మీరు అడిగిన దానిపై మేము కూడా పెద్ద మనసుతో చర్చకు అవకాశం ఇచ్చాం.

(సభ్యులు శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమనాయుడు గారు ప్రతిపక్షనాయకులకు అవకాశం ఇవ్వాల్సిందిగా చెయ్యి చూపించారు.)

మరీ ఎప్పుడూ ఇట్లా ఇట్లా అని చెయ్యి చూపిస్తుంటే చెయ్యి నొప్పి పుడుతుంది.

(సభలో నవ్వులు)

రాష్ట్రానికి పన్నుల ద్వారా వాట ఎంత వస్తుంది. కేంద్ర గ్రాంట్స్ ఏమిటి?

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ ; కూర్చోండి. If you do not want answer I will close. This is not the way. When the Hon'ble Chief Minister is on his legs you should not interrupt him. Let him give reply. Let him give reply. Please resume your seats. Please resume your seats. Please resume your seats. ముఖ్యమంత్రి గారు రిప్లై ఇచ్చిన తరువాత మీకు అవకాశం ఇస్తాను.

డా. కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, మాట్లాడేది మాట్లాడి, గవర్నమెంట్‌వైపు నుండి జవాబు రాకూడదన్నది మీ ఉద్దేశ్యమా? మీ ఉద్దేశ్యం నెరవేరదు. దయచేసి ఒపిక పెట్టి వినండి. మీకు కఠోరంగా ఉన్నా, చెవికి కంటగింపుగా ఉన్నా సత్యాలు వినడానికి కొంచెం సమయం ఇవ్వండి.

(అంతరాయం)

2010–11వ సంవత్సరం బడ్జెట్ అంచనాలు తయారు చేసేప్పుడు వన రాష్ట్ర వాటగా కేంద్రం నుండి మనకు వచ్చే డెవల్యూషన్‌లో 14,500 కోట్లు వస్తుందని అంచనా వేశాము. ఆ అంచనా చాలా పర్ఫెక్ట్‌గా ఉందని చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. మనం బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టే నాటికి కేంద్ర బడ్జెట్ ఇంకా ప్రవేశపెట్టలేదు. ఒక అంచనా వేసుకొని ఇంత వస్తుందని అనుకొన్నాము. మనకు యాక్చువల్‌గా వచ్చిన వాటా రూ. 14521 కోట్లు. అంటే అంచనాలు ఏదో ఊహాజనితంగా, ఆధార రహితంగా లేవు. చాలా రియలిస్టిక్‌గా, nearer to reality.... అంచనాలు కూడా చాలా సక్రమంగా ఉన్నాయనే మాట నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అంకెలన్నీ కూడా మీరు అప్పులు చేసి తెస్తున్నారనే అభిప్రాయం మిత్రుల్లో ఉంది.

(అంతరాయం)

వెనుకటికి ఒకసారి గౌరవనీయులైన కాంగ్రెసేతర పార్టీ పాలనలో ఉన్నప్పుడు పెద్దలు ఒక మాట చెప్పారు. నాకు బాగా గుర్తుంది. ఆ సందర్భంలో 'అప్పు తెస్తున్నారు' అని అంటే, తెచ్చిన అప్పుని క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్ కాకుండా పెడుతున్నారని అన్నప్పుడు 'అసలు మీ కాలంలో అప్పు ఇచ్చింది ఎవరు? మీ ముఖం చూస్తే అప్పు పుడుతుందా?' మమ్మల్ని చూసి అప్పు ఇస్తున్నారు. నేను ఆ రోజున చెప్పాను. ' yes. మమ్మల్ని, మా స్వరూపాన్ని చూస్తే కొంచెం చిన్న పిల్లలు భయపడతారు కూడా' 'మిమ్మల్ని చూస్తే ఆహ్లాదంగా ఉంటుంది. మీకు అప్పు ఇచ్చే వారు కూడా ఇస్తారని చెప్పాను.' మేము అప్పు తెచ్చాము, మీరు అప్పు తేలేదన్నది కాదు. Figures, they are before the House. ఎవరెంత క్యాపిటల్ తీసుకు వచ్చారు. తెచ్చిన అప్పులో ఎవరు ఎంత క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్ పెట్టారు.

(అంతరాయం)

డా. నాగం జనార్ధనరెడ్డి : అన్ని వివరాలు పెట్టమనండి.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER : Let him finish. I will give you opportunity. Let the Hon'ble Chief Minister finish and I will give opportunity to the Leader of the Opposition. Please resume

your seats. Please resume your seats. After Chief Minister finishes I will give opportunity to you.

డా. కె. రోశయ్య : ప్రతిపక్షనాయకులకు మనవి చేసేదేమంటే, మీపైన ఆరోపణ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు. ఉన్న వాస్తవాలను చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు(కుప్పం) : ఆరోపణలు చేసినా, నేను వాస్తవాలు చర్చించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. మీరు ప్రిపేరై ఉంటే చెప్పండి.

డా.కె. రోశయ్య : మీరు అప్పులు తీసుకొన్న సమయంలో ఒక పిక్చర్ ప్రెజంట్ చేశారు. ఇయర్ వైస్‌గా చెపుతాను. ఓపిక పట్టండి.

1994-95వ సంవత్సరంలో జి.ఎస్.డి.పి. 18.4 శాతం అప్పుని దరిమిలా వచ్చిన ప్రభుత్వం అప్పు శాతాన్ని 30.93 శాతానికి పెంచారు.

(అంతరాయం)

30.93 శాతానికి పెరిగిన అప్పుని మేము మెల్లగా తగ్గించే ప్రయత్నం చేశాము.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఉదయం జరిగిన సమావేశంలో అన్ని పార్టీల వారు 'రన్నింగ్ కమెంటరీ' లు చేయవద్దని నిర్ణయించుకొన్నారు. ఇప్పుడు ఇలా చేస్తే ఎట్లా?

డా. కె. రోశయ్య : ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు, ప్రొద్దున జరిగిన సమావేశంలో మాట్లాడుతూ 'ఎవరైనా సభ్యులు మాట్లాడుతుంటే, సభ్యులు మధ్యలో రన్నింగ్ కామెంటరీ చేయరాదు' అన్న సూక్తి చెప్పారు. నేను నిజంగా సంతోషపడ్డాను. ఇవ్వాళ్లటి వరకు ఏవిధంగా జరిగినా, నేటి నుండి తప్పక మార్పు వస్తుందని అనుకొన్నాను. మీరు మామూలుగా...

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, 2008-09 వ సంవత్సరంలో యాక్చువల్స్ ప్రకారం 30.93 శాతం నుండి 25.20 శాతానికి తగ్గింది. అంకెలను ఇయర్‌వైజ్‌గా చెప్పమంటున్నారు. 1994-95వ సంవత్సరంలో డెట్ 12721 కోట్లు. ఈ సంవత్సరం జి.ఎస్.డి.పి. 68,923 కోట్లు పర్సంటేజీ జి.ఎస్.డి.పి. పై డెట్ 18.46 శాతం. 1995-96 వ సంవత్సరంలో మన డెట్ 14791 కోట్లు. జి.ఎస్.డి.పి. 79,854 కోట్లు. పర్సంటేజీ ఆఫ్ డెట్ 18.52 శాతం. 1996-97వ సంత్సరంలో డెట్ 16371 కోట్లు. జి.ఎస్.డి.పి. 90147 కోట్లు, పర్సంటేజీ జి.ఎస్.డి.పి. పై డెట్ 18.16 శాతం. 1997-98వ సంత్సరంలో డెట్ 18936 కోట్లు. జి.ఎస్.డి.పి. 95782 కోట్లు. పర్సంటేజీ 19.77 శాతం. అధ్యక్షా, 18.46 నుండి క్రమ క్రమంగా పర్సంటేజీ బాగా పెరుగుతోంది. 1998-99వ సంత్సరంలో డెట్ 22492 కోట్లు. జి.ఎస్.డి.పి. 114937 కోట్లు. పర్సంటేజీ 19.57 శాతం. 1999-2000వ సంత్సరంలో డెట్ 27306 కోట్లు. జి.ఎస్.డి.పి. 125236 కోట్లు. పర్సంటేజీ 21.80 శాతం. జనార్ధనరెడ్డి

గారు మీరు నోట్ చేసుకోండి. డెట్ పెరుగుతోంది ఎవరి కాలంలోనో అన్నది చెపుతున్నాను. 2001-02వ సంవత్సరంలో డెట్ 35651 కోట్లు. జి.ఎస్.డి.పి. ఒక లక్షా44వేల723కోట్లు. పర్సంటేజీ 24.63 శాతం. 2001-02వ సంవత్సరంలో డెట్ 42492 కోట్లు. జి.ఎస్.డి.పి. ఒక లక్షా56వేల713కోట్లు. పర్సంటేజీ 27.11 శాతం.2002-03వ సంవత్సరంలో డెట్ 5083 కోట్లు. జి.ఎస్.డి.పి. ఒక లక్షా67వేల96 కోట్లు. పర్సంటేజీ 29.97 శాతం. 2003-04వ సంవత్సరంలో డెట్ 58770 కోట్లు. జి.ఎస్.డి.పి. ఒక లక్షా90వేల17కోట్లు. పర్సంటేజీ 30.93 శాతం.

సా.5.20

2004-05 అంటే 2004లో కొంత పరిపాలన వారు సాగించిన తరువాత ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి ...

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డిగారు " 2004 మే నెలకే " అన్నారు)

మే నెలలో కాకుండా సెప్టెంబరని చెప్పానా.. ఎందుకు తొందర పడతారు జనార్థన్ రెడ్డిగారు?

అధ్యక్షా, 2004-05లో నేను యాక్యువల్ ఫిగర్స్‌ను ఇస్తున్నాను. They are all subject to scrutiny by anybody. మీరు ప్రత్యేకంగా మీరు చూడవచ్చు.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డిగారు " మా దగ్గర కూడా ఆ ఫిగర్స్ ఉన్నాయి " అన్నారు)

అందుకనే, మీ దగ్గర ఉన్నాయనే నేను రిపీట్ చేస్తున్నాను. ఇవన్నీ మీరు సరిగ్గా చూడటంలేదు. 2004-05 debts Rs.66,393 కోట్లు జిఎస్‌డిపీ రూ.2,11,802, పర్సెంటేజ్ 31.35 శాతం. హైయెస్ట్ కాదు, that is the first year of our Government. 2005-06లో రూ.70,407 కోట్లు, జిఎస్‌డిపీ రూ.2,39,683 కోట్లు, పర్సెంటేజ్ దయచేసి నోట్ చేసుకోండి, పర్సెంటేజ్ 29.38 పర్సెంట్. 2006-07లో రూ.75,421 కోట్లు debts, జిఎస్‌డిపీ రూ.2,77,286 కోట్లు పర్సెంటేజ్ 27.20 పర్సెంట్. 2007-08లో debts రూ.82,479 కోట్లు, జిఎస్‌డిపీ 3,28,465 కోట్లు, పర్సెంటేజ్ 25.12 పర్సెంట్. 2008-09లో debts ...

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డిగారు " భూములమ్మేశారు సార్.. " అన్నారు)

జనార్థన్ రెడ్డిగారు.. ఎందుకు భూముల సంగతెత్తి మళ్లా వాస్తవం చెప్పించి, మీకు మనస్సు కష్టం కలిగించుకుంటారు. 2008-09 రూ.93,568 కోట్లు, జిఎస్‌డిపీ రూ.3,71,229 కోట్లు, పర్సెంటేజ్ 25.20 శాతం. 2009-10 రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్స్ అంటే యాక్యువల్ ఫిగర్స్ ఇంకా రాలేదు. అయినప్పటికీ debts రూ.1,09,757 కోట్లు, జిఎస్‌డిపీ రూ.3,97,215 కోట్లు, పర్సెంటేజ్ 27.63 పర్సెంట్. This is only an estimate. 201011లో అప్పు రూ.1,22,830 కోట్లు..

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డిగారు " బల్లలు చరచండి " అన్నారు)

ఇంకా తెచ్చుకోవాలి, కొట్టక్కర లేదు. జిఎస్‌డిపీ రూ.4,36,937 కోట్లు, పర్సెంటేజ్ 28.11. దీంట్లో సభలోని గౌరవ సభ్యులందరు గుర్తు పెట్టుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఇదివరలో FRBM Norms ప్రకారంగా Debit can be 35 percent of GSDP దయచేసి గుర్తుపెట్టుకోండి. ఎఫ్‌ఆర్‌బిఎం చట్టాన్ని 2005లో మనం పాస్ చేసుకున్నాం. ఎఫ్‌ఆర్‌బిఎం చట్టంలో చేసుకున్న నిబంధనల ప్రకారంగా...

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డిగారు " ఐపి పెట్టండి సార్ " అన్నారు)

ఐపి కాదు, మీరు ఇంతకంటే అన్యాయం చేసి వెళ్లారు. బాగుపరచడానికి మేము కష్టపడుతున్నాం. మేము సక్సెస్‌ఫుల్‌గా దీనిని 28.11 పర్సెంట్‌కి contain చేయగలిగాం.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డిగారు " మేము మా 9 ఏళ్లలో రూ.40 వేల కోట్లు అప్పులు చేస్తే, మీరు 5 ఏళ్లలో రూ.70 వేల కోట్లు అప్పులు చేశారు " అన్నారు)

(అంతరాయం)

MR SPEAKER: Janardhan Reddy garu, we have got time constraint. He has to go to Council to give reply. Please take your seat.

డా.కె.రోశయ్య : అధ్యక్షా, జనార్థన్‌రెడ్డిగారు మామూలుగా వారి చిన్నతనంలో బహుశా నేననుకుంటానూ.. ఒక పదిహేను లేక ఇరవై గ్రాముల అన్నం తినుంటారు, అంతేకదా, ఇప్పుడు ఆ పదిహేను ఇరవై గ్రాములేనా.. ఎట్లా ఇది..

(అంతరాయం)

అంతేకాకుండా, నేను ఒక మౌలిక సూత్రం పదేపదే మనవిచేస్తున్నాను. అభివృద్ధిచెందే రాష్ట్రాలలోగాని, దేశాలలోగాని, అప్పు తేవడం తప్పు అని చెప్పి, మేము ప్రతిపక్షంలో కూర్చున్న రోజుల్లో కూడా నేనెప్పుడు వాదించి ఎరగను. తెచ్చుకోవచ్చు, కాని తెచ్చే అప్పుని మనం క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్‌లో బుక్ చేయాలి. క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్‌లో బుక్ చేయకుండా చేస్తే, రెవెన్యూ ఎక్స్‌పెండీచర్‌లో ఖర్చుపెడితే, అది రాష్ట్రానికి శ్రేయస్కరం కాదు అనేది నా వాదన. ఆ వాదనకు సంబంధించి నేను ఒక్క మాట మనవి చేస్తున్నాను.

5 సంవత్సరాల కాలంలో మేము అప్పుగా తెచ్చిన ప్రతి రూపాయిని ఆస్థిగా మలిచాం. కాబట్టి, అప్పుల గురించి ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు. 2004-05 నుండి 2008-09 వరకు దాదాపు రూ.39,819 కోట్లను మేము అప్పుగా తెచ్చాం. ఇదే కాలానికి ప్రభుత్వ మూలధన వ్యయంలో రూ.46,120 కోట్ల ఆస్తులను సృష్టించాం.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డిగారు ఈవాటి వివరాలను చెప్పండి ఈ అన్నారు)

అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వం 2000 సంవత్సరం నుండి 2004 వరకు కూడా అయిదు సంవత్సరాల కాలంలో రూ.34,865 కోట్ల అప్పులు తెచ్చి, దాంట్లో కేవలం 'మీరు మళ్లీ నోట్ చేసుకొండి' అప్పు తెచ్చింది రూ.34,865 కోట్లు, కేవలం క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్ రూ.15,853 కోట్లు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అడుగుతున్నారు. ఏ సంవత్సరం ఎంతని వారు అడుగుతున్నారు. చెప్పమంటారా? year wise గా 1994-95లో మనం తెచ్చుకున్న నెట్ బారోయింగ్స్ రూ.19,40 కోట్ల 65 లక్షలు, క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్ రూ.19,21 కోట్ల 61 లక్షలు, పర్సెంటేజ్ capital expenditure of net borrowings is 99.02 percent. Revenue receipts and surplus లెక్కవేస్తే, మైనస్ రూ.727 కోట్ల 73 లక్షలు. 1995-96లో నెట్ బారోయింగ్స్ రూ.2,159 కోట్ల 54 లక్షలు, క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్ రూ.2,422 కోట్ల 20 లక్షలు, క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్ అఫ్ నెట్ బారోయింగ్స్ 112.16 పర్సెంట్. 1996-97లో నెట్ బారోయింగ్స్ రూ.2,055 కోట్ల 52 లక్షలు క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్ కేవలం 131.38 క్రోర్స్ ౌ్టొజ్టజ్ఞి ఛొటటొఠీజీఙజుజొజ ఖటు2,055 ఛిటొట్ఛుట ఙ్ఛుటఛ్ఛిఙ్ఛుజ్ఞి జీట ౌఙజూఁ6.39. వంద రూపాయలు తెస్తే రూ.6.39 పైసలు ఆస్తుల కోసం ఖర్చు పెట్టి, మిగతాదంతా? వాళ్లు దీనికి అకౌంట్స్ చెప్పాలి సార్..

సా.5.30

1997-98లో Net Borrowings Rs.2,749.61 crores, Capital Expenditure is Rs.1,086 crorres. Capital expenditure of Net Borrowings is.....

డా. నాగం జనార్దనరెడ్డి: వారికి దమ్ముంటే..... (అంతరాయం)

డా. కె. రోశయ్య: జనార్దనరెడ్డిగారూ, దయచేసి దీనిని కుస్తీ గోదాముగా మార్చవద్దు. శాసనసభలో దమ్ము ఏమిటి? దమ్ము అంటే ఏమనుకుంటున్నారు? అది గౌరవప్రదమేనా? చంద్రబాబునాయుడుగారిని చెప్పమనండి. దమ్ము సంగతి అంటే నాకు నీతో పోటీచేసి కుస్తీపడే దమ్ము లేకపోయినా మాదగ్గరకూడా వస్తాదులు చాలామంది ఉన్నారు. ఎందుకు అట్లా అనుకుంటావు?

(అంతరాయం)

MR. SPEAKER: We are running short of time. Please take your seat. మీరు మధ్యలో లేస్తుంటే it will take more time to complete the reply.

డా. కె. రోశయ్య: సర్, ఫిగర్స్ వినటానికి జనార్దనరెడ్డిగారికి కొంచెం కటువుగా ఉన్నది. ఈ ఫిగర్స్ చెప్పకుండా పర్సంటేజ్‌వైజ్ చెప్పేస్తాను. 1997-98లో Capital Expenditure క్రింద పెట్టింది39.55%. 1998-99లొ 35.20%, 1999-2000లో 38.25%, 2000-01లో

41.66%, 2001-02లో 45.18%, 2002-03లో 50.01%, 2003-04లో 48.93%, 2004-05లో, అంటే మా అధ్యాయంలో, 71.03%, 2005-06లో 190.86%.

డా. నాగం జనార్దనరెడ్డి: సర్, ఏమిటిది?

డా. కె. రోశయ్య: ఏమిటంటావా, సరే వివరాలు చెబుతాను. 2005-06లో Net Borrowings Rs.4014.34 crores. Capital Expenditure 7,661.68 crores. It works out to 190.86%. 2006-07లో Net Borrowings Rs.5013.88 crores. Capital Expenditure 9,904 crores. It works out to 197.53%. 2007-08 లో Net Borrowings Rs.7,079.38 crores.

డా. నాగం జనార్దనరెడ్డి: అధ్యక్షా, వారి కేలిక్యులేటర్‌లో ఏదో తప్పు ఉంది.

డా. కె. రోశయ్య: ఏమీ లేదు. Capital Expenditure Rs.12,733 crores. It works out to 180.44%. 2008-09 లో 93.48%, 2009-10 Revised Estimate లో Capital Expenditure Percentage was only 98.96 %. 2010-11 Budget Estimate లో 109.67%. డిప్రెషన్‌వంటివి వచ్చినప్పటికీ we didn't cut down the Capital Expenditure.

డా. నాగం జనార్దనరెడ్డి: నా పేరు తీశారు. నాకు అవకాశం ఇవ్వాలి కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్: మీ పేరు ప్రేమతో తీశారు.

డా. కె. రోశయ్య: సర్, ఇవన్నీ సమన్వేసి చెబుతున్నాను. ఇన్ని అంకెలుచెప్పి నోట్ చేసుకోమని కోరాను. వారికి అంత ఓపిక లేదేమోనని సమన్ చేసి చెబుతున్నాను. వారి గవర్నమెంట్‌లో, అంటే వారి పార్టీ అధికారంలో ఉన్న రోజుల్లో, బడ్జెట్‌మీద అప్పుచూస్తే ఓవరేజ్‌న 17.27% అప్పు ఉండేది. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత దానిని 9.95%కు తగ్గించాము. At least, can you not appreciate this? అధ్యక్షా, 2003-04లో అప్పులు బడ్జెట్‌కంటే 35% ఎక్కువగా ఉన్నాయి. 2010-11లో అప్పులు బడ్జెట్‌కంటే 8.06% మాత్రమే ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

డా. నాగం జనార్దనరెడ్డి: సర్, వైట్ పేపర్ పబ్లిష్ చేయండి.

డా. కె. రోశయ్య: ఉన్నాయండీ. మీకు ఏది కావాలంటే అది మీకిచ్చిన డాక్యుమెంట్ కట్టల్లో ఉన్నాయి. కాకపోతే ఓపికపెట్టి చూడాలి, అంతకంటే ఏమీలేదు. 2003-04లో 21% నిధులను అప్పులపై ఆధారపడి ఖర్చుపెట్టగా 2008-09లో మా ప్రభుత్వం కేవలం 14% నిధులను మాత్రమే అప్పుద్వారా ఖర్చుచేసింది. ఈ ఫిగర్స్ అన్నీ ఉన్నాయి. గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ ఒక మాట అన్నారు. బడ్జెట్ అవసరాలకోసం ప్రభుత్వం భూములు అమ్మివేసి భవిష్యత్తు తరాలకు భూములు

లేకుండా చేస్తున్నారని అన్నారు. నేను గౌరవనీయులైన చంద్రబాబునాయుడుగారికి మనవిచేస్తున్నాను. 2002లో జి.ఓ. ఎవరు ఇచ్చారు? ఈ ఆస్తులన్నీ అన్యాక్రాంతం అవుతున్నాయి, వీటిని ప్రభుత్వం జాగ్రత్తచేయాలి, అవసరమైనచోట వీటిని అమ్మాలి అని 2002లో ఈ జి.ఓ. ఇచ్చింది ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న మీరా, కాదా? ముఖ్యమంత్రిగా నేనేమైనా ఉన్నానా?

శ్రీ ఎనుముల రేవంత్‌రెడ్డి: అధ్యక్షా,..... (అంతరాయం)

డా. కె. రోశయ్య: నువ్వు ఇంకా అప్పటికి రాలేదులే. నువ్వు శాసనసభకే రాలేదు, నువ్వు కూర్చో. ఈ రాష్ట్రంలో భూముల విషయంలో ఎవరి కాలంలో ఏమి జరిగింది అని విమర్శలు, ప్రతి విమర్శలు చేసుకుంటూ పోతుంటే బహుశా ఈ సమయం కూడా చాలదు. అందువల్ల నేను దాని జోలికి వెళ్లటంలేదు. మేము అమ్ముతున్న భూములను యాక్చ్యువల్ బడ్జెట్ ఫిగర్స్‌లో ఇది మా ప్రపోజల్ అనేది శాసనసభకు చెప్పి, శాసనసభ ఆమోదం తీసుకుని మేము చేశాము. రియలైజ్ అయినంతవరకు ఎకౌంట్స్‌లో చూపించాము. దీనివల్ల పెద్దగా ప్రయోజనం ఉండదన్నప్పుడు ఆపి వేశాము. అన్ని వాస్తవాలను సభ ముందుంచాము. కాని కొన్ని సందర్భాలలో సభకు తెలియకుండానే, బడ్జెట్ డాక్యుమెంట్‌లో లేకుండానే భూములను అన్యాక్రాంతం చేసిన దాఖలాలు కూడా ఉన్నాయి. నేను దానిని విమర్శించటానికి కాదు, కంపారిజన్‌కోసం మనవిచేస్తున్నాను.

డా. నాగం జనార్దనరెడ్డి: మొత్తం లెక్కలు తీద్దాము.

డా. కె. రోశయ్య: 13వ ఆర్థికసంఘం మనం ఆశించిన రకంగానే రాష్ట్రానికి మనం అంచనా వేసుకున్న దానికంటే నాలుగు రూపాయలు అదనంగా వచ్చేట్లుగా వారి సిఫారసులు ఉన్నాయి. మనం 2010-11 బడ్జెట్‌లో ఆర్థికసంఘం సిఫారసులమేరకు వివిధ గ్రాంట్లక్రింద రూ.1161 కోట్లు లభించగలదని అంచనా వేయగా 13వ ఆర్థికసంఘం సిఫారసులమేరకు రూ.1368 కోట్లు లభించే అవకాశం ఉన్నది. మన అంచనా రూ.1161 కోట్లు, యాక్చ్యువల్‌గా రిపోర్ట్ ప్రకారంగా రూ.1368 కోట్లు, రూ.200 కోట్లు అదనంగా వచ్చే అవకాశం ఉన్నది. 13వ ఆర్థికసంఘం సిఫారసులలో చిన్న మొత్తాల పొదుపు ఋణాలమీద వడ్డీరేటును 2006-07 సంవత్సరంనుండి 9%కు తగ్గిస్తూ నిర్ణయం తీసుకోవటంవలన 2010-11 సంవత్సరానికి సుమారు రూ.164 కోట్లు వడ్డీ రాయితీ వస్తుంది. మనం చెల్లించవలసిన వడ్డీకి రాయితీ లభిస్తుంది. 13వ ఆర్థికసంఘం సిఫారసులమేరకు రాబోవు 5 సంవత్సరాలలో, అంటే 2010-11 నుండి 2014-15 వరకు రాష్ట్రానికి కేంద్రంనుండి వస్తున్నల్లో రాష్ట్ర వాటా మరియు ఇతర గ్రాంట్లక్రింద రూ.1,14,148 కోట్లు లభిస్తుంది. 12వ ఆర్థికసంఘం సిఫారసులమేరకు 2005-06 నుండి 2009-10 మధ్యకాలంలో రూ.50,353 కోట్లు లభించవలసి ఉండగా వాస్తవానికి రూ.57,101 కోట్లు లభించింది. దీనిపైన 13వ

ఆర్దికసంఘం సిఫారసు చేసింది రూ.57,047 కోట్లు. అంటే మన అంచనాలు తప్పు కాదు, అంచనాలు ఊహాజనితంగా వేసుకోలేదు. పర్‌ఫెక్ట్‌గానే ఎసెస్ చేసుకుని అంచనాలు వేశామనే మాటను సభవారికి వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను.

కొన్ని జనరల్ ఇస్యూస్ ఉన్నాయి. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు, వ్యాట్, ఆర్టీసి ఛార్జ్‌లు, విద్యుత్ ఛార్జీలు పెంచారని అంటున్నారు. వీటన్నింటికీ ఒక్కటే సమాధానం మనవిచేస్తున్నాను. ఖర్చు పెరుగుతోంది. తెచ్చే ఋణాన్ని కూడా మనం క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్‌క్రింద పెట్టాలి.

సా.5.40

సార్, వీటన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని చాలా రీజనబుల్‌గా మనం వ్యవహరించేందుకు ఛార్జీలను కూడా సంస్కరణల పద్ధతిలో అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం . మాకు ట్యాక్షేషన్ విధానం గురించి ప్రత్యేకంగా మాకు, అంటే నాకు సంబంధించినంత వరకు స్వర్గీయ చక్రవర్తుల రాజగోపాలాచారిగారు First Governor General of India గా వుండేవారు, ఆయన దేశంలోనే కాదు, ప్రపంచంలోనే ఆనాటి బ్రిటిష్ వారు కూడా గుర్తించిన మహా మేధావి. ఆయనొక మాట చెప్పారు – పన్నులు ఎట్టా వుండాలి, ఏమేరకు ఉండాలంటే – ఒక పుష్పంలో పుప్పొడి ఉంటుంది, ఆ పుష్పంలోని పుప్పొడిని తేనెటీగ ... ఆతేనెటీగ ఏ యూనివర్శిటీలోనూ చదువుకోలేదు, ప్రకృతి సిద్ధంగా దానికి వున్న గుణం ఏమంటే, అది పువ్వు మీద వాలినప్పుడు పుప్పొడిని తీసుకుంటుంది. ఎలాగంటే, ఆ పువ్వు వాడకుండా, కళకళలాడుతూ ఉండేటట్లుగా మాత్రమే తీసుకుని ఇంకొక చోటుకు వెళ్లిపోతుంది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు డా. నాగం జనార్థన్ రెడ్డి నుంచి అంతరాయం)

బహుశా, జనార్థన్‌రెడ్డిగారికి రాజగోపాలాచారిగారి గురించి – ఆయన ఎవరండీ, మాకేమి తెలుసు అని అంటున్నారు. సార్, ఒక పుష్పం మీద వాలి అది పుప్పొడి తీసుకుంటుంది, అది చాలకపోతే, తన కడుపు నిండకపోతే మరొక పుష్పం దగ్గరకు వెళుతుందే గానీ ఆ పుష్పంలో ఉండే మొత్తం పుప్పొడిని పీల్చేందుకు ప్రయత్నం చేయదు.

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

అలాగే మాప్రభుత్వం ప్రజల భరించగల శక్తిని జాగ్రత్తగా అంచనా వేసి ప్రజలకు భారం కానటువంటి రీతిలో ప్రజల సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు కావలసిన డబ్బులు వసూలు చేయడంలో అతి జాగ్రత్తతో ఖర్చు చేసేటపుడు పొదుపు చేయడం ద్వారా మేము ఆ డబ్బును సమకూర్చుకుని పరిపాలన అందించడానికి ఎప్పుడూ ఆలోచన చేస్తుంటాం . అంతేగానీ మా దగ్గర ఏముందని గానీ, ఇంకొకటి గానీ వ్యవహారం చేయం . ఒకటి, రెండు మాటలు ప్రత్యేకంగా చెప్పారు. ఆర్టీసి ఛార్జీలు పెంచారని మిత్రులు అన్నారు . సార్, ఎన్ని సంవత్సరాల తర్వాత పెంచాం? గతంలో ఎంత పెంచారో ఒకసారి గుర్తుకు తెచ్చుకోండి . రిపీటెడ్‌గా మనం ప్రైసెస్, శాలరీ బిల్లు పెరుగుతున్నప్పటికీ కూడా మెయిన్‌టెనెన్స్ కాస్ట్ పెరుగుతున్నప్పటికీ కూడా ఆలోచించి, ఆలోచించి ఉన్నత శ్రేణి

ప్రయాణీకులకు మాత్రమే పెంచిన మాట వాస్తవం . సామాన్య ప్రయాణీకులను దృష్టిలో పెట్టుకుని వీలున్నంత తక్కువ మోతాదులో పెంచడం జరిగింది. అలాగే విద్యుత్ ఛార్జీలు తీసుకుంటే, ఇదివరలో ఎంత పెంచారో, అది చూచిన వారు ఆందోళన చేసిన విషయం మనం ఎవరమైనా మరచిపోగలమా? పెంపుదల పద్ధంటే, పెంచకుండానే నడుపొచ్చంటే ఆనాడు మీరు విన్నారా? ఫలితం ఏమైంది? కొన్ని అమాయక ప్రాణాలు బలిగొన్నారు. అలాగే చాలా ప్రాక్టికల్‌గా T & D losses ను తగ్గించుకుంటూ, రీఫార్మ్స్‌ను అమలు చేస్తూ, వీలైనంతవరకు పెంచకుండా వుండేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాం . ఇక ఫ్రీ పవర్ ఇస్తామని చెప్పి మేము ఉచిత విద్యుత్‌ను మే 14, 2004 నుంచి అమలు చేస్తున్నాము. డబ్బు తీసుకుని కూడా ఇవ్వని వాళ్లు వాళ్లే(తెలుగుదేశం). డబ్బు తీసుకుని కూడా రెండు విడతలు, మూడు విడతలుగా ఇచ్చే వాళ్లు . మేము ఉచితంగా ఇస్తూంటే, అబ్బే! ఇదేమిటని ఎద్దేవా చేయడం కాదు. సార్, ఇవ్వాళ ఉచిత విద్యుత్ సరఫరాకు మరియు విద్యుత్ ఉత్పాదనకు చాలా గ్యాప్ వుంది. ఈ గ్యాప్‌ను భర్తీ చేయడానికి శతవిధాలా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం . యన్టీపిసి తోబాటు ఇతరత్రా బయట కూడా తీసుకుని వ్యవసాయానికి నష్టం రాకుండా, పంటలు ఎండిపోకుండా, పంటలను రక్షించేందుకు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాం . గృహావసరాలను కూడా మరచి పోకుండా అవసరమైతే పరిశ్రమకు ఒక రోజో, కొన్ని గంటలో కోత విధించి విద్యుత్ రంగాన్ని నిర్వహిస్తున్నాం . ఆవిధంగా విద్యుత్ రంగం సక్రమంగానే నిర్వహించబడుతున్నది.

(ఈదశలో – రోజూ రెండు గంటలపాటు కూడా విద్యుత్ ఇవ్వడం లేదని తెలుగుదేశంపార్టీ సభ్యులు శ్రీ యం . నర్సింహులు, డా. నాగం జనార్థన్ రెడ్డి అన్నారు.)

నర్సింహులూ, పొద్దున స్పీకర్‌గారి దగ్గర మీరిచ్చిన మాట ఏమిటి? ఇప్పుడు చేస్తున్నదేమిటి? మీరిచ్చిన మాట ఏ కొంచమైనా, కొద్ది గంటలైనా గుర్తుపెట్టుకోండయ్యా! మీరు చెప్పినంత సేపు మేము విన్నాం, దానికి సమాధానం నేను చెబుతుంటే వినే ఓపిక లేకపోతే ఎట్లా? సత్యం వినలేని పరిస్థితి వుంటే దయచేసి కొద్దిసేపు బయటకు వెళ్లి సేద తీర్చుకుని రండి, ఎవరు వద్దంటారు? అంతేగానీ, ఈవిధంగా మాటిమాటికి అడ్డు తగలడం మంచిది కాదు, మంచి సాంప్రదాయం కాదు. నేను యాక్చువల్ ఫిగర్స్ ఇస్తున్నాను. నేను ఇచ్చిన ఫిగర్సన్నీ కూడా మీదగ్గర డేటా నుంచే తీసి ఇచ్చాను, దయచేసి మీరు చూచుకోండి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. నేను షెడ్యూల్ ప్రకారం లెజిస్‌లేటివ్ కౌన్సిల్‌లో రిప్లై చేయవలసిన అవసరం వుంది, తమరితో మాట్లాడినప్పుడు సరిగ్గా నాలుగు గంటలకు ఇక్కడికి వస్తాను, సాయంత్రం ఐదు లేదా ఐదు పదిహేను గంటలకు పదలిపెట్టమన్నాను. కానీ, కొంత మంది ఇంకా మాట్లాడుతూ వుంటే, సరే నేను సమయం సర్దుకుందాములే అనుకుని సర్దుకుని కూర్చున్నాను. నేను ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఎక్స్‌ప్లనేషన్ మీకు satisfy అవుతుందని కాదు. మీరు హర్షామోదాలు తెలుపుతారని కాదు. ఏమి చెప్పనక్కర్లేదు. ఏమి చెప్పినా మీకు రుచించదు. కానీ, మీ ప్రవర్తన నా ప్రవర్తన కూడా ప్రజలు చూస్తున్నారు. ప్రజలే అవగతం చేసుకుంటారు. కనుక నేను మనవి చేసేది, ఈ రిప్లై కాకుండా ఇవాళ మీరు మాట్లాడిన మాటలు స్పెసిఫిక్‌గా వుంటే నేను వ్రాసి పంపుతాను. దీన్ని సభ ముందుంచడానికి జరిగిన ప్రయత్నంలో తమ సహకారం, మిత్రులందరి సహకారం లభించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా,

మిస్టర్ స్పీకర్ : లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ గారూ, As per schedule, the Chief Minister has to reply in the Council. అందుకనే you have to make your speech very short.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిఇచ్చిన సమాధానం ప్రజలలో ఏసమస్యలైతే వున్నాయో, మేము రెయిజ్ చేసిన సమస్యలు, ప్రజల సమస్యల పరిష్కారం ఈ శాసనసభద్వారా ఒక హామీ కొంతవరకైనా దొరుకుతుందని మేము ఆశించాం . వారి స్పీచ్ అందుకు దోహదం చేసే పరిస్థితి లేదు. ఆయన క్రిటిసైజ్ చేయడానికే ఎంచుకున్నారు. ఐదేళ్ల తర్వాత రెండోసారి అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత పాత performance నే తీసుకుని ఉపన్యాసం చేశారు. ఈ రాష్ట్రాన్ని భ్రష్టు పట్టించారు. మనకున్న అన్ని భూములను అమ్ముకున్నారు. నిన్నటి రోజున వున్న సంపదంతా దోచుకున్నారు, అప్పులపాలయ్యారు. అందుకే అధ్యక్షా, నేను అడిగేదేమంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు నిన్న మాట్లాడారు. Straightaway ఒకటే క్వశ్చన్ అడుగుతున్నాను. మీరు రూ. 50 వేల కోట్లు ఇరిగేషన్‌కు పెట్టారు గానీ ఒక్క ఎకరాకు కూడా అదనంగా నీరు రాలేదు. జలయజ్ఞం ఒక ధనయజ్ఞంగా మారింది....

(ఈదశలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి సభ నుంచి వెళ్లిపోయారు.)

ఆయనే వెళ్లిపోతే నేనెందుకు మాట్లాడాలి అధ్యక్షా? we are walking out.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు.)

MR. SPEAKER: The House is adjourned to meet again at 9.00 a.m. tomorrow i.e. the 6th March, 2010.

(The House, then adjourned at 5.49 p.m. to meet again at 9.00 a.m. on Saturday, the 6th March, 2010.)

***